

MAMY DOŚĆ SMOGU!

PIĄTEK \\ NIEDZIELA
101-03|10|2021|

DZIENNIK ELBLĄSKI

cena 4,50 zł (w tym 8% VAT)

20 LAT

JESTEM ZWOLENNIKIEM
MAŁYCH KROKÓW |5

WOLĄ WĘDKOWAĆ
NIŻ GRAĆ WĘDKARZA |10

DO ŻYCIA POTRZEBUJĘ
INNYCH LUDZI |15

SKĄD CIĘ ZNAM?
Z INSTAGRAMA! |16

PO PUCHARACH
CZAS NA LIGĘ |22

ISSN 0137-9127

3 9

9 1770137 912156

GRAŻYNA WOLSZCZAK JUŻ WYGRAŁA |3

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 350176 \\ WAKŁAD 14.616 NR 220 (20.639) \\ NA TERENIE POZOSTAŁYCH POWIATÓW UKAZUJE SIĘ JAKO GAZETA OLSZTYŃSKA

Fot. Zbigniew Woźniak

MARTA NIGDY NIE MIAŁA OJCA, TERAZ MUSI PŁACIĆ MU ALIMENTY

PANI MARTA, MIESZKANKA GMINY MORĄG, MUSI PŁACIĆ NA UTRZYMANIE OJCA, KTÓREGO NIGDY W JEJ ŻYCIU NIE BYŁO. — NIERAZ ZAZNAŁAM PRAWDZIWEJ BIEDY, NIE MIAŁAM CO JEŚĆ CZY W CO SIĘ UBRAC I WTEDY GO NIE BYŁO PRZY MNIE, A TERAZ MAM PŁACIĆ NA OBCEGO MI CZŁOWIEKA? — PYTA ROZŻALONA. DLATEGO SENATOR LIDIA STAROŃ CHCE ZMIAN W USTAWIE.

Senator Lidia Staroń z Olsztyna złożyła do Senatu nowelizację ustawy, która — jeśli wejdzie w życie — zwolni z opłat za przebywanie rodziców w domach pomocy społecznej dzieci, które nigdy nie miały kontaktu z rodzicem. To efekt wielu spraw, którymi zajmowała się parlamentarzystka. Dotyczyły osób, które — nie znając swojego ojca — musiały płacić ponad 2 tys. zł. miesięcznie za pobyt w DPS.

Wczoraj podczas konferencji prasowej Lidia Staroń przedstawiła historię Marty, która nigdy nie знаła swojego ojca alkoholika. Po śmierci mamy i założeniu własnej rodziny dowiedziała się, że jej ojciec przebywa w domu pomocy społecznej, a jego emerytura nie wystarczy na pokrycie miesięcznych kosztów

opieki, związku z czym musi dokładać do utrzymania ojca. Ponieważ był to dla niej obcy mężczyzna, zdecydowała się nie płacić.

Historię pani Marty opisaliśmy w kwietniu w „Gazecie Olsztyńskiej”. Przypominamy reportaż Wiesławy Witos.

Nigdy w życiu nie mogłam powiedzieć „tata”

Biologiczny ojciec pani Marty nigdy się do niej nie przyznawał, od urodzenia nie utrzymywał z nią kontaktu, nigdy jej nie wspierał, nie dał ani złotówki na jej utrzymanie. Po wielu latach, kiedy w 2019 roku trafił do domu pomocy społecznej dla osób przewlekłe psychicznie chorych, opieka społeczna zobowiązała ją — jako jedyną osobę zstępną — do wnoszenia opłaty za pobyt ojca w DPS — 347,93 złotych miesięcznie.

— Nie mogę pogodzić się z tą decyzją, ponieważ nigdy nie było przy mnie mojego ojca — opowiada pani Marta. — Nigdy w życiu nie mogłam powiedzieć „tata”, bo nie miałam do kogo. Nigdy w życiu się mną nie interesował, a na pierwszych sprawach o ustalenie ojcostwa nawet nie przyznawał się do mnie. Nieraz zaznałam prawdziwej biedy, nie miałam co jeść, w co się ubrać i wtedy ojca nie było przy mnie, a teraz mam płacić na obcego mi człowieka. Jestem załamana — przyznaje kobieta.

21 lat temu, gdy pani Marta miała 10 lat, jej matka podjęła decyzję o ustaleniu ojcostwa. Wtedy sąd uznał mężczyznę za jej ojca i zasądził alimenty dla córki w kwocie 150 złotych miesięcznie. Mężczyzna nigdy jednak na nią nie płacił, a pieniądze dostawała z Funduszu Alimentacyjnego.

— Przez pierwsze 10 lat mojego życia nosiłam nazwisko byłego męża mo-

Pani Marta i senator Lidia Staroń

jej mamy — opowiada. — Zbiologicznym ojcem nie miałam żadnego kontaktu. Zastanawia mnie fakt, że jeśli jest taki chory, to dlaczego nie został umieszczony w szpitalu, który jest darmowy, a został umieszczony w domu pomocy społecznej, w którym jego miesięczne utrzymanie kosztuje ponad 3 tysiące złotych. Mimo że pracujemy oboje z mężem, nie mamy takich pieniędzy dla siebie i syna. Wiem, że kwota 347,93 zł, która została wyliczona z naszego dochodu nie jest bardzo duża, ale nikt nie wziął pod uwagę naszych zobowiązań, kredytów czy tego, że aby wrócić do pracy, musieliśmy oddać syna do prywatnego żłobka, bo do państwowego się nie dostał. Przecież to wszystko kosztuje. Odwoływałam się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, ale decyzja została utrzymana w mocy.

Jakby tego było mało, na początku tego roku pani Marta dostała decyzję z opieki społecznej nakazującą uregulowanie należności za pobyt

ojca za lipiec-grudzień 2020 roku w kwocie ponad 2 tys. zł. Została poinformowana, że jeżeli nie zapłaci, wszczęte zostanie postępowanie egzekucyjne.

Okazuje się, że pani Marta byłaby zwolniona z opłat za pobyt ojca w DPS, gdyby matka pozbawiła ojca praw rodzicielskich, ale jak twierdzi kobieta, jej matka nie wiedziała nawet o takiej możliwości.

— Ojciec ma dopiero 63 lata i po prostu przeraża mnie to, jak długo będę musiała płacić za jego utrzymanie — dodaje pani Marta. — W dodatku z roku na rok kwota do zapłaty pewnie będzie wzrastała. Uważam, że to niesprawiedliwe, że mam płacić za kogoś, kto nigdy się mną nawet nie zainteresował i sam nie wydał na mnie ani złotówki.

Pozostaje droga sądowa

Domy opieki często zmuszają dzieci, żeby płaciły za opiekę nad rodzicem nawet wtedy, gdy ten nigdy nie interesował się ich losem. Coraz częściej o alimenty od dzieci występują ośrodki pomocy społecznej, do których trafia

ubogi emeryt lub rencista. Żeby go nie utrzymywać z samorządowej kasy, szukają dzieci i wysyłają im wezwania do zapłaty. Jednak rodzic, który własnym postępowaniem (alkoholizm, unikanie podjęcia pracy) doprowadził się do niedostatku, a teraz żąda pomocy od dzieci, nadużywa swoich praw. W takich wypadkach pozostaje droga sądowa. I sądy często stają po stronie dzieci, uznając, że w takiej sytuacji zasądzenie alimentów byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Trudno przyjąć, aby dziecko mogło płacić bez uszczerbku dla siebie i swojej rodziny alimenty na ojca, który latami je zaniedbywał.

3000 złotych miesięcznie

Pani Marcie po wielu pismach, odwołaniach i konsultacjach z prawnikami udało się uzyskać zwolnienie z opłat na drodze wyjątku.

Senator Lidia Staroń zakończyła podobne sprawy 9 różnych osób, ale nadal prowadzi kilka innych. Niektóre sytuacje są trudne do rozwiązania,

jak na przykład w przypadku Krzysia, który nie chciał płacić za pobyt ojca w DPS, którego nie nigdy znał. W tej chwili komornik prowadzi egzekucję jego mieszkania. Ola z Gdańska jest w trakcie rozwiązywania problemu z utrzymywaniem ojca, który wyrzucił ją z matką i rodzeństwem z domu. Teraz kobieta musi płacić ponad 3000 zł miesięcznie na jego utrzymanie.

Dlatego senator Staroń złożyła projekt zmian w ustawie o pomocy społecznej dotyczących opłat za pobyt w DPS-ach. W decyzji o ustaleniu odpłatności odpowiedzialna za to instytucja będzie miała obowiązek — po pierwsze — pouczenia o możliwości złożenia wniosku o zwolnienie z opłaty, a także — po drugie — wprowadzona zostanie dodatkowa przesłanka zwolnienia z opłaty za pobyt osoby bliskiej, która długotrwale i rażąco uporczywie nie dopełniała obowiązków rodzinnych w stosunku do osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty.

Wiesława Witos, kg

Nasza koleżanka redakcyjna, dziennikarka „Dziennika Elbląskiego” Kamila Kornacka, została doceniona w konkursie EDUinspiracje. Zwyciężyła w kategorii „Reportaż”. Kamilo, gratulujemy sukcesu! I czekamy na twoje kolejne reportaże!

Koleżanki i koledzy z „Gazety Olsztyńskiej” i „Dziennika Elbląskiego”

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk wydawca@gazetaolsztynska.pl
Beata Brokowska sport@gazetaolsztynska.pl
Artur Dryhynicz
WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

REDAKTOR NACZELNY
Igor Hrywna
ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO
Dawid Zmuda
Bartosz Orliński

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

PREZES
Maciej Matera

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

WKURZENI NA SMOG PÓJDZIEMY W ŚLADY GRAŻYNY WOLSZCZAK?

WSZYSTKO SIĘ ZMIENIA, NAWET POWIETRZE. ODCZUJEMY TO JUŻ NIEDŁUGO, BO PRZED NAMI SEZON GRZEWczy. WHO MA TERAZ NOWE, WYŻSZE STANDARDY JAKOŚCI POWIETRZA. POLSKI SMOG TO PRZY NICH PRAWDZIWY CZAD. CZY JESTEŚMY W STANIE COŚ Z TYM ZROBIĆ?

Przypomnijmy sobie, jak oddycha się w Olsztynie. Zwykle scenariusz jest podobny: wieczorem mieszkańcy palą w piecach, w związku z czym jakość powietrza w mieście, a zwłaszcza na osiedlach domów jednorodzinnych, gwałtownie się pogarsza. Od rana już łatwiej złapać oddech. Ale później sytuacja się powtarza. Trujemy się. Między innymi dlatego, że mieszkańcy palą w piecach kiepskim opalem. Często jest to słabej jakości węgiel i drewno, a niestety

zdarza się także, że zwyczajne śmieci i odpady, które po spaleniu wydzielają szkodliwe dla zdrowia substancje. Są miejsca, gdzie normy stężenia pyłów są przekraczane trzykrotnie.

Co rekomenduje WHO?

Większość z nas nie ma pojęcia, jakim powietrzem oddycha, a nawet jeśli wiemy, że jest ono niezbyt dobrej jakości, często to lekceważymy. Ale warto zgłębić się w temat. Najgorszy dla zdrowia jest pył zawieszony PM_{2,5}. To drobna frakcja pyłu, która do powietrza trafia między innymi z domowych kominów. Dużo jest jej w polskim powietrzu, z którego przedostaje się do organizmu. Jest w stanie przenikać przez błony komórkowe.

Zgodnie z nowymi wytycznymi maksymalna norma w ciągu roku nie powinna przekraczać 5 µg/m³ (dotąd 10 µg/m³). Dopuszczalne stężenie dobowe PM_{2,5} nie powinno natomiast przekraczać 15 µg/m³ (dotąd 25 µg/m³).

Obniżono też wytyczne dla większej frakcji pyłu PM₁₀, która jest tym zanieczyszczeniem powietrza, według którego w Polsce najczęściej alarmuje się i informuje o smogu. Tutaj poziom akceptowalnego stężenia dobowego obniżono o 10 proc. (z 50 µg/m³ na 45 µg/m³ powietrza), a średniorocznego o 25 proc. (z 20 µg/m³ na 15 µg/m³ powietrza). W przypadku dwutlenku azotu, który wydobywa się z rur wydechowych samochodów, rekomendowane poziomy zaostrzono czterokrotnie

Zaczął się sezon grzewczy. Znów oddychamy zanieczyszczonym powietrzem

(zalecana roczna norma nie powinna przekraczać 10 µg/m³ — dotąd 40 µg/m³). Dla NO₂ ustalono ponadto normę dobową — 25 µg/m³.

Oznacza to, że smog będzie bardziej odczuwalny? Nie. Ale będzie czarno na białym, że powietrze nas truje. Według wspólnot mieszkaniowych, a rozdysponowanych zostało 350 tys. złotych — tłumaczy Patryk Pulikowski z Biura Prezydenta Miasta i Dialogu Obywatelskiego Urzędu Miasta w Olsztynie. — Efektem dofinansowania jest wymiana łącznie 86 kotłowni, a to oznacza redukcję emisji pyłów PM₁₀ łącznie o 8290 kg/rok. Dotychczas olsztyńskie skorzystały z ponad miliona złotych dofinansowania. Wsparcie zostało przyznane mieszkańcom 32 budynków wielorodzinnych oraz 21 jednorodzinnych (tu w latach 2017-18).

— Rzeczywiście nie ma nas na tej liście, bo nie przystąpiliśmy do programu — potwierdza Łukasz Mierzejewski, inspektor ds. kontaktów z mediami Urzędu Miasta w Elblągu. — Mamy swój program wymiany pieców. Dofinansujemy mieszkańców z naszego terenu 2-3 tys. zł w zależności o tego, co jest wymieniane i na jakie źródło.

— W dniu 29 września 2021 roku wójt gminy Iława podpisał porozumienie z prezydentem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w sprawie przystąpienia do programu „Czyste powietrze” i utworzenia w gminie Iława punktu konsultacyjno-informacyjnego — odpowiada Andrzej Brach, zastępca wójta gminy Iława.

TEMAT JAKOŚCI POWIETRZA STANOWI DUŻE WYZWANIE, A POPRAWA JAKOŚCI TEGO, CZYM ODDYCHAMY, JEST BARDZO DŁUGIM PROCESEM. POMIMO PROGRAMÓW I INWESTYCJI, TRUDNO DOSTRZEĆ POPRAWĘ.

Wystarczy w Olsztynie przejść się wieczorem po Dąbkach lub zajrzeć na Kolonię Mazurską albo Zatorze, gdzie stare piecowe kamienice sąsiadują z nowymi budynkami. Dym gryzie w nos.

Czy mieszkańcy będą pozywać władze?

Na pewno głos będą zabierać znane osoby, ale może dołączyć do nich też zwykli mieszkańcy. Już w 2019 roku Sąd Rejonowy dla miasta sto-

łecznego Warszawy uwzględnił zarzuty aktora Jerzego Stuhra, reportażysty Mariusza Szczygła i doradcy finansowego Tomasza Sadlika. Zasądził zadośćuczynienie od Skarbu Państwa w wysokości, której żądali — 35 tys. zł. Pieniądze miały zostać przeznaczone na cele społeczne. Skoro te sprawy zakończyły się na korzyść skarżących, to możemy spodziewać się częstszych pozwów? Czy pojawiają się takie również na Warmii i Mazurach?

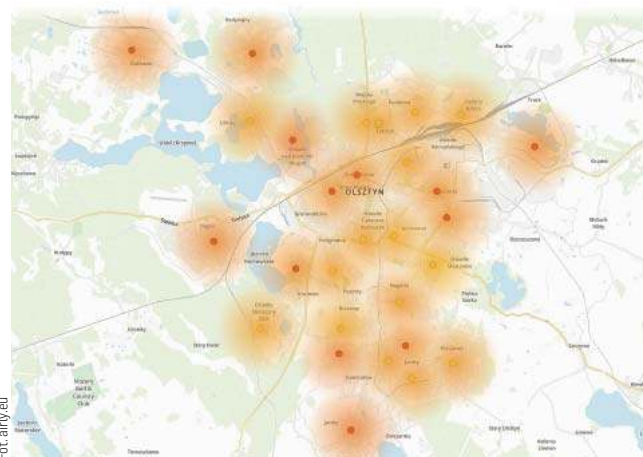
Na początku tego roku podejmowaliśmy temat smogu wielokrotnie. Wtedy, gdy pytaliśmy o smog, który dusił Olsztyn, ratusz nie widział problemu.

— Olsztyn od wielu lat nie zanotował dopuszczalnego przekroczenia tych norm — mówiła „Gazecie Olsztyńskiej” Marta Bartoszewicz, rzeczniczka olsztyńskiego ratusza.

— W 2020 ROKU TEN POZIOM BYŁ WYŻSZY PRZESZ KILKA DNI, NIE WIĘCEJ NIŻ 10. A TO WCIĄŻ LOKUJE NAS NA DOBREJ POZYCJI, JEŚLI CHODZI O JAKOŚĆ POWIETRZA. ALE OCZYWIŚCIE W KWESTII JAKOŚCI POWIETRZA JEDNĄ Z NASZYCH NAJWIĘKSZYCH BOLĄCZEK JEST SEZON GRZEWczy.

Wówczas obserwujemy wzrost emisji pyłów PM_{2,5} i PM₁₀. W naszym mieście jest 25 detektorów smogu, zainstalowaliśmy je po to, by pokazać mieszkańcom, jakim powietrzem oddychamy. I by osoby mające indywidualne źródła ciepła uświadomiły, że to, czym palimy ma wpływ na to, jakim powietrzem oddychamy. Detektory mierzą stężenie pyłów PM_{2,5}, PM₁₀, wilgotność powietrza, ciśnienie atmosferyczne oraz temperaturę, czyli to wszystko, co ma wpływ na tworzenie się smogu. Zainstalowaliśmy je we wszystkich olsztyńskich osiedlach, poza Trackiem.

ADA ROMANOWSKA

TREMA DOPADA NAWET NAJLEPSZYCH

MÓWIENIE
JEST SREBREM,
A MILCZENIE
ZŁOTEM. CZASEM
JEDNAK SZTUKA
MÓWIENIA BYWA
RÓWNIIE CENNA.
DOBRZE O TYM WIE
ADAM PRZYBYLSKI
Z OLSZTYNA, KTÓRY
OD KILKU LAT
DZIAŁA W KLUBIE
TOASTMASTERS. TO
MIĘDZYNARODOWA
ORGANIZACJA,
KTÓREJ
CZŁONKOWIE
UCZĄ SIĘ TECHNIK
SKUTECZNEGO
KOMUNIKOWANIA
I PUBLICZNEGO
PRZEMAWIANIA.

— Niedawno zwyciężył pan w prestiżowym konkursie dla mówców. Na czym dokładnie polegał?

— Był to konkurs gorących pytań, który zorganizowano 23 września w warszawskim klubie House of Toastmasters. Polegał on na tym, że przemawiałem przez dwie minuty na zadane pytanie. Musiałem rozwinąć wypowiedź na temat „Wspomnienie lata”. To ode mnie zależało, co chcę powiedzieć. Istota mowy improwizowanej polega na tym, że nie przygotowuje się z wyprzedzeniem tego, co ma się do przekazania, tylko mówi się ad hoc. Postanowiłem przedstawić szerokiej publiczności i sędziom moje wrażenia podczas wyprawy z rodzicami do Holandii.

„Nie mówi się nigdy za długo, gdy się mówi to, co powiedzieć trzeba”
(Eugene Delacroix)

Tam poznałem swoją pierwszą młodzieńczą miłość. Ku mojemu zaskoczeniu zrobiłem dobre wrażenie na sędziach i zdobyłem trzecie miejsce.

— Co otrzymał pan w nagrodę?

— Tylko certyfikat, ale za to bardzo bardzo wartościowy. Toastmasters jest bardzo szanowaną organizacją. Uczy się w niej przemówień publicznych i liderstwa. Są to umiejętności, które przydają się w codziennym życiu. Dlatego często biorę udział w konkursach, by ćwiczyć poprawność językową, płynność wypowiedzi, czy umiejętność opowiadania anegdot. Wygrana daje mi także satysfakcję, bo w końcu okazałem się lepszy od moich konkurentów.

„Jeśli trzy słowa wyrażą coś lepiej i zabawniej niż cztery, to użyj trzech”
(Jonathan Carroll)

— Wiele osób odczuwa silny lęk przed wystąpieniami publicznymi. Jak go pokonać?

— M.in. poprzez uczestnictwo w takim klubie. Sam, zanim zostałem członkiem Toastmasters, miałem problemy z wyraźnym mówieniem. Najpierw, ponad rok uczyłem się w olsztyńskim klubie, dzięki czemu zdobyłem „Nagrodę kompetentnego mówcy”. Otrzymałem na to certyfikat, przesłany ze Stanów Zjednoczonych. Potem szlifowałem swoje umiejętności w warszawskim klubie House of Toastmasters. Członkostwo w tej organizacji pomogło mi przełamać stres, który zawsze towarzyszy podczas wystąpień publicznych. Trema odczuwają nawet profesjonalni mówcy. Ale z każdym wystąpieniem stres jest coraz mniejszy.

— Jak wygląda nauka w klubie Toastmasters?

— Każdy kto wstępuje do klubu ma mentora. Ja też mam wspaniałego mentora, pana Antoniego, który dzieli się ze mną wiedzą. Na przykład w jaki sposób dobrze zaprezentować mowę przygotowaną. Każda mowa musi mieć strukturę i odpowiednio dobrane słownictwo, musi być interesująca.

Adam Przybylski

„Nasze słowa posiadają skrzydła, lecz często lecą nie tam, gdzie chcemy”
(George Eliot)

Nasi mentorzy pomagają nam funkcjonować w klubie, zapoznają nas z jego działalnością. Na każdym spotkaniu jest obecny zespół funkcyjny. W jego skład wchodzi gramatyk, chronometrażysta i kontroler płynności. Gramatyk czuwa nad poprawnością języka, chronometrażysta pilnuje czasu, natomiast kontroler płynności sprawdza jak ludzie mówią. Czy mówią płynnie, czy zacinają się, czy stosują niepotrzebne przerwy. Po każdej mowie przeprowadza się ewaluację, czyli ocenę naszego wystąpienia. Dzięki niej dowiemy się, czy zrobiliśmy postęp i jak możemy rozwijać się dalej.

— Jakie cechy, pana zdaniem, powinien posiadać dobry mówca?

— Przede wszystkim powinien odznaczać się niezachwianą pewnością siebie, odwagą, opanowaniem. Jako mówcy zawsze musimy mieć świadomość celu, jaki sobie stawiamy, wygłaszając mowę.

ZAWSZE MUSIMY WIEDZIEĆ, DO KOGO MÓWIMY, JAKIM CZASEM DYSPONUJEMY, BY NIE MÓWIĆ ZA DŁUGO. POWINNIŚMY DOBRAĆ ODPOWIEDNIE SŁOWNICTWO. INACZEJ PRZEMAWIA SIĘ NA KORPORACYJNEJ KONFERENCJI, A INACZEJ NA ZEBRANIU W SZKOLE.

Należy też unikać chaosu, jest to bardzo ważne. Poza tym, należy mówić wyraźnie, spokojnie, powoli, żebyśmy zostali dokładnie zrozumiani.

— Dlaczego warto uczyć się sztuki wystąpień publicznych?

„Nie wystarczy mówić do rzeczy, trzeba mówić do ludzi”
(Stanisław Jerzy Lec)

— Ta wiedza przydaje się w codziennym życiu. Ucząc się mówić zdobywamy umiejętność autoprezentacji, która jest dzisiaj niezwykle istotna. Dzięki niej możemy osiągnąć różne cele zawodowe. Możemy dostać wymarzoną pracę, jeśli dobrze wypadniemy podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Możemy awansować w firmie, gdy nasze stanowisko wymaga przemawiania publicznego. Były prezes klubu House of Toastmasters uzyskał lepszą pracę, ponieważ opanował umiejętność przemawiania publicznego. Taka wiedza przydaje się także w życiu prywatnym, na przykład podczas spotkań ze znajomymi, czy na uroczystościach rodzinnych.

DZIAŁANIE W KLUBIE TOASTMASTERS MOŻE RÓWNIIEŻ POMÓC OSOBOM, KTÓRE MAJĄ PROBLEMY Z WYMOWĄ, MÓWIĄ NIEWYRAŹNIE, ALBO MIERZĄ SIĘ Z INNYMI TRUDNOŚCIAMI.

Zajęcia ze sztuki wystąpień publicznych mogą stanowić dla takich ludzi formę terapii. Jeden z moich kolegów miał problem z jękaniem. Dzięki Toastmasters nabył pewności siebie i przestał się jękać. Toastmasters naprawdę pomaga w życiu. Poza tym jest to połączenie nauki ze świetną zabawą. W tym klubie można nawiązać kontakty i poznać wspaniałych ludzi.

„Czas przemija, wypowiedziane słowo pozostaje”
(Lew Tołstoj)

— Podczas spotkań członkowie Toastmasters nabywają również umiejętności liderkich. Jakże konkretnie są to kompetencje?

— Zdolności przywódcze można uzyskać pełniąc funkcje na spotkaniu oraz biorąc

udział w wydarzeniach organizowanych przez klub. W klubie w Olsztynie realizowałem podręcznik Kompetentnego Lidera. Zgodnie z założeniami projektów w nim zawartych doskonaliłem się obejmując poszczególne funkcje na spotkaniu. Najbardziej wymagającą funkcją jest rola Toastmastera, który organizuje całe spotkanie i zaprasza mówców, zespół funkcyjny na scenę. Rola Toastmastera jest również szczególnie zinnego powodu, ponieważ to on wybiera temat spotkania.

„Nie ma lustra, które by lepiej odbijało człowieka niż jego słowa”
(Juan Luis Vives)

Poza tym w klubie House of Toastmasters często pełnię funkcje gramatyka, dzięki czemu nabyłem kompetencji liderkich. Działając w klubie House of Toastmasters realizuję ścieżkę lidera. Wygłaszam wiele mów, w tym mów inspiracyjnych. Poprzez przemawianie nabieram pewności siebie, co jest nieodłączną cechą każdego lidera. Poza tym uczestniczę w warsztatach poświęconych metodom skutecznego przemawiania — bez tej umiejętności nie wyobrażam sobie skutecznego przywództwa.

Paweł Snopkow

Toastmasters International — międzynarodowa organizacja non profit, zajmująca się szerzeniem umiejętności z zakresu komunikacji, przemawiania oraz przewodzenia. Jej początki sięgają 1924 roku, kiedy Ralph C. Smedley założył pierwszy klub w Santa Ana w stanie Kalifornia. Obecnie Toastmasters International działa w 142 krajach. Posiada 16 400 klubów, w które zrzeszają ponad 352 000 członków. Od 1994 roku organizacja otwiera kluby w Polsce. Można je spotkać m.in. w Warszawie, Szczecinie, Toruniu, czy Olsztynie.

JESTEM ZWOLENNIKIEM MAŁYCH KROKÓW

NIE MOŻEMY SOBIE POZWOLIĆ NA KOLEJNY LOCKDOWN W KSZTAŁCENIU — MÓWI PRZED INAUGURACJĄ ROKU AKADEMICKIEGO REKTOR UWM PROF. JERZY PRZYBOROWSKI.

— Panie rektorze, w wywiadzie dla Radia UWM FM powiedział pan, że „nie możemy sobie pozwolić na kolejny lockdown w kształceniu”. Czy uczelnia obawia się takiej sytuacji?

— Podtrzymuję te słowa — nie możemy sobie pozwolić na kolejny lockdown w kształceniu, a szczególnie na kierunkach medycznych.

W POPRZEDNIM ROKU AKADEMICKIM STARALIŚMY SIĘ WSZYSTKO ZORGANIZOWAĆ W TAKI SPOSÓB, ABY PROWADZIĆ ZAJĘCIA ON-LINE WYŁĄCZNIE TAM, GDZIE JEST TO MOŻLIWE. JEDNAK WIADOMO, ŻE O ILE WIEDZĘ MOŻNA PRZEKAZAĆ ZDALNIE, TO UMIEJĘTNOŚCI JUŻ NIE. NAJLEPSZYM PRZYKŁADEM SĄ ZAJĘCIA KLINICZNE, KTÓRE MUSZĄ ODBYWAĆ SIĘ PRZY ŁÓŻKU PACJENTA.

Pomimo naszych wysiłków realizację części zajęć musieliśmy przesunąć na kolejny rok akademicki. Jeśli teraz znowu będzie lockdown, to nie dość, że nie nadrobimy tych zaległości, to jeszcze je pogłębimy. Stąd też apel do wszystkich studentów, aby się szczepili — jest to niezbędne do prowadzenia zajęć w normalnym trybie. Należy podkreślić, że ta kwestia dotyczy wszystkich kierunków, na których realizowane są zajęcia w pracowniach lub laboratoriach.

— Uniwersytet ma zamiar monitorować sytuację epidemiczną w kampusie. Proszę powiedzieć, na czym to będzie polegało?

— Rzeczywiście będzie to monitoring, ponieważ kontrolować tego w bezpośredni sposób się nie da. W komunikacie skierowanym do społeczności akademickiej zaznaczyłem, że będziemy badać studentów, którzy chcą być zakwaterowani w akademikach i ta procedura już przynosi efekty. Kilko badanych okazało się być zakażonymi i musieli poddać się izolacji. Na szczęście nie mieli oni jeszcze kontaktu z innymi osobami. Nie wykluczam, że testy przeprowadzimy ponownie. Niestety nie mamy podstaw prawnych do pozyskiwania informacji na temat szczepień, czego żałuję, ponieważ wówczas moglibyśmy zupełnie inaczej funkcjonować, tj. ograniczać sytuację zagrażającą osobom, które z powodów zdrowotnych nie mogą się zaszczepić. Dotyczy to zarówno pracowników, jak i studentów. Mamy pracowników, którzy chcieliby się zaszczepić, ale mają ku temu przeciwwskazania i gdyby prowadzili zajęcia z zaszczepioną grupą studencką, czuliby się o wiele bezpieczniej. Według mnie, istnieje ogromna potrzeba podnoszenia świadomości społecznej w kwestii szczepień przeciwko koronawirusowi.

— Uczelnia to przecież nie tylko zajęcia dydaktyczne, ale również inne wydarzenia, inwestycje, rozmaite przedsięwzięcia. Czy pandemia przysporzyła państwu problemów także na innych polach?

— Przede wszystkim chciałbym bardzo pochwalić wszystkich tych pracowników, którzy — kiedy tylko pojawiła się taka możliwość — skorzystali ze szczepień. 84 proc. nauczycieli akademickich naszej uczelni zostało zaszczepionych i myślę, że jest to dobry rezultat, który ułatwił funkcjonowanie w pracy. Badania naukowe były kontynuowane, projekty badawcze były realizowane — wszystko odbywało się tak, jak powinno. Pojawiły się z kolei różnego rodzaju trudności z realizacją zamówień publicznych, spowodowane problemami ze znalezieniem wykonawców oraz wzrostem cen. Ponadto w wielu przypadkach przetargi zostały nierozstrzygnięte. Mamy pewne opóźnienia w realiza-

Rektor UWM prof. Jerzy Przyborowski

cji modernizacji i remontów. Jednak co do zasady uczelnia funkcjonowała normalnie. Niestety ucierpiała również kultura studencka. Podejmowano różnego rodzaju próby reaktywowania jej on-line, jednak to nie to samo. Ubolewam nad tym i mam nadzieję, że będziemy mieli okazję to nadrobić. Kładę duży nacisk na działalność kulturalną studentów, bo studia to nie tylko nauka i przygotowanie do zawodu, ale również pasje, które są bardzo istotne z punktu widzenia osobistego rozwoju.

— W tegorocznej rekrutacji UWM przyjął 7400 studentów. Jest pan zadowolony z tego wyniku?

— Tak, jestem zadowolony, zwłaszcza że cały czas mamy niż demograficzny i silną konkurencję, jak chociażby UMK w Toruniu czy Trójmiasto z wieloma uczelniami.

PRZYJĘLIŚMY WIĘKSZĄ LICZBĘ STUDENTÓW NIŻ W DWÓCH POPRZEDNICH LATACH, ALE JESZCZE BARDZIEJ CIESZY MNIE WZROST ZAINTERESOWANIA UNIWERSYTEM I JEGO OFERTĄ DYDAKTYCZNĄ.

Mamy kandydatów z całej Polski — w sumie naszą uczelnią zainteresowało się kilka tysięcy osób więcej niż w poprzednich latach. To wspaniale, że tyle osób pomyślało o naszym uniwersytecie i chciało związać z nim swoją przyszłość. Oczywiście nie wszyscy mogli zostać przyjęci, ale samo zainteresowanie bardzo nas cieszy.

— Uniwersytet otworzył przed rokiem akademickim 2021/2022 dwa nowe kierunki — geoinformatykę oraz ichtiologię i akwakulturę. To efekt badań i analiz rynku pracy?

— Tak, to wszystko wynika z długoterminowych analiz, obserwowania trendów i statystyk. Musimy wiedzieć, jakie zawody i umiejętności będą wymagane w przyszłości, aby zareagować z odpowiednim wyprzedzeniem. Zajmowałem się tym już jako prorektor ds. kształcenia, a teraz jako rektor staram się jeszcze bardziej usprawnić ten proces. Zmieniliśmy procedurę dokonywania zmian w ofercie dydaktycznej.

NAJPIERW SĄ ONE ANALIZOWANE POD KĄTEM POTRZEB RYNKU, BO TRZEBA PAMIĘTAĆ, ŻE KIERUNKI TO NIE TYLKO NAZWA I PROGRAM STUDIÓW, ALE RÓWNIEŻ WYKWALIFIKOWANI LUDZIE, KTÓRZY MUSZĄ ODPOWIEDNIO POPROWADZIĆ ZAJĘCIA ORAZ BAZA DYDAKTYCZNA: WYPOSAŻONE PRACOWNIE, SPRZĘT ITD.

Planowanie uruchomienia kształcenia na nowym kierunku jest ogromnym przedsięwzięciem, dlatego musimy być przekonani, że przyniesie to konkretne pozytywne efekty.

— Na te dwa nowe kierunki są chętni?

— Zapotrzebowanie na powstanie kierunku akwakultura od kilku lat wysuwali pracownicy Wydziału Bioinżynierii związani z tym kierunkiem, ale niestety nie przekłada się to na liczbę kandydatów. W tym roku uruchomiliśmy kształcenie, ale nabór nadal nie jest imponujący. Mam nadzieję, że to się rozwinie, bo nie chce mi się wierzyć, że nie ma zapotrzebowania na specjalistów w tej dziedzinie, zwłaszcza, że wszędzie mówi się o gospodarce rybackiej i o diecie z wykorzystaniem ryb. Natomiast geoinformatyka to z kolei kierunek, który ma być nowoczesną odpowiedzią na potrzeby rozwoju geodezji. Widzimy, że konwencjonalne metody geodezyjne są wypierane z funkcjonowania i dostrzegamy wpływ rozwoju informatyki na te zagadnienia, stąd nasza oferta na kształcenie specjalistów w tym zakresie. Nabór kandydatów potwierdza, że była to dobra decyzja.

— Wydział Humanistyczny nie znalazł się w tym roku wśród najchętniej wybieranych wydziałów. Martwi to pana?

— Nie mogę powiedzieć, że jestem zupełnie spokojny i z pewnością trzeba na to zwracać uwagę. Obserwuję, że zainteresowanie humanistyką ma charakter sinusoidalny. Nie chciałbym nikogo wyróżniać czy dyskryminować, ale zazwyczaj jest tak, że to studenci kierunków humanistycznych mają większe predyspozycje do zdobywania tzw. kompetencji miękkich i często dzięki temu są bardziej elastyczni, a co za tym idzie, mają większe szanse dostosować się do coraz szybciej zmieniającego się świata. Jednak sytuacja na Wydziale Humanistycznym nie jest zadowalająca, a jest to bardzo duży wydział z rozbudowaną ofertą kształcenia.

— Gdzie zatem może leżeć problem?

— Na posiedzeniu Senatu Akademickiego analizowaliśmy wstępne dane z rekrutacji i przy niektórych wydziałach liczby były niepokojące, ponieważ w stosunku do założonych limitów zanotowano ujemne wartości. Poprosiłem prorektora ds. studenckich, aby na kolejnym posiedzeniu Senatu przedstawił pogłębioną analizę przyczyn tych ujemnych wartości. Może było to zbyt małe zainteresowanie, a może też zostały ustalone zbyt wysokie progi. Jeśli

limity przyjęte były określone prawidłowo, a zainteresowanie ofertą kształcenia było zbyt małe, trzeba będzie jeszcze bardziej pogłębić analizę i podjąć działania.

— Co chciałby pan, jako rektor, zrealizować w nowym roku akademickim?

— Jesteśmy w trakcie audytu kultury organizacji, ponieważ od lat dostrzegałem, że zarówno wśród pracowników, jak i wśród studentów poziom utożsamiania się z naszym uniwersytetem jest zbyt mały. Być może przyczyną jest właśnie kultura organizacyjna, którą trzeba zbadać i, jeśli jest taka potrzeba, usprawnić. Liczę w tej kwestii na pomoc wszystkich. Partycypacyjny system zarządzania to jeden z elementów mojego programu wyborczego. Chciałbym, aby wszyscy członkowie społeczności akademickiej czuli się autorami sukcesów tej uczelni. Suma tych sukcesów daje wartość dodaną i bardzo mi na tym zależy. Wierzę w to, że jeśli stworzymy przyjazne warunki do pracy i odpowiednią atmosferę, to przekonamy wszystkich, że nasz uniwersytet jest rzeczywiście tą Alma Mater — Matką Żywicielką. Zamierzone ambitne cele możliwe są do osiągnięcia tylko wtedy, kiedy wszyscy będziemy patrzyli w tym samym kierunku.

— Panie rektorze, to bardzo optymistyczne podejście.

— Rzeczywiście, często zarzuca mi się bycie optymistą, ale nie zamierzam się tego wstyżać. Wszystkie podejmowane działania mają na celu spełnienie kryteriów konkursu „Inicjatywa doskonałości — uczelnia badawcza”. Nawet jeśli nie uda mi się osiągnąć tego celu jako urzędującemu rektorowi, to jako uczelnia zrobimy krok do przyszłości. Zajdziemy dalej i będziemy mieli zacząć do dalszego działania. Myślę, że tak trzeba myśleć. Jestem zwolennikiem robienia małych kroków — wolniej, ale skutecznie. Bardzo zależy mi na zintegrowaniu społeczności wokół jednego celu.

Marta Wiśniewska

Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2021/2022 odbędzie się 1 października o godz. 11. Jest możliwość uczestnictwa w uroczystości za pośrednictwem transmisji online: www.uwm.edu.pl/online.

MUSIMY BUDOWAĆ KONKURENCYJNĄ GOSPODARKĘ

AUTOMATYZACJA,
ROBOTYZACJA
I CYFRYZACJA
TO PRZYSZŁOŚĆ
GOSPODARKI.
CZY BĘDĄ ŚRODKI
UNIJNE Z RPO NA
WSPARCIE I ROZWÓJ
PRZEMYSŁU
4.0 NA WARMII
I MAZURACH? O TYM
ROZMAWIAMY
Z MARSZAŁKIEM
WOJEWÓDZTWA
GUSTAWEM MARKIEM
BRZEZINEM.

— Dziś w polskim przemyśle robotów tyle, co na lekarstwo. Jak to zmienić?
— Z pewnością przed nami jeszcze daleka droga, aby zbliżyć się do państw o najwyższym wskaźniku robotyzacji. Jednak możemy dostrzec, że jako Polska staramy się podążać za trendami i w większym stopniu angażować technolo-

gię i podnosić poziom konkurencyjności w odniesieniu do gospodarki światowej. Według raportu Międzynarodowej Federacji Robotyki za 2019 rok Polska zajęła 5. miejsce w Europie i 14. na świecie (ex aequo z Czechami), jeśli chodzi o liczbę nowych robotów przemysłowych zainstalowanych w fabrykach. Utrzymanie tego trendu powinno pomóc nam stopniowo zmniejszać dystans do europejskiej czołówki.

PATRZĄC Z PERSPEKTYWY NASZEGO REGIONU W MOJEJ OCENIE KLUCZOWE JEST TO, ABY, POZA DUŻYMI FIRMAMI, MOŻLIWOŚĆ PODNIENIA SVOJEJ KONKURENCYJNOŚCI ODNALAZŁY W TRANSFORMACJI CYFROWEJ, AUTOMATYZACJI I ROBOTYZACJI MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA Z WARMII I MAZUR.

To jedyna droga, by dostosować się do nowych warunków gospodarczych. Dlatego

Marszałek województwa Gustaw Marek Brzezina

zamierzamy wspierać tego typu inicjatywy m.in. poprzez dedykowanie środków europejskich, jakimi będziemy dysponować w nadchodzących latach.

— Można zadać sobie pytanie, czy musimy automatyzować, robotyzować, cyfrizować nasze firmy?

— Jeżeli chcemy zachować zdolność do podejmowania konkurencji z regionami wyżej rozwiniętymi, a także wygrywanie jej w określonych obszarach, na przykład w sferze inteligentnych specjalizacji województwa, to jest to kierunek, w którym powinniśmy podążać. To nieunikniony etap rewolucji przemysłowej 4.0. Na inwe-

stycje w roboty przemysłowe coraz częściej decydują się firmy z różnych branż. Wynika to choćby z konieczności obniżenia kosztów produkcji i zwiększenia wydajności pozwalającej na konkurencję na światowych rynkach. Konieczność automatyzacji i cyfrizacji działalności gospodarczej uwypukliła również sytuacja pandemiczna na świecie. Widać to po zwiększonym popycie na nowe aplikacje i zrobotyzowane rozwiązania w wielu aspektach naszego życia.

— Automatyzacja i robotyzacja mają wiele zalet. Zwiększają wydajność, ograniczają koszty. Maszyna

nie choruje, nie chodzi na urlopy. Człowiek zaczyna być zbędny. Czy roboty są zagrożeniem dla ludzi?

— Oczywiście, można mieć obawy związane z zastępowaniem ludzi maszynami oraz dotyczące ryzyka społecznego, jakie niesie za sobą coraz doskonalsza sztuczna inteligencja. Z analiz wynika, że w wielu procesach produkcyjnych roboty zastąpią ludzi a część zawodów zniknie już w niedługim czasie. Nie jest to natomiast jednoznaczne z odebraniem pracy i możliwości realizacji planów zawodowych. Po pierwsze zrobotyzowane działania trzeba kontrolować, maszyny trzeba programować i uczyć. Po drugie pojawiają się nowe zawody wymagające fachowej kadry. Zdaje sobie sprawę, że będzie to bardzo kosztowny proces związany głównie z nabyciem nowych kwalifikacji.

PRZYSZŁOŚĆ WYMAGA NASTAWIENIA NA EDUKACJĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE W SPOSÓB OTWARTY NA ZMIANY I POJAWIAJĄCE SIĘ WCIAŻ PROBLEMY.

Dlatego w strategii naszego regionu „Warmińsko-Mazurskie 2030” w centrum celów strategicznych stawiani są mieszkańcy, a w szczególności ich kompetencje.

— Czy w nowym RPO będą środki na wsparcie i rozwój Przemysłu 4.0 na Warmii i Mazurach.

— Tak. To jeden z naszych priorytetów. Planujemy skierować wsparcie na projekty inwestycyjne, jak i dofinansowanie usług pozwalających zwiększyć cyfryzację, automatyzację i robotyzację procesów, personalizację usług, zwiększenie zakresu wykorzystania tzw. Internetu Rzeczy, sztucznej inteligencji i uczenia maszynowego. Towarzyszyć będą temu działania skierowane do instytucji otoczenia biznesu mające na celu wykorzystanie nowoczesnych technologii, zarówno w ich działalności, jak i sposobie świadczenia usług. Skuteczna transformacja cyfrowa biznesu wymaga również podniesienia kompetencji cyfrowych w firmach i wprowadzania niezbędnych zmian organizacyjnych, by w pełni wykorzystać potencjał wprowadzanych udogodnień. **am**

311210TBS/A

CZY BĘDZIEMY DOLINĄ KRZEMOWĄ?

W Ostródzie odbędzie się IV Konferencja Automatyzacji i Robotyzacji Przemysłu. — Niewykluczone, że w ciągu następnych kilku dekad sztuczna inteligencja znajdzie swoje miejsce w urzędzie — mówi Andrzej Wiczowski, starosta ostródzki.

— Ostróda będzie gospodarzem IV Konferencji „Automatyzacja i Robotyzacja Przemysłu”. Coraz więcej mówi się o budowie Przemysłu 4.0, jeśli chcemy, aby nasza gospodarka była konkurencyjna. Myśli pan, że możemy być Doliną Krzemową?

— Podnoszenie wydajności produkcyjnej ma przede wszystkim służyć człowiekowi oraz jest istotnym elementem rozwojowym w wielu branżach. Automatyzacja i robotyzacja nie są nowymi pomysłami, istnieją od dziesięcioleci. Wykorzystuje się je w przemyśle, logistyce czy też edukacji. Dolina Krzemowa pierwotnie była obszarem rolniczym, na którym uprawiano sady pomarańczy i brzoskwiń. Przekonany jestem, że 70 lat temu nikt nie zdawał sobie sprawy, że miejsce to stanowić będzie centrum amerykańskiego sektora zaawansowanych technologii. Trudno jest sko-

piować czyjs sukces dlatego musimy iść własną ścieżką, rozwijać to, co jest naszym atutem, ale też szukać nowych możliwości. Koncepcja budowy Przemysłu 4.0 jest naturalnym efektem transformacji technologicznej i organizacyjnej przedsiębiorstw, które stawiają na wzrost wydajności produkcyjnej.

— Jednak dziś nasz przemysł opiera się głównie na pracy ręcznej. Mamy w regionie oczywiście firmy, które prężnie się rozwijają, stawiając na nowe technologie, innowacje, ale to wciąż mało? Czego trzeba, żeby to zmienić? Odwagi?

— Tej naszym przedsiębiorcom nie brakuje, ale rzeczywiście trzeba tu otwartego podejścia samych właścicieli firm do procesów związanych z automatyzacją i robotyzacją. Kluczem do zrozumienia tematu jest wiedza, a gdzie ją zdobyć jak nie podczas własnych takich konferencji?

Istnieje realna potrzeba budowy otoczenia odpowiedzialnego za wsparcie biznesu. Trzeba tworzyć ośrodki doradcze w zakresie informowania przedsiębiorców o idei Przemysłu 4.0.

CORAZ CZĘŚCIEJ JAKO SAMORZĄD STARAMY SIĘ KONCENTROWAĆ NASZĄ UWAGĘ NA DZIAŁANIACH INNOWACYJNYCH. PRZYKŁADEM AUTOMATYZACJI SĄ NP. PRACE PROWADZONE W STAROSTWIE POWIATOWYM W OSTRÓDZIE NAD CYFRYZACJĄ CAŁEGO URZĘDU.

Zwiększenie dostępności urzędu poprzez wprowadzenie usług on-line skierowane jest w stronę m.in. przedsiębiorców — w końcu

Andrzej Wiczowski, starosta ostródzki

„czas to pieniądz”. Zainteresowanie konferencją z roku na rok rośnie. Przedsiębiorcy zdają sobie sprawę, że chcąc utrzymać firmę, rozwijać ją muszą też stawiać na nowoczesność. Od tego nie ma ucieczki.

— Czy w świecie maszyn, automatów jest też miejsce dla człowieka. Ludzie trochę

boją się robotów, widząc w nich zagrożenie, że odbiorą im pracę?

— Przyszłość, że przyszłość będzie zdecydowanie „humanoidalna” wraz z rosnącą globalną populacją możemy spodziewać się niedoboru siły roboczej w niektórych branżach. Rozwój sztucznej inteligencji i temat automatyzacji od dawna wywołuje dyskusje, jakiego wpływu będzie to miało na pracę, którą wykonuje człowiek. Roboty zdecydowanie zastąpią ludzi, ale nie odbiorą im pracy. Pojawiają się nowe zawody, inne odejdą w niepamięć. Kto dziś słyszał o bednarzu, kołodzieju, a kilka dekad wcześniej o programistach czy operatorach robotów?

— Robot, robotem, ale ktoś tę maszynę będzie musiał zaprogramować i nadzorować. Człowiek właśnie tym będzie się zajmować więc myślę, że na sprawę trzeba spojrzeć szerzej.

Konferencja to idealny czas, aby w jednym miejscu zgromadzić hobbystów, pasjonatów robotyki oraz przedsiębiorców chcących poszerzać swoją wiedzę w dziedzinie zwiększania efektywności procesów produkcyjnych. Organizując takie wydarzenia wspieramy możliwości rozwojowe całego regionu Warmii i Mazur.

— Robot nie zostanie starostą?

— Nie jestem w stanie przewidzieć przyszłości jednak obecnie automatyzujemy i robotyzujemy całe branże. Niewykluczone, że w ciągu następnych kilku dekad sztuczna inteligencja znajdzie swoje miejsce w urzędzie. Pomijając całą futurologię chciałbym, aby działania realizowane przez samorząd Powiatu Ostródzkiego służyły mieszkańcom całego regionu i pozostawały w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.

am

309210TBS/A

IV KONFERENCJA AUTOMATYZACJA I ROBOTYZACJA PRZEMYSŁU JUŻ 14 PAŹDZIERNIKA W OSTRÓDZIE

KONFERENCJA SPECJALISTYCZNA AUTOMATYZACJA I ROBOTYZACJA PRZEMYSŁU TO NAJWIĘKSZE WYDARZENIE TEGO TYPU W POLSCE PÓŁNOCNO-WSCHODNIEJ. KIEROWANE DO PRZEDSIĘBIORSTW PRODUKCYJNYCH ORAZ INTEGRATORÓW OFERUJE WYSOKI POZIOM MERYTORYCZNY WIEDZY O WDRAŻANIU INNOWACJI W FABRYKACH.

Automatyzacja i robotyzacja to ważny kierunek zmian tak istotnych dla regionalnych firm, które chcą pozostać konkurencyjne na rynku Polskim i globalnym.

Globalny rynek jest bardzo wymagający, ale także oferuje duże możliwości. Małym firmom ciężko jest się przebić za granicą ze swoimi produktami. Idea klasteringu przyszła

do nas z Anglii. Współpraca firm z podobnych sektorów pozwala na wymianę doświadczeń i wsparcie. Klaster Obróbki Metali – krajowy klaster kluczowy działa w obrębie przemysłu metalowego, ale stowarzysza również firmy z innych branż. Wypracowanie wzajemnego zaufania to podstawa kooperacji firm, które często są dla siebie konkurencją.

Obecnie prowadzony przez Klaster, projekt internacjonalizacji polskich firm to duże wsparcie, szczególnie dla małych firm. W ramach projektu można uzyskać dotację na wyjazdy na targi czy misje wyjazdowe do innych krajów. Klaster nie tylko promuje zrzeszone firmy, ale zapewnia także wsparcie poprzez szkolenia. KOM współdziała prężnie z Politechniką Białostocką i innymi uczelniami co ma odzwierciedlenie w wielu projektach badawczo-rozwojowych.

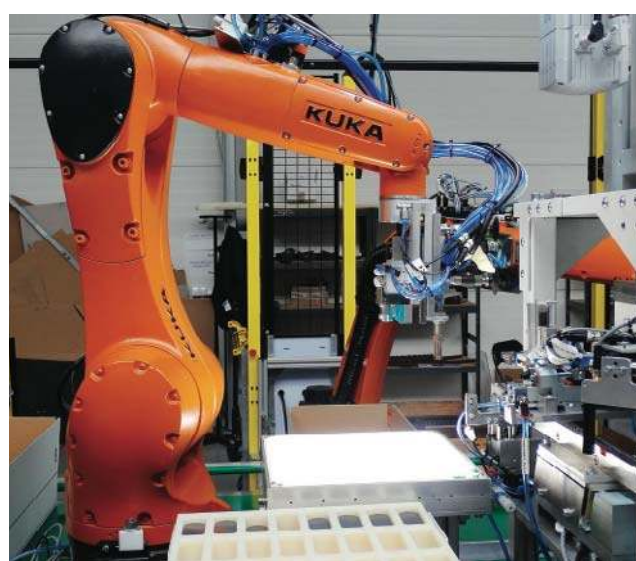
Konkurencyjność na globalnym rynku zapewnia transformacja w kierunku Przemysłu 4.0. Doskonałą integrację różnych technologii zapewnia firma GM Automatyka.

Nie tylko tworzy nowe maszyny, ale także dystrybuje absolutną nowość na rynku – podajnik wibracyjny z opcją any-feeder – Flexibowl. Ten innowacyjny podajnik jest w stanie podawać do kilku różnych elementów jednocześnie przy współpracy z systemem wizyjnym oraz robotem.

Kolejnym tematem, który będzie podejmowany na IV Konferencji AiR to koncepcja powstania nowej Inteligentnej Specjalizacji pod roboczą nazwą Zielona Automatyzacja i Cyfryzacja. Działania Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości na Warmii, Mazurach i Powiślu – Inceptum wraz z Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego mają na celu stworzenie specjalizacji, która pozwoli firmom rozwijać się dzięki dotacjom unijnym.

Patronat merytoryczny nad wydarzeniem objęła Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna, która wspiera rozwój gospodarczy województwa warmińsko-mazurskiego.

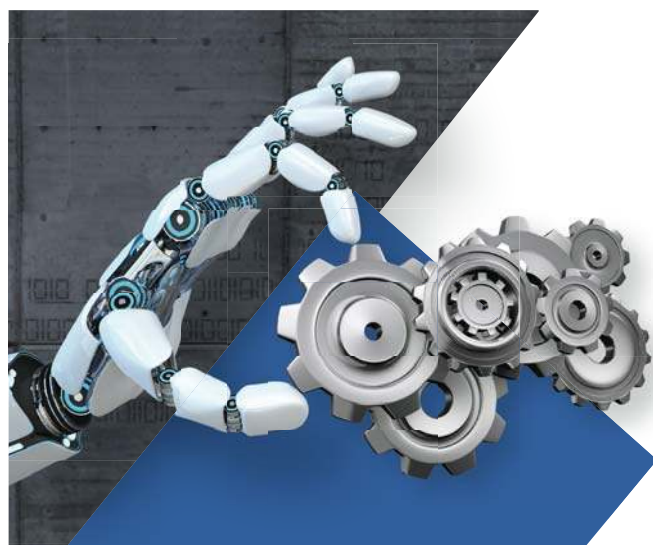
Największą korzyścią jest możliwość otrzymania pomocy jest zwrot nawet do 70% kwalifikowanych wydatków inwestycyjnych dla firm z regionu. Zwolnienie z podatków obejmuje między innymi np. zakup gruntów, budynków, ale także maszyn czy robotów.

Konferencja Automatyzacja i Robotyzacja Przemysłu to nie tylko ciekawe wykłady, prelekcje, ale także pokazy maszyn i technologii. To również miejsce spotkań biznesmenów, technologów, menadżerów, którzy mają okazję nawiązać nowe, wartościowe kontakty i rozpocząć współpracę z innymi firmami regionu. Warto wybrać się 14 października do Ostródy! Natomiast dla rodzin z dziećmi, uczniów, pasjonatów, hobbystów i tych, którzy chcieliby porozmawiać o automatyce i robotyce ze specjalistami mamy niespodziankę.

Magdalena Kamińska

13 października w Centrum Užyteczności Publicznej w Ostródzie odbędzie się otwarta i bezpłatna wystawa „Przywitaj się z robotem”. W godzinach 12.00-17.00 wszyscy chętni będą mogli obejrzeć zgromadzone maszyny, roboty, systemy wizyjne na pokazowych maszynach. Kiedy? 13-14 października 2021 r. Gdzie? Centrum Užyteczności Publicznej przy Starostwie Powiatowym w Ostródzie ul. Jana III Sobieskiego 9 Zarejestruj się już dziś - konferencje@alnea.pl

REKLAMA

IV KONFERENCJA SPECJALISTYCZNA
Automatyzacja i Robotyzacja Przemysłu
13-14 października 2021 r.
Centrum Užyteczności Publicznej, ul. Jana III Sobieskiego 9, Ostróda

Organizator

Patronat honorowy

Patronat medialny

Partnerzy

BALLUFF KUKA

PEPPERL+FUCHS

KONGRESY INSPIRACJI I DOBREJ ENERGII

CZASAMI TRZEBA TUPNAĆ MOCNIEJ NOGĄ, ŻEBY ZOSTAĆ ZAUWAŻONYM, ALBO ZROBIĆ COŚ, CO PRZYKUJE UWAGĘ INNYCH. BEZ WĄTPIENIA TAKIM WYDARZENIEM SĄ KONGRESY PRZYSZŁOŚCI. DZIĘKI NIM POZBYLIŚMY SIĘ KOMPLEKSÓW I UWIERZYLIŚMY, ŻE NA WARMII I MAZURACH TEŻ MOGĄ DZIAĆ SIĘ WIELKIE RZECZY.

Może Warmia i Mazury leżą na uboczu, ale nie podczas Kongresów Przyszłości, które od czterech lat odbywają się w Olsztynie. Setki gości i prelegentów. Znanie osobistości ze świata polityki, biznesu i kultury. Aktorzy, prezenterzy, mówcy, trenerzy perso-

nalni. Najlepsi z najlepszych dyskutują, rozprawiają o Warmii i Mazurach jutra, o tym, w jakim kierunku powinniśmy iść, na co stawiać, jakich unikać błędów.

Marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Marek Gustaw Brzezina (z lewej) i Jarosław Tokarczyk z Grupy WM, współorganizatorzy Kongresów Przyszłości

DZIŚ PATRZYMY NA DWA PIERWSZE KONGRESY OCZAMI LUDZI, KTÓRZY BRALI W NICH UDZIAŁ.

Ideę kongresu dobrze oddają słowa marszałka województwa Gustawa Marka Brzezina, współorganizatora (obok Grupy WM) Kongresów Przyszłości. — To zaproszenie do refleksji i rozmowy o tym, w jakim regionie chcemy żyć, jak będą wyglądać Warmia i Mazury za rok, za lat pięć

czy dziesięć — podnosił na kongresie marszałek Brzezina. Warmińsko-Mazurski Kongres Przyszłości to pierwsza tego typu inicjatywa w regionie. — Inicjatywa, która pokazuje i dowodzi, że współpraca to system naczyn połączonych, w którym biznes i samorząd, zachowując swoją tożsamość, mogą i muszą współpracować dla dobra ogółu — podkreślił na otwarciu I Kongresu Przyszłości Jarosław Tokarczyk, ówczesny prezes Grupy WM.

Gunter Verheugen

Sam kongres to wielka dawka wiedzy, ale także dobrej energii i ogromnej motywacji, szczególnie, gdy padają takie słowa:

— Widzę wszędzie tu pozytywny rozwój i postępek — mówił Gunter Verheugen, minister stanu, członek Komisji Europejskiej, który był gościem specjalnym na II Kongresie Przyszłości.

— JESTEM SZALENIE ZADOWOLONY, ŻE W TYM REGIONIE EUROPEJSKA INTEGRACJA, EUROPEJSKIE WSPARCIE STWORZYŁO POZYTYWNY ROZWÓJ REGIONALNY.

Wasz region jest klejnotem nie tylko w koronie Polski, ale w koronie Europy. Posiadacie skarb, który należy, to jest państwa obowiązkiem, przekazać waszym dzieciom, wnukom. Tym skarbem jest natura — dodał polityk, który w latach 1999-2004 był odpowiedzialny za poszerzenie UE.

Na pewno dziś Warmia i Mazury to inny region niż dekadę temu, a to w dużej mierze dzięki też funduszom unijnym, które płyną do regionu. Żyjemy w innej rzeczywistości, ale musimy być konkurencyjni, budować naszą gospodarkę, zapewnić bezpieczeństwo ekonomiczne mieszkańcom. Osiągamy sukcesy, ale Warmia i Mazury to wciąż jeden z najbiedniejszych regionów Unii Europejskiej. Można się i narzekać, można też wziąć sprawy w swoje ręce i właśnie do tego zachęcali nas goście, którzy brali udział w kongresie, choćby dr Robert C. Bush Jr, doradca Komisji Europejskiej i komentator największych stacji telewizyjnych na świecie.

dr Robert C. Bush Jr.

— Mój dziadek zwykł mawiać:

„NIGDY NIE JESTEŚ BIEDNY, JEŻELI MASZ BOGATEGO DUCHA”

— mówił gość specjalny Kongresu Przyszłości. — Są ludzie, którzy czekają na zmiany, ale są też ludzie, którzy dokonują tych zmian. I zawsze lepiej być kierowcą autobusu niż pasażerem. Lepiej jest brać sprawy w swoje ręce. Jednak tempo zmian na świecie jest tak wielkie, że jeżeli my się zmieniamy, to inni robią to jeszcze szybciej. — Dlatego trzeba biec jeszcze szybciej — radził dr Robert C. Bush Jr.

Henryka Bochniarz, prezydent Konfederacji Lewiatan

Przyszłość regionu w dużej mierze zależy od nas samych. — Nawet gdybym nie została zaproszona, to sama bym się wprosiła na Kongres — żartowała Henryka Bochniarz, prezydent Konfederacji Lewiatan, która brała udział w kongresie. — Przyszłość regionu, w którym mieszkam, jest dla mnie bardzo ważna. Kiedy dowiedziałam się o Kongresie, zastanawiałam się, czy uda się zachęcić ludzi do udziału w nim. A okazało się, że sala jest nabita. To pokazuje, że to nie sztucznie wykreowany popyt, tylko odpowiedź na autentyczną potrzebę różnych środowisk — podkreśliła Henryka Bochniarz.

Kongres Przyszłości to bez wątpienia bezprecedensowe wydarzenie w historii regionu, bo pojawiło się miejsce wymiany doświadczeń i wiedzy pomiędzy nauką, biznesem i technologią. Kongres stworzył przestrzeń do rozmowy o przyszłości Warmii i Mazur w różnych jej aspektach, nie tylko w kwestii biznesu, choć oczywiście to, jak nam się będzie żyło, w dużej mierze zależy od stanu gospodarki w regionie, jej innowacyjności, zdolności konkurencyjności. Bo z samej turystyki nie wyżyjemy. Dlatego wachlarz spraw poruszanych na Kongresach Przyszłości jest szeroki od kwestii zdrowia przez nowe technologie i innowacje w biznesie czy jak ważne jest stawianie na rozwój własny, jak odnieść sukces, otworzyć umysł i spełniać marzenia.

Andrzej Mielnicki

Kolejne edycje Kongresu przypomnimy w najbliższych piątkowych wydaniach „Gazety Olsztyńskiej”.

AKCJA, KTÓRA TRWA CZWIERĆ WIEKU

W NIEDZIELĘ
3 PAŹDZIERNIKA
W BAZYLICE
GIETRZWAŁDZKIEJ
ODBĘDZIE SIĘ
JUBILEUSZ 25-LECIA
AKCJI KATOLICKIEJ
ARCHIDIECEZJI
WARMIŃSKIEJ
W GIETRZWAŁDZIE.
O AKCJI
ROZMAWIAMY
Z JEJ PREZESEM
WOJCIECHEM
RUCIŃSKIM.

— Akcja Katolicka Archidiecezji Warmińskiej powstała 25 lat temu. Jej działanie zainicjował abp Edmund Piszcz, a jej pierwszym prezesem był znany redaktor Zenon Złakowski. Zapewne pamięta pan tamte czasy?

— O potrzebie reaktywowania Akcji Katolickiej w Polsce mówił sam Jan Paweł II do biskupów polskich przybyłych do Rzymu w 1993 roku. Powiedział m.in., że w formacji apostolskiej świeckich niezbędne są ruchy katolickie, a wśród nich szczególnie miejsce zajmuje Akcja Katolicka, która jeszcze przed II wojną światową w Polsce działała i przynosiła wspaniałe owoce. Wyraził potrzebę, aby ożyła na nowo. Oczywiście, doskonale pamiętam moment powstania Akcji w naszej archidiecezji, choć minęło już ćwierć wieku. Stowarzyszenie zostało erygowane 29 października 1996 roku. Pierwszy zarząd pod przewodnictwem Zenona Złakowskiego powołany był do opracowania statutu i tworzenia struktur. Znajdowali się w nim m.in. dr Jan Chłosta oraz mecenas Edward Ośko, a także wielu innych wspaniałych ludzi i społeczników. Po utworzeniu struktur ster Akcji przejęła Bożena Ulewicz. Później stowarzyszeniem kierował nieodżałowany Antoni Ziolo, a od czternastu lat ja mam tę przyjemność.

— Stowarzyszenie znane jest mieszkańcom regionu m.in. z corocznej wenty dobroczynnej, którą od lat prowadzi znany aktor Paweł Burczyk. Na jakich jeszcze polach jest aktywna?

— Wenta dobroczynna bez wątplenia zdołała zdobyć rozgłos, ponieważ organizowana jest od wielu lat. W tym roku odbyła się po raz 23. Ze względu na pandemię licytacje odbyły na portalu społecznościowym. Fanty przekazali znani artyści, samorządowcy oraz politycy.

PRZEZ TE WSZYSTKIE LATA
UZBIERALIŚMY PONAD
600 TYS. ZŁ! PIENIĄDZE
TE ZOSTAŁY PRZEKAZANE
GŁÓWNIEM INSTYTUCJOM
ZAJMUJĄCYM SIĘ OSOBAMI
NIEPEŁNOSPRAWNYMI.
TU WARTO WSPOMNIEĆ,
ŻE AKCJA KATOLICKA
ARCHIDIECEZJI
WARMIŃSKIEJ SAMA
PROWADZI, OD PONAD
20 LAT, PUBLICZNY
SPECJALNY KATOLICKI
OŚRODEK EDUKACYJNO-
WYCHOWAWCZY
W KRZACH, W KTÓRYM
PRZEBYWAJĄ DZIECI
NIEPEŁNOSPRAWNE
INTELEKTUALNIE.

W tej chwili jest w nim 30 uczniów. To szkoła, która przysposabia młodych ludzi do życia w społeczeństwie. Warto wspomnieć, że dwa lata temu dwójka naszych podopiecznych znalazła się w polskiej kadrze koszykówki na Światowych Letnich Igrzyskach Olimpijskich OS w Abu Dhabi, stolicy Zjednoczonych Emiratów Arabskich. Zdobyli tam brązowe medale, z czego jesteśmy bardzo dumni. Każdego roku organizujemy również pielgrzymkę rowerową do grobu bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

— Początków Akcji Katolickiej należy szukać już ponad sto lat temu, kiedy to papież Pius X zachęcał katolików do „akcji” w związku z laicyzacją społeczeństw Europy. Miała to być odpowiedź na prąd liberalny.

Wojciech Ruciński, prezes Akcji Katolickiej Archidiecezji Warmińskiej

— Pamiętajmy, że po drugiej wojnie światowej, aż do połowy lat 90. ubiegłego wieku Akcja Katolicka w Polsce nie istniała. Dziś możemy działać, stąd podkreślamy w przestrzeni publicznej wartości chrześcijańskie.

ZAWSZE STOIMY NA STRAŻY
ŻYCIA, OD POCZĘCIA DO
NATURALNEJ ŚMIERCI.
DLA NAS CZARNE
JEST CZARNE, A BIAŁE
— BIAŁE. NIE MA MOWY
O JAKIMŚ RELATYWIZMIE,
BO STARAMY SIĘ BYĆ
WIERNI EWANGELII, CHOĆ
SZANUJEMY WSZYSTKICH
LUDZI BEZ WZGLĘDU NA
POGLĄDY CZY UPODOBANIA
POLITYCZNE.

„Akcji” nie wymyślono z dnia na dzień. Już w Dziejach Apostolskich czytamy o współpracownikach apostołów, którzy przyczyniali się do zbawienia dusz. Akcja Katolicka jest tego kontynuacją.

— Czym właściwie jest Akcja? Pius XI zwany papieżem Akcji Katolickiej mówił, że hierarchia kościelna potrzebuje pomocników, którzy będą szukali „pojednania” między ludźmi. Jak jest dzisiaj?

— Definicję i zadania Akcji w wydanej w 1922 roku encyklice „Ubi arcano Dei” określił właśnie Pius XI. Twierdził, że ludzkość

uniknie wojen, jeżeli będzie wprowadzany pokój przede wszystkim w serca ludzi. Pisał, że: „Trzeba odbudować Królestwo Chrystusowe na ziemi”, a dokonać tego mają świeccy współpracując z hierarchią.

DZIŚ O ZADANIACH
AKCJI MÓWI JEJ STATUT.
JEJ CELEM JEST
POGŁĘBIANIE FORMACJI
CHRZEŚCJAŃSKIEJ
ORAZ ORGANIZOWANIE
WSPÓŁPRACY
KATOLIKÓW ŚWIECKICH
Z HIERARCHIĄ KOŚCIELNĄ
W PROWADZENIU MISJI
APOSTOLSKIEJ KOŚCIOŁA.

Chodzi o pogłębienie życia religijnego, moralnego, intelektualnego i kulturalnego.

— W jaki sposób dziś Akcja Katolicka może jeszcze promieniować na społeczeństwo? Wśród jej członków nie brakuje przecież znanych społeczników, ludzi działających na polu kultury, a nawet polityków.

— Celem Akcji Katolickiej, oprócz pogłębiania formacji chrześcijańskiej, jest również potrzeba promieniowania wartościami ewangelicznymi w życiu społecznym. Stąd członkowie stowarzyszenia, kiedy zachodzi potrzeba, zajmują odpowiednie stanowisko w sprawach publicznych Kościoła, a zwłaszcza reagują na zagrożenia wiary i moralności chrześcijańskiej.

Artur Chojecki, wojewoda warmińsko-mazurski, członek Akcji Katolickiej

Akcja Katolicka od początku swojego istnienia jest ruchem, który w skuteczny sposób łączy wierność chrześcijaństwu z zaangażowaniem społecznym. Cytując św. Jana Pawła II, jest ona „niezastąpionym środkiem formacji apostolskiej świeckich”, potrzebnym zwłaszcza dziś, kiedy mamy do czynienia z coraz bardziej śmiałymi atakami na wartości fundamentalne dla osób wierzących. Wiara katolicka nie może pozostać sprawą prywatną, ale ma wносить wiele dobra w życie kulturalne, gospodarcze i polityczne społeczeństwa i narodu. Łatwo się pogubić w towarzyszącym nam obecnie zamęciu informacyjnym i relatywizmie etycznym. Tym bardziej jestem wdzięczny członkom Akcji Katolickiej, że z wytrwałością, na różny sposób, ale zawsze jednoznacznie, uczestniczą w debacie publicznej. Nie ma lepszej drogi od tej proponowanej przez chrześcijaństwo, ale do jej wyboru przekonać może jedynie wiarygodne świadectwo osób oraz instytucji takich jak ten ruch. Cieszę się, że Akcja Katolicka Archidiecezji Warmińskiej już od 25 lat jest ewangelicznym zaczątkiem, przemieniającym od wewnątrz duchowy krajobraz naszego województwa. Jej członkom, współpracownikom i sympatykom życzę sił i radości do podejmowania nowych wyzwań oraz satysfakcji z pełnienia tak ważnej misji.

Akcja Katolicka jest przestrzenią, w której kształceni są działacze katolicki, aby następnie podejmować aktywność w życiu społecznym, gospodarczym, kulturalnym i politycznym.

— Każdego roku członkowie Akcji Katolickiej odwiedzają Gietrzwałd. Nie inaczej będzie teraz.

— Mamy wyjątkowe miejsce w Archidiecezji Warmińskiej znane z objawień Maryjnych, które — jako jedyne w Polsce — zostały zatwierdzone przez Kościół.

MATKA BOŻA
GIETRZWAŁDZKA ZOSTAŁA
OBRONA ZA NASZĄ
PATRONKĘ. TYM RAZEM
SPOTYKAMY SIĘ
3 PAŹDZIERNIKA W BAZYLICE
GIETRZWAŁDZKIEJ
NA MSZY ŚW. O GODZ.
11.00, ABY DZIĘKOWAĆ
ZA 25 LAT I PROSIĆ
O BŁOGOSŁAWIEŃSTWO NA
DALSZE LATA.

Następnie o godz. 13.30. odbędzie się konferencja w Domu Pielgrzyma. Ważnym wydarzeniem dla stowarzyszenia jest również uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata. Tym razem, ze względu na jubileusz, spotkamy się w olsztyńskiej konkatedrze 21 listopada o godz. 11.00 na Mszy św. pod przewodnictwem biskupa Janusza Ostrowskiego.

Wojciech Kosiewicz

WĘDKARZA MOŻNA ZAGRAĆ, ALE

POTRAFIĄ WCIELIĆ SIĘ W KAŻDĄ POSTAĆ, ALE SĄ CHWILE, KIEDY ZRZUCAJĄ MASKĘ I SĄ SOBĄ. CHOĆ MOŻE NIE DO KOŃCA, BO MIMO LUZU NA DŹWIĘK MIGAWKI APARATU FOTOGRAFICZNEGO OD RAZU NA ICH TWARZACH POJAWIA SIĘ HOLLYWOODZKI UŚMIECH. CÓŻ, TACY JUŻ SĄ AKTORZY.

REKLAMA

Fundusze
NaZmiany

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

zaprasza do udziału w konsultacjach społecznych
projektu programu regionalnego

Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027

Konsultacje społeczne przeprowadzone będą w okresie
od 4 października 2021 r. do 8 listopada 2021 r.

Opinie i uwagi będzie można zgłaszać na **formularzu konsultacji społecznych**, który wraz z **projektem dokumentu** będzie dostępny na stronie internetowej <https://strategia2030.warmia.mazury.pl/>, w zakładce **Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 21-27**.

Wypełnione formularze konsultacyjne należy przekazywać:

- drogą elektroniczną na adres: dpr@warmia.mazury.pl;
- drogą korespondencyjną na adres: Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ul. Kościuszki 89/91, 10-562 Olsztyn.

Opinie i uwagi z datą wpływu **przed 4 października 2021 r. i po 8 listopada 2021 r.**, jak również niepodpisane, nie będą rozpatrywane.

Terminy i program spotkań konsultacyjnych:

- 4 października 2021 r. – konferencja inauguracyjna w Olsztynie, transmisja on-line na kanale YouTube: Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur
- 4-27 października 2021 r. – spotkania on-line

Szczegółowe informacje o konsultacjach, w tym program spotkań, będą umieszczone na stronie <https://strategia2030.warmia.mazury.pl/>, w zakładce **Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 21-27**.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji zostanie zamieszczone na stronie <https://strategia2030.warmia.mazury.pl/>, w zakładce **Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 21-27**, w terminie 30 dni od zakończenia konsultacji.

Niniejszy komunikat stanowi także informację, o której mowa w art. 39 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

304210bs-a-M

Człowiek czuje się trochę dziwnie, kiedy jeszcze wczoraj wieczorem widział ich na ekranie telewizora, a następnego dnia rano stoi obok i rozmawia z nimi. Są na wyciągnięcie ręki, tak jak w miniony poniedziałek nad Jeziorem Łańskim, gdzie przyjechali z całej Polski, żeby powędkować. Odbłyły się tu jubileuszowe, bo XXV Zawody Aktorów Wędkarzy im. J. Stępowskiego o puchar Mistralla.

Zawody od wielu lat organizowane są na Jeziorze Łańskim. Większość uczestników to aktorzy, ale wędkują z nimi też ludzie związani ze środowiskiem, np. reżyserzy, scenarzyści, dźwiękowcy, operatorzy kamer. Są też osoby innych profesji, zaprzyjaźnieni z aktorami. A wszyscy wędkują na spinning.

— Sam się zastanawiam, jak to nam się udało, że spotkamy się już ćwierć wieku — mówi Robert Czebotar, aktor i organizator od 25 lat wędkarskich zmagani aktorów. — Łańsk jest naszym drugim wędkarskim domem. Wszyscy lubią tu przyjeżdżać. Tu jest duch miejsca.

Andrzej Grabarczyk od początku bierze udział w aktor-skich zawodach. — Można powiedzieć, że jestem weteranem — uśmiecha się aktor. — Ale przyjeżdżają też młodzi aktorzy. Każdy w miarę możliwości ucieka od tego miejskiego zgiełku, szuka spokoju. A jak jest się nad wodą, to oczywiście wędeczka. Lubię wędkować, bo cisza, spokój, kontakt z wodą, z przyrodą. Nad wodą ładuję akumulatory. Wypoczywam, a wędkuję od dzieciństwa. Pasję zaszczepił we mnie ojciec.

I to wdosłownym tego słowa znaczeniu, bo złapał syna na kotwicę. — Łowiłem na spinning, nie zauważyłem, że Andrzej stanął za mną i zaczął pilnować go kotwicą — wspomina 91-letni Wincenty Grabarczyk, aktor i ojciec Andrzeja. — Ta wbiła się tak mocno w plecy, że musieliśmy pojechać do Olsztyna do szpitala, żeby wyciągnęli mu tę blachę. I tak zaszczepiłem synowi wędkarstwo — żartuje pan Wincenty, który też łowił w kategorii 90 plus. Wygraną miał w kieszeni. — Jestem jedyny — śmiał się aktor. — Wszyscy mnie gonią.

Wypadek nie zraził Andrzeja Grabarczyka do wędkarstwa, teraz sam próbuje zainteresować nim wnuki. — Wnuk jest jeszcze trochę za mały, bo ma 4 lata, ale w tym roku już

Andrzej Grabarczyk od lat wędkuje na zawodach z Giancarlo Russo

Karolina Nolbrzak wędkuje już od 11 lat

Anna Wajszczuk-Religa nie wędkuje, ale lubi patrzeć jak inni wędkują

złowił 15 plotek — nie kryje dumy.

Każdy wędkarz marzy o rekordowej rybie.

— Chodzę na ryby, a nie po ryby — uśmiecha się aktor.

Tylko że tych ryb coraz mniej wnaszych jeziorach.

— To wszystko zależy od tego, jak prowadzona jest gospodarka rybacka, ile stoi sieci na jeziorach — zauważa Andrzej Grabarczyk.

Ryba od poniedziałku jakby trochę więcej, przynajmniej w Jeziorze Łańskim, bo przy okazji zawodów do wody zostało wypuszczonych setki narybku szczupaka, okonia, węgorza i lina. Jednak dopiero za ok. cztery lata, a w przypadku węgorza za osiem lat będzie można je złowić.

— To jest przyszłość, ale to trzeba zrobić dziś, bo żeby wyciągnąć, trzeba najpierw wypuścić — zauważa Mirosław Tymoszczuk, prezes Gospodarstwa Rybackiego w Szwaderkach. — W Jeziorze Łańskim są wszystkie ryby, począwszy od tych szlachetnych łososiowatych, czyli sielawy i siei, po miętusy, leszcze, okonie i szczupaki.

Te ostatnie były w poniedziałek szczególnie pożądane, bo aktorzy łowią na spinning, a więc drapieżniki. Po złowie-

WIĘKSZA FRAJDA NIM BYĆ

niu i zmierzeniu wypuszczane są do jeziora.

— Można wędkować nie mordując ryb — mówi Karolina Nolbrzak, bo jak się okazuje, wędkują też aktorki. A wędkuje, bo po prostu to lubi. I robi to już prawie 11 lat.

Inni robią to dłużej.

— Łowiłem z ojcem jeszcze na bambusowych wędkach na jeziorach Pojezierza Brodnickiego, bo stamtąd pochodził ojciec — wspomina Grzegorz Wons, aktor Teatru Kwadrat. — Lubię kontakt z przyrodą, a przy okazji zawodów można również spotkać się ze znajomymi. I to też jest piękne.

Syna pana Grzegorza także wędkuje. — Nawet jak się nic nie złowi, to przynajmniej człowiek posiedzi w pięknych okolicznościach przyrody — uśmiecha się Jakub Wons. — Chyba łatwiej zagrać wędkarza niż nim być.

Do Łańska na zawody aktorów przyjeżdżają nawet ci,

Przy okazji zawodów do jeziora zostało wypuszczonych setki sztuk narybku: szczupaka, okonia, węgorza i lina

kotórzy nie wędkują. Chcą pooddychać czystym powietrzem, spotkać ze znajomymi.

— Nie wędkuje, ale lubię patrzeć, jak inni wędkują. Bardzo lubię tutaj przyjeżdżać — mówi Anna Wajszczuk-Religa, żona nieżyjącego już profesora Zbigniewa Religi, znanego kardiochirurga. Do Łańska przyjechała z dwoma wnuka-

mi, którzy jak dziadek i ojciec też wędkują.

Jaki był Zbigniew Religa, człowiek, który jako pierwszy w Polsce przeszczepił serce i którego imię nosi olsztyński „medyk”?

— Proszę pozdrowić nauczycieli i słuchaczy „medyka” — prosi pani Anna, dodając: — To odla nas wielki honor, zaszczyt,

To były już XXV Zawody Aktorów Wędkarzy im. J. Stępowskiego o puchar Mistralla

że szkoła nosi imię męża, a jaki był? Przeżyliśmy razem 47 lat, choć tych chwil, kiedy byliśmy naprawdę razem nie było zbyt dużo. Ciągłe pracował, ciągle go nie było. I musiały nam wystarczyć tak naprawdę wspólne wakacje, te wspólnie spędzone chwile podczas urlopu. Myślę, że najbardziej nie lubił niekompetencji, nie tolerował lenistwa. Za

swój największy sukces uznawał nawet nie to, że dokonał pierwszego przeszczepu serca, ale to, że zostawił ludzi, którzy będą kontynuowali jego dzieło.

Jak przyrządzić rybę? — Potrzebne są tylko trzy składniki: czosnek, natka pietruszki i oliwa — wylicza Giancarlo Russo, kucharz, który gotował dla Jana Pawła II podczas jego

pielgrzymek do Polski, a od lat wędkuje z aktorami. Zwykle z Andrzejem Grabarczykiem na jednej łódce. — To wszystko co potrzeba, żeby przyrządzić dobrą rybę na patelni.

Na szczęście dla szczupaków i okoni z „imperium łańskiego” w przypadku aktorskich połów taki koniec im nie groził.

Andrzej Mielnicki

REKLAMA

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO OGŁASZA II PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWEJ NIEZABUDOWANEJ

położonej na działce nr 463/66 o pow. 2,0000 ha w obrębie geodezyjnym nr 0028 Szymany, gmina Szczytno, powiat szczycieński, województwo warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Szczytnie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą OL15/00058977/6.

Cena wywoławcza wynosi **595 320,00 zł brutto** (słownie: pięćset dziewięćdziesiąt pięć tysięcy trzysta dwadzieścia złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT w wysokości 23%. Wysokość wadium wynosi 59 532,00 zł brutto (słownie: pięćdziesiąt dziewięć tysięcy pięćset trzydzieści dwa złote i 00/100). Wadium należy wpłacić przelewem na rachunek Urzędu Marszałkowskiego w banku Santander Bank Polska SA, nr konta 87 1090 2718 0000 0001 4649 4445, z dopiskiem „Przetarg – Szymany” w terminie do dnia **29.11.2021 r.** Przez wniesienie wadium w terminie rozumie się uznanie (zaksięgowanie) kwoty wadium na koncie Urzędu w nieprzekraczalnym terminie do dnia 29.11.2021 r. włącznie.

Przetarg odbędzie się w dniu **03.12.2021 r. o godzinie 12⁰⁰** w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Departament Infrastruktury i Geodezji, przy ul. Głowackiego 17, pok. nr 210 – II piętro.

Okazanie nieruchomości będzie miało miejsce w dniu **19.11.2021 r. w godzinach 12⁰⁰ – 13³⁰** lub w innym terminie po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym.

Pełna treść ogłoszenia została podana do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, 10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1, i na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego www.warmia.mazury.pl w zakładce Gospodarka nieruchomościami, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Szczegółowych informacji o przetargu udziela Departament Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, ul. Głowackiego 17, tel. (89) 512 59 10, 512 59 27.

USTALENIA:	
	GRANICA OPRACOWANIA PLANU
	LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZYZNACZENIU LUB O RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
	NIEPRZEKRAČALNA LINIA ZABUDOWY
	TEREN ZABUDOWY MIESZKANOWEJ WIELORODZINNEJ
	TEREN ZABUDOWY USŁUGOWEJ
	TEREN USŁUG TURYSTYCZNYCH
	TERENY ZABUDOWY PRZEMYSŁOWO-USŁUGOWEJ
	TERENY ZIELENI IZOLACYJNEJ
	TERENY LASÓW
	TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY LOKALNEJ
	TERENY DRÓG PUBLICZNYCH KLASY DOJAZDOWEJ
	STREFA OGRANICZONEGO ZAGOSPODAROWANIA OD LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ ŚREDNIEGO NAPIĘCIA
	OBZAR WYSTĘPOWANIA POZOSTAŁOŚCI PASA STARTOWEGO I ZESPÓŁU KOSZAROWEGO
OZNACZENIA INFORMACYJNE:	
	ZASADY PODZIAŁU NA DZIAŁKI
	ISTNIEJĄCA LINIA ELEKTROENERGETYCZNA ŚREDNIEGO NAPIĘCIA
	DZIAŁKA PRZYZNACZONA DO ZBYCIA
	GRANICA LOTSKA

ANIELKA WALCZY O ODDECH

ILE JEST W STANIE ZNIEŚĆ OŚMIOLETNIE DZIECKO? ANIELKA Z IŁAWY W SWOIM ŻYCIU WYCIERPIAŁA JUŻ BARDZO WIELE. MOŻEMY POPRAWIĆ KOMFORT JEJ ŻYCIA, SPRAWIĆ, ŻE NA TWARZY ZAGOŚCI UŚMIECH. JAK? PRZECZYTAJ.

Ośmioletnia Anielka z Iławy, zanim zasiądzie do śniadania, musi przejść szereg inhalacji, drenaż i wziąć dużą ilość leków. Jej mama, pani Iwona, pilnuje stałych godzin posiłków. Anielka musi jeść co 2,5 godziny i często się nawadniać. Jest na specjalnej diecie. — Córka pyta: Dlaczego akurat ja jestem chora? Czy mogłabym chociaż raz nie zrobić tej inhalacji? — opowiada pani Iwona, mama dziewczynki. — Mówię, że nie, bo wtedy zaczniesz zalegać jej wydzielina i zatkają się płuca.

Los chciał, że dziewczynkę zaatakowała nieuleczalna mukowiscydoza. To choroba opodłożu genetycznym, na którą do niedawna nie było skutecznych leków. Polega na tym, że organizm produkuje bardzo gęstą wydzielinę, która zatyka między innymi oskrzela, przewody trzustki i wątroby, prowadząc do przewlekłego stanu zapalnego i wyniszczenia narządów. Chorzy na mukowiscydozę, muszą się liczyć z tym, że w każdym momencie ich płuca mogą nie być już wydolne i konieczny będzie przeszczep.

Ze względu na słabą odporność, Anielka ma nauczanie indywidualne. Przychodzi do niej nauczyciel. Dziewczynka marzy, żeby uścisnąć w szkolnej ławce. I zostać weterynarzem. Ma ukochanego króliczka, którym się opiekuje. — Ale nie wiem, jak będzie ... — mówi ze smutkiem jej mama.

Bo świat Anielki to cztery szpitalne ściany. W szpitalu jest bardzo często. — Jesteśmy tym wszystkim już bardzo zmęczeni — mówi pani Iwona. — W poniedziałek wróciliśmy z Centrum Zdrowia Dziecka, niedługo będziemy jechać do innego ośrodka. Dodatkowo mąż zmaga się z zeszytniającym zapaleniem stawów kręgosłupa.

Fot. Arch. Fundacji

Anielka choruje na przewlekłą chorobę

Dziewczynka korzysta też z porad gastrologa, kardiologa i pulmonologa. Dużym ułatwieniem w jej rehabilitacji byłaby możliwość używania kafłatora (urządzenie medyczne umożliwiające w sposób nieinwazyjny oczyszczać drogi oddechowe - red.), jednak

postępująca choroba mocno wpłynęła na funkcjonowanie narządów dziewczynki. Śledziona jest wstrząsającym stanem, tu nie zadziałają leki. Każde drganie kafłatora, to ogromne ryzyko. Dzięki tym wszystkim czynnościom Aniela funkcjonuje, oddycha, żyje. Niestety,

te zabiegi zapobiegają jedynie objawom choroby, nie zwalczają ich przyczyny, ponieważ mukowiscydozę leczy się objawowo.

Organizm ośmioletki ciągle mnóstwo leków, a organy wewnętrzne są na skraju wytrzymałości. Wysoce prawdopodobne jest, że w niedalekiej przyszłości czeka ją przeszczep wątroby.

Dziewczynka uwielbia malować farbami akrylowymi. Kiedy ma lepsze dni, jest bardzo aktywna: jeździ rowerem, biega. Niestety narzeka na samotność. — Chciałaby żyć tak jak inne dzieci — mówi pani Iwona.

Mama Anielki martwi się, że zbiórka na leczenie dziewczynki tak słabo idzie. Potrzebne jest 25 tys. zł, a na koncie znajduje się 170 zł (stan na czwartek godz. 12).

— Wierzę, że wspólnymi siłami uda się pomóc Anielce i tej rodzinie — mówi Iwona Żochowska-Jabłońska, dyrektor zarządzająca Fundacją „Przyszłość dla Dzieci”. — Wielokrotnie czytelnicy „Gazety Olsztyńskiej”, sympatycy i przyjaciele naszej Fundacji udowodnili, że jest możliwe zebrać nawet bardzo dużą kwotę. Wystarczy, że każdy z nas da coś od serca.

Kwota, o którą walczą rodzice dziewczynki może poprawić komfort jej życia. Anielce pomógłby przenośny inhalator:

wtedy mogłaby chodzić do szkoły, mieć kontakt z kolegami i koleżankami ze szkoły.

— Pieniądze przeznaczymy na lekarstwa, na sprzęty medyczne, na wyjazdy do specjalistów i szpitali — mówi mama dziewczynki. — Czasem muszę samochód wynajmować, żeby córkę do specjalisty w innym mieście zawieźć. To wszystko kosztuje krocie.

Mama dziewczynki chciałaby pracować, ale jest to niemożliwe. — Przy córce czuwać 24 godziny na dobę. Jedynym żywicielem rodziny jest mąż. Mamy jeszcze 13-letniego syna, na szczęście jest zdrowy — opowiada.

Lekarze nie ukrywają, że stan dziewczynki jest bardzo ciężki. — Mówią, że czekają ją przeszczepy, że wątroba będzie do usunięcia. Córka ma żylaki przełyku, alergię, astmę. Całą rodziną przechorowaliśmy Covid-19. Omal nie straciłam męża — wspomina.

Koszty leczenia i rehabilitacji pochłaniają każdego miesiąca kilka tysięcy złotych z domowego budżetu, a do tego dochodzi koszt utrzymania 4-osobowej rodziny. Aniela potrzebuje naszego wsparcia. Dołącz do zbiórki i pomóż jej złapać oddech!

Aleksandra Tchórzewska

Wejdź na <https://przyszloscdladzieci.org/zbiorka/aniela-zbiorka/> i wesprzyj Anielkę.

REKLAMA

przetarg

Burmistrz Pasłęka

podaje do publicznej wiadomości, że ogłoszony został
II przetarg ustny ograniczony na sprzedaż działek gruntu
położonych przy ul. Słonecznej w Pasłęku.

Działki gruntu, stanowiące własność Miasta i Gminy Pasłęk, przeznaczone są pod budowę garaży. Posiadają urzędową w Sądzie Rejonowym w Elblągu księgę wieczystą EL1E/00034557/9.

Przetarg odbędzie się 16 listopada 2021 r. (wtorek) w sali widowiskowo-kinowej Pasłęckiego Ośrodka Kultury, pl. św. Wojciecha 5

na dz. nr 62/55 o godz. 9.00;
na dz. nr 62/56 o godz. 9.30;
na dz. nr 62/50 o godz. 10.00;
na dz. nr 62/51 o godz. 10.30;
na dz. nr 62/52 o godz. 11.00;
na dz. nr 62/53 o godz. 11.30;
na dz. nr 62/54 o godz. 12.00.

Wysokość wadium za działki gruntu nr 62/55 oraz 62/56 wynosi 600 zł. Wysokość wadium za działkę gruntu nr 62/50, 62/51, 62/52, 62/53, 62/54 wynosi 500 zł.

Ogłoszenie o przetargu będzie wywieszone od 1 października 2021 r. do 15 listopada 2021 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pasłęku na II piętrze, opublikowane na stronie internetowej www.paslek.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.paslek.pl.

Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Kierownik Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami tut. Urzędu, pok. nr 20, tel. 55 248 20 01 do 03 wew. 60, w godz. od 7.30 do 15.30.

39121see1-b-M

przetarg

Burmistrz Pasłęka

podaje do publicznej wiadomości, że ogłoszony został
II przetarg ustny ograniczony na sprzedaż działek gruntu
położonych przy ul. Słonecznej w Pasłęku.

Działki gruntu stanowiące własność Miasta i Gminy Pasłęk przeznaczone są pod budowę garaży. Posiadają urzędową w Sądzie Rejonowym w Elblągu księgę wieczystą EL1E/00034557/9.

Przetarg odbędzie się 17 listopada 2021 r. (środa) w sali widowiskowo-kinowej Pasłęckiego Ośrodka Kultury, pl. św. Wojciecha 5

na dz. nr 62/41 o godz. 9.00;
na dz. nr 62/42 o godz. 9.30;
na dz. nr 62/43 o godz. 10.00;
na dz. nr 62/44 o godz. 10.30;
na dz. nr 62/45 o godz. 11.00;
na dz. nr 62/46 o godz. 11.30;
na dz. nr 62/47 o godz. 12.00.

Wysokość wadium za każdą działkę gruntu wynosi 500 zł. Ogłoszenie o przetargu będzie wywieszone od 1 października 2021 r. do 15 listopada 2021 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pasłęku na II piętrze, opublikowane na stronie internetowej www.paslek.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.paslek.pl. Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Kierownik Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami tut. Urzędu, pok. nr 20, tel. 55 248 20 01 do 03 wew. 60, w godz. od 7.30 do 15.30.

39121see1-c-M

przetarg

Burmistrz Pasłęka

podaje do publicznej wiadomości, że ogłoszony został
II przetarg ustny ograniczony na sprzedaż działek gruntu
położonych przy ul. Słonecznej w Pasłęku.

Działki gruntu stanowiące własność Miasta i Gminy Pasłęk, przeznaczone są pod budowę garaży. Posiadają urzędową w Sądzie Rejonowym w Elblągu księgę wieczystą EL1E/00034557/9.

Przetarg odbędzie się 18 listopada 2021 r. (czwartek) w sali widowiskowo-kinowej Pasłęckiego Ośrodka Kultury, pl. św. Wojciecha 5

na dz. nr 62/34 o godz. 9.00;
na dz. nr 62/35 o godz. 9.30;
na dz. nr 62/36 o godz. 10.00;
na dz. nr 62/37 o godz. 10.30;
na dz. nr 62/38 o godz. 11.00;
na dz. nr 62/39 o godz. 11.30;
na dz. nr 62/40 o godz. 12.00.

Wysokość wadium za każdą działkę gruntu wynosi 500 zł. Ogłoszenie o przetargu będzie wywieszone od 1 października 2021 r. do 15 listopada 2021 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Pasłęku na II piętrze, opublikowane na stronie internetowej www.paslek.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.paslek.pl.

Szczegółowych informacji na temat przetargu udziela Kierownik Referatu Rolnictwa i Gospodarki Gruntami tut. Urzędu, pok. nr 20, tel. 55 248 20 01 do 03 wew. 60, w godz. od 7.30 do 15.30.

39121see1-d-M

SIATKARZE AZS OLSZTYN DUMĄ WARMII I MAZUR

Modernizacja hali Urania w Olsztynie wymusiła na siatkarzach Indykpolu AZS zmianę miejsca rozgrywania meczów przez najbliższe dwa sezony. Wraz z początkiem października domowe mecze będą rozgrywane w hali sportowo-widowiskowej przy ul. Niepodległości 11B w Iławie.

Siatkarze AZS Olsztyn od roku 1983 rozgrywali swoje spotkania w hali Urania. W tym czasie zdobyli dwukrotnie mistrzostwo Polski (w sumie AZS ma na swoim koncie pięć złotych medali), czterokrotnie wicemistrzostwo Polski (w sumie jest ich aż osiem) oraz sześciokrotnie brązowy medal MP (z dziewięciu zdobytych w całej historii klubu). Hala Urania w niezmiennym kształcie przetrwała ponad 40 lat. 26 marca swój ostatni mecz rozegrali w niej siatkarze Indykpolu AZS Olsztyn. Przez najbliższe dwa lata olsztyńską staruszkę czeka zasłużony remont.

– Pierwszym z powodów wyboru hali w Iławie to wymogi, które stawia przed

nami PlusLiga – wyjaśnia Tomasz Jankowski, Prezes Zarządu Piłki Siatkowej AZS UWM SA. – Obiekt posiada odpowiednią wysokość, oświetlenie czy liczbę miejsc na trybunach. Druga sprawa to nasza wieloletnia współpraca. Co roku w Iławie rozgrywamy spotkania czy turnieje towarzyskie, z których byliśmy bardzo zadowoleni. Z tego miejsca chciałbym podziękować władzom miasta Iławy za przyjęcie naszej drużyny oraz Panu Wojciechowi Żmudzińskiemu, Dyrektorowi Iławskiego Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, za perfekcyjną organizację spotkań towarzyskich. Mam również nadzieję, że odległość nie będzie stanowiła problemu dla kibiców

Olsztyna, a sympatycy z okolicznych miejscowości również będą wspierać siatkarzy Indykpolu AZS w Iławie. Jesteśmy przygotowani, aby przez najbliższe dwa lata domowe spotkania rozgrywać w Iławie.

29 września drużyna Indykpolu AZS odwiedziła Centrum Wystawiennicze Szynaka Meble w Iławie podczas trwających tam targów meblowych.

— Długoletnia tradycja współpracy ze sportowcami wpisała się na stałe w historię rozwoju Grupy Meblowej Szynaka, a z roku na rok jej zakres rozszerza się. Każdego dnia wierzymy w siłę marzeń, pomagając zamieniać je w sportowe sukcesy i medale. Wspólnie

z naszymi pracownikami kibicujemy na boisku, ringu, parkiecie i torze wyścigowym bo niezwykle ważna jest dla nas społeczność, w której żyjemy. Biznes i sport łączą wspólne wartości, których w Grupie Meblowej Szynaka sumiennie przestrzegamy – to samozaparcie, fair play i dążenie do doskonałości. Bez nich, zarówno w firmie, jak i na boisku, nie udałoby się osią-

gnąć sukcesu. Od wielu lat jesteśmy oficjalnym sponsorem klubu AZS Olsztyn. Cieszymy się, że możemy aktywnie włączać się w promocję utalentowanych sportowców z naszego regionu. Siatkarze AZS Olsztyn są dumą nas wszystkich, mieszkańców całego województwa. Cieszymy się, że wspólnie z naszymi pracownikami i ich rodzinami będziemy mogli im kibi-

cować. Zapraszamy fanów piłki siatkowej z całego województwa do uczestnictwa w rozgrywanych w Iławie meczach i wspólnego kibicowania. Mamy nadzieję, że nasze wsparcie i doping pozwolą olsztyńskiej drużynie się rozwijać i sięgać po największe osiągnięcia sportowe – powiedział Dyrektor Marketingu Szynaka Mebli – Michał Szynaka.

31221otbs-a-M

Malarstwo olejne na płótnie

Mistrza
Janusza Wierzyńskiego
z przyjacielskich
zbiorów Pawła Pakuły
bukinisty
Starego Miasta
w Olsztynie

OLSZTYN,
GALERIA STARY RATUSZ
08-22.10.2021 r.

21 dzieł sztuki na 2021 rok

Serdecznie zapraszamy

Eviva l'arte!

100921otbr-a-M

GRZYBY, GRZYBY — A ZDROWIE?

ADAM MICKIEWICZ W „PANU TADEUSZU” PORÓWNAŁ GRZYBIARZY DO CIENIÓW ELIZEJSKICH. CIENIE CZY NIE — MY, POLACY GRZYBOBRANIE CELEBRUJEMY CHĘTNIE, BO GRZYBY UWIELBIAMY. A CO NA TO NASZE ŻOŁĄDKI I W OGÓLE ZDROWIE...?

No właśnie — czy grzyby w ogóle warto jeść? Sezon trwa, a w tym roku mamy dodatkowe szczęście, bo na wszelkiej maści kurki, borowiki, maślaki, podgrzybki, a nawet kanie — jest wyjątkowy urodzaj. No to naród poszedł w las i zbiera do upojenia, a media społecznościowe puchną od pełnych triumfu zdjęć dokumentujących przyniesione do domu, suszone, gotowane lub smażone zbiory. Czy jednak grzyby warto jeść? Smaczne są — to kwestia bezdyskusyjna i bezsporna. Zupa z leśnych grzybów, grzybki duszone w śmietanowym sosie albo taka pizza posypana borowikami zamiast tych monotonicznych pieczarek — niech pękne! — to są dania na królewską ucztę...!

Nurtuje mnie jednak inne pytanie — czy prócz walorów

smakowych grzyby oferują nam coś jeszcze? Zdrowe są? Mają w ogóle jakieś substancje odżywcze?

Co kraj, to obyczaj

Aż strach pomyśleć, że nie wszystkie narody za grzybami przepadają...! Taki Szwed, Duńczyk i inny Skandynaw, albo Austriak czy Belg — idąc lasem i potykając się wręcz o borowika, podgrzybka, kanie — nawet się nie schyli...! Wyobrażacie to sobie...? Jakby tego było mało — od tych pięknych, zdrowych okazów oni tam w tych dziwnych krajach wolą jakieś uprawiane na skalę przemysłową namiastki: pieczarki i boczniki...! Ale już w czasie turystycznych czy służbowych wypadów do Polski nawet Austriak czy Norweg potrafi docenić uszka z farszem z grzybów leśnych, pierogi z takimże nadzieniem albo nawet duszone w śmietanie kurki. Niezmiennie od dziesięcioleci wielkim popitem cieszą się też grzyby eksportowane z Polski pod jaką bądź postacią: suszone, marynowane, mrożone — nie ma różnicy. I to nawet wśród tych nacji, których kuchnie narodowe grzyby omijają szerokim łukiem.

A co z tym zdrowiem?

Wartość odżywcza grzybów od lat budzi kontrowersje: są dietetycy, którzy uznają ją za zjawisko mityczne i twierdzą, że grzyby dostarczają sezonowym potrawom wyłącznie smaku i aromatu — niczego więcej. Ale jest też grupa dietetyków — grzybowych pasjonatów i ci liczne walory zdrowotne grzybów wymieniają jednym tchem.

Zasadniczo grzyby to przede wszystkim woda — zawierają jej mniej więcej tyle, co warzywa. Już za to osoby walczące o smukłą linię i niską wagę mogą grzyby pokochać. Problem może jednak stanowić chityna — tzw. wielocukier o struk-

turze chemicznej podobnej do celulozy, czyli błonnika, który sprawia, że grzyby są smaczne, ale i ciężkostrawne. Ponieważ nasze kwasy żołądkowe tej chityny nie rozpuszczają — po spożyciu grzyby najpierw długo zalegają w żołądku, a potem tylko przechodzą przez nasz układ pokarmowy. Z kolei to, czy dostarczą nam jakiegokolwiek soli mineralnych — zależy wyłącznie od ściółki, w jakiej wyrosły, i od tego, jak bardzo ona bogata jest w minerały. Ale nawet bogata ściółka da tylko niewielkie ilości soli w grzybach....

Prócz soli w grzybach znajdziemy witaminę A pod postacią karotenu. Najbogatsze w karoten są kurki — stąd ich soczyste pomarańczowe kolory. Z innych witamin znajdziemy też nieco B1 i B2. Ale już takiej witaminy C grzyby mają wyłącznie ilości śladowe.

Grzyby są także źródłem dość specyficznego białka: czegoś pomiędzy białkiem zwierzęcym a roślinnym. I naukowcy od lat spierają się, do jakiego stopnia nasz organizm jest w stanie to białko strawić. Po pierwsze, w młodych grzybach jest go o wiele więcej niż w starych, a najwięcej strawnego tego białka zawierają prawdziwki i pieczarki.

Krótko mówiąc — szatu nie ma...

Podsumowując — dzieciom do trzeciego roku życia grzybów w ogóle nie podajemy, choćby nie wiem jak pewne to gatunki były i jak smacznie nam wyszły. Ma się rozumieć — uczuleni na grzyby też muszą sobie darować. I uszka, i pierogi. Cała reszta ludzkości powinna traktować grzyby raczej jak przysmak niż stały punkt w naszym menu. Jemy zatem grzyby w miarę rzadko i w naprawdę niewielkich ilościach. Przygotowując obiad na bazie grzybów leśnych — darujmy już sobie inne ciężkostrawne produkty: fasolę, seler czy ogórki. Najlepszy dodatek to ziemniaki i sałata — lekkostrawne,

a przy tym nie tłumią grzybowego aromatu.

Planując grzybową biesiadę zakrapianą napojami nieobojętnymi dla organizmu pamiętajmy, że grzyby i alkohol to nie jest najszybsza para. Niektóre badania dowodzą, że alkohol ścina żołądek białko grzyba, przez co staje się ono jeszcze bardziej odporne na działanie naszych soków trawiennych.

Ostrzeżenie nigdy za dużo!

Jeśli już temat grzybów poruszam — czuję się w obowiązku przypomnieć o kilku żelaznych zasadach przy ich zbieraniu, przygotowywaniu, spożywaniu i przechowywaniu. By w sieci szalały wyłącznie zdjęcia bogatych zbiorów — a nie kolejne doniesienia o zatruciach. Zbierając grzyby — wybieramy tylko okazy zdrowe, kształtne i gatunki, co do których mamy absolutną pewność. Kupując grzyby też wybieramy jędrne, z całym kapeluszem i zawsze z nóżką. Na wszelki wypadek, przed przyrządzaniem dania z grzybów — jeszcze raz wszystkie sztuki dokładnie oglądamy. Wystarczy bowiem jeden zabłąkany trujący grzyb albo nawet jego nóżka — i niebezpieczeństwo gotowe. Jeśli na grzybach znamy się średnio wcale — już lepiej doprawiamy sobie życie tymi pieczarkami i bocznikami.

Kolejna zasada dotyczy samego zbierania: grzybów nie wolno zbierać do plastikowej torby. Grzybobranie obowiązkowo uprawia się z koszykiem lub łubianką. Dbajmy też o środowisko leśne: nie niszczyliśmy ściółki i grzybni — nożykiem odcinamy dolny kawałek nóżki lub delikatnie wykręcamy korzeń. To wszystko, co udało nam się zebrać, powinniśmy szybko przygotować i jeszcze szybciej zjeść. Jeśli z jakiegoś powodu nie damy rady zrobić grzybów dziś — możemy przechować je w lodówce, wotwartym pojemniku, najlepiej szklanej miseczce tak, by oddychały. Obieramy grzyby na sucho, przed myciem i krojeniem — umyte i pokrojone znacznie trudniej sprawdzić. Wszystkie stare, robaczyste, niekompletne bez sentymentów odrzucamy.

Przyrządzonych grzybów nie zostawiamy na kolejny dzień. Jeśli udało nam się zebrać tyle, że starczy na obiad na cały tydzień — bardzo mi przykro. Obiad przyrządzamy tylko jeden, a resztę grzybów suszymy, zasalamy, marynujemy lub mrozimy. Pamiętajmy też, że grzybów przeznaczonych do suszenia nie myjemy wodą — czyszcimy szczoteczką lub miękkim pędzlem, a potem susz przechowujemy w szczelnym zamkniętym pojemniku.

Grzyby świata

Coraz popularniejsze u nas boczniki zawierają kwas foliowy i B-D-glukan, który ma działanie przeciwnowotworowe. Kupujemy je w większych sklepach i supermarketach. Azjatyckie grzybki shiitake z kolei są źródłem substancji regulujących ilość cholesterolu we krwi i działają przeciwwirusowo. Grzyby munt zmniejszają krzepliwość krwi i poprawiają krążenie. Grzybów munt i shiitake musimy szukać w sklepach z chińską żywnością.

Magdalena Maria Bukowiecka

REKLAMA

dr n. med. MACIEJ BIERNACKI
SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ
 • chirurgia ogólna • chirurgia onkologiczna
 • żylaki • przepukliny • usuwanie drobnych zmian skórnych • leczenie chorób piersi
 • leczenie nowotworów przewodu pokarmowego
 Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)
 89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, 508 36 26 52

1560200tr-A-G

Dr n. med. Piotr Malinowski Specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
Dr n. med. Dariusz Michalik Specjalista chirurgii ogólnej i onkologicznej
Dr n. med. Jacek Nowak Specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej
Prywatna poradnia Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej oraz Chorób Naczyni
 pn.-pt. 16.30-18.30
 Rejestracja telefoniczna: 89-534 23 33 w godz. 10.00-18.00
 Adres: Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6 „PANTAMED”

103200TBR-A-M

NZOZ „ARTERIA” PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHOROÓB NACZYŃ
 Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. 89 534-55-65
CHOROBY ŻYŁ I TĘNIC
 • diagnostyka • leczenie zachowawcze
 • skleroterapia żyłaków
 • laserowe leczenie żyłaków!!!
 • leczenie operacyjne żyłaków
 Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:
 Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner
 Piotr Malinowski
 Maciej Sadowski tel. 89 509 344 667
 www.arteria.olsztyn.pl

1525200tr-A -C

CENTRUM REHABILITACJI NIEBIESKI HAMAK
 dr n. med. Agnieszka Biernacka
Specjalista rehabilitacji medycznej:
 ■ konsultacje rehabilitacyjne dzieci i młodzieży
 ■ diagnostyka neurorozwojowa niemowląt
 Informacja i rejestracja codziennie w godzinach 9:00-19:00 pod nr telefonu
665-282-412
 Olsztyn, ul. Leśna 2

1511200tr-A-M

DO ŻYCIA POTRZEBUJĘ INNYCH LUDZI

W PIĄTEK PRZYPADA MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB STARSZYCH. O TYM, JAK RADZIĆ SOBIE Z SAMOTNOŚCIĄ I CHOROBA, JAK ŻYJE SIĘ SENIOROM W CZASIE PANDEMII I CZEGO IM BRAKUJE, ROZMAWIAMY Z PANIĄ ELŻBIETĄ, SENIORKĄ Z ELBLĄGA.

Samotność — to jeden z najczęstszych problemów, jakie wymieniają osoby starsze. Tak jest w przypadku pani Elżbiety z Elbląga, która podzieliła się z nami swoją historią.

— JESTEM OSOBA, KTÓRA PRAWIE WCALE NIE WYCHODZI Z DOMU. MAM 68 LAT I DOPADŁA MNIE TAKA CHOROBA, KTÓRA ZATRZYMAŁA MNIE W CZTERECH ŚCIANACH. NA SZCZĘŚCIE OTRZYMUJĘ OGROM POMOCY — OPOWIADA PANI ELŻBIETA.

— Pomoc płynie z Regionalnego Centrum Wolontariatu i od mojej cudownej sąsiadki, która mieszka „za ścianą”. Przyznam, że dzięki tym osobom, trochę się rozleniwiłam, chociaż mieszkam w takim punkcie miasta, z którego niemalowo jest się dostać gdziekolwiek.

Pani Elżbieta urodziła się w Szczecinie, szkołę natomiast skończyła w Elblągu, w którym zamieszkała. Los tak pokierował życiem naszej rozmówczynie, że na 10 lat przeprowadziła się do Starogardu Szczecińskiego. Od 1980 roku na stałe osiedliła się w Elblągu.

Od 1995 roku pani Elżbieta zamieszkała na Zatorzu. — Nie

było tu łatwo wtedy żyć, było dość niebezpiecznie — wspomina. — Mimo to, dzięki pomocy mamy, poradziłam sobie i udało mi się samotnie wychowywać dzieci. Muszę przyznać, że moje życie do łatwych nie należało. Dopiero teraz jest mi tak naprawdę dobrze. Niczego mi nie brakuje, jestem bardzo zżyta z dziećmi i wnukami, wszyscy do mnie codziennie dzwonią, aż czasem robi się kolejka i kończę jedną rozmowę, a zaraz zaczynam następną — śmieje się.

— GDYBY NIE CHOROBA, TO BYŁOBY WSZYSTKO W NAJLEPSZYM PORZĄDKU. UWIELBIAM CZYTAĆ, MAM TU SVOJE BIURO, OBŁOŻONA JESTEM GAZETAMI, MAM PO PROSTU TERAZ NA TO CZAS. CIERPIĘ JEDNAK, BO NIE MOGĘ WYCHODZIĆ, CHOCIAŻBY DO PARKU.

Nawet zlikwidowali nam przystanek autobusowy. Nie lubię bezczynności, dlatego rozglądałam się za jakąś pracą chałupniczą.

Choroba pani Elżbiety pojawiła się nagle. Po śmierci mamy, w styczniu tego roku, zachorowała na stan zapalny układu limfatycznego. — Bardzo załamałam się po śmierci mamy — opowiada nasza rozmówczynie. I dodaje: — Nie wiem, czy to przez to mój organizm tak zareagował. Zdnia na dzień nie byłam w stanie nie sama wokół siebie zrobić. Miałam na szczęście sztab ludzi do pomocy. Drzwi mieszkania nie zamykały się. Przychodziła do mnie pani pielęgniarka, pani z opieki i dwie sąsiadki.

Choć pani Elżbieta była samotną matką, nigdy nie narzekała. — Mam pięcioro dzieci: Monikę, Tomasza, Macieja, Joannę i Jakuba — wylicza pani Elżbieta. — Kiedyś były zupełnie inne czasy. Dziś rodziny zazwyczaj mają dwoje dzieci, nie więcej i są zamknięci w swoich domach. Nie mówię, że to jest złe. Jest po prostu inaczej. Kiedyś znało się wszystkich, a jak zapraszało się gości, to wystarczała herbata, kawa i ciastko. Ludzie się bardziej lubili. Liczył się człowiek, a nie rzeczy materialne. Były na przykład komitety blokowe. Gdy komuś czegoś brakowało, to wszyscy razem się

Pani Elżbieta marzy o wyjeździe nad morze

zbierali i działali. Człowiek był bardzo ważny. Mam wrażenie, że teraz to się zmieniło.

Dzieci pani Elżbiety poróżdzały się w różnych kierunkach. — Mieszkają w Berlinie, Hamburgu i w Warszawie. Kiedyś jeździłam do dzieci. Pakowałam się i imnie nie było. Poma-galam wopiece nad wnukami. Teraz i wnuki już są duże.

Pani Elżbieta nie poddaje się. Od końca kwietnia schudła 30 kilogramów, żeby odciążyć swój organizm. — Mimo to, boję się wychodzić z domu, żeby się na przykład nie przewrócić. Na szczęście mamy takie czasy, że gdy komuś

coś się stanie, to może liczyć na pomoc innych — kończy optymistycznie pani Elżbieta. — Przynajmniej tak jest tu, w Elblągu. Jedyne czego mi teraz brakuje, to zdrowia i ludzi wokół mnie. To jest najważniejsze. Chciałabym pojechać do Stegny, pospacerować nad morzem. Chciałabym też podjąć jakąś pracę, nawet stąd, z domu, na przykład w call center. Mam niewielkie doświadczenie w tym zakresie. Chciałabym pójść do sklepu czy na spacer do parku. Tylko tego mi teraz brakuje. Tak niewiele, a tak wiele.

Karolina Król

SAMOTNOŚĆ TO CHOROBA

Z „RAPORTU O SAMOTNOŚCI. PIERWSZY ROK PANDEMII” WYNIKA, ŻE CO TRZECI POLAK POWYŻEJ 75 ROKU ŻYCIA MIESZKA SAM, A U 42 PROC. BADANYCH OSÓB W WIEKU POWYŻEJ 85 LAT OBSERWUJE SIĘ OBJAWY DEPRESJI. W CZASIE PANDEMII I LOCKDOWNU ZALECANO IZOLACJĘ OSÓB NAJBARDZIEJ NARAŻONYCH NA ZAKAŻENIE, A WIĘC WŁAŚNIE 60 PLUS. W WIELU PRZYPADKACH OSOBY STARSZE NIE POTRAFIĄ KORZYSTAĆ Z NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII, KTÓRE UŁATWIŁYBY IM KONTAKT Z NAJBLIŻSZYMI, KTÓRZY MIESZKAJĄ W INNYCH MIASTACH LUB POZA POLSKĄ.

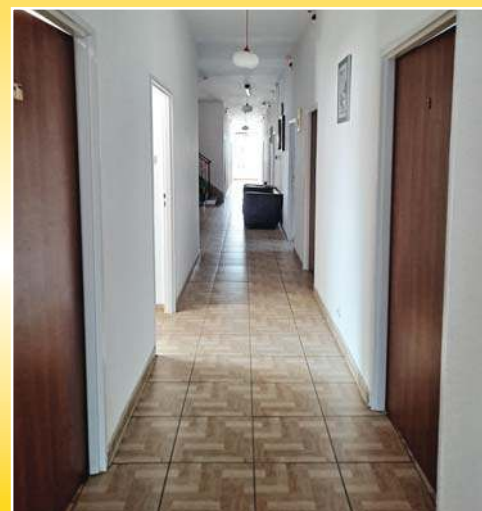
REKLAMA

DOM OPIEKI „SPOKOJNA PRZYSTAŃ”

zaprasza osoby starsze, chore, unieruchomione, nieradzące sobie w codziennym życiu.

**Szczytno, Korpele 12 A
tel. 505 710 781**

SKĄD CIĘ ZNAM? Z INSTAGRAMA!

MAJĄ SWÓJ STYL, PASJE I POMYSŁ NA CIEKAWY ZDJĘCIA. OLSZTYNIANKI, Z KTÓRYMI ROZMAWIAMY, PROWADZĄ KONTA NA INSTAGRAMIE. Z KAŻDYM DNIEM STAJĄ SIĘ CORAZ BARDZIEJ POPULARNE W SIECI. JAK MÓWIĄ, ICH AKTYWNOŚĆ PRZEŁOŻYŁA SIĘ NA PRZYJAŹNIE W ŻYCIU.

Gdzie można poznać ciekawych ludzi z Olsztyna? Na przykład na Instagramie. Wystarczy wpisać odpowiedni hasztag, a wyskakuje wiele inspirujących profili. Jak się okazuje, wielu olsztyńian świetnie radzi sobie w sieci. Instagram staje się ich drugi domem, przestrzenią, w której warto się rozgościć. I my chcemy na naszych łamach to pokazywać.

Na dobry początek rozmawiamy z Ewą, Anetą, Karoliną i Elą.

Kochamy Olsztyn i peretki z lumpeksów

Ewę Neścior i Anetę Radzikowską z Olsztyna dzieli siedem lat, ale siostry mimo różnicy wieku dogadują się świetnie. Razem prowadzą

konto na Instagramie @stragaan, które zdobywa coraz większą popularność. Moda uliczna, intensywna kolorystyka, niebanalne kroje: to przyciąga wzrok i sprawia, że użytkownik Instagrama chce się zatrzymać tu na dłużej. W tle przewijają się urokliwe zakątki Olsztyna: ciekawe uliczki, zabytkowe drzwi i urzekające kamienice.

Ewa zajmuje się urządzeniem wnętrz, a Aneta pracuje w dziale marketingu. Jej smykalką są social media. — Zanim założyłyśmy profil na Instagramie, długo zastanawialiśmy, jak go nazwać. A że jesteśmy fankami stylu vintage i poszukiwania ubraniowych perełek w second handach, to mamy tego całe mnóstwo. Kiedyś przyszła do mnie przyjaciółka, spojrzała na moją szafę i skomentowała: „Ale ty masz stragan!” — opowiada Aneta. — I tak podłapałyśmy tę nazwę.

Nasze rozmówczynie chcą inspirować kobiety, udowodniać im, że, aby ładnie i modnie wyglądać, wcale nie trzeba wydawać fortuny.

Jak robią sobie sesje zdjęciowe, które potem wrzucają na swój profil? — Najpierw musi być pomysł na zdjęcie. Zastanawiamy się, co chcemy pokazać — tłumaczy Aneta. — Przeglądamy nasze szafy, budujemy stylizację, którą chcielibyśmy zaprezentować i ruszamy w miasto.

Ewa dodaje, że wszystkie zdjęcia robione są telefonem komórkowym. — Ludzie, którzy się o tym dowiadują, są zaskoczeni — opowiada. — Oczywiście my tej fotografii cały czas się uczymy, ale chcemy udowodnić, że nie potrzeba profesjonalnego zaplecza i sprzętu, żeby zdjęcie wyglądało profesjonalnie.

Ewa (z lewej) i Aneta kochają modę z drugiej ręki

Aneta mówi, że sesje street fashion robią najczęściej w niedzielę i trwają one krótko, do pół godziny. Autorki świetnie się przy tym bawią. — Kochamy kolory, nie boimy się ich. Pewnego dnia, robiąc zdjęcia przy ul. Wyzwolenia, czułyśmy się trochę skrępowane. Ludzie do nas machali i zagadywali w trakcie sesji zdjęciowej. To było bardzo miłe i sympatyczne doświadczenie, dodające dużo energii — opowiadają.

W Olsztynie mieszkają od dziecka. — Lubimy to miasto — opowiada Ewa. — Jest kameralne, zielone, takie w sam raz.

Z kolei Aneta dodaje, że wiele osób było zaskoczonych, że Olsztyn może wyglądać tak światowo na zdjęciach. Czy instagramerki planują rozwijać swój profil? — Na razie traktujemy go hobbystycznie, ale nie wykluczamy w przyszłości współpracy z różnymi firmami. Profil powstał z miłości do pięknych rzeczy. Chcemy pokazywać jak stylowo i fajnie można się ubrać bez nadszarpnięcia swojego budżetu. Obecnie jest duża presja posiadania tzw. metkowych rzeczy. Udowadniamy,

że można wyglądać świetnie i nie wydawać fortuny. I co najważniejsze: budować swój styl na całe lata.

Ewa: — Kiedy mówimy, że jakieś 90 proc. ubrań, w których pokazujemy się na Instagramie jest z second handu, często słyszymy, że to żart. Ale naprawdę tak jest! Dużo się mówi o ekologii. A ubrania z drugiej ręki to troska o planetę. Od kiedy pojawiły się second handy, jestem ich klientką.

Chcę dawać ludziom radość

Jak to jest, że absolwentka olsztyńskiej polonistyki w krótkim czasie zdobywa sobie 5,5 tys. followersów na Instagramie i uczy innych pozytywnego myślenia? — Najpierw sama zaszczerpiłam sobie takie myślenie — uśmiecha się Karolina Borowiec, na Instagramie znana jako @28fitgirl. — Miałam trudny moment w moim życiu emocjonalnym. Chciałam osiągnąć równowagę. Nie docierały do mnie czyjeś rady. Sama zaczęłam szukać książek na temat rozwoju osobistego i sposobu myślenia. Zmieniłam swoje podejście do pewnych aspektów życia. Stwierdziłam, że czasem w życiu trzeba odpuścić, nie myśleć o rzeczach, na które nie ma się wpływu. To mnie pchnęło do tego, żeby oprócz zdjęć wstawiać swoje przemyślenia.

Karolina zauważa, że wiele osób szuka wsparcia w sieci. — Jest spory problem z depresją. Uważam, że jest duża potrzeba, żeby wносить coś pozytywnego, a nie koncentrować się tylko na liczbie polubień. Takie klikanie sprawia, że ludzie nie wynoszą nic dla siebie. Ja chcę dawać ludziom jakąś wartość — tłumaczy.

Nasza rozmówczyni mówi, że zaczęła dostawać bardzo

Karolina Borowiec: Nie myślę o rzeczach, na które nie mam wpływu

miłe wiadomości od obcych osób. Chciały ją poznać osobiście, umówić się na spotkanie. — Jestem otwarta na drugiego człowieka — podkreśla. — Nie zamykam się i nie koncentruję na tym, żeby się wybić i robić zasięgi. Wiem, że to, co robię, ludziom się podoba, bo moje treści są udostępniane.

Mam dwa oblicza

Zdarzyło się, że ktoś zobaczył Elę Ciećko i krzyknął do niej: Cześć Wolniejsza! Ela na Instagramie tak się właśnie prezentuje. Dzięki swojemu profilowi w sieci (@wolniejsza) poznała bardzo dużo nowych osób. Z tych kontaktów narodziły się przyjaźnie. Skąd nazwa? Ela jest prezesem olsztyńskiej drużyny biegowej Są Wolniejsi.

Na co dzień pracuje w firmie programistycznej. Zajmuje się też fotografią. Prawdziwą pasją Eli jest sport, zwłaszcza bieganie. Trzydziestolatka przemierza też setki kilometrów rowerem. I nie boi się żadnych wyzwań. Ostatnio jej followersi mieli okazję śledzić, jak zrzuca dodatkowe kilogramy.

Dwa oblicza Eli Ciećko

Na jej profilu dominują zdjęcia sportowe. — Ale mam dwa oblicza — śmieje się. — Lubię zarówno być w sportowych legginsach, jak i w sukienkach i szpilkach. Można uprawiać dużo sportu, ale także wyglądać kobieco.

Po co prowadzi konto? — Daje mi to motywację i satysfakcję, że innych też motywuję, żeby zacząć się ruszać czy zrzucić kilogramy — odpowiada.

Jak mówi, nie jest uzależniona od Instagrama, nie spędza tam wielu godzin. Ale bardzo chętnie wchodzi w interakcje z innymi. — Dla mnie to forma rozrywki. Sama czerpię inspirację od innych. Zaglądam na konta osób, które mnie motywują — opowiada.

Nie myślała o tym, żeby zarabiać na Instagramie, ale nie wyklucza w przyszłości takiej współpracy. — Na pewno nie reklamowałabym rzeczy, które nie są zgodne z moimi przekonaniami, nie wciskałabym ludziom czegoś, co mi się nie podoba — opowiada.

Kiedyś Ela prowadziła bloga związanego z wizażem. Swojego pierwszego zdjęcia, które wrzuciła na Instagramowy profil, nawet nie pamięta. A dziś obserwuje ją 3 243 osób.

Aleksandra Tchórzewska

REKLAMA

BTM
biznes starter

**PROWADZISZ FIRME
LUB MASZ POMYSŁ
NA START-UP?**

wejdź na:
www.btmstarter.pl

I OTRZYMAM BEZPŁATNE WSPARCIE

CO ZYSKUJESZ?

- pełen dostęp do pakietu inkubacyjnego przez okres do 1,5 roku
- wsparcie m.in. przy budowie modelu biznesowego, określeniu strategii rynkowej, sprzedażowej, tworzeniu identyfikacji wizualnej czy prowadzeniu działań marketingowych
- przestrzeń biurową i/lub usługę wirtualnego biura w Olsztynie
- obsługę księgową, kadrową, prawną i ICT
- dostęp do sieci kontaktów m.in. kancelarii prawnych, patentowych, ekspertów wyceny IP, uczelni, naukowców i funduszy inwestycyjnych różnych specjalizacji

KONKURS PLASTYCZNY LIDZBARK WARMIŃSKI, DO 25 PAŹDZIERNIKA

Spotkanie w cyklu Słowem malowane 2021

Miejska Biblioteka Pedagogiczna - Oranżeria Kultury zaprasza do udziału w 7. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego Słowem malowane 2021. Konkurs skierowany jest do dzieci, młodzieży, podopiecznych szkół i placówek specjalnych oraz uczniów liceów plastycznych. Poświęcony jest twórczości Joanny Papuzińskiej, która była gościem Oranżerii latem tego roku. Uczestnicy proszeni są o przygotowanie ilustracji na podstawie dowolnie wybranych utworów pisarki (wiersz, opowiadanie lub fragment dłuższego utworu) i dostarczenie prac do 25.10.2021 r. Prace będą oceniane w 6 kategoriach: przedszkola, klasy I – III, IV – VIII, szkoły ponadpodstawowe, licea plastyczne, podopieczni szkół i placówek specjalnych. Każdy uczestnik może przygotować po jednej pracy. Technika jest dowolna (poza materiałami sypekami i klejącymi). Format – A4 lub A3. Każda praca musi być podpisana na odwrocie (m.in. tytuł, nazwisko autora, kategoria, adres, wiek).

Oceni je komisja konkursowa. Uroczyste zakończenie konkursu odbędzie się w listopadzie, a wystawa prac laureatów będzie prezentowana w siedzibie Miejskiej Biblioteki Pedagogicznej w Lidzbarku Warmińskim.

Kontakt – mail: oranzeria@lidzbarkw.pl, tel. 517 262 146.

PUCHAR HOTELU ROBERT'S PORT MIKOŁAJKI 2021

Finał regat odbędzie się na jeziorze Tałty

W dniach 9-10 października jezioro Tałty będzie areną finału regat w klasie Omega zaliczanych do PORTA Pucharu Polski.

Klasa Omega to najpopularniejsza w Polsce klasa jachtów żaglowych, regatowych i turystycznych przeznaczona do żeglugi śródlądowej. W ostatnich latach miał miejsce jej rozkwit z klasy kojarzonej z turystyczną ku klasie o charakterze sportowym.

W Pucharze Hotelu Robert's Port Mikołajki 2021 wezmą udział najlepsze zespoły ze wszystkich regionów kraju. Będą rywalizować na najgłębszym jeziorze rynnowym w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Wyścigi potrwać 2 dni, choć zawodnicy będą mieli szansę na integrację już wpiątek.

Bazą regat będzie Hotel Robert's Port w Starych Sadach, 5 km od Mikołajek. Obiekt organizuje to ogólnopolskie wydarzenie przy współpracy z Polskim Związkiem Klasy Omega i Mikołajskim Klubem Żeglarskim.

KULTURA 60+, CZYLI WEEKEND DLA SENIORÓW OLSZTYN, SOBOTA 2 PAŹDZIERNIKA, 11.00-13.00

Dom „Gazety Olsztyńskiej” na Targu Rybnym zaprasza osoby 60+ na bezpłatne oprowadzanie wystawy „Przyznając się do polskości. Szkoły polskie na Warmii i Mazurach 1929-1939”. Na wystawie znajduje się zainscenizowana sala lekcyjna z oryginalnymi ławkami ze szkoły w Purdzie.

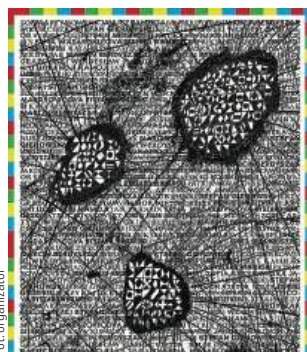
OLSZTYN, SOBOTA 2 PAŹDZIERNIKA, PLANETA 11, AL. PIŁSUDSKIEGO 38

godz. 13.00 – prelekcja „Muzyka łączy pokolenia. Czy piosenką można walczyć o wolność?”

Jak polski rockowy boom lat 80., czyli zespoły takie, jak Perfect, Lombard czy TSA igrły z cenzurą doby stanu wojennego? Czy istnieje i jak dziś wygląda twórczość zaangażowana?

godz. 14.00 – pokaz filmu z okazji 100. rocznicy urodzin Leopolda Tyrmanda (2020 r.) Film jest inspirowany postaciami prawdziwych polskich literatów zpowojennej Warszawy, w której terror miesza się z graniem po kryjomu zakazanego jazzu.

OLSZTYN, NIEDZIELA 3 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 15, GALERIA SZTUKI BWA, AL. MARSZAŁKA J. PIŁSUDSKIEGO 38.

Galeria Sztuki BWA w Olsztynie zaprasza na niedzielne oprowadzanie. Podczas spotkania „Opowieści o kolekcji” – wspólne oglądanie wystawy „Kolekcja Waldemara Andzelma”. O wystawie opowie Monika Sadowska, specjalistka ds. wystaw i promocji w BWA.

TARGI CHŁOPSKIE - SMAKI JESIENI MUZEUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO, OLSZTYNEK

Niedziela, 3 października, godz. 10:00 - 16:00

11.00 Uroczyste otwarcie 10.00-16.00 Kiermasz rękodzieła i kulinariów

11.00-16.00 Warsztaty, pokazy, prelekcje

11.00-16.00 Koncerty, występy artystyczne: Folklorystyczny Zespół Śpiewaczy Reszelanie, Zarażeni Folkiem, Zespół Pieśni i Tańca Jedwabno, Hanna Banasik - animacje dla dzieci.

CEIIK (GALERIA PARKOWA), OLSZTYN, UL. PARKOWA 1 FINISAŻ JUBILEUSZOWEJ WYSTAWY FOTOGRAFII JACKA SZTORCA PIĄTEK 1 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 17:00

Finisaż jubileuszowej wystawy fotografii Jacka Sztorca, fotografia, pejzażysty, nazywanego „cichym poetą warmińskiego

krajobrazu”. Naukę fotografowania rozpoczął w Domu Kultury Dzieci i Młodzieży (obecnie Pałac Młodzieży). Zadebiutował wystawą „Krajobrazy” (Stowarzyszenie PAX) i w pracy twórczej pozostał wierny tematyce pejzażu.

Wieloletni członek Warmińsko-Mazurskiego Towarzystwa Fotograficznego, w ostatnich latach działalności organizacji – wiceprezes ds. wystawienniczych. Od 2020 r. członek Polskiego Związku Fotografów Przyrody.

Miał 20 wystaw indywidualnych. Od ponad 20 lat Jacek Sztorc jest członkiem Stowarzyszenia WK „Borussia”, zaangażowanym w projekty wydawnicze i edukacyjne dla młodzieży oraz dokumentującym działalność organizacji. Dorobek artystyczny Jacka Sztorca, pokazujący piękno i wyjątkowość lokalnej przyrody, stanowi 45-letnią dokumentację śladów cywilizacyjnych przemian i dziejów kolejnych pokoleń mieszkańców Warmii i Mazur.

REKLAMA

ROYAL NATIONAL BALLET OF GEORGIA

POTSKHISHVILI

FENOMENALNE WIDOWISKO

OLSZTYN

FILHARMONIA WARM.-MAZURSKA

11 X

godz. 19.00

SPRZEDAŻ BILETÓW:

22 723 02 02, artistic.gs@gmail.com

8412101b-A -P

Fielmann. Znajdziesz swoją parę.

okulary
BD 458

OKULARY
PROGRESYWNE
OD

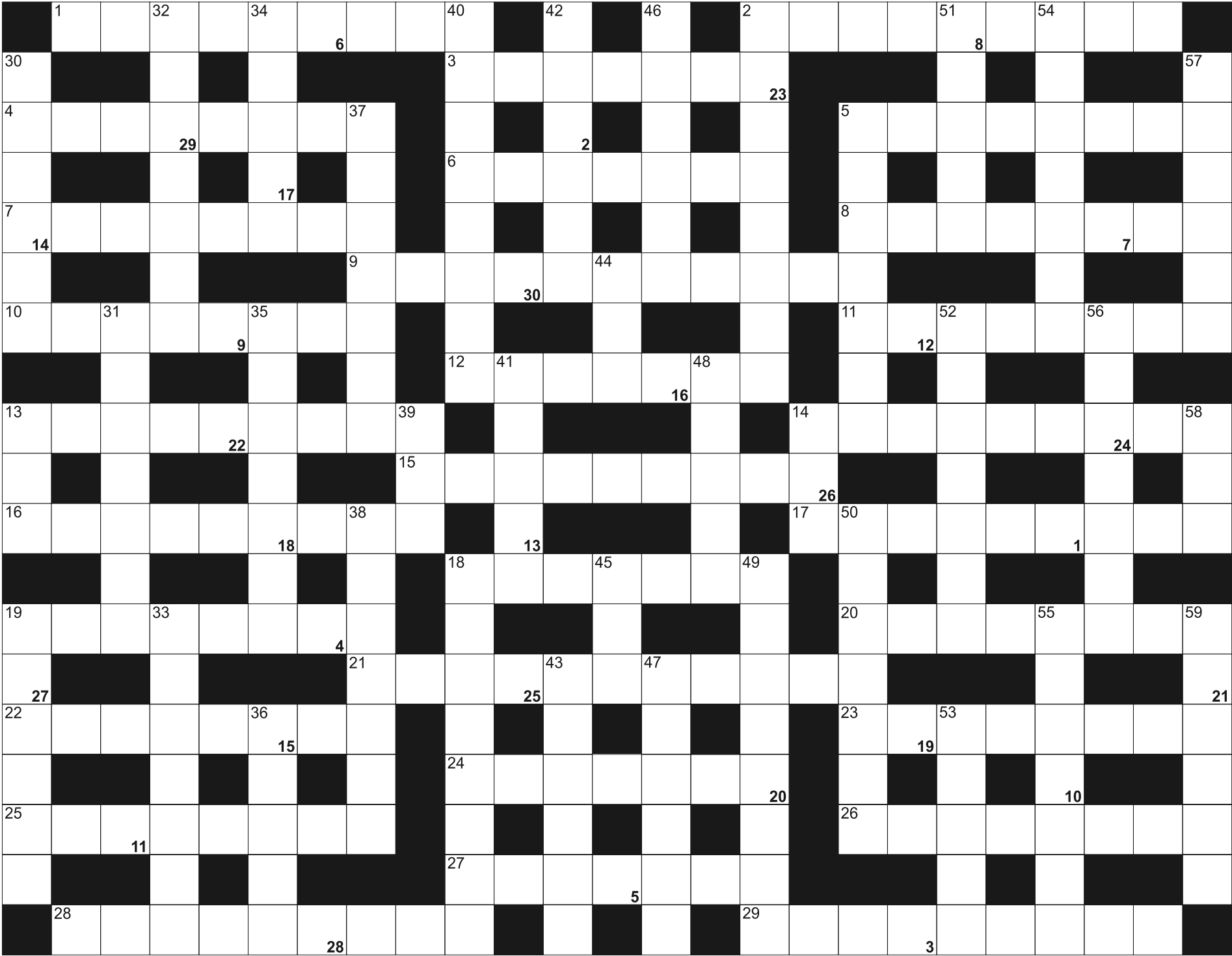
279 Zł

Twój optyk.
Zapraszamy do salonów
i na **fielmann.pl**

fielmann
butik optyczny

3012101b-A -P

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11		12	13	14	15	16	17		18	19	20	21	22
23		24		25	26	27	28	29	30															

POZIOMO: 1) podróżuje do miejsc świętych, pątnik; 2) napędzają łódki piórami; 3) pustynia w Chile; 4) tytuł po studiach; 5) powietrzna w samochodzie; 6) ma go sędzia na boisku; 7) bojaźń, obawa; 8) rozpoznanie choroby; 9) adaptacja powieści na film; 10) żołnierz do zadań specjalnych; 11) choroba oczu, jaskra; 12) zamieszkują Tajlandię; 13) wręcza korzyść majątkową; 14) niemy teatr; 15) szukają chleba na obczyźnie; 16) Wisłocka, autorka "Sztuki kochania"; 17) zapis z obrad lub rozmowy; 18) amerykański stan z Montgomery; 19) dział anatomii, nauka o mięśniach; 20) kamień amazoński, minerał; 21) najwyższy szczyt Łotwy; 22) tłuszcz z wełny owczej; 23) największa duń-

ska wyspa; 24) mebel do spania; 25) figowiec morwowaty inaczej; 26) najwyższy szczyt Turkmenistanu; 27) proszek usypiający; 28) największa rzeka Jemenu; 29) Jarosław, były premier Polski.
PIONOWO: 2) plecione z włosów; 5) skaza moczanowa, artretyzm; 13) pręt złodzieja do włamań; 14) partia Jarosława Kaczyńskiego; 18) dawny oficer przyboczny dowódcy; 19) produkt uboczny przy produkcji cukru; 30) główny składnik alazu; 31) rzeka w stolicy Chile; 32) państwo z Addis Abebą; 33) Staff i Tyrmand; 34) smukły, strzelisty styl średniowieczny; 35) dziesięć przykazań; 36) księżniczka Burgunda u Gombrowicza; 37) lis-

ta, wykaz; 38) słynny amerykański wodospad; 39) kraj z Abu Zabi; 40) Thatcher, była premier Wielkiej Brytanii; 41) Szaron, były Premier Izraela; 42) anyż gwiazdasty inaczej; 43) konkurent Poczty Polskiej; 44) Daiki, japoński skoczek narciarski; 45) talon towarowy; 46) cukier kruszony; 47) bracia cioteczni; 48) pochrzyn, tropikalna roślina; 49) drugi co do wielkości ocean świata; 50) inaczej tryton, płaz; 51) Wasiak, Miss Polonia 1983; 52) domek na działce; 53) stadion rozwojowe owadów; 54) ilustracja inaczej; 55) dawny autobus konny; 56) piętnasta litera alfabetu greckiego; 57) najwyższy wierzchołek Boliwii; 58) atmosfera fizyczna krócej; 59) babilońska bogini-matka.

**GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne **RATY**
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

**GARAŻE
WZMOCNIONE
DO BRAM**

7221otbr-A-G

ZWIERZĘTA

kupię

!!! SKUP BYDŁA, GOTÓWKA,
SZYBKİ ODBIÓR, 512-235-693

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

DOM, Nowe Miasto Lubawskie,
517-418-879

DZIAŁKI budowlane na granicy
miasta Elk, 3000m2, Bartosze,
608-452-972

GARAŻ ul. Kasprowicz, 694-488-
477

MAGAZYN zbożowy z działką 2ha
w terenie zabudowanym Drygały
koło Białej Piskiej. 608-452-97

MIESZKANIE 106m2 Osiedle Ge-
nerałów, 605-549-346

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL,
503-103-703

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL,
sprzedaż mieszkań, domów,
działek - zadzwoń zapytaj Mał-
gorzata Dyrda lic. 3079, Olsztyn
pl.Konstytucji 3 Maja 3, 603-584-180

ZIEMIĘ rolną 80ha w jednym kawał-
ku Skomack Wielki, okolice Elku,
608-452-972,

kupię

KUPIĘ działkę, 696-402-623

poszukuję wynająć

DOM dla dwóch rodzin na Dajtkach,
608-545-251

do wynajęcia

ELBLĄG, kawalerka 37m2 na Za-
wadzie, V p. ,winda. Osobie pracu-
jącej, wolna od zaraz, 514-690-359.

PRACA

dam pracę

FERMA indyków Barczewo, 668-
047-381

GOSPOSIĘ do prowadzenia domu
w okolicach Warszawy, 608-452-972

KIEROWCA CE, 503-103-703

POMOCNIKA elektryka, 505-783-
503

PRACA w gospodarstwie rolnym,
okolice Przasnysza, 668-720-794

PRACOWNIK fizyczny, Dorotowo,
503-103-703

PRACOWNIKA do gospodarstwa
rolnego (krowy mleczne), 506-721-
774

PRACOWNIKA do obsługi kopar-
koładowarki Cat w okolicach Elku,
dowolne godziny pracy, wynagro-
dzenie do uzgodnienia, 608-452-
972

PRACOWNIKA w gospodarstwie
rolnym do hodowli bydła, okolice
Elku, z możliwością zamieszkania,
608-452-972

PRACOWNIKÓW ogólnobudowl-
nych, 667-947-124

TRAKTORZYSTĘ w dużym go-
spodarstwie rolnym z możliwością
zamieszkania, okolice Elku, 608-
452-972

W gospodarstwie mlecznym, 510-
135-912

ZATRUDNIĘ tokarzy i frezerów oraz
spawacz - ślusarz 607-372-535

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rol-
nym, 601-772-124

ZOOTECHNIKA w dużym gospo-
darstwie rolnym z możliwością
zamieszkania; okolice Elku, 608-
452-972,

AUTO-MOTO

sprzedam

VW Transporter, 781-352-387

USŁUGI

budowa | remont

GLAZURA, terakota, malowanie,
hydrauliczne, panele, 50-20-60-413

HYDRAULIK, 501-209-794

MALOWANIE, szpachlowanie, gla-
zura, 782-241-921

SZALÓWKA, podłoga, boazeria,
sztacheta, taras; Tartak Żarnowo
k. Augustowa, 693-491-205.

inne

SZYCIE kołder, 665-434-450

RÓŻNE

sprzedam

GARAŻE BLASZANE, NOWO-
CZESNE WIATY, 798-710-329,
698-230-205.

BIZNES

POŻYCZKI (89) 535-30-78

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

BYK Limousine 100% na rozplod-
nika, 608-452-972,

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy,
Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-
031-298

SPRZEDAŻ kur, kurcząt -dostawa
gratis, 503-508-148

maszyny rolnicze

DMUCHAWA do dosuszania
zboża, kultywator ścierniskowy
Kongskilde 4m i 4,5m, agregat
uprawowy hydraulicznie składany
4,5m, gruber ścierniskowy 3,6m,
kultywator ścierniskowy 2,8m-
sprzedam tel.698-703-449

KOMBAJN, prasa MTZ, przyczepa.
Tel.538-215-823

SPRZEDAM: MASZYNY ROLNICZE
UŻYWANE 200SZT. Kiwity tel.605-
429-486, Ostróda tel.601-612-068,
Węgorzewo , tel.539-448-102.

TALERZÓWKI hydraulicznie
składane zawieszane 3m i 3,8m,
pług obrotowy czteroskibowy
Overum, rury do dmuchawy śred-
nica 160mm- sprzedam tel.698-
703-449

produkty rolne

KUPIĘ: ZBOŻA paszowe, kon-
sumpcyjne. FHU ANIMAR. Tel.694-
508-207

ORKA, uprawa, siew, 724744684

SIANO, owies. Tel.538-215-823

SKUP ZBÓŻ KUPI:zboża paszowe,
konsumpcyjne.Tel.606-505-511

SPRZEDAM owies, 539-471-729

SPRZEDAM siano Mrągowo, 609-
396-131

docieramy do
1400000 odbiorców

wykorzystujemy zaawansowane
sposoby emisji i targetowania
reklam

dostarczymy Twoją ofertę do
potencjalnych klientów
na najpopularniejszych nośnikach

zapewniamy pełne raportowanie
efektów przeprowadzonych
działań

Szukasz klientów?

Wybierz profesjonalistów, wybierz nas

GAZETA OLSZTYŃSKA.pl

(89) 539-74-46, reklama@wm.pl

mp-otbr-7488-3x6-M

Podziękowanie

Wszystkim, którzy uczestniczyli w organizacji i przeprowadzeniu
MEMORIAŁU im. MIECZYŚŁAWA PLEŚNIAKA
w dniu 25 września 2021 roku,
a szczególnie panu JANUSZOWI PAJĄKOWI,
animatorowi całego przedsięwzięcia,
za wielkie serce, zaangażowanie i ogrom włożonej pracy
serdecznie dziękuję.

Irmina Pleśniak

314190pb1-a-C

Pani
Annie Sorkowicz
oraz **Rodzinie**
wyraży głębokiego współczucia i słowa wsparcia
w trudnych chwilach po stracie
Męża Bogdana Sorkowicza
wieloletniego działacza MKS Zatoka Braniewo
składają
Dariusz Frąckiewicz, Tomasz Sielicki,
Przewodniczący Burmistrz
Rady Miejskiej, Miasta Braniewa,
wraz z radnymi wraz z pracownikami

16021sezt-a-M

Z głębokim żalem i smutkiem żegnamy
Koleżankę
Danutę Aszyk
Doradcę Podatkowego Warmińsko-Mazurskiego
Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych.
Wyraży głębokiego współczucia i słowa otuchy
Rodzinie
składają koleżanki i koledzy doradcy podatkowi
z Regionu Warmińsko-Mazurskiego
Krajowej Izby Doradców Podatkowych

38921see1-a-M

**TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE
NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI
W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ”
I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”**

NEKROLOGI
(wymagany akt zgonu)
Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek
– dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty
osoby nadającej)
ukazują się w ciągu trzech dni
od chwili nadania
Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**,
plac Józefa Bema 5
czynne w godz. 7.00-15.00
soboty – nieczynne
tel. 89-539-74-80
b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net
Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**, ul. Rybacka 35
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

289190pb1-C-K

Pani
Małgorzacie Pędrak
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci
Teściowej
składają sędziowie i pracownicy
Wojskowego Sądu Garnizonowego w Olsztynie

3565210pb1-A - P

*Życie to czas, w którym szukamy Boga.
Śmierć to czas, w którym Go znajdujemy.
Wieczność to czas, w którym Go posiadamy...*
Św. Franciszek Salezy

mp-otr-6786a-M

Koleżance
Karinie Radzikowskiej
wyraży szczerego współczucia po stracie
Ukochanej Babci
składają koleżanki i koledzy z Wydziału Budżetu i Finansów
Starostwa Powiatowego w Olsztynie

3556210pb1-A - P

Z całego serca dziękujemy Rodzinie, Znajomym, Przyjaciółom,
Współpracownikom firmy Energa-Operator SA
oraz wszystkim, którzy wspierali nas
i uczestniczyli w uroczystościach pogrzebowych
mojego Taty
śp. Jerzego Żyła
Córka z rodziną i mamą

3492210pb1-C - P

Sylwii Jędrzejewskiej
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci
Babci
składają Dyrekcja oraz Koleżanki i Koledzy
z CertusVia

3559210pb1-A - P

AR KA **USŁUGI
POGRZEBOWE**
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska
OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908
OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909
www.arkaolsztyn.pl
Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-g-M

Warmiński
ZAKŁAD POGRZEBOWY
dawniej **market**
OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277
BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642
POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09
Pomożemy Ci godnie pożegnać

6142190pb1-E-G

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85
tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych
Zbigniew Jarmużewski Joanna Kamińska Andrzej Domasiewicz
kom. 602 514 880 kom. 691 410 360 kom. 602 514 888
Gwarantujemy godną
i kulturalną postługę

6144190pb1-a - K

SACRUM
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ 89 67 77 100, kom 530 308 308
GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM
Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-a-M

SPRINTEM

PIŁKA RĘCZNA\\ W 5. kolejke Superligi kobiet Start przegrał z Eurobudem.

• **Start Elbląg - Eurobud JKS Jarosław 18:24 (12:13)**
START: Hypka, Pająk, Żarnoch - Choromańska 1, Dworniczuk, Peplińska 1, Owczarek, Szczepanik 1, Wołoszyk 5, Kostuch 1, Cygan 4, Kozak, Głębocka 1, Kopańska 2, Tarczyluk 2; **kary:** 10 min.

W 12. min, po trzech golach z rzędu Katarzyny Cygan, elblążanki wygrywały 7:5. Niestety, przez siedem następnych minut Start miał problemy w ataku pozycyjnym i popełnił proste błędy, co wykorzystały jarostawianki, obejmując prowadzenie 8:7. Taką też minimalną przewagę Eurobud zdołał utrzymać do przerwy. Początek drugiej połowy też należał do szczypiornistek z Jarostawia, które odskoczyły na cztery trafienia (17:13). Jednak Start nie odpuścił i w 45. min, po rzucie Cygan, przegrywał jedynie 17:18. W tym momencie elbląscy kibice czekali na kolejne udane akcje, no i się doczekali, tyle że... Eurobudu. W efekcie Start przegrał 18:24. Teraz w rozgrywkach nastąpi przerwa do 15 października, bo reprezentacja Polski rozpoczyna eliminacje mistrzostw Europy 2022. 6 października w Opolu Polki zagrają z Li-twinkami, a cztery dni później na wyjeździe zmierzą się ze Szwajcarią. W naszej grupie są jeszcze Rosjanki, a do finałów ME awansują dwa zespoły. Kolejny mecz Start rozegra u siebie z Koroną Kielce (15.10).

• **Inne wyniki:** Perła Lublin - Zagłębie Lubin 31:22, Korona Kielce - Piotrcovia Piotrków Tryb. 28:39, Młyny Stoistaw Koszalin - KPR Kobierzyce 22:21.

PO 5 KOLEJKACH		
1. Perła	12	145:115
2. Kobierzyce	12	126:111
3. Zagłębie	12	157:136
4. Piotrcovia	7	143:129
5. Eurobud	6	120:131
6. Start	5	108:133
7. Koszalin	5	109:115
8. Korona	1	119:148

>> W trzeciej kolejce I ligi piłkarzy ręcznych (grupa A) niepokonany na razie Szczypiorniak Olsztyn podejmie ostatniego w tabeli Mazura Sierpc. Spotkanie zostanie rozegrane w niedzielę o godz. 16 w sali LO nr 5 przy ul. Krasickiego. Dzień wcześniej KPR Elbląg zagra na wyjeździe z wiceliderem Gwardią Koszalin (g. 17).
Czołówka tabeli: 1. Sokół Kościerzyna, 2. Gwardia Koszalin, 3. SMS I Kwidzyn, 4. USAR Kwidzyn - po 6 pkt; 5. Szczypiorniak 5, (...) 8. Elbląg 1.

PIŁKA NOŻNA\\ W drugiej kolejke Ligi Mistrzów efektowne zwycięstwo odniósł Bayern Monachium, który rozgromił Dynamo Kijów 5:0, m.in. dwóm bramkom Roberta Lewandowskiego. Tym samym polski napastnik poprawił kolejny rekord tych rozgrywek, zos-

jąc pierwszym piłkarzem, który wygrał aż 18 kolejnych meczów Champions League, w których przebywał na murawie. Były to 76. i 77. gol Lewandowskiego w LM, przy czym w tej klasyfikacji wszech czasów więcej bramek od niego mają tylko Cristiano Ronaldo (136) i Argentyńczyk Leo Messi (121). Bayern prowadzi w grupie E, podczas gdy na przeciwległym biegunie jest... Barcelona, która – po zaskakującej porażce w Lizbonie (0:3 z Benficą) – nie ma na swoim koncie żadnego punktu, strzelonej bramki ani nawet celnego strzału! A propos Cristiano Ronaldo: Portugalczyk rozegrał w LM już 178. mecz w karierze, zostając samodzielnym rekordzistą rozgrywek (177 gier ma Iker Casillas), a ten wyczyn okraślił golem na wagę zwycięstwa nad Villarrealem, strzelonym w piątej minucie doliczonego czasu gry!

• **Grupa E: Bayern Monachium - Dynamo Kijów 5:0** (Lewandowski 12 karny, 27, Gnabry 68, Sane 74, Choupo-Moting 87); **Benfica Lizbona - Barcelona 3:0** (Nunez 3, 79 k, Silva 69); **grupa F: Atalanta Bergamo - Young Boys Berno 1:0** (Pessina 68); **Manchester United - Villarreal 2:1** (Telles 60, Ronaldo 90+5 - Alcacer 53); **grupa G: Wolfsburg - Sevilla 1:1** (Steffen 48 - Rakitić 87 k); **RB Salzburg - Lille 2:1** (Adeyemi 35 k, 53 k - Yilmaz 62); **grupa H: Zenit St Petersburg - Malmoe FF 4:0** (Claudiohno 9, Kuziajew 49, Sturmin 80, Wendel 90+4); **Juventus Turyn - Chelsea Londyn 1:0** (Chiesa 46).

GRUPA E		
1. Bayern	6	8-0
2. Benfica	4	3-0
Dynamo	1	0-5
4. Barcelona	0	0-6
• Najbliższe mecze (20.10): Barcelona - Dynamo, Benfica - Bayern.		

GRUPA F		
1. Atalanta	4	3-2
2. Young Boys	3	2-2
3. Manchester Utd	3	3-3
4. Villareal	1	3-4
• Najbliższe mecze (20.10): Young Boys - Villareal, Manchester Utd - Atalanta.		

Grupa G		
1. Salzburg	4	3-2
2. Sevilla	2	2-2
3. Wolfsburg	2	1-1
4. Lille	1	1-2
• Najbliższe mecze (20.10): Salzburg - Wolfsburg, Lille - Sevilla.		

Grupa H		
1. Juventus	6	4-0
2. Zenit	3	4-1
3. Chelsea	3	1-1
4. Malmoe	0	0-7
• Najbliższe mecze (20.10): Chelsea - Malmoe, Zenit - Juventus.		

SPORT W TV\\ **PIĄTEK. Żużel.** Indywidualne mistrzostwa świata juniorów, 3. runda (17 Eurosport 1)
• **Koszykówka.** Energa Basket Liga mężczyzn: Twarde Pierniki Toruń - Spójnia Stargard (17:20 Polsat Sport Extra)
• **Siatkówka.** Tauron Liga kobiet: Joker Świecie - UNI Opole (17:30 Polsat Sport); PlusLiga: LUK Politechnika Lublin - Jast-

rzebski Węgiel (20:30 Polsat Sport)
• **Piłka nożna.** PKO Ekstraklasa: Zagłębie L. - Jagiellonia (17:55 nSport+, Canal+ Sport), Piast - Wista K. (20:25 Canal+ Sport); Fortuna 1. liga: ŁKS - Zagłębie S. (20:20 Polsat Sport Extra)
• **Tenis.** Turniej ATP w San Diego, ćwierćfinały (20:30, 22:30 oraz 2:30, 4:30 pt./sob., Polsat Sport News)

SOBOTA
• **Piłka nożna.** Ekstraklasa: Radomiak - Termalica, Cracovia - Stal, Górnik Z. - Wista P. (12:25, 14:55, 19:55 Canal+ Sport), Lech - Śląsk (17:25 Canal+ Sport; 17:30 TVP Sport); 1. liga: Puszcza - Widzew (12:30 Polsat Sport); Serie A: Torino - Juventus (17:55 Eleven Sports 1); La Liga: Atletico - Barcelona (20:45 Canal+ Sport 2)
• **Skoki narciarskie.** Letnia Grand Prix w Klingenthal (14:10 TVP Sport; 14:15 Eurosport 2)
• **Siatkówka.** PlusLiga: Indykpol AZS - Resovia, Stal - ZAKSA (14:45, 17:30 Polsat Sport); Tauron Liga: Radomka - ŁKS (20:30 Polsat Sport)
• **Koszykówka.** EBL: Astoria Bydgoszcz - Czarni Łupsk (17:20 Polsat Sport Extra)

• **Żużel.** Grand Prix Polski w Toruniu (18:30 Canal+ Premium)
• **Tenis.** Turniej ATP w San Diego, półfinały (23, 1:00 sob./niedz., Polsat Sport Extra)

NIEDZIELA
• **Lekka atletyka.** Maraton w Londynie (9:45 Eurosport 2)
• **Piłka nożna.** Ekstraklasa: Raków - Warta, Pogoń - Górnik Ł. (12:25, 14:55 Canal+ Sport), Lechia - Legia (17:25 Canal+ Premium, Canal+ Sport 3); 1. liga: Tychy - Odra (12:30 Polsat Sport); eWinner 2. liga: Ruch - Stal Rzeszów (14:40 TVP Sport); La Liga: Espanyol - Real (16:10 Eleven Sports 1); Premier League: Liverpool - Manchester C. (17:25 Canal+ Sport); Serie A: Fiorentina - Napoli (17:55 Eleven Sports 2), Atalanta - Milan (20:40 Eleven Sports 1)
• **Siatkówka.** PlusLiga: Aluron - Ślepsk, Katowice - Trefl, Czarni - Projekt (14:45, 17:30, 20:30 Polsat Sport)
• **Futsal.** MŚ na Litwie: mecz o 3. miejsce i finał (16:55, 18:55 TVP Sport)
• **Koszykówka.** EBL: Śląsk Wrocław - Anwil Włocławek (17:20 Polsat Sport Extra)
• **Tenis.** Turniej ATP w San Diego, finał (1:00 niedz./pon., Polsat Sport).

pes, JK

REKLAMA

komunikat

Wójt Gminy Milejewo

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Milejewie od dnia 1 października 2021 r. do dnia 22 października 2021 r. wywieszono wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Milejewo, przeznaczonych do dzierżawy.

39221see1-A -P

Wójt Gminy Rychliki

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Rychlikach został wywieszony wykaz przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Miasta i Gminy Pasłęk. Wykaz wywieszono od 1 października 2021 r. do 22 października 2021 r. i zamieszczono na stronach internetowych tutaj. Urzędu https://paslek.pl/ oraz https://bip.paslek.pl/.

39321see1-a-M

Burmistrz Pasłęka

uprzejmie informuje, że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku (II piętro) został wywieszony wykaz przeznaczonych do sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Miasta i Gminy Pasłęk. Wykaz wywieszono od 1 października 2021 r. do 22 października 2021 r. i zamieszczono na stronach internetowych tutaj. Urzędu https://paslek.pl/ oraz https://bip.paslek.pl/.

39121see1-a-M

przetarg

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM NA USTANOWIENIE ODRĘBNEJ WŁASNOŚCI LOKALU MIESZKALNEGO

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zatoka” w Braniewie

informuje, że dysponuje wolnym w sensie prawnym lokalem mieszkalnym

Mieszkanie przy ul. Armii Krajowej 15/22 w Braniewie

położone jest na I kondygnacji, składa się z 2 pokoi, przedpokoju, kuchni, łazienki wspólnie z WC o łącznej powierzchni użytkowej 50,70 m².

Cena wywoławcza lokalu została określona na kwotę 160.000,00 zł. Wadium za lokal mieszkalny wynosi 2.000,00 zł.

Przetarg odbędzie się 4 listopada 2021 r. o godz. 12.00 w świetlicy Spółdzielni przy ul. Matejki 9 w Braniewie.

Licytacja polegać będzie na zaoferowaniu najwyższej ceny za prawo do przedmiotowego lokalu, przy czym pierwsze postąpienie i kolejne nie mogą być niższe niż 0,5% ceny wywoławczej. Osoby zainteresowane przystąpieniem do przetargu winny 3 dni przed przetargiem złożyć pisemne oświadczenie o przystąpieniu do przetargu, okazać dowód tożsamości, adres zamieszkiwania oraz dowód wpłaty wadium, na konto Spółdzielni: 25 8313 0009 0030 0315 2000 0010. Wygrywający przetarg zobowiązany jest do wpłacenia kwoty ustalonej w licytacji na konto Spółdzielni nie później niż w ciągu 30 dni od daty licytacji. Wszystkie koszty ustanowienia i przeniesienia odrębnej własności lokalu ponosi osoba wygrywająca przetarg. Z zasadami przetargu można zapoznać się w sekretariacie Spółdzielni przy ul. Matejki 9 w Braniewie, gdzie osobom zainteresowanym zostaną udzielone również wszelkie informacje na temat przetargu i mieszkania będącego przedmiotem przetargu, lub pod numerem telefonu 553 070 490.

Zarząd Spółdzielni

15721se2r-a-M

REKLAMA

komunikat

Wyciąg z ogłoszenia o rokowaniach w sprawie sprzedaży nieruchomości WÓJT GMINY MILEJEWO

informuje, że

na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy w Milejewie, w miejscowościach Huta Żuławska i Piastowo oraz na stronach internetowych milejewo-ug.bip-wm.pl i milejewo.pl zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o organizowanych pierwszych rokowaniach w sprawie sprzedaży nieruchomości oznaczonych wg ewidencji gruntów jako:

- I. działka nr 43/11, obręb Huta Żuławska, gm. Milejewo, o pow. 0,3865 ha, zapisana w KW EL1E/00031828/9. Cena wywoławcza: 214.500,00 zł (dwieście czternaście tysięcy pięćset zł) plus VAT. Wysokość zaliczki: 22.000,00 zł. Termin i miejsce rokowań: 03.11.2021 r., godz. 9.30, UG Milejewo, ul. Elbląska 47, sala nr 15;
- II. działka nr 117/4, obręb Huta Żuławska, gm. Milejewo, o pow. 0,2324 ha, zapisana w KW EL1E/00100314/8. Cena wywoławcza: 74.200,00 zł (siedemdziesiąt cztery tysiące dwieście zł) plus VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wysokość zaliczki: 7.000,00 zł. Termin i miejsce rokowań: 03.11.2021 r., godz. 11.00, UG Milejewo, ul. Elbląska 47, 82-316 Milejewo, sala nr 15;
- III. działka nr 190/3, obręb Piastowo, gm. Milejewo, o pow. 1,3223 ha, zapisana w KW EL1E/00033291/9. Cena wywoławcza: 154.200,00 zł (sto pięćdziesiąt cztery tysiące dwieście zł) plus VAT. Wysokość zaliczki: 16.000,00 zł. Termin i miejsce rokowań: 03.11.2021 r., godz. 12.30, UG Milejewo, ul. Elbląska 47, 82-316 Milejewo, sala nr 15.

Pełna treść ogłoszenia dostępna jest na stronach internetowych milejewo-ug.bip-wm.pl i milejewo.pl. Dodatkowe informacje w sprawie rokowań można uzyskać w siedzibie UG Milejewo przy ul. Elbląskiej 47, 82-316 Milejewo, pokój nr. 18, pod nr tel. (055) 231-22-84 w godzinach urzędowania.

39221see1-B -P

PO PUCHARACH CZAS NA LIGĘ

PIŁKA NOŻNA\\ Pierwszoligowy Stomil Olsztyn do niedzielnego meczu z GKS Katowice (g. 18) przystąpi podbudowany awansem do kolejnej rundy Pucharu Polski. Zgodnie z przewidywaniami sztuka ta przekraczała możliwości drugoligowego Sokoła Ostróda.

Przypomnijmy, że w ostatnim ligowym meczu Stomil u siebie wygrał 3:0 z Miedzią, natomiast w środę w pierwszej rundzie Pucharu Polski pokonał 1:0 Sandecję Nowy Sącz. Trener Adrian Stawski zapowiadał, że do pucharowej potyczki podejście bardzo poważnie i słowa dotrzymał, bo z ostatniego meczu ligowego zabrakło tylko trójki piłkarzy: Krzysztof Bąkowski leczy lekki uraz, Rafał Remisz zasiadł na ławce rezerwowych, a Wojciech Reiman się rozchorował.

Pucharowy pojedynek nie był porywającym widowiskiem, ale najważniejsze, że Stomil wygrał i awansował do 1/16 finału. Zwycięskiego gola na początku drugiej połowy strzelił Karol Żwir, który prezentuje się lepiej na boisku po tym, jak trener przesunął go ze środka na skrzydło. Warto dodać, że Stomil przez ponad 20 minut grał w osłabieniu, bo Jonathan Simba Bwanga wyleciał z boiska za dwie żółte kartki, ale ostatecznie Sandecja także kończyła mecz wdzięsiatkę.

W niedzielę olsztyńska drużyna zagra ligowe spotkanie z GKS Katowice, czyli z sąsiadem z tabeli. Beniaminek też słabo zaczął sezon, bo na koncie - tak jak Stomil - ma jedynie siedem punktów.

Po dwóch zwycięstwach z rzędu Stomil powinien być w dobrych humorach, ale trener Stawski ma poważny problem z obsadzeniem młodzieżowca. Do tej pory podstawowym piłkarzem o tym statusie był Krzysztof Bąkowski, ale młody bramkarz - wypożyczony z Lecha Poznań - leczy drobny uraz i na pewno nie zagra. W ostatnich spotkaniach na prawej stronie obrony grał Filip Szabaciuk, ale problem tego zawodnika polega na tym, że nie ma sił na całe spotkanie i na jego pozycję nie ma zamiennika. Na dodatek ostatnio z powodu urazów nie trenują inni młodzieżowcy: Hubert Szramka oraz Aleksander Pawlak. Do treningów z pełnym obciążeniem wrócił Filip Wójcik, ale nie jest jeszcze gotowy na walkę o ligowe punkty. Z GKS Katowice nie

zagra także Wojciech Reiman, który musi pauzować za nadmiar żółtych kartek.

• Inne mecze 11. kolejki, piątek: Miedź Legnica - Podbeskidzie Bielsko-Biała (18), ŁKS Łódź - Zagłębie Sosnowiec (20:30, Polsat Sport Extra); **sobota:** Puszcza Niepołomice - Widzew Łódź (12:40, Polsat Sport), Korona Kielce - Chrobry Głogów (18), Resovia - Sandecja Nowy Sącz (20:30); **niedziela:** Górnik Polkowice - Skra Częstochowa (15), GKS Tychy - Odra (12:40, Polsat Sport); **poniedziałek:** GKS 1962 Jastrzębie - Arka Gdynia (18).

I LIGA		
1. Widzew	23	22:8
2. Korona*	22	13:5
-----		
3. Podbeskidzie	18	15:10
4. Tychy	18	9:8
5. ŁKS	17	15:11
6. Odra	17	14:12
-----		
7. Arka	16	16:11
8. Sandecja*	16	11:8
9. Miedź*	15	11:8
10. Chrobry	14	12:8
11. Skra*	11	7:12
12. Resovia*	9	10:12
13. Górnik	8	11:17
14. Puszcza	8	9:18
15. Jastrzębie	7	7:15
-----		
16. Katowice	7	13:23
17. Zagłębie	7	11:14
18. Stomil	7	10:16
*mecz mniej		

II LIGA\\ Sokół w niedzielę rozegra spotkanie z rezerwami Śląska Wrocław. Jak już informowaliśmy, z posadą szkoleniowca pożegnał się Jarosław Kotas. W jego miejsce zatrudniono Huberta Błaszczaka, dotychczasowego asystenta. Zmiana trenera nie zmieniła oblicza drużyny, bo w śróde w Ostródzie w meczu pucharowym Sokół przegrał 0:2 z Pogonią Siedlce. - Debiut to za dużo powiedziane - stwierdził po meczu Błaszczak, nowy trener Sokoła. - Cały czas razem z chłopakami realizujemy zamysł gry, który wprowadzaliśmy z trenerem Jarkiem (Kotasem - red.). Konkretność zadecydowała o zwycięstwie Pogoni. Wcale nie byli lepsi od nas, ale wykorzystali swoje sytuacje. W niedzielę Sokół jedzie do Wrocławia na mecz z rezer-

Po pokonaniu Sandecji olsztyński Stomil awansował do 1/16 finału Pucharu Polski

wami Śląska (godz. 12). - Cały czas czekamy na pierwsze punkty - przyznaje Błaszczak. - Gra i nastawieniem na te punkty zasługujemy, więc prędzej czy później te punkty przyjdą. Obecnie nie ma już mowy o wzmocnieniach zespołu, ale zarząd szuka rozwiązań, żeby wzmocnić sztab trenerski. Hubert Błaszczak do pomocy ma otrzymać asystenta oraz kierownika. Nie wiadomo jeszcze, kiedy to nastąpi, tym bardziej że nikt zbyt nie pali się do pracy w Sokole. Lepsze nastroje panują w Elblągu, chociaż po dwóch porażkach z rzędu daleko jest też tam od euforii. W sobotę o godz. 16 Olimpia zagra na wyjeździe z Wisłą Puław, więc może w meczu z beniaminkiem elbląski drugoligowiec w końcu zapunktuje. Inna sprawa, że Wisła całkiem nieźle sobie radzi - podopieczni trenera Mariusza Pawlaka z 15 punktami zajmują siódme miejsce, a Olimpię wyprzedzają lepszym bilansem bramkowym. Na swoim koncie pulawianie mają m.in. ogranie prowadzącej w tabeli Stali Rzeszów. W ostatniej kolejce Wisła na wyjeździe zremisowała 2:2 z Radunią Stężyca, chociaż po godzinie przegry-

wała 0:2. Z kolei Olimpia nie dała rady rezerwowi Lecha (1:2). - Ten mecz pokazał, że zaangażowania nam nie brakuje, za to brakują nam kilka punktów, które straciliśmy na własne żądanie - ocenia trener Tomasz Grzegorzczak. - Potrafimy grać w piłkę, więc musimy przełożyć to na zdobywanie goli. W meczu z Wisłą nie stoimy na straconej pozycji, chociaż rywal to ciekawy i pełen wigoru zespół. Na pewno musi zwrócić uwagę na stałe fragmenty gry i Adriana Paluchowskiego, który w ten sposób już kilka bramek zdobył. W tabeli panuje ścisk, więc każde niepowodzenie może oznaczać spory spadek w tabeli. Niestety, zagramy bez Huberta Krawczuna, który pauzować musi za nadmiar kartek - kończy Tomasz Grzegorzczak.

• Inne mecze 11. kolejki, piątek: Znicz Pruszków - Radunia Stężyca (godz. 18), **sobota:** Hutnik Kraków - Wigry Suwałki (15), GKS Bełchatów - Pogoń Grodzisk Maz (16), Wisła Puławy - Olimpia Elbląg (16), Motor Lublin - Chojniczanka Chojnice (17), **niedziela:** Śląsk II Wrocław - Sokół Ostróda (12), Lech II Poznań - Garbarnia Kraków (13), Pogoń Siedlce - KKS Kalisz (14), Ruch Chorzów - Stal Rzeszów (14.45, TVP Sport).

II LIGA		
1. Stal	25	22:7
2. Ruch	24	17:6
-----		
3. Motor	18	23:10
4. Chojnice	18	22:10
5. Kalisz	16	12:10
6. Radunia	16	14:13
-----		
7. Lech II	15	10:11
8. Wisła	15	18:15
9. Olimpia	15	9:10
10. Wigry	14	8:11
11. Śląsk II	13	15:15
12. Garbarnia	13	15:16
13. Pogoń G.	13	13:14
14. Pogoń S.	11	14:18
-----		
15. Znicz	11	13:18
16. Bełchatów	6	9:17
17. Hutnik	5	5:16
18. Sokół	0	3:25

III LIGA\\ Jeśli znajdujące się w końcu stawki Mamry Giżycko i Znicz Biała Piska myślą o marszu w górę tabeli, to w sobotę muszą zagrać o pełną pulę. Trudne zadanie także przed GKS Wiekielec, który po trzech kolejnych porażkach zmierzy się z Pelikanem Łowicz. Starcie beniaminków z Warmii i Mazur oraz Podlasia hitem kolejki nie jest, ale dla obu ekip to niezwykle ważny mecz. Mamry i Wissa Szczuczyn zaliczyły mocne zderzenie z III ligą, więc na razie tylko ciulają punkty. Giżycczanie cały dorobek wywalczyli na boiskach rywali, dlatego wyjazd do Szczuczyna może być dla nich handicapem. Przed Mamrami otwiera się zdecydowanie większa szansa na opuszczenie ostatniego miejsca w tabeli niż przed tygodniem w starciu z liderem z Legionowa. Wówczas podopieczni Przemysława Łapińskiego byli o krok od sprawienia sensacji i urwania punktów Legionovii. Teraz ich fani, którzy nie tracą nadziei na lepsze wyniki, wręcz oczekując korzystnego rozstrzygnięcia. Sobotni mecz w Szczuczynie rozpocznie się o godz. 15.30. - Moi zawodnicy posiadają jakość, musimy się szybko pozbierać i zacząć punktować - mówił Ryszard Borkowski, trener Znicza, po przegranym meczu z Polonią Warszawa (1:3). Jego zespół w pięciu wrześniowych meczach wywalczył tylko punkt i nieocze-

kiwanie zakotwiczył w dole tabeli. W poprzednich sezonach Znicz także średnio otwierał rozgrywki, ale na tym etapie rywalizacji wchodził już na wyższy poziom i pisał się w górę tabeli. W Białej Piskiej wierzą, że takim momentem teraz będzie sobotni mecz z Błonianką. Rywale spod Warszawy wyprzedzają ostatnie w tabeli Mamry tylko lepszym stosunkiem goli. Jeśli jednak Znicz przedłuży serię bez zwycięstwa, to może być źle, bo ekipa z Białej Piskiej na dobre uwikła się wtedy w walkę o utrzymanie. Początek rywalizacji Błonianki ze Zniczem o godz. 15. Trudne zadanie także przed GKS Wiekielec, który jako jedyny z naszej trójki zagra na swoim boisku (sobota, godz. 15). O punkty przyjdzie mu powalczyć z solidnym Pelikanem, który do tej pory przegrał tylko raz. Poza tym GKS musi podnieść się po trzech porażkach, w tym po tej ostatniej w Radomiu, gdzie GKS prowadził 2:0, ale rywale zdołali do przerwy wyrównać, a po zmianie stron izmarnowanym przez Szymona Masiaka rzucie karnym Broń zdobyła gola na wagę zwycięstwa.

• Inne mecze 11. kolejki, sobota: Unia Skierniewice - Piłica Białobrzegi, Ursus Warszawa - Sokół Aleksandrów Łódzki, Legionovia - Broń Radom, Polonia Warszawa - Legia II Warszawa; **niedziela:** Jagiellonia II Białystok - Lechia Tomaszów Maz., Świt Nowy Dwór Maz. - KS Kutno (oba o 15).

III LIGA		
1. Legionovia	23	21:12
2. Polonia*	19	18:7
3. Unia	19	20:13
4. Piłica*	17	20:14
5. Świt*	17	16:11
6. Kutno	17	12:11
7. Lechia	16	19:13
8. Pelikan*	14	14:9
9. Broń*	13	13:14
10. ŁKS II	13	16:20
11. Legia II*	12	12:10
12. Jagiellonia II*	12	13:16
13. Wiekielec	12	12:15
14. Ursus*	9	14:19
15. Znicz	8	13:17
-----		
16. Wissa	8	8:14
17. Sokół	7	13:18
18. Błonianka*	7	11:21
19. Mamry*	7	8:19
*mecz mniej		

KONIEC CZEKANIA, CZAS GRANIA!

SIATKÓWKA \\ Jutro o g. 14:45, czyli 190 dni od swojej ostatniej ligowej potyczki, siatkarze Indykpolu AZS otworzą meczem z Resovią sezon 2021/22 w PlusLidze. Powrót do gry o punkty nastąpi w Iławie, gdzie przez najbliższe dwa lata będą grali olsztynianie.

Indykpol AZS Olsztyn na sezon 2021/2022 w pełnej krasie

W piątek 26 marca Indykpol AZS przegrał w Uraniu, po 144 minutach walki, drugie spotkanie o 9. miejsce w PlusLidze z GKS Katowice, tym razem 2:3 (-26, 18, 14, -25, -16). A że na Śląsku też lepsi byli rywale (1:3), więc ostatecznie olsztynianie zakończyli sezon na 10. pozycji w 14-zespołowej stawce, co było wynikiem dalece odbiegającym od przedsezonowych planów. Nic dziwnego, że pół roku później – a więc w przededniu otwarcia sezonu 2021/2022 – z tamtego Indykpolu AZS pozostała... nazwa i niewiele więcej.

Obaj libero, a więc Jędrzej Gruszczyński i Jakub Ciunajtis, środkowy Mateusz Poręba, kapitan drużyny Robert Andringa oraz kolejny przyjmujący, 19-letni Wiktor Janiszewski, który nadal czeka na debiut w PlusLidze – tylko ta piątka została w Olsztynie z poprzedniego sezonu.

Zaczynając jednak od początku: jeszcze zanim dobiegł końca poprzedni sezon,

wiadomo było, że wraz z jego zamknięciem siatkarze Indykpolu AZS pożegnają się też z Uranią, która poszła do gruntownej modernizacji. Olsztynianie musieli więc sobie poszukać innej hali meczowej, choć „szukanie” jest tu terminem mocno umownym, bo w Warmińsko-Mazurskim regulaminowe wymogi PlusLigi spełniają tylko dwa obiekty: w Elblągu (gdzie grają m.in. szczypiornistki Startu) oraz w Iławie. Ostatecznie stanęło na tej drugiej hali, która przez najbliższe dwa sezony będzie domowym obiektem olsztynian.

– Hala w Iławie posiada odpowiednią wysokość, oświetlenie czy też liczbę miejsc na trybunach. Poza tym co roku rozgrywamy tam mecze albo turnieje towarzyskie, no i z tej naszej długoletniej współpracy zawsze byliśmy i jesteśmy bardzo zadowoleni. Mam nadzieję, że odległość nie będzie stanowiła problemu dla kibiców z Olsztyna, a sympatycy siatkówki z Iławy i okolic również będą wspierać Indykpol AZS w nowym

miejsu – mówił jakiś czas temu Tomasz Jankowski, prezes zarządu Piłki Siatkowej AZS UWM SA. O tym, że tak będzie, przekonuje zainteresowanie jutrzejszą inauguracją sezonu w Iławie. Sobotnie spotkanie zacznie się o godz. 14:45, a relację na żywo z Iławy przeprowadzą Polsat Sport, Radio UWM FM i Radio Olsztyn.

BILETY NA MECZ Z RESOVIĄ ROZESZŁY SIĘ JAK CIEPŁE BUŁECZKI, A TO OZNACZA, ŻE NA TRYBUNACH HALI PRZY NIEPODLEGŁOŚCI 11 B ZASIADZIE KOMPLET 1200 WIDZÓW!

Wracając do zmian: Indykpol AZS musiał też poszukać nowego trenera, bo Daniel Castellani dostał taką ofertę z Fenerbahçe Stambuł, że sam poprosił o rozwiązanie ważnej umowy. I tak też się stało, ale działacze z Kortowa znaleźli nie lada następcę, bo szkoleniowcem olsztynian został Marco Bonitta, m.in. były

selekcjoner siatkarek Włoch (mistrzostwo świata w 2002 r.) i... Polski, który ostatnio pracował z siatkarzami Consaru Rawenna.

Włoch dostał pod swoją pieczę niemal całkiem przebudowany zespół, do którego doszła aż dziewięć nowych zawodników. I tak, kontrakty z Indykpołem AZS podpisał m.in., znani z występów w PlusLidze, rozgrywający Jan Firlej (z GKS Katowice), środkowy Szymon Jakubiszak (Cuprum Lubin) oraz atakujący Jan Król (Verva Warszawa) i Karol Butryn (Resovia). – Szykuje się ciekawy sezon, a nasz zespół może namieszać w czołówce. Mam nadzieję, że tak się stanie i będziemy razem przeżywać fajne chwile – stwierdził Karol Butryn, który w zeszłym sezonie był najlepszym atakującym i punktującym (552 pkt) całej ligi.

Wrażenie robią też „zagraniczne” transfery klubu ze stolicy Warmii, który pozyskał dwóch markowych reprezentantów USA – środkowego Taylora Averilla i przyjmującego Toreya De-

falco (najlepszy punktujący Amerykanów podczas igrzysk w Tokio), a także 23-letniego Irańczyka Meisama Salehiego, który z Shardari Urmia zdobył wicemistrzostwo kraju, został okrzyknięty objawieniem ligi i na dobre za domowem się w podstawowym składzie reprezentacji. Grono nowo pozyskanych siatkarzy uzupełniają środkowy Dawid Siwczyk oraz, debiutujący w PlusLidze wychowanek AZS Olsztyn, 25-letni rozgrywający Karol Jankiewicz.

Na ile ta mocna, jak się wydaje, drużyna „odpali” w nowym sezonie? Pewnie coś więcej na ten temat będzie można powiedzieć za kilka tygodni...

>> Pierwszym rywalem Indykpolu AZS będzie Asseco Resovia, w której też zaszło sporo zmian, bo z zespołem pożegnało się siedmiu graczy, a w ich miejsce pozyskano sześciu nowych, z którymi klub podpisał dłuższe kontrakty. Po paru chudszych latach, rzeszowianie zajęli ostatnio piąte miejsce w lidze, a teraz celują w medal.

• **Resovia 2021/22:** Fabian Drzyzga, Paweł Woicki (rozgrywający), Rafał Buszek, Nicolas Szerszeń, Sam Deroo (Belgia; ostatnio Dinamo Moskwa), Klemen Čebulj (Słowenia; przyjmujący); Jakub Kochanowski (ZAKSA Kędzierzyn), Jan Kozamernik (Słowenia, Allianz Mediolan), Bartłomiej Krulicki, Timo Tammemaa (Estonia; środkowy), Maciej Muzaj (Sir Safety Perugia), Jakub Bucki (Jastrzębski Węgiel; atakujący), Paweł Zatorski (ZAKSA), Michał Potera (libero). Trener: Alberto Giuliani (Włochy).

• **1. kolejka PlusLigi (wszystkie mecze na żywo w Polsacie Sport), piątek:** LUK Politechnika Lublin – Jastrzębski Węgiel (godz. 20:30); **sobota:** Indykpol AZS Olsztyn – Asseco Resovia Rzeszów (14:45), Stal Nysa – Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle (17:30); **niedziela:** Aluron CMC Warta Zawiercie – Ślepsk Małow Suwałki (14:45), GKS Katowice – Trefl Gdańsk (17:30), Cerrad Enea Czarni Radom – Projekt Warszawa (20:30); **poniedziałek:** Cuprum Lubin – PGE Skra Bełchatów (20:30).

Szalony Tydzień

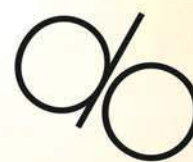
4-9 października

DO
-80%

**EKSTRA BONUS
BON ZNIŻKOWY***

100 zł

*SZCZEGÓŁY W REGULAMINIE

**designer
outlet**
Gdańsk

GDAŃSK | Przywiedzka 8

Designal.

Levi's®

GUESS

asics®

SOLAR

ECCO®

UNITED COLORS
OF BENETTON.

ONLY

BIZNES

WARMII I MAZUR

BIZNES

S A M O R Z Ą D Y

BGKBANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

Więcej środków na inwestycje dla średnich miast

str. 4

ŚRODKI BĘDZIE MOŻNA
PRZEZNACZYĆ NA
REALIZACJĘ RÓŻNYCH
PROJEKTÓW ROZWOJU
OBSZARÓW MIEJSKICH...

IONIQ 5.

Power your world.
100% elektryczny.

Leasing dla firm od **1449 zł/mc netto**.
Dopłata do **27 000 zł** w programie
„Mój elektryk” dla osób fizycznych.

IONIQ 5 to pierwszy model submarki Hyundai IONIQ, dedykowanej pojazdom 100% elektrycznym. IONIQ 5 ustanawia nowe standardy w dziedzinie bezemisyjnej mobilności. Poznaj jego unikatowy design, futurystyczne wnętrze, wykonane z przyjaznych dla środowiska materiałów oraz bogate wyposażenie z zakresu bezpieczeństwa, łączności i komfortu.

Hyundai Daszuta

📍 Tuwima 23, Olsztyn

📞 89 541-84-66

Znajdź nas: Facebook Youtube Instagram

Pełna oferta: www.daszuta.hyundai.pl

5 LAT GWARANCJI
BEZ LIMITU KILOMETRÓW

8 LAT GWARANCJI
NA BATERIĘ WYSOKIEGO NAPIĘCIA

5-letnia Gwarancja Bez Limitu Kilometrów Hyundai i 8-letnia gwarancja na akumulator wysokiego napięcia (ograniczona przebiegiem 160 000 km) dotyczy jedynie tych samochodów Hyundai, które były sprzedane Klientowi końcowemu przez Autoryzowanego Dealera Hyundai na warunkach opisanych w książce gwarancyjnej. Szczegóły dot. propozycji cenowej i programu gwarancyjnego, w tym wyłączeń gwarancji, dostępne są u Autoryzowanych Dealerów Hyundai. Samochód prezentowany w reklamie to Hyundai IONIQ 5 Platinum 73 kWh 4WD 305 KM z pakietem Solar i opcjonalnymi felgami 20" o wydajności 16,8 kWh/100 km w cyklu WLTP i zerowej emisji CO₂. Wskazane elementy są dostępne w zależności od wersji wyposażenia. Propozycja dotyczy wskazanych modeli w leasingu na określonych warunkach. Szczegóły finansowania u dealerów Hyundai. Propozycja nie stanowi oferty i jest adresowana wyłącznie do przedsiębiorców. Podmiotem finansującym jest BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o. Promocyjny leasing dostępny do 31.09.2021 r. Prezentowana dopłata w programie „Mój Elektryk” została wskazana w wysokości maksymalnej. Jej rzeczywista wysokość uzależniona jest od realizacji kryteriów dotyczących uczestników programu „Mój Elektryk” oraz rozstrzygnięcia Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Uzyskanie dopłaty wymaga złożenia przez klienta wniosku w tym przedmiocie. Nabór wniosków trwa do 30.09.2025 r. i dostępny jest dla osób fizycznych, a pojazdy nabyte w ramach przedsięwzięcia nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej. Więcej szczegółów dostępnych pod adresem: <https://www.gov.pl/web/elektromobilnosc/aktualne-ogloszenia-o-naborach>. Hyundai Motor Poland sp. z o.o. nie ponosi odpowiedzialności za brak możliwości skorzystania przez klienta z uczestnictwa w programie lub niez uzyskanie przez niego wnioskowanej dopłaty.

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

POWRÓT DO KORZENI UZDROWI DEMOKRACJĘ?

NA PRZESTRZENI TYSIĘCY LAT SWOJEGO ISTNIENIA GATUNEK LUDZKI WYPRACOWAŁ LUB WYNALAZŁ PRZERÓŻNE SYSTEMY RZĄDÓW / USTROJE PAŃSTWA. HISTORIA PRZERABIAŁA TYRANIE, MONARCHIE, REPUBLIKI ITD. ORAZ PRZERÓŻNE KONFIGURACJE OWYCH.

Można oczywiście wymienić jeszcze mnóstwo innych, raczej słabo obecnych w naszej świadomości jak np. plutokracje, komuny, tyranie (de facto dyktatury), ale tak naprawdę kwestia formy rządów sprowadza się do prostego podziału: rządy jedno-/kilkuosobowe i rządy mające u podstawy odwoływanie się do zorganizowanych instytucji/urzędów. Tutaj moglibyśmy wymienić choćby republiki, czy demokracje – system rządów, który niektórzy nazywają z przekąsem najmniej wadliwym ze wszystkich systemów politycznych.

Gdyby polityczną mapę świata pokolorować w zależności od tego, jaki system rządów obowiązuje w poszczególnych krajach i demokracji „przypisać” kolor niebieski, mielibyśmy problem z odróżnieniem kontynentów od oceanów. Współcześnie zdecydowana większość państw uznaje się za demokratyczne (oczywiście nie wszystkie takimi de facto są). Oficjalnymi państwami „niedemokratycznymi” są niektóre kraje arabskie (Arabia Saudyjska, Brunei, Oman, ZEA), nasz europejski Lichtenstein oraz... Watykan.

Ktoś zapyta, no dobrze, ale po co ten przydługi wstęp? Już odpowiadam. Otóż przyczynę do przyjrzenia się demokracji znalazłem na jednym z popularnych (jeżeli nie najpopularniejszym) portalu internetowym, na którym wiedza jest podawana na zasadzie krótkich i merytorycznych – w założeniu, bo w praniu jak zaraz się państwo przekonacie wychodzi zgola inaczej – ściąg. Otóż pod hasłem „zalety i wady demokracji” (tę ściągę poleca 80 proc. użytkowników portalu jako przydatną) czytamy mnóstwo bzdur i alogicznych sprzeczności. Ten kto zacerpnie z tej krynicy zatrute wiedzy dowie się, że zaletą demokracji jest „dobrobyt”, a wadami np. „nadużywanie wolności” czy „bezrobocie”. Do „wad” inteligentny inaczej autor owej ściąg zaliczył m.in. „niesprawdliwość społeczną” oraz „wolny rynek i prywatyzację”. I nie widzi sprzeczności w tym, że w „zaletach” ten sam autor wymienia „gospodarkę WOLNOrynkową” (celowo uwypuklone – przyp. red.)

oraz „równość” (skąd w takim razie wśród wad wspomniana „niesprawdliwość społeczna”?). Wisienką na torcie owej ściąg jest „wada” w postaci „biedy”.

Biedny to zaprawdę jest – na umyśle - autor owego prymitywnego internetowego bryka. Ręce opadają, gdy uświadamiamy sobie, że z takich materiałów uczą się dzieci. Zresztą efekty postępującego zidiocenia Se-bixów i Dżesik doskonale widać po sondach ulicznych i popularności takich programów/kanalów na YT jak np. Matura to bzdura.

Czy się komuś podoba czy nie, tacy ludzie będą (w zasadzie już to robią) w przyszłości zajmować się np. polityką, ekonomią, zostaną urzędnikami itd. Strach się bać.

Być może dlatego na Zachodzie coraz częściej są podnoszone głosy mówiące o swoistym update lub upgrade demokracji. Tam procesy „degeneracyjne” zachodzą szybciej i w tym też goniimy coraz bardziej dekadentcki Świat Zachodni, w którego państwach coraz więcej politologów zwraca uwagę, że być może ten system rządów w obecnie przyjętej, dojrzałej formie, właśnie przekracza swój termin przydatności do spożycia.

Wielu twierdzi, że demokracja już się zużyła i epatuje mnóstwem wad: korupcją, kapitalizmem komprador-

skim (rabunkowym – nie mylić w „kapitalizmem” – przyp. red.), że jest zdegenerowana lub degeneruje się w tempie geometrycznym. I nie mówimy tutaj o środowiskach skrajnie prawicowych czy lewicowych. Nie mówimy o skrajnych nacjonalistach ani o komunistach czy lewicowych anarchistach. Wady demokracji podnoszą sami demokraci. A update tego systemu widzą w przywróceniu (początkowo na małą skalę lokalną) demokracji bezpośredniej nawiązującej do idei antycznej demokracji greckiej.

Pojęcie/termin „demokracja” to wynalazek myśli polityczno-filozoficznej antycznej Grecji, a dokładnie Aten. Za ojca demokracji powszechnie uznaje się najczęściej Klejstene-sa, ateńskiego męża stanu, polityka, który doprowadził do upadku tyranii w Atenach i – mówiąc w wielkim skrócie – wprowadził do nich demokrację „na serio”.

Tyle, że demokracja Klejstene-sa była demokracją bezpośrednią – zgola czymś innym, niż z czym spotykamy się obecnie. Obywatele byli wybierani drogą losowania na wiele urzędów, uprawnienia prawodawcze przysługiwały tzw. Eklezjom (zgromadzeniom ludowym), w skład których wchodziłi wszyscy obywatele danego miasta-państwa. Taki system przyjął się dość szybko w

antycznym świecie i po wielokrotnie przeobrażającej się formie oraz modyfikacjach był następnie praktykowany w Republice Rzymskiej.

Jednak grecka demokracja bezpośrednia nie była systemem idealnym i miała swoje wrodzone wady. W życiu politycznym polis nie mogli uczestniczyć niewolnicy, prawo to przysługiwało tylko obywatelom, a i sam status takowego był uzależniony od różnych rzeczy. Niektóre polis uznawały za nich wolnych mieszkańców miasta, w innych przysługiwał on tylko mieszkańcom, którzy czymś się musieli zasłużyć, np. brali udział w kampaniach wojennych. Ponadto stosowano wówczas zasadę ostracyzmu, która pozwalała zawiesić/odwołać danego urzędnika/notabla. Takie decyzje podejmowano większością głosów i w przypadku uznania za winnego, żądano kary, zazwyczaj w postaci wniesienia opłaty przez skazanego. Dlaczego zasada ostracyzmu była zła? A jak się państwu kojarzy słowo ostracyzm? Proszę sprawdzić te pojęcie w słowniku. No właśnie. Taka „opinia” nie wzięła się znikąd. Antyczny ostracyzm był po prostu sposobem „większości” na zlikwidowanie „mniejszości”, czyli swoich przeciwników politycznych.

To że pamięć o demokracji antycznej (greckiej) jest nadal żywa w umysłach politologów oraz historyków świadczy o tym, że mamy chyba do czynienia z wyjątkowym systemem rządów.

Wraz z biegiem historii po demokracji greckiej pozostały właściwie już tylko ideały, ale są tacy, którzy chcieliby jej swoistego renesansu twierdząc, że czas powrócić do pierwotnej, czystej wersji demokracji. Co ważne, takie próby są obecnie podejmowane.

Taki eksperyment prowadzony jest obecnie w Belgii. Istnieje tam niewielka mniejszość niemiecka (Eupen i Malmédy) z własnym parlamentem. Na obszarze tych terytoriów mieszka niespełna 80 tys. osób (9 gmin). To dobre warunki na eksperyment z demokracją bezpośrednią.

Tamtejsza belgijska mniejszość niemiecka oprócz parlamentu ma rząd i czterech ministrów. Do tego własne radio oraz TV. Język urzędowy? niemiecki (mówi nim tylko 1 proc. mieszkańców tych gmin).

Ponadto belgijskie niemieckie kantony (Oostkantons) mają autonomię w zakresie oświaty, samorządów, kultury i budownictwa. Funkcjonują tam tzw. Rady Obywatelskie. To tak jakby kolejny organ władzy, niezależny de facto od centralnych, ale z którym owe muszą się nawet nie tyle liczyć, co uznawać jego wybory. Zasiadają w nim mieszkańcy wybrani w ramach losowania, z tych, którzy ukończyli 16 rok życia. Bardzo rozwinięte są tam panele obywatelskie, znane również w naszym kraju, ale tam umocowane na stałe i wpisane w porządek władzy. Czy taki przepis na demokrację jest przepisem działającym? Pokaże czas. Eksperyment trwa.

Czy można spodziewać się analogicznych prób udoskonalania demokracji w naszym kraju? Swego czasu eksperci Klubu Jagiellońskiego przekonywali, że można spróbować podjąć reformę senatu i tym samym zastopować spiralę polaryzacji na krajowej scenie politycznej. Padł pomysł powołania w izbie wyższej tzw. izby wirylistów (byli prezydenci, premierzy i inni ważni notable). Klub Jagielloński widzi także demokratyczne „bólaczki” naszych samorządów – kołesiosstwo, budowanie układów, korupcję, nepotyzm itd. Autorzy szkiców opublikowanych przez Klub Jagielloński (M. Rzecki i A. Radwan) są zdania, że polityka w samorządach jest nawet bardziej „uszkodzona”, niż polityka państwowa. Panowie wspominają także o koncepcji powrotu do korzeni parlamentarzystwa i idei „wylosowania” składu izby parlamentarnej, co odpartyjni senat, w którym według nich zasiadają „w większości bezwolni nominaci plemiennych wodzów skrupowani dyscypliną partyjną”, co sprawia, że funkcja debat prowadzonych w naszym parlamencie jest obecnie po prostu jedną wielką fikcją.

Diagnoza ekspertów Klubu Jagiellońskiego jest właściwa, recepta na uzdrowienie ciekawa, ale czy my jako społeczeństwo jesteśmy gotowi – a może czy jesteśmy na tyle odpowiedzialni cywilnie – aby przeszczepiać na nasz grunt rozwiązania „demokracji bezpośredniej” i je stosować?

Maciej Chrościelewski

— **Samorządy chcą inwestować. Wiedzą, że to pomoże w walce ze skutkami pandemii, dlatego szukają środków na inwestycje.**

— Bank Gospodarstwa Krajowego poza całym wachlarzem instrumentów finansowych, które precyzyjnie oferuje samorządom i spółkom komunalnym, wspiera samorządy także w programie inwestycji strategicznych. To nowa forma wsparcia inwestycji samorządów. Program ma za zadanie pobudzić inwestycje we wszystkich regionach Polski, wesprze rozwój przedsiębiorstw, a tym samym poprawi warunki życia Polaków. Samorządy z województwa warmińsko-mazurskiego złożyły 387 wniosków na łączną kwotę 4,3 mld zł. Wnioski dotyczyły głównie inwestycji w pierwszym priorytecie programu: czyli inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, infrastrukturę drogową, a także odnawialne źródła energii i gospodarowanie odpadami.

Ponadto Bank Gospodarstwa Krajowego we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym uruchomił nową linię pożyczkową dla miast średniej wielkości – w pierwszej kolejności chcemy zaadresować ten produkt do miast o liczbie mieszkańców w przedziale 50-100 tys. 27 maja br. oba banki podpisały umowę, która uruchomiła te środki. W skali kraju będą to pożyczki w łącznej wysokości 700 mln zł. Mam nadzieję, że miasta naszego regionu również skorzystają z tych rozwiązań.

— **Na co można przeznaczyć te środki?**

— Na inwestycje, między innymi w zrównoważony transport, lokalną infrastrukturę drogową, adaptację do zmian klimatycznych czy też sport i rekreację (choć nie jest to zamknięty katalog).

EBI i BGK wyrównują szanse średnich miast w dostępie do finansowania. Średnie miasta nie mogą korzystać bezpośrednio z pożyczek udzielanych przez EBI, a nowa linia z programu MUNICIPAL FACILITY & COVID-19 RESPONSE wypełnia tę lukę. Pożyczka jest już dostępna w BGK od lipca br.

— **Czy ma to pomóc w odbudowie po pandemii?**

— Zdecydowanie tak, celem jest także pobudzanie rozwoju średnich miast w dłuższej perspektywie. Środki te wesprą finansowo przedsięwzięcia zaplanowane w wieloletnich planach inwestycyjnych do 2024 roku, z których wiele odpowiada za-

BGK NA WARMII I MAZURACH: WIĘCEJ ŚRODKÓW NA INWESTYCJE DLA ŚREDNICH MIAST I NOWE INICJATYWY W SKALI MAKRO

ROZMOWA Z ANNĄ BUŁŁO, DYREKTOR REGIONU WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO BGK.

łożeniom zrównoważonego rozwoju. Dla przypomnienia — Polska przyjęła „Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”.

— **A czy któreś z miast skorzystało już ze środków EBI i BGK?**

— Pilotażowo — Ostrów Wielkopolski we wrześniu 2020 roku. Kwota 110 mln zł wsparła niemal połowę wydatków na inwestycje zaplanowane przez tamtejszy samorząd. Od lipca tego roku kolejne miasta mogą starać się o sfinansowanie nawet 70 proc. kosztów inwestycyjnych, a okres finansowania umowy pożyczkowej wyniesie nawet do 25 lat.

— **Na co konkretnie samorządy będą mogły przeznaczyć te pieniądze?**

— Środki będzie można przeznaczyć na realizację różnych projektów rozwoju obszarów miejskich, np. budowę, rozbudowę lokalnej infrastruktury drogowej oraz inwestycje mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, na zrównoważony transport, w tym np. autobusy niskoemisyjne, tramwaje, nowoczesne zajezdnie, działania mające na celu integrację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniom, ale także przeciwdziałanie zmianom klimatycznym: zazielenianie obszarów miejskich czy retencję wód opadowych.

Na Warmii i Mazurach tego rodzaju działania są szczególnie istotne i oczekiwane przez mieszkańców.

— **Czy to odpowiedź na potrzeby samorządów?**

— Tak. Współpracujemy od lat bardzo blisko z jednostkami samorządu terytorialnego, znamy ich potrzeby i dlatego proponujemy rozwiązania korzystne dla gmin, poprawiające jakość życia lokalnych społeczności. Także i ten nowy instrument finansowy, przeznaczony dla średnich miast, łączy korzystne warunki i elastyczny charakter pożyczek udzielanych przez EBI z dogłębną wiedzą BGK wynikającą z wieloletniej tradycji wspierania polskich miast i gmin.

— **A co z mniejszymi samorządami, które są u nas znacznie liczniejsze?**

— Od lat wspieramy wszystkie samorządy, ich rozwój i inwestycje. Co piąta pożyczana złotówka pochodzi ze środków BGK. Uczestniczymy w przetargach czy emisjach obligacji. Rozmawiamy o potrzebach i planach inwestycyjnych, staramy się zrozumieć rynek, by precyzyjnie odpowiadać na jego potrzeby. Z sukcesami współpracujemy także ze spółkami komunalnymi — mającymi niezwykle ważne zadania zaspokajania potrzeb lokalnych wspólnot w obszarach, których często nie dostrzegamy, ale które zgodnie z polityką zrównoważonego rozwoju wymagają sporych nakładów. Nasza współpraca dotyczy zarówno spółek zaopatrujących mieszkańców w wodę, ciepło

czy prąd, ale także tych, które dbają o transport publiczny czy wywóz śmieci. Analizujemy każdy model biznesowy, wspólnie zastanawiając się, jak zapewnić komfort życia lokalnym społecznościom.

— **Na ostatnim kongresie Forum Wizja Rozwoju sporo mówiło się o nowej inicjatywie BGK, czyli 3W: woda – wodór – węgiel.**

— Jako bank, którego misją jest wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, chcemy wspierać naukę i biznes w rozwoju nowoczesnych technologii, które stosuje się zarówno w przemyśle, jak i energetyce oraz medycynie. Stąd nowa inicjatywa BGK — 3W. Te trzy zasoby: woda, wodór i węgiel zmieniają polską gospodarkę w bardziej innowacyjną. 3W to długofalowy program, w którym BGK chce pełnić rolę integratora łączącego biznes, świat nauki i administrację państwową. Celem jest również aktywizacja społeczeństwa do większej świadomości codziennych decyzji każdego z nas, które mają wpływ na środowisko.

Z analiz Banku Gospodarstwa Krajowego wynika, że trzy zasoby: woda, wodór i węgiel w istotny sposób wpłyną na rozwój innowacyjnych technologii. Woda jako źródło życia i niezbędny zasób wykorzystywany w przemyśle i energetyce ma ogromne znaczenie dla dalszego rozwoju nowych technologii. Musimy te zasoby chronić i działać na rzecz nowoczesnej gospodarki wodnej o obiegu zamkniętym.

Wodór ma szansę stać się paliwem przyszłości. Doliny czy klastry wodorowe już powstają — pierwsza w Polsce powstaje w województwie podkarpackim. Docelowo takich dolin ma być 5.

No i wreszcie węgiel — ale ten nie-energetyczny, stosowany w nowoczesnych technologiach, czyli grafen lub nanorurki węglowe. Możliwości jego zastosowań już są ogromne: od medycyny po przemysł, budownictwo, farmację.

Jednym z istotnych działań inicjatywy BGK ma być utworzenie centrum 3W. Jego zadaniem będzie rozbudowa know-how, a w dłuższej perspektywie wzmacnianie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw zajmujących się wykorzystaniem wodoru, wody i innowacyjnych technologii węglowych.

— **Jak kontaktować się z Państwem?**

— Zapraszamy do bezpośredniego kontaktu z Regionem BGK w Olsztynie na ul. Dąbrowszczaków 21. Czeka na państwa zespół ekspertów, którzy — tak jak wspomniałam — chętnie przeanalizują każdy projekt i udzielią niezbędnych informacji i wsparcia. Można też do nas dzwonić i pisać. Szczegółowe informacje znajdują Państwo na stronie www.bgk.pl.

— **Zachęcam do kontaktu.**

JAK SKUTECZNIE POZYSKAĆ FINANSOWANIE NA PROJEKT KOMUNALNY?

NAWET NAJBARDZIEJ PRIORYTETOWE PROJEKTY KOMUNALNE NIE MOGĄ BYĆ REALIZOWANE BEZ ZAPEWNIENIA ODPOWIEDNICH ŚRODKÓW NA ICH REALIZACJĘ.

Inwestor, czy to samorząd, czy spółka komunalna, przystępując do pozyskania finansowania dłużnego, musi podjąć szereg decyzji co do oczekiwanych warunków finansowania i odpowiednio przygotować sam proces.

W przypadku samorządów pozyskanie finansowania dłużnego jest czynnością niemal rutynową.

Z reguły samorządy rokrocznie ogłaszają jedno lub więcej postępowań na pozyskanie kredytu lub emisję obligacji. Tak pozyskane środki mają pokryć szacowany deficyt budżetowy — czyli w praktyce pokryć brakujące źródła finansowania do prowadzonych przez podmiot inwestycji.

Na etapie przygotowania procedury pozyskania finansowania przez JST kluczową decyzją jest wybór instrumentu. Wybór ten w zasadzie ogranicza się do kredytu i obligacji. Każdy z tych instrumentów ma swoje wady i zalety, stąd JST bardzo często stosują te dwa instrumenty wymiennie.

Kredyt bankowy jest najbardziej oczywistym sposobem pozyskania finansowania. Jednak w przypadku samorządów pozyskania finansowania w tej formie wymaga, co do zasady, przeprowadzenia postępowania w reżimie prawa zamówień publicznych (PZP). Warunkuje to konieczność przygotowania specyfikacji warunków zamówienia (SWZ) i prowadzenia formalnego dialogu z potencjalnymi oferentami w trybie PZP. Możliwości zmiany warunków tak zaciągniętego kredytu są również bardzo ograniczone. Rynek kredytów dla JST jest konkurencyjny i samorządy w takich postępowaniach mogą spodziewać się ofert nawet kilku banków.

O czym należy pamiętać, aby uzyskać konkurencyjne oferty na udzielanie kredytu? Przede wszystkim unikać stawiania warunków, które są nietypowe lub trudne do spełnienia przez banki, takich jak nietypowy sposób liczenia odsetek lub spłaty rat kapitałowych i oprocentowania.

Niektóre samorządy już w SWZ narzucają wzór umowy kredytowej. W naszym przekonaniu jest to niepotrzebne. Kredyty dla JST są stosunkowo mało złożonym instrumentem finansowym i oparcie się na typowej dokumentacji stosowanej przez poszczególne banki nie rodzi po stronie samorządów istotnego ryzyka. Natomiast konieczność analizy i uzyskania osobnej zgody na narzucony wzór umowy kredytowej może wydłużyć sam proces pozyskania finansowania lub w ogóle uniemożliwić złożenie

oferty przez poszczególne banki.

Bardzo popularnym instrumentem wśród samorządów są też obligacje. Wybór organizatora emisji i podmiotu obejmującego obligacje nie wymaga stosowania prawa zamówień publicznych. Jednak jest to instrument dłużny, który podlega wymogom oferowania papierów wartościowych i procedur MIFID. Szerzej o tym instrumentie piszemy w osobnym materiale.

Konstrukcja finansów samorządowych powoduje, że banki, podejmując decyzje kredytowe, bazują na publicznie dostępnych sprawozdaniach i prognozach danej jednostki. Stąd zasób informacji, który musi przedstawić samorząd, jest ograniczony, a procedura po stronie banków — stosunkowo krótka. Jednak samorządy powinny zabezpieczyć niezbędny czas na pozyskanie ofert — nie krótszy niż 4 tygodnie.

W przypadku spółek komunalnych proces pozyskania finansowania na realizację projektów inwestycyjnych jest z reguły bardziej skomplikowany i dłuższy niż w przypadku samorządów.

Obecnie dominującą formą finansowania spółek są kredyty. Od czasu zmiany prawa zamówień publicznych w 2016 r. nie ma wątpliwości, że pozyskanie finansowania w jakiegokolwiek formie przez spółki nie wymaga stosowania PZP. Co nie oznacza, że spółki nie mogą emitować obligacji. Natomiast jest to instrument, który jest stosowany w szczególnych i uzasadnionych przypadkach.

Przystępując do pozyskania środków, spółka komunalna powinna wiedzieć, że bank, podejmując decyzję o udzieleniu takiego finansowania, musi dokonać oceny zdolności kredytowej samego podmiotu, ale również ocenić przedmiot inwestycji i realność źródeł spłaty. Oznacza to, że inaczej niż w przypadku samorządów, spółki komunalne muszą przedstawić szereg dokumentów i informacji. Taki podstawowy zakres informacji obejmuje w szczególności:

- sprawozdania historyczne podmiotu,
  - biznesplan lub prognozy finansowe na okres finansowania wraz z założeniami,
  - informacje na temat realizowanego projektu inwestycyjnego, w tym przedmiot, harmonogram, budżet, kompletność źródeł finansowania, formułę realizacji,
  - informacje na temat zabezpieczeń prawnych przedmiotowego finansowania.
- Warto rozważyć w takiej sytuacji

OBLIGACJE ZWYKŁE I PRZYCHODOWE W FINANSOWANIU INWESTYCJI KOMUNALNYCH

ALTERNATYWĄ DO KREDYTU BANKOWEGO FORMĄ POZYSKANIA ŚRODKÓW
PRZEZ SAMORZĄDY SĄ OBLIGACJE.

cji przeprowadzenie postępowania dwuetapowo. W pierwszym etapie spółka przedstawia bankom swoje dane historyczne oraz podstawowe dane o projekcie i zaprasza je do złożenia ofert wstępnych. Pozwala to na ustalenie pomiędzy spółką a bankami ostatecznych, satysfakcjonujących warunków finansowania oraz zakresu informacji wymaganego do podjęcia przez bank decyzji kredytowej. Często też po etapie negocjacji ofert wstępnych spółki wybierają bank, z którym chcą prowadzić dalszy proces pozyskania finansowania. W drugim etapie bank lub banki przedstawiają oferty wiążące, czyli potwierdzone decyzjami kredytowymi odpowiednich organów banku. Choć może się wydawać, iż taka procedura dwuetapowa jest bardziej czasochłonna, to w praktyce, na bazie wieloletnich doświadczeń, można stwierdzić, że zdecydowanie przyczynia się do efektywnego pozyskania przez spółkę komunalną finansowania na oczekiwanych warunkach i możliwościach do spełnienia warunkach (np. w zakresie zabezpieczeń czy zaangażowania w projekt samorządu).

Struktura finansowania projektów realizowanych przez spółki komunalne często jest bardziej złożona niż jedynie podstawowe finansowanie nakładów inwestycyjnych. Kompleksowe finansowanie obejmuje, poza kredytem inwestycyjnym, który pokrywa nakłady inwestycyjne netto, również kredyty pomostowe. Kredyt pomostowy może pokrywać podatek VAT od nakładów inwestycyjnych, o ile taki podatek podlega zwrotowi i może stanowić źródło spłaty takiego kredytu. Finansowanie pomostowe może również zapewniać nieprzerwane finansowanie projektu w przypadku, gdy w strukturze finansowania znajdują się środki pomocowe, których wypłata nie jest ściśle skorelowana z przebiegiem robót inwestycyjnych (np. dotacje wypłacane po zakończeniu projektu).

Szczególnie w przypadku większych projektów inwestycyjnych i bardziej złożonych warto zarezerwować sobie odpowiedni czas na pozyskanie finansowania.

Podsumowując, można stwierdzić, że kluczowymi warunkami, niezbędnymi do pozyskania finansowania z sukcesem, są podjęcie działań z odpowiednim wyprzedzeniem oraz właściwe przygotowanie projektu. Więcej na <https://www.bgk.pl/samorzady/>.

Mariusz Denkwicz

Dyrektor Biura Analiz i Strukturyzacji Transakcji
Departament Sektora Samorządowego
Bank Gospodarstwa Krajowego

Z obserwacji Banku Gospodarstwa Krajowego – jako instytucji, dla której finansowanie projektów komunalnych jest kluczowym obszarem działalności – wynika, że obligacje cieszą się niesłabnącą popularnością wśród samorządów.

Pomimo że wprowadzone w 2019 r. regulacje dotyczące bezpieczeństwa rynku finansowego wymusiły większe sformalizowanie procesu emisji obligacji (np. konieczność rejestracji emisji w KDPW) oraz podniosły koszt organizacji emisji, jest to nadal instrument bardzo atrakcyjny w finansowaniu deficytu budżetowego samorządów.

Jednostka, która planuje emisję obligacji, musi podjąć dwie kluczowe decyzje, warunkujące osiągnięcie sukcesu przy emisji, tj. określić główne warunki emisji i wybrać organizatora emisji, którym najczęściej jest bank.

Oczekiwane warunki emisji w przypadku samorządów sprowadzają się w szczególności do określenia kwoty finansowania oraz okresu wykupu obligacji. Sama natura obligacji powoduje, że ich spłata najczęściej jest odroczone – inaczej niż w kredycie bankowym. Natomiast trzeba przestrzec przed zbyt wygórowanymi oczekiwaniami samorządów w tym zakresie. Emisje o bardzo długim okresie spłaty i dodatkowo przewidujące wieloletnią karencję w spłacie kapitału mogą nie znaleźć nabywców lub koszt takiego finansowania będzie znacznie wyższy niż w przypadku emisji, w których spłata jest rozłożona równomiernie przez cały okres finansowania.

Drugim kluczowym elementem jest wybór organizatora emisji odpowiedzialnego za kompleksowe przeprowadzenie procesu emisyjnego. Takim organizatorem jest najczęściej bank, który poza samymi czynnościami emisyjnymi jest też w stanie zaproponować nabycie obligacji na rynku pierwotnym. Tym samym samorząd ma pewność, że we wskazanym terminie otrzyma oczekiwane środki na wcześniej uzgodnionych warunkach.

W odróżnieniu od kredytu cała procedura pozyskania środków z emisji obligacji jest wyłączona ze stosowania przepisów zamówień publicznych. Oznacza to, że samorządy mają pełną swobodę w wyborze organizatora emisji (banku). Najczęściej w celu zachowania transparentnego charakteru tego procesu samorządy zwracają się z zapytaniem o oferty do wybranych banków.

Takie zapytanie powinno precyzować kluczowe warunki emisji:

- wielkość emisji,
- okres w którym jednostka zamierza emitować obligacje,
- planowany harmonogram wykupu.

Na podstawie przygotowanych ofert emitent wybiera organizatora emisji, który przedstawi najlepsze warunki.

Sama procedura emisji jest wystandaryzowana, a terminy faktycznego pozyskania środków nie odbiegają istotnie od finansowania kredytem.

Jednym ze szczególnych rodzajów tego instrumentu są obligacje przychodowe. Co prawda jest to instrument mniej popularny od obligacji zwykłych, jednak jest on stosowany od lat i powstało wiele dobrych wzorców w tym zakresie. Obecne otoczenie wymaga nowych rozwiązań przy poszukiwaniu źródeł finansowania inwestycji dla JST, stąd może być to dobry czas, by analizować tę formę finansowania. Katalog podmiotów, które mogą być emitentami obligacji przychodowych określa ustawa o obligacjach. Są to podmioty wykonujące głównie zadania z zakresu użyteczności publicznej, przede wszystkim gminy, powiaty, województwa, a także związki jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki komunalne.

Instrument ten był wzorowany na amerykańskich rozwiązaniach, tzw. revenue bonds. W zasadniczych założeniach środki z emisji obligacji przychodowych mają służyć realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, a środki na spłatę powinny być wygenerowane przez tę inwestycję. Posiadacze obligacji mają pierwszeństwo w przypadku takich przychodów i z mocy prawa emitent ma ograniczone prawo do dysponowania przychodami i majątkiem powstałym w wyniku inwestycji. Regulacje pozwalają też na liczne modyfikacje tego prostego modelu, np. źródłem spłaty mogą być inne przychody niż te uzyskiwane z inwestycji lub z innego majątku. Na przykład: samorząd emituje obligacje przychodowe w celu budowy sieci wodociągowej, a wypływy od odbiorców wody stanowią zabezpieczenie spłaty finansowania. Można sobie wyobrazić również projekt, w którym ze środków z emisji budowana jest szkoła, a wskazanymi przychodami, które mają służyć obsłudze takiego zadłużenia, są przychody ze strefy płatnego parkowania lub dzierżawy innego majątku. Zatem istnieje możliwość dostosowania tego instrumentu do lokalnych uwarunkowań.

Szczególną cechą obligacji przychodowych jest konieczność posiadania specjalnego rachunku, na który będą wpływały przychody, mające służyć obsłudze obligacji. Emitent ma ograniczone prawo do dysponowania tymi środkami poza zapłatą należnego podatku VAT.

Obligacje przychodowe to przede wszystkim bardzo dobry instrument do finansowania istotnych dla danego podmiotu projektów inwestycyjnych. Wbudowane mechanizmy mają za zadanie ograniczyć ryzyko dla potencjalnego podmiotu finansującego (obligatariusza), a zatem zastosowanie tego instrumentu powinno wpłynąć na możliwość pozyskania finansowania lub pozyskania środków na korzystniejszych warunkach i o dłuższym horyzoncie spłaty.

Istotnym atutem dla samorządów jest fakt, że przepływów z obligacji przychodowych nie uwzględnia się we wskaźniku zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Daje to potencjalnie szansę na realizację znaczącej inwestycji, która z wykorzystaniem klasycznych instrumentów dłużnych w ogóle nie miałaby szans na realizację z uwagi na ograniczone możliwości zadłużania JST.

Powyższe regulacje w naturalny sposób wpływają na strukturę obligacji przychodowych. Są to najczęściej obligacje amortyzowane – z wykupem w ratach w poszczególnych latach. Rata wykupu w danym roku jest z reguły zbliżona do przychodu z przedsięwzięcia w danym roku. Kilku- lub kilkunastoletni okres spłaty powoduje, iż początkowa wartość pozyskanego kapitału emisji może być znacząca. W dużym przybliżeniu to suma przychodów z przedsięwzięcia (z ww. kilku – kilkunastu lat) pomniejszona o koszty oczekiwanych odsetek z całego okresu spłaty.

Jest to również instrument ciekawy dla związków międzygminnych, ponieważ w normalnej sytuacji zadłużenie zaciągane przez związek obciąża proporcjonalnie budżety samorządów tworzących taki związek. Obligacje przychodowe są znakomitym rozwiązaniem tego problemu. BGK z powodzeniem zrealizował emisje związków międzygminnych w sektorze zagospodarowania odpadów.

Dla spółek komunalnych sięgających po obligacje przychodowe korzyścią jest brak konieczności ustanawiania prawnych zabezpieczeń finansowania. Z mocy ustawy emitent ma ograniczone prawo do

dysponowania wskazanymi przychodami i majątkiem przedsięwzięcia, jednak pod względem formalnym nie są ustanawiane hipoteki, zastawy czy cesje. Przykładem wykorzystania obligacji przychodowych są spółki wodno-kanalizacyjne, które korzystają z tego instrumentu i nie muszą ustanawiać zabezpieczeń, np. w postaci cesji z licznych umów z odbiorcami indywidualnymi.

Warto zwrócić uwagę na różnicę pomiędzy procesem przygotowywania emisji obligacji przychodowych a emisji zwykłych obligacji komunalnych. W przypadku obligacji przychodowych instytucja udzielająca finansowania musi ocenić ryzyko kredytowe przedsięwzięcia i struktury transakcji, co często wpływa na treść uchwały rady gminy. Aby uniknąć rozbieżności pomiędzy treścią uchwały a oczekiwaniami instytucji finansującej, z reguły w pierwszej kolejności prowadzone są rozmowy z potencjalnymi finansującymi (np. na podstawie uchwały kierunkowej rady gminy) i dopiero na podstawie złożonych ofert określana jest ostateczna treść samej uchwały o emisji obligacji przychodowych i kluczowe warunki emisji.

BGK ma bardzo dobre doświadczenia z tego typu emisjami, zrealizowaliśmy w ostatnich latach kilkanaście emisji dla każdego rodzaju emitenta: samorządów, związków międzygminnych i spółek komunalnych. Jesteśmy przekonani, że są szansę na dalszy rozwój rynku obligacji przychodowych.

Z jednej strony inwestorzy i instytucje finansowe poszukują do finansowania projektów inwestycyjnych o wysokiej pewności spłaty zadłużenia, a ten instrument z założenia jest taki.

Z drugiej strony samorządy są zmuszone coraz ostrożniej gospodarować limitami swojego zadłużenia, sięgając po nowe rozwiązania, które pozwolą realizować znaczące i potrzebne społecznie inwestycje.

Ograniczenia i obowiązki związane z emisją mogą wydawać się zniechęcające, jednak w praktyce nie są nadmiernie uciążliwe. Warto zatem skorzystać z doświadczeń rynkowych podmiotu organizującego taką emisję.

BGK jest w stanie pomóc samorządom i spółkom komunalnym w analizie ich sytuacji i planowanych zamierzeń inwestycyjnych pod kątem możliwości organizacji emisji obligacji przychodowych. Zapraszamy do kontaktu.

Niniejszy materiał ma charakter informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Skorzystanie z konkretnego produktu, instrumentu wsparcia uzależnione jest od spełnienia warunków w nim określonych.

Niniejsza publikacja stanowi „publikację handlową” w rozumieniu art. 36 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy. Publikacja jest upowszechniana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w celu reklamy i promocji świadczonych przez Bank usług nabywania/zbywania instrumentów finansowych na rachunek własny oraz usługi agenta emisji. Publikacja nie stanowi doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu art. 69 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Bank Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warszawa; Infolinia: 801 598 888, +48 22 599 8888 Faks: +48 22 627 03 78 e-mail: bgk@bgk.pl. Organem sprawującym nadzór nad działalnością Banku jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20.

Bank Gospodarstwa Krajowego to państwowy bank rozwoju – jedyna taka instytucja w Polsce. Bank aktywnie wspiera zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy kraju. Realizując strategiczne projekty rozwojowe, finansuje m.in. największe inwestycje infrastrukturalne, zwiększa dostęp Polaków do mieszkań oraz pobudza przedsiębiorczość polskich firm w kraju i za granicą. Jest inwestorem w funduszach, których aktywami zarządza Polski Fundusz Rozwoju. Pracownicy banku mają wysokie kompetencje w realizacji projektów służących rozwojowi kraju. Dbając o zrównoważony rozwój kraju, bank jest obecny w każdym regionie Polski. W 2018 r. rozpoczął ekspansję, otwierając zagraniczne przedstawicielstwa, które dziś działają już w Brukseli, Frankfurtcie, Londynie i Amsterdamie. BGK ma unikalne doświadczenie w finansowaniu, inwestowaniu, udzielaniu poręczeń i gwarancji oraz dystrybucji funduszy unijnych. Odgrywa znaczącą rolę w realizacji Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, która jest kluczowym dokumentem w polityce gospodarczej Polski. Podstawą działalności BGK jest odpowiedzialny, etyczny i zrównoważony biznes, dlatego bank podejmuje szereg inicjatyw promujących przedsiębiorczość, innowacje, ekologię i uczciwe traktowanie pracowników, partnerów i klientów.

Niniejszy materiał ma charakter informacyjny i nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego.

INWESTOWANIE W ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SPÓŁEK WODNO-KANALIZACYJNYCH I GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Zrównoważony rozwój

Postępujące zmiany klimatu oraz rozwój gospodarczy towarzyszący nam w ostatnich latach powodują, że inwestycje w infrastrukturę komunalną muszą być planowane i projektowane w sposób zrównoważony. Z jednej strony powinny one zaspokajać potrzeby społeczeństwa i wpływać na lepszą jakość życia, z drugiej zachować środowisko w stanie jak najlepszym dla przyszłych pokoleń.

Polityka rozwoju gospodarczego w harmonii ze środowiskiem, obejmująca ochronę jej zasobów, klimatu i bioróżnorodności, jest już wdrażana w ramach Europejskiego Zielonego Ładu. Jej kluczowy cel zakłada osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050 przy uwzględnieniu poprawy jakości życia i wzrostu gospodarczego. Do realizacji tego celu wprowadzono m.in. narzędzie będące systemem jednolitej klasyfikacji działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, tzw. taksonomię UE.

Taksonomia UE obejmuje sześć celów, między innymi łagodzenie zmian klimatu, ich adaptację oraz transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym. Do osiągnięcia pierwszych dwóch już zostały określone szczegółowe kryteria kwalifikacji, pozostałe powinny zostać ogłoszone do końca roku. Wśród sektorów, które mogą przyczynić się do osiągnięcia tych celów, są przedsiębiorstwa związane z dostawą wody oraz gospodarowaniem ściekami i odpadami.

Wyzwania dla branży wodno-kanalizacyjnej

Sektor związany z dostawą wody, odbiorem ścieków oraz ich oczyszczeniem będzie odgrywał bardzo ważną rolę w transformacji związanej z adaptacją zrównoważonej gospodarki. Wzrosną wymagania związane m.in. z wykorzystaniem energii w infrastrukturze, na przykład limit dla pomp wykorzystywanych w ujęciach wody będzie wynosił 0,5 kWh/m³. Bardzo ważnym aspektem będzie także przejście na zasilanie pochodzące z odnawialnych źródeł energii, ale także inwestowanie w energooszczędne urządzenia, tutaj za zrównoważone uznane zostaną inwestycje, które obniżą zużycie energii o co najmniej 20% rocznego zużycia w stosunku do ostatnich trzech lat. Równie istotne jest odpowiedzialne wykorzystanie wody w systemie, przede wszystkim poprzez zwiększanie jego szczelności i ograniczanie przeciekania do gruntu, co będzie wymagało nakładów na lokalizację nieszczelności oraz wymianę wadliwej sieci przesyłowej.

Działania w obszarze zagospodarowania odpadów

Komunalne przedsiębiorstwa zajmujące się odbiorem i zagospodarowaniem odpadów również będą zobligowane do realizacji moder-

nizacji swojej infrastruktury w celu sprostania wymaganiom. Oprócz podobnego podejścia do źródła zasilania jak w przypadku sektora wodnego, głównym celem będzie minimalizowanie ilości odpadów trafiających na składowiska poprzez promocję rozwiązań wspierających gospodarkę o obiegu zamkniętym. Już teraz przedsiębiorstwa przygotowują się do osiągnięcia pośredniego celu — zwiększenia ilości odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia do 55%. Cel ten będzie obowiązywał do 2025 roku. Dodatkowo wskaźnik ten będzie wzrastał co pięć lat o pięć procent. W ramach tych działań wymagana jest selektywna zbiórka bioodpadów oraz ich zagospodarowanie w formie nawozów lub użyźnień. Rosnące obowiązki będą wymagały inwestycji w większą wydajność sortowni i instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. Ponadto wchodzące regulacje obejmą w niedługiej przyszłości również wytyczne dla floty przedsiębiorstw w kierunku pojazdów niskoemisyjnych.

Wsparcie banku rozwoju

Choć wymienione wyzwania nie dotyczą jeszcze wszystkich przedsiębiorstw komunalnych, to stanowią już wskazówkę, jak wprowadzać odpowiedzialne środowiskowo rozwiązania. Dodatkowo w niedługim czasie można spodziewać się wdrażania poszczególnych kryteriów i standardów do polskiego porządku prawnego.

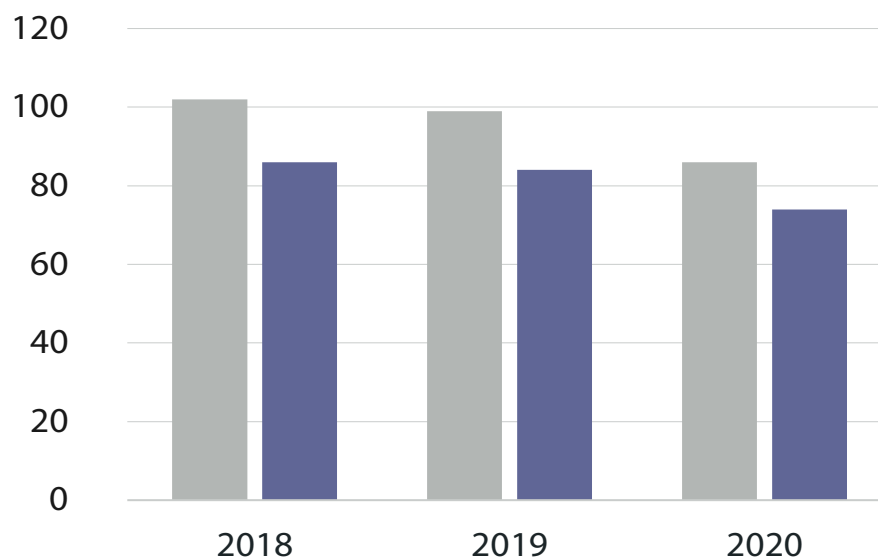
BGK wspiera w swoich działaniach inwestycje w poprawę warunków życia poprzez finansowanie infrastruktury komunalnej. W ostatnim okresie bank sfinansował m.in. przyłączenie nowych obszarów do sieci wodociągowej lub modernizację stacji uzdatniania wód, udzielając kredytu inwestycyjnego Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji w Olsztynie, oraz dofinansował modernizację instalacji MBT Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie w celu minimalizacji składowanych odpadów. Realizując zrównoważone inwestycje w otaczającą nas infrastrukturę, nie tylko zaspokajamy potrzeby społeczeństwa, ale również ograniczamy wpływ tych inwestycji na środowisko oraz klimat, wspierając cele zrównoważonego rozwoju.

Bartosz Siłczak
Menedżer ds. ESG odpowiedzialny
za ochronę środowiska i przeciwdziałanie
zmianom klimatu w BGK

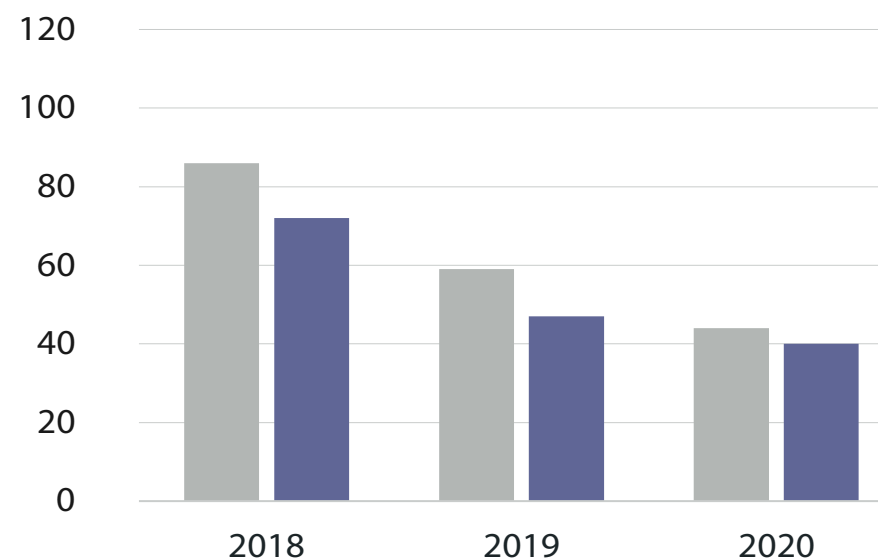
BGKBANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PODMIOTY GOSPODARCZE W REJESTRZE REGON NA 10 000 MIESZKAŃCÓW W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Podmioty nowo zarejestrowane

Podmioty wyrejestrowane

■ Polska ■ Warmińsko-Mazurskie

PODMIOTY GOSPODARCZE

OGÓŁEM	2017	2018	2019	2020
Nowo zarejestrowane				
województwo warmińsko-mazurskie	10 791	12 338	11 952	10 484
Polska	361 143	392 659	378 961	329 090
Wyrejestrowane				
województwo	9 566	10 235	6 733	5 678
Polska	286 833	331 648	226 921	170 140
NA 10 000 MIESZKAŃCÓW	2017	2018	2019	2020
Podmioty wpisane do rejestru REGON				
województwo warmińsko-mazurskie	874	890	927	963
Polska	1 121	1 136	1 175	1 219
Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON				
województwo warmińsko-mazurskie	75	86	84	74
Polska	94	102	99	86
Podmioty wykreślone z rejestru REGON				
województwo warmińsko-mazurskie	67	72	47	40
Polska	75	86	59	44
NA 10 000 LUDNOŚCI	2018	2019	2020	
Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON				
Polska	102	99	86	
warmińsko-mazurskie	86	84	74	

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

DOBRY SAMORZĄD WSPIERA NAJLEPSZYCH Z NAJLEPSZYCH

ROZWIJAĆ SIĘ, IŚĆ NAPRZÓD, BYĆ NAJLEPSZYM – NIEŁATWA TO SZTUKA W BIZNESOWEJ BRANŻY, SZCZEGÓLNIE W OSTATNIM CZASIE. CI, KTÓRZY SKUTECZNIE DZIAŁAJĄ W TRUDNYM CZASIE, REALIZUJĄ CELE I OSIĄGAJĄ SUKCES – W SPOSÓB SZCZEGÓLNY ZASŁUGUJĄ NA WYRÓŻNIENIE. – KAŻDY DOBRY SAMORZĄD JEST MECENASEM ROZWOJU I WSPIERA JEGO AMBASADORÓW – MÓWI MARSZAŁEK GUSTAW MAREK BRZEZIN, KTÓRY CO ROKU PRYZNAJE LAURY „NAJLEPSZYM Z NAJLEPSZYCH”.

W Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie swoje święto miały osoby, instytucje, organizacje i przedsiębiorstwa z regionu, które w 2020 oraz 2021 roku osiągnęły sukces, rozślawiając naszą krainę w Polsce i na świecie.

– Warmia, Mazury, Powiśle są takim miejscem na Ziemi, w którym mieszkają utalentowani ludzie, oddani swoim pasjom i pracujący na sukces – mówi Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa. – Początkowo bardzo łatwo było grupować naszych laureatów w poszczególnych kategoriach. Tymczasem świat mknie naprzód, wszystko się zmienia, rozwija, rośnie ilość specjalizacji i aktywności ludzkiej i we wszystkich tych dziedzinach obecni są nasi mieszkańcy, nasze firmy i instytucje. Zatem wyznaczanie i nazywanie poszczególnych dyscyplin działalności naszych laureatów i od nas

wymaga obecnie nie lada kreatywności.

Laur „Najlepszym z Najlepszych” nie jest konkursem ani zwyczajnym wyróżnieniem. W regionie istnieje wiele nagród przyznawanych przy różnych okazjach i przez wiele gremiów. Jednak Laury różnią się od wielu innych wydarzeń tym, że są swego rodzaju festiwalem osób, instytucji, firm, organizacji, które w minionym roku odniosły spektakularny sukces, a ich osiągnięcia przyczyniły się do sławienia dobrego imienia naszego regionu w Polsce, w Europie, na świecie.

Kandydatów do poszczególnych nagród wskazali dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, jednak nie brakowało również zgłoszeń od przedstawicieli instytucji, stowarzyszeń czy osób fizycznych. Na Warmii i Mazurach

mieszkają nieprzeciętni ludzie, a bogactwo dziedzictwa kulturowego i unikatowość tutejszego środowiska naturalnego dodatkowo skłaniają do zamieszkania wśród nas twórców, wynalazców, naukowców, osobowości ceniące życie poza tłocznymi aglomeracjami.

W edycji 2020 wybrano aktywności związane z gospodarką, innowacjami i rozwojem, osobowością, społeczeństwem, nauką, kulturą, sportem, kulturą, zdrowiem, sztuką kulinarną. W edycji 2021 nie było laureatów w kategorii sztuka kulinarna, za to doszła aktywność, którą nazwano „bliżej natury”.

Diaamentowy Laur „NAJLEPSZYM Z NAJLEPSZYCH” otrzymał Jan Szynaka, prezes firmy Szynaka Meble Sp. z o.o. z Lubawy. Takie wyróżnienie przyznawane jest na wniosek marszałka za wybitne, ponadprzeciętne

osiągnięcia, szczególne działania oraz cenne inicjatywy podejmowane na rzecz innych ludzi oraz środowiska lokalnego.

Od 2003 roku Laurami nagrodzono już ponad 400 osób, zespołów, instytucji, organizacji czy przedsiębiorstw. Na liście znajdują się także laureaci, którzy na tę statuetkę zapracowali już po raz piąty, szósty a nawet siódmy.

LAUR NAJLEPSZYM Z NAJLEPSZYCH 2021:

1. Kategoria bliżej natury:

- Camping Wagabunda w Mikołajkach,
- Camping Kama w Tałtach,
- Camping Tumiany.

2. Kategoria gospodarka: Jarosław Goszczycki – właściciel piekarni Tyrolska Sp. z o.o. w Barczewie.

3. Kategoria innowacje i rozwój: CamFly z Olsztyna – Rafał Wolak.

4. Kategoria osobowość: Tomasz Andrukiewicz – prezydent miasta Elku.

5. Kategoria społeczeństwo, nauka, kultura: Agnieszka Napieralska – pielęgniarka, autorka filmu instruktażowego „Karmienie osoby po udarze z niedowładem i zaburzeniami połykania”.

6. Kategoria sport:

- Maciej Kowalewicz (strzelectwo, Gwardia Olsztyn),
- Agata Barwińska (żeglarstwo, MOS Ilawa).

7. Kategoria turystyka:

- Gołdap Mazurski Zdrój.

8. Kategoria zdrowie:

- Oddział Udarowy Kliniki Neurologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Olsztynie (lek. Zakiia Alisherova, lek. Łukasz Dębowski, dr Aleksandra Wińska, lek. Tomasz Matyskiela, lek. Ewelina Zarucka).

LAUR NAJLEPSZYM ZNAJLEPSZYCH 2020:

1. Kategoria gospodarka:

- Libro – Marek Liberacki, właściciel firmy LIBRO z Lubawy (meble tapicerowane),
- Michelin Sp. z o.o. z Olsztyna (producent opon),
- Serwistal Sp. z o.o. z Elku (wyroby stalowe i aluminiowe).

2. Kategoria innowacje i rozwój:

- Erko sp. z o.o. sp. k. w Jonkowie (producent końcówek i złączek kablowych),

- Browar Kormoran w Olsztynie,
- AdamS Sp. z o.o. w Mrągowie (producent stolarki budowlanej z PVC).

3. Kategoria osobowość:

- dr n. med. Krystyna Piskorz-Ogórek – dyrektor Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Olsztynie,
- Andrzej Matracki – mistrz fryzjerstwa,
- Oliwia Smyk – absolwentka Powiatowej Szkoły Muzycznej w Dywitach (obój).

4. Kategoria społeczeństwo, nauka, kultura:

- mgr inż. Beata Milanowska – laureatka Kosmicznego Oscara w kategorii University Challenge 2019,
- Klaudia Gołaszewska – laureatka międzynarodowego architektonicznego konkursu eVelo na wieżowce przyszłości,
- Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie.

5. Kategoria sport:

- Konrad Bukowiecki – lekkoatletyka, pchnięcie kulą,

- Jakub Zwaliński – kulturystyka i fitness,
- Natalia Klimowska – kulturystyka i fitness.

6. Kategoria sztuka kulinarna:

- Zakład Wędliniarski Flis-Pol z Miłomłyna,
- Krystyna Ziejewska z Szvarcnowa,
- Restauracja Romantyczna w Hotelu SPA dr Irena Eris,

7. Kategoria turystyka:

- Gołdap – Mazurski Zdrój.

8. Kategoria zdrowie:

- Samodzielny Publiczny Zespół Gruzlicy i Chorób Płuc w Olsztynie,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie,
- studenci IV roku kierunku lekarskiego Collegium Medicum UWM w Olsztynie: Patrycja Michalik, Szymon Maciejewski, Paweł Lipiński, Maciej Szewczyk.

REGIONALNY RYNEK PRACY ROK PO WYBUCHU PANDEMII

ROK PO WYBUCHU PANDEMII RYNEK PRACY WCIĄŻ JESZCZE ODCZUWA JEJ SKUTKI, CHOCIAŻ DANE INFORMUJĄ O STABILIZACJI SYTUACJI I POPRAWIE NIEKTÓRYCH WSKAŹNIKÓW.

Według stanu na koniec sierpnia 2021 r. w urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowanych było 43 703 bezrobotnych, o blisko 7 tys. osób mniej niż rok wcześniej i o 499 osób mniej niż w sierpniu 2019 r. Cechą charakterystyczną regionalnego bezrobocia jest jego zróżnicowanie terytorialne, które związane jest z położeniem geograficznym, nierównomiernym rozwojem społeczno-gospodarczym oraz liczbą mieszkańców w danym powiecie. Różnica w poziomie bezrobocia w sierpniu br. pomiędzy powiatami wyniosła blisko 3 tys. osób. Powiatem o najniższej liczbie bezrobotnych okazał się powiat gołdapski — 641 osób wpisanych do ewidencji tamtejszego urzędu pracy. Najwięcej osób, w skali województwa, korzystało w tym okresie z usług Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego (3 589 osób). Znaczne różnice pomiędzy powiatami notujemy również w wartości stopy bezrobocia. W lipcu br. najniższy poziom stopy bezrobocia obserwowaliśmy w Olsztynie (3,1%) oraz w powie-

cie iławskim (4,0%). W trzech powiatach województwa wskaźnik przekroczył natomiast poziom 16% — były to powiaty: braniewski, kętrzyński i bartoszycki. Stopa bezrobocia dla województwa wynosiła w tym okresie 8,9%.

Zmniejszenie poziomu bezrobocia w okresie ostatniego roku widoczne jest prawie we wszystkich powiatach — z wyjątkiem powiatu nowomiejskiego, gdzie zaobserwowano niewielki wzrost o 6,9 pp. W pozostałych powiatach skala spadku liczby bezrobotnych była zróżnicowana — od 22,9% w powiecie iławskim do 3,3% w pskim.

Wśród bezrobotnych w regionie przeważają kobiety, których w końcu sierpnia 2021 r. było 24 995 i stanowiły one ponad 57% zarejestrowanych w urzędach pracy. W ciągu roku ich odsetek zwiększył się o 1,6 pp., był jednak niższy niż przed pandemią, gdy kształtował się na poziomie 59,6%. Także w tym aspekcie bezrobocia widoczne jest zróżnicowanie. W dwóch powiatach obserwujemy większą liczbę bezrobotnych mężczyzn — w powiecie mrągowskim, gdzie ich udział procentowy wynosi 51,8%,

oraz w węgorzewskim — 54,5%. Największy odsetek kobiet odnotowano natomiast w PUP w Iławie — 63,1%.

Wyzwaniem dla instytucji działających w obszarze rynku pracy pozostają osoby długotrwale bezrobotne. Przed pandemią obserwowaliśmy systematyczny spadek zarówno liczby, jak i odsetka tej grupy w strukturze bezrobotnych. Od kwietnia ubiegłego roku wraz z rosnącą liczbą osób zarejestrowanych w urzędach pracy rosła także liczba osób długookresowo pozostających bez pracy. Według stanu na koniec sierpnia 2021 r. w województwie było ponad 23,1 tys. długotrwale bezrobotnych (o 2,8% więcej niż przed rokiem), a ich udział procentowy wyniósł 52,9% (wzrost o 6,0 pp.). Głównym problemem tej grupy są niskie kwalifikacje — ponad 62% osób posiada wykształcenie co najwyżej zawodowe, blisko 12% nie posiada doświadczenia zawodowego, a kolejne 21% posiada doświadczenie krótsze niż 1 rok. Także w przypadku tej grupy widać wyraźne różnice pomiędzy powiatami. W województwie znajdują się powiaty, gdzie odsetek długotrwale

bezrobotnych wynosi 34,3% (powiat iławski), oraz powiaty, gdzie przekracza on 65% (kętrzyński).

W 2021 r. obserwujemy również powrót do kształtującego się przed pandemią trendu, charakteryzującego się przewagą liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy nad osobami rejestrującymi się jako bezrobotni. W pierwszych ośmiu miesiącach 2021 r. odpływ z bezrobocia był o blisko 7,8 tys. osób wyższy niż napływ. Od początku roku do końca sierpnia br. do powiatowych urzędów pracy w regionie zgłosiło się 41 285 nowych bezrobotnych, wyrejestrowało się zaś 49 057 osób. Na liście powiatów o największej liczbie rejestrujących się bezrobotnych figurują powiaty: olsztyński, ostródzki oraz m. Olsztyn i Elbląg. W każdym z wymienionych powiatów zarejestrowało się ponad 3 tys. osób. Na drugim końcu listy znajdują się powiaty: gołdapski, nidzicki i węgorzewski, w których liczba nowych bezrobotnych nie przekroczyła 900 osób.

Pewna stabilizacja na rynku pracy widoczna jest w rosnącej liczbie ofert zatrudnienia. Od początku

roku do końca sierpnia pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 35 516 wolnych wakatów, o 25% więcej niż przed rokiem i o 8,3% mniej niż w tym samym okresie 2019 r. Zdecydowana większość ofert w 2021 r. (72,3% — 25 676 ofert) dotyczyła zatrudnienia niesubsydiowanego środkami publicznymi. Odsetek tych ofert w powiatach wahał się od 91,4% (m. Olsztyn) do 23,6% (powiat bartoszycki). Najwięcej ofert pracy skierowanych było do dwóch grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy do prostych prac.

O poprawiającej się sytuacji przedsiębiorców świadczy również wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, które w lipcu 2021 r. ukształtowało się na poziomie 136,7 tys. osób, o 0,8% wyższym niż przed rokiem. W tym samym okresie do poziomu 139,2 tys. wzrosła liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON (wzrost o 3,4%). Stopniowo zmniejsza się także skala zwolnień grupowych. Do końca sierpnia 2021 r. dokonane przez pracodawców zwolnienia grupowe objęły 90 osób, o 81,4% mniej w porównaniu do 2020 r. Zmniejszyła się również (o blisko 30%) liczba osób zaplanowanych przez pracodawców do zwolnień grupowych (z 1 346 osób w 2020 r. do 948 w 2021 r.). Największe zwolnienia grupowe przeprowadzone w tym roku dotyczyły zakładów związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (25 osób) i przetwórstwem przemysłowym (23 osoby). Niepełna realizacja zapowiedzianej wcześniej redukcji zatrudnienia jest efektem zmiany sytuacji w firmie i wycofania się z planowanych zwolnień (dotyczy to 258 pracowników). Wynika jednak również z długiej procedury zwolnień, zgodnie z którą termin niektórych planowanych zwolnień przypada na koniec grudnia 2022 r.

W 2021 r. sytuacja na rynku pracy w wielu aspektach uległa poprawie. Spowodowane to było odmrążaniem gospodarki po okresie obowiązywania restrykcji ograniczających aktywność gospodarczą, realizacją tarcz antykryzysowych, a także sezonowością bezrobocia i związanym z tym wzrostem zapotrzebowania na pracowników w sezonie letnim. W kontekście niektórych wskaźników widać jednak, że regionalny rynek pracy nie odbudował w pełni swojego potencjału, którym dysponował w latach poprzedzających wystąpienie pandemii COVID-19. Całkowity powrót do sytuacji sprzed dwóch lat może okazać się dłuższy, niż przewidywano, a długofalowe skutki zmian są nadal trudne do przewidzenia,

tym bardziej że musimy mieć ciągle na uwadze zachodzące zmiany demograficzne – starzenie się ludności oraz systematyczny spadek jej liczebności. Jest to szczególnie niepokojące, gdyż dotyczy głównie osób w wieku produkcyjnym, grupy najważniejszej z punktu widzenia rynku pracy.

CZY WIESZ, ŻE:

- Do 13 sierpnia br. w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie udzielił przedsiębiorcom finansowego wsparcia na kwotę 331,2 mln zł, a wypłacone świadczenia przyczyniły się do ochrony 97,7 tys. miejsc pracy. Powiatowe urzędy pracy w ramach tarczy antykryzysowej rozpatrzyły ponad 91 tys. wniosków o udzielenie wsparcia finansowego, wypłacono blisko 500 mln zł na ochronę ponad 118 tys. miejsc pracy.

- Sytuację na rynku pracy w coraz większym stopniu kształtuje zmniejszająca się liczba mieszkańców naszego regionu. Od 2011 r. do 2020 r. jej spadek wyniósł 36,1 tys. osób. Tempo ubytku ludności województwa jest coraz większe. W ubiegłym roku wyniosło 44 osoby na 10 tys. mieszkańców, w latach wcześniejszych współczynnik ten kształtował się na niższym poziomie – od 8 osób w 2011 r. do 35 osób w 2018 r. Liczba ludności zmniejszyła się w blisko 70% gmin regionu. Spadek mieszkańców zaobserwowano w powiatach położonych przy granicy z Obwodem Kaliningradzkim, dotyczył również wszystkich gmin powiatu lidzbarskiego i nidzickiego. Ubyło także mieszkańców największych miast województwa – Olsztyna i Elbląga. Warmińsko-Mazurskie w końcu 2020 r. zamieszkiwało 1 416,5 tys. osób.

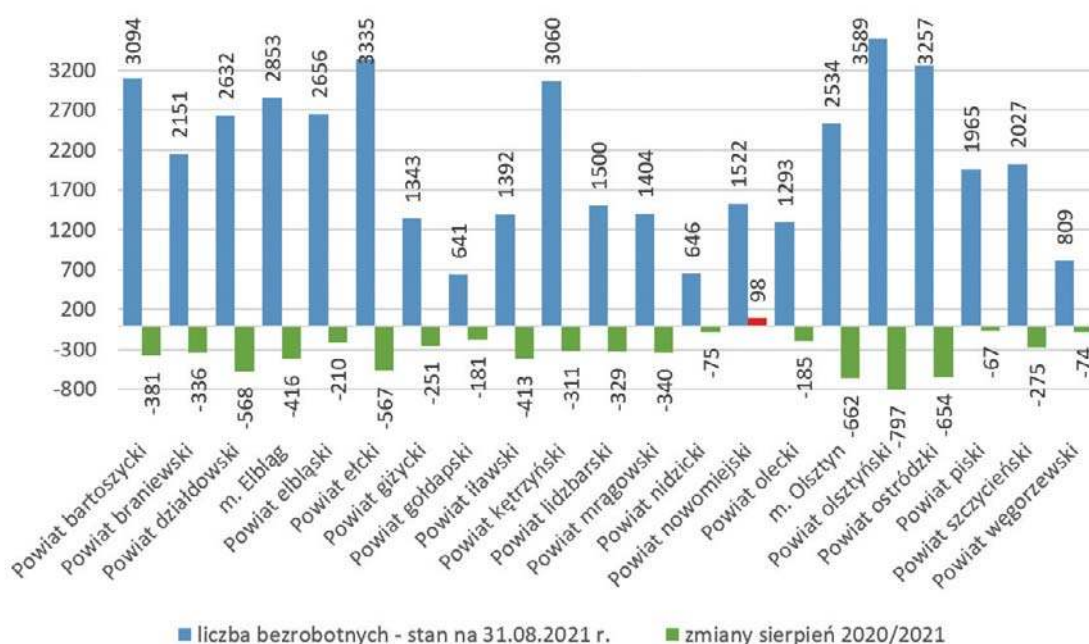
- Grupę ludności o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy stanowią osoby w wieku produkcyjnym.

Od 2011 r. systematycznie zmniejsza się zarówno liczba, jak i udział procentowy tej grupy. W 2020 r. wyniósł on odpowiednio 860,2 tys. osób i 60,7% (dla porównania w 2010 r. 950,7 tys. i 65,4%). Systematycznie zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym – z 301,3 tys. osób w 2000 r. do 257,5 tys. osób w 2020 r. Udział tej grupy ludności w populacji ogółem w tym samym czasie obniżył się z 27,0% do 18,2%. Rośnie natomiast liczba osób w wieku emerytalnym – w stosunku do 2000 r. wzrost o 64,0% do poziomu 298,7 tys. osób. Odsetek osób w tej grupie wieku zwiększył się z 12,8% w 2000 r. do 21,1% w 2020 r.

- Potencjalne zasoby pracy to w dużej części także osoby bierne zawodowo. W regionie w I kwartale 2021 r. grupa ta liczyła 492 tys. osób. Nie wszystkie osoby z tej grupy uda się jednak zaktywizować, dużą jej część stanowią bowiem emeryci.

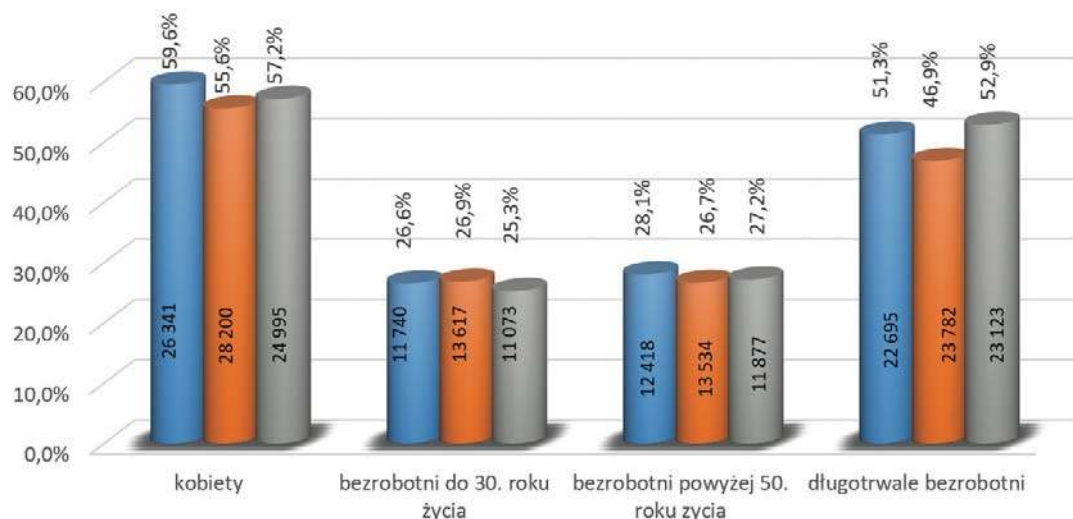
- Szukając rozwiązań pojawiających się problemów kadrowych, regionalni pracodawcy coraz chętniej decydują się na zatrudnianie cudzoziemców. Od stycznia do końca sierpnia 2021 r. w powiatowych urzędach pracy województwa zarejestrowano 46,5 tys. oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (w ciągu całego ubiegłego roku było ich 47,7 tys.), wydano 751 zezwoleń na pracę sezonową (o 7,7% mniej niż w tym samym okresie przed rokiem), zaś Wojewoda Warmińsko-Mazurski wystawił 4,2 tys. zezwoleń na pracę w dłuższym okresie (roczny spadek o 4,6%). Nie wszyscy cudzoziemcy, którzy otrzymali decyzje, będą jednak pracować w naszym regionie. Prawie 40% oświadczeń i 9% zezwoleń realizowanych będzie w innych województwach. Pracę na Warmii i Mazurach podejmują natomiast cudzoziemcy, których oświadczenia wpisane zostały w innych częściach kraju. Ogółem regionalny rynek pracy wzbogacił się w 2021 r. o ponad 39,6 tys. pracowników z zagranicy.

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim – stan na koniec sierpnia 2021 r.

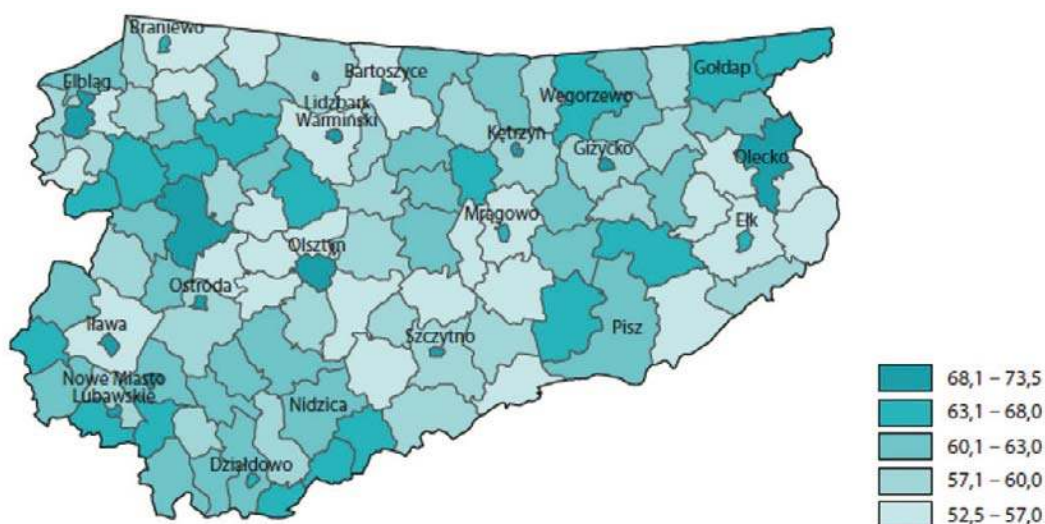
Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy

Kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie warmińsko-mazurskim – sierpień 2019/2021

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy

Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminach w 2020 r.

Źródło: Sytuacja demograficzna województwa warmińsko-mazurskiego w 2020 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie

PARTNER GŁÓWNY

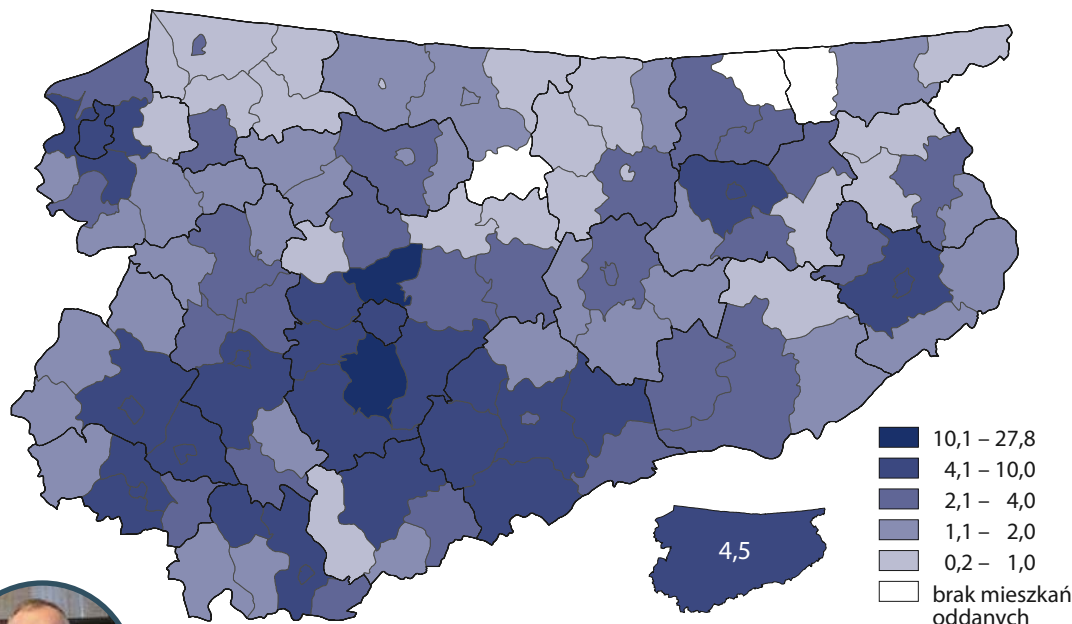

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU NA 1000 MIESZKAŃCÓW WEDŁUG GMIN W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Jacek Kosmala, burmistrz Nidzicy

W ostatnim czasie w Nidzicy powstało sporo mieszkań, ale tak naprawdę jesteśmy dopiero przed apogeum rozwoju mieszkalnictwa w naszej gminie. Od wielu lat w Piątkach lokalny deweloper buduje budynki wielorodzinne. Z początkiem 2022 roku rozpoczyna się budowa ok. 700 lokali, która potrwa przez najbliższe kilka lat, w zależności od zapotrzebowania. Gmina Nidzica otrzymała także grant w wysokości 3 mln zł na budowę mieszkań niskoczynszowych przy ul. Wyborskiej. To szansa dla wielu osób, które nie mogą otrzymać kredytu na zakup mieszkania. Budownictwo to ma być alternatywą dla tych, których nie stać na kredyt mieszkaniowy lub którzy nie chcą się wiązać tak długoterminnym zobowiązaniem finansowym. Cieszymy się, że mieszkalnictwo w naszej gminie stoi na tak wysokim poziomie. A będzie tylko lepiej.

Krzysztof Mańkowski, burmistrz Szczytna

Cieszę się, że jesteśmy na wysokiej pozycji w tej kategorii. Faktycznie w ostatnich latach widać bardzo duże zainteresowanie naszym miastem wśród deweloperów. Wszystkie mieszkania sprzedają się na bieżąco. Są kupowane często przez młodych mieszkańców oraz osoby, które wracają z zagranicy i wiążą swoją przyszłość z naszym miastem. To potwierdza, że Szczytno jest doskonałym miejscem do życia. Dynamika z jaką następuje rozwój miasta powoduje, że coraz więcej osób chce tu osiąść na stałe. Nie buduje się mieszkań po to, żeby stały, tylko po to, żeby służyły mieszkańcom. Dodatkowym plusem, jest to że zapewniamy miejsca dla dzieci w żłobkach i przedszkolach. Mamy też bogatą ofertę kulturalną i sportowo-rekreacyjną. To z pewnością ogromny plus w wyborze mieszkania. Jako burmistrz jestem dumny z tego, że mieszkańcy chcą mieszkać w naszym mieście.

Mirosław Stegienko, burmistrz Olsztyna

Rzeczywiście, coraz więcej mieszkańców naszej gminy, jak i innych osób, jest zainteresowanych związaniem swojego życia z Olsztynem. Wpływ na to ma, moim zdaniem, większa dostępność komunikacyjna okolicznych miejscowości, dzięki m.in. prowadzonym inwestycjom drogowym. Mamy też przedsiębiorców, którzy dają zatrudnienie, więc wiele osób wybiera Olsztyn z uwagi na warunki sprzyjające rozwojowi kariery zawodowej. W związku z rosnącym zainteresowaniem należało podjąć odpowiednie kroki. W Olsztynie tworzymy więc plany zagospodarowania, które dają również warunki dla mieszkalnictwa wielorodzinnego. Plany powstały również na prywatnych gruntach, by umożliwić na nich z kolei budownictwo jednorodzinne. Dotyczy to m.in. terenu pomiędzy ulicą Jagiełły a Zajęczą, gdzie w przyszłości może powstać taka zabudowa. Inwestowaniem w budownictwo wielorodzinne są zainteresowani deweloperzy. Pojawiają się kolejni, którzy również chcą budować w Olsztynie. Budownictwo w Olsztynie zarówno wielorodzinne, jak i jednorodzinne bardzo dynamicznie rozwija się. Panuje duży boom na zakup mieszkań, jak i gruntów.

Andrzej Szymborski, burmistrz Pisza

– Ranking potwierdza, że coraz więcej osób chce związać swoją przyszłość z gminą Pisz. Bardzo się z tego cieszę. Świadczy to bowiem o tym, że Pisz jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. Staramy się sukcesywnie rozbudowywać tereny pod budownictwo mieszkaniowe, zarówno wielorodzinne, jak również jednorodzinne i oferować te tereny inwestorom. Aktualnie realizujemy uzbrojenie terenu o powierzchni około 25 ha, pomiędzy ulicami: Stubicką, Pisańskiego i Wołodyjowskiego, w infrastrukturę techniczną – wodę oraz kanalizację sanitarną i deszczową. Wartość tej inwestycji to ponad 3,6 mln zł. Gmina Pisz zmienia się i rozwija dzięki zaangażowaniu jej mieszkańców oraz władz samorządowych. Warto związać się z tym przepięknym miejscem na dłużej.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKU W 2020 R.

Mieszkania oddane na 1000 mieszkańców

GMINY WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO		2020
POLSKA WARMIŃSKO-MAZURSKIE		65
1	Stawiguda	28
2	Dywity	15
3	Lubawa	9
4	Olsztyn	9
5	Ostróda	9
6	Ełk	8
7	Nowe Miasto Lubawskie	8
9	Szczytno	8
10	Giżycko	7
11	Gietrzwałd	7
12	Ława	7
...		
114	Bisztynek	0
115	Banie Mazurskie	0
116	Budry	0

GMINY MIEJSKIE		2019	2020
1	Olsztyn	1279	1509
2	Elbląg	340	608
3	Ełk	414	478
4	Ostróda	35	280
5	Ława	224	206
6	Giżycko	90	188
7	Działdowo	118	97
8	Lubawa	94	97
9	Szczytno	139	81
10	Braniewo	23	47
11	Nowe Miasto Lubawskie	29	47
12	Mragowo	113	43
13	Bartoszyce	21	34
14	Lidzbark Warmiński	27	27
15	Kętrzyn	54	22
16	Górowo Iławieckie	2	2

GMINY WIEJSKIE		2019	2020
1	Stawiguda	595	304
2	Dywity	198	180
3	Szczytno	79	99
4	Ełk	84	95
5	Ława	45	90
6	Nowe Miasto Lubawskie	31	66
7	Ostróda	35	66
8	Kurzętnik	84	63
9	Giżycko	37	62
10	Purda	37	54
11	Lubawa	34	53
12	Gietrzwałd	29	48
...			
14	Świątki	4	1
15	Banie Mazurskie	2	-
16	Budry	4	-

GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE		2019	2020
1	Nidzica	125	103
2	Olsztyn	32	88
3	Pisz	50	67
4	Morąg	71	66
5	Węgorzewo	62	66
6	Olecko	39	65
7	Barczewo	62	55
8	Biskupiec	127	47
9	Dobre Miasto	53	40
10	Wielbark	46	37
11	Pasym	25	31
12	Gotdąp	41	27
...			
14	Frombork	3	3
15	Pieniężno	3	2
16	Bisztynek	5	-

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

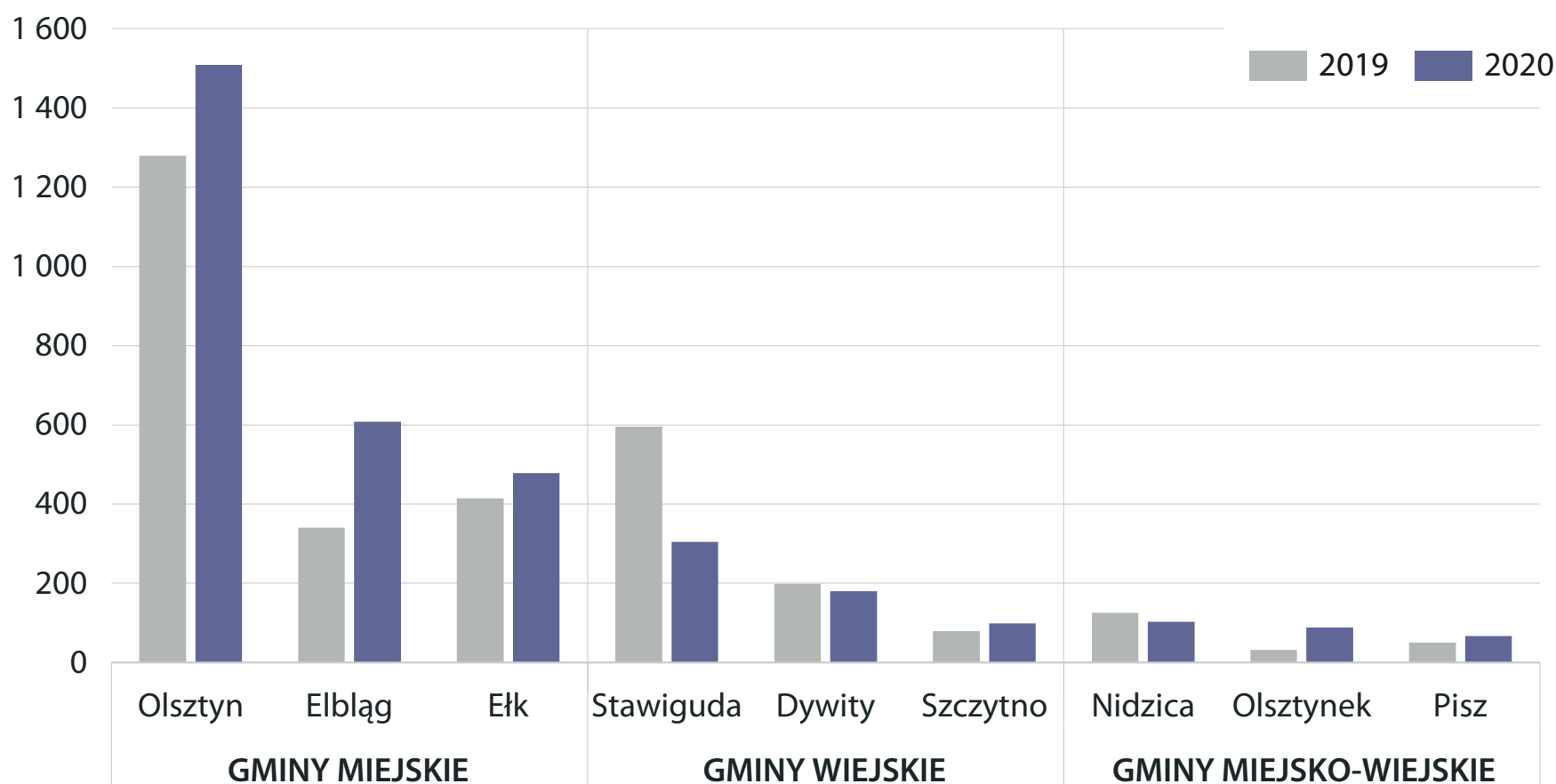

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

GMINY O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKU W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Witold Wróblewski, prezydent Elbląga

W ostatnich latach widzimy bardzo duże zainteresowanie naszym miastem wśród deweloperów. Budowanych jest wiele osiedli mieszkaniowych, zarówno jedno, jak i wielorodzinnych. Co roku przybywa kilkaset nowych mieszkań. Tylko w 2020 roku wydaliśmy pozwolenia na budowę 629 mieszkań o powierzchni użytkowej 41 936 m kw. To potwierdza, że Elbląg jest doskonałym miejscem do życia. Miasto oprócz bardzo dobrej lokalizacji, ciągłego rozwoju gospodarczego posiada bardzo dobrze rozwinięte usługi komunalne, czy społeczne. Jest też bogata oferta kulturalna, czy rekreacyjno – sportowa. To z pewnością bardzo duży plus przy wyborze mieszkania. Drugą bardzo istotną kwestią są z pewnością finanse. Polityka przyjęta przez samorząd zmierza w kierunku minimalizowania kosztów życia elblążan. Dotyczy to między innymi opłat za usługi komunalne, cen biletów, czy podatki lokalne. Nasze stawki są niższe niż w wielu miastach Polski. Szczególnie myślimy o ludziach młodych, czego przykładem jest między innymi obniżenie od stycznia br. opłaty żłobkowej o 75%, co w skali roku daje rodzinie ponad 2500 złotych oszczędności. Fakt jest też taki, że mieszkania w Elblągu są tańsze niż w Trójmieście, czy innych większych ośrodkach, a jesteśmy bardzo dobrze skomunikowani i to jest nasz kolejny atut.

Tomasz Andrukiewicz, prezydent Ełku

Ełk jest miastem, w którym każdego roku przybywa mieszkańców. Dodatkowo wskaźniki demograficzne i migracji świadczą o tym, że Ełk jest dobrym miejscem do życia, zakładania rodziny i prowadzenia biznesu. Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców zwiększa się również zapotrzebowanie na mieszkania. Na szczęście jako miasto mamy jeszcze tereny, na których możemy takie inwestycje realizować. Aktualnie etccy deweloperzy budują nowe mieszkania w różnych częściach miasta, w tym także w centrum. Tylko w zeszłym roku w Ełku do użytku oddano ponad 470 mieszkań i wciąż jest popyt na kolejne. Cieszy mnie każdy nowy mieszkaniec miasta, który decyduje się kupić w Ełku mieszkanie oraz fakt, że wielu młodych ludzi znajduje tutaj swoją własną przestrzeń do życia. Jako miasto w ostatnich latach oddaliśmy do użytku również 60 nowo wybudowanych mieszkań komunalnych, z których teraz korzystają etczanie.

Michał Kontraktowicz, wójt gminy Stawiguda

Wiążę się to z atrakcyjnością gminy, postrzeganej jako dobre miejsce do mieszkania, z czego się bardzo cieszymy. Posiadamy tereny inwestycyjne mieszkaniowe, zarówno pod zabudowę jednorodzinną, jak i wielorodzinną, ale też tereny inwestycyjne pod zabudowę przemysłową. To przyciąga mieszkańców do naszych miejscowości. Połączenie terenów mieszkalnych, z obszarami wypoczynkowo-rekreacyjnymi daje w efekcie bardzo przyjazny klimat do zamieszkania. U nas w gminie po prostu dobrze się mieszka, stąd taka duża ilość mieszkań oddanych do użytku.

Daniel Zadworny, wójt gminy Dywity

Od kilku lat w gminie Dywity, w której dominowała do tej pory zabudowa jednorodzinna, rozwijają się prężnie inwestycje związane z zabudową wielorodzinną. Osiedle Sterowców i osiedle Kormoran w Dywitach szybko pną się w górę i jak widać po sprzedaży mieszkań i powstawaniu kolejnych budynków, są atrakcyjną alternatywą dla młodych mieszkańców Olsztyna, ale nie tylko. Gdy do tego dodamy bliskość Olsztyna, rozwiniętą sieć komunikacji publicznej, sporo inwestycji w infrastrukturę społeczną, nowe ścieżki pieszo-rowerowe, atrakcyjne wydarzenia i imprezy oraz szeroki wachlarz usług, które oferujemy naszym młodym, ale i dorosłym mieszkańcom, to okazuje się, że gmina Dywity jest dobrym miejscem do zamieszkania i do prowadzenia biznesu. Udaje nam się skutecznie wdrażać strategię rozwoju, co pokazuje coroczny i stały wzrost liczby mieszkańców.

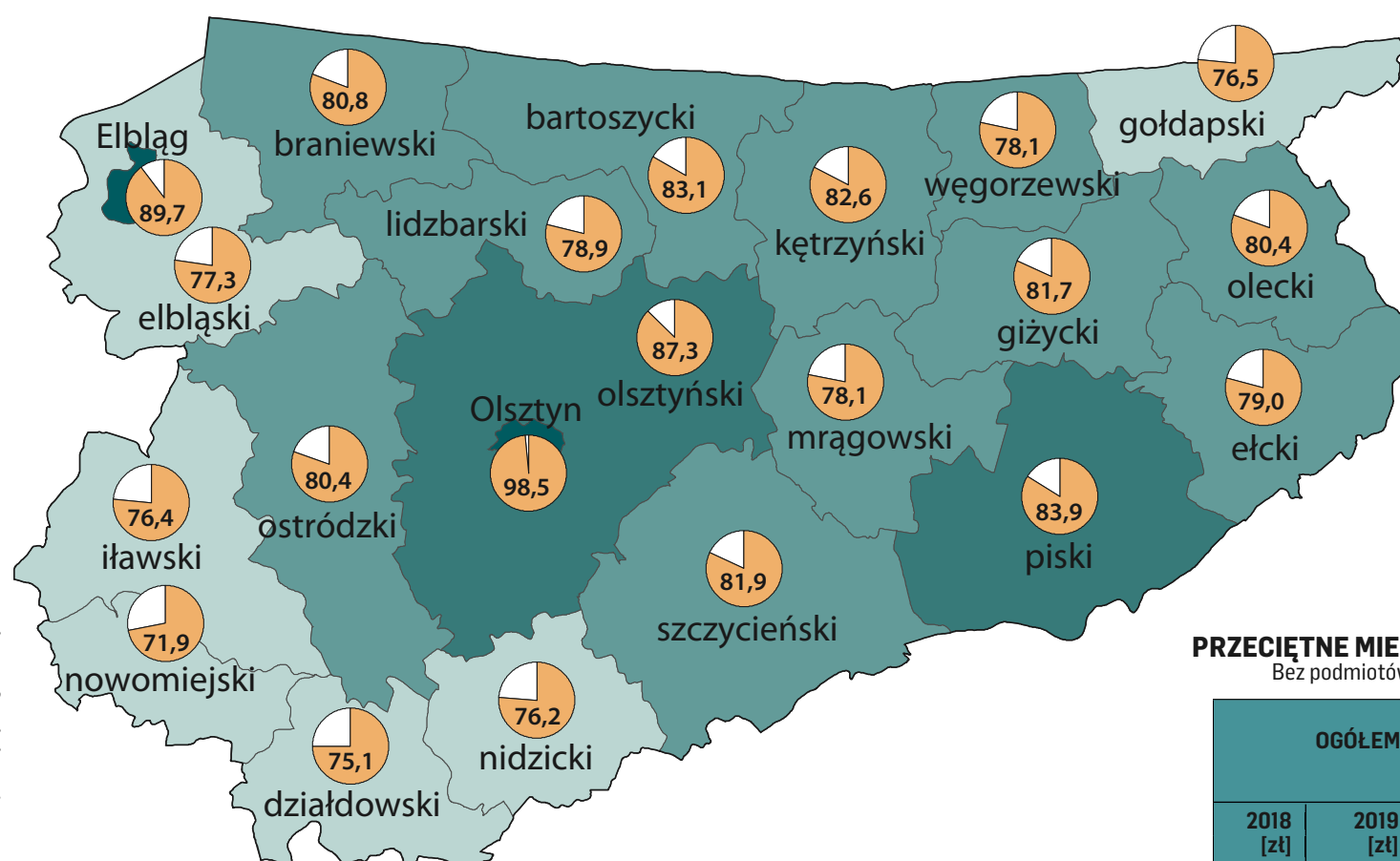
PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO* WEDŁUG POWIATÓW W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO- MAZURSKIM W 2020 R.

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO

Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

	OGÓŁEM			PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W RELACJI DO ŚREDNIEJ KRAJOWEJ (POLSKA=100)		
	2018 [zł]	2019 [zł]	2020 zł	2018 [%]	2019 [%]	2020 [%]
POLSKA	4 835	5 182	5 523	100	100	100
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	4 028	4 320	4 709	83	83	85
1 Powiat m. Olsztyn	4 649	5 019	5 439	96	97	98
2 Powiat m. Elbląg	4 287	4 512	4 953	89	87	90
3 Powiat olsztyński	4 050	4 368	4 824	84	84	87
4 Powiat piski	3 944	4 281	4 633	82	83	84
5 Powiat bartoszycki	3 780	4 016	4 589	78	78	83
6 Powiat kętrzyński	3 715	4 040	4 561	77	78	83
7 Powiat szczygieński	3 875	4 178	4 523	80	81	82
8 Powiat giżycki	3 901	4 171	4 515	81	81	82
9 Powiat braniewski	3 713	4 083	4 460	77	79	81
10 Powiat ostródzki	3 926	4 160	4 441	81	80	80
11 Powiat olecki	3 878	4 144	4 439	80	80	80
12 Powiat ełcki	3 694	4 009	4 365	76	77	79
13 Powiat lidzbarski	3 695	3 947	4 356	76	76	79
14 Powiat węgorzewski	3 515	3 844	4 315	73	74	78
15 Powiat mrągowski	3 595	3 904	4 311	74	75	78
16 Powiat elbląski	3 736	3 921	4 268	77	76	77
17 Powiat gołdapski	3 542	3 882	4 228	73	75	77
18 Powiat iławski	3 648	3 893	4 220	76	75	76
19 Powiat nidzicki	3 596	3 854	4 208	74	74	76
20 Powiat działdowski	3 699	3 878	4 146	77	75	75
21 Powiat nowomiejski	3 439	3 732	3 972	71	72	72

W relacji
do średniej
krajowej
Polska=100warmińsko-
mazurskie

W zł

4 901 – 5 439
4 601 – 4 900
4 301 – 4 600
3 971 – 4 300

4 709

** bez podmiotów gospodarczych
o liczbie pracujących do 9 osób

Lokata wśród miast na prawach powiatu w Polsce w 2019 r.

	LOKATA W POLSCE	2019
1	Powiat m. Jastrzębie-Zdrój	8 443
2	Powiat m. st. Warszawa	6 803
3	Powiat m. Katowice	6 176
4	Powiat m. Gdańsk	6 154
5	Powiat m. Płock	6 092
6	Powiat m. Sopot	6 064
7	Powiat m. Gliwice	5 890
8	Powiat m. Kraków	5 879
9	Powiat m. Jaworzno	5 831
10	Powiat m. Wrocław	5 758
...		
25	Powiat m. Olsztyn	5 019
...		
48	Powiat m. Elbląg	4 512
...		
64	Powiat m. Piotrków Trybunalski	4 089
65	Powiat m. Przemyśl	4 078
66	Powiat m. Grudziądz	3 976

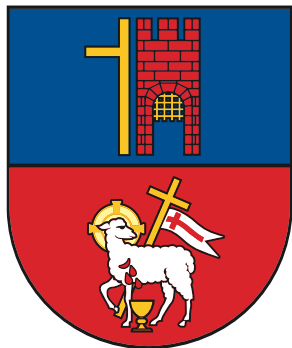
Andrzej Abako, starosta olsztyński

Dobłą wiadomością jest stale rosnące przeciętne miesięczne wynagrodzenie w powiecie olsztyńskim. Dziś o pracownika trzeba zabiegać, a to wiąże się też ze wzrostem płac. Zwłaszcza profesjonalistów, bo o tych rynek walczy. Zdajemy sobie z tego sprawę, dlatego też inwestujemy w oświatę. Dobrze wyszkolona młodzież to w przyszłości kompetentni fachowcy na rynku pracy. Powiat olsztyński jest też atrakcyjny dla inwestorów. Mamy dobre grunty, potencjał gospodarczy. Atrakcyjność lokalizacyjna to nasz atut. Stwarzamy dobry klimat dla przedsiębiorców. Kolejna kwestia to zmniejszenie stopy bezrobocia w naszym powiecie. Ten niewielki, ale jak znaczący trend spadkowy w tak trudnych okolicznościach to dobry wynik. To cieszy.

Witold Wróblewski, prezydent Elbląga

Wysoka pozycja naszego miasta w tej kategorii, na tle innych miejscowości regionu nie dziwi. Jesteśmy drugim pod względem wielkości ośrodkiem gospodarczym w województwie. Daleki jednak jestem od radości i wielkiego entuzjazmu w tej kwestii. Od lat bowiem nasz region jest jednym z obszarów naszego kraju, gdzie te wynagrodzenia są niestety najniższe.

DROGI ROZWOJU

POPRAWA INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ TO JEDEN Z PRIORYTETÓW W DZIAŁANIACH WŁADZ SAMORZĄDOWYCH POWIATU OLSZTYŃSKIEGO, KTÓRY ADMINISTRUJE SIECIĄ PONAD 800 KILOMETRÓW DRÓG RÓŻNEJ KATEGORII.

Na początku września podpisano 19 umów na dofinansowanie inwestycji z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych

Bez dobrych dróg nie będzie inwestycji i rozwoju naszego powiatu – mówi Andrzej Abako, starosta olsztyński. – Widać to najlepiej na przykładzie rozwoju miejscowości położonych wzdłuż obwodnicy Olsztyna. W mniejszej skali w gminie Purda, gdzie pod koniec ubiegłego roku zakończyliśmy duży, wart ponad 12 mln złotych, projekt dotyczący tzw. małej obwodnicy Klebarka i poprawy ekomobilności w gminie.

Obecnie powiat remontuje między innymi tzw. wielką pętlę. To projekt związany z przebudową 27 kilometrów dróg powiatowych łączących drogę krajową nr 51 w Spręcowie (gm. Dywity) z drogą krajową nr 16 w Barczewie. Jej koszt oszacowano na prawie 48 mln zł. Inwestycja finansowana jest z pieniędzy unijnych, budżetu państwa, Powiatu Olsztyńskiego, wkładów własnych gmin Dywity i Barczewo. Do budowy wielkiej pętli milion złotych dołożył też lokalny przedsiębiorca. Inwestycja

ma być gotowa na koniec sierpnia 2022 roku.

– Lepsza komunikacja to zwiększenie atrakcyjności terenów zarówno dla inwestorów, jak i obecnych i przyszłych mieszkańców gmin, a tym samym i powiatu – dodaje starosta.

Tak jest i w gminie Stawiguda, gdzie trwa przebudowa skrzyżowania ulic Bartąskiej, Złotej i Stawigudzkiej w miejscowości Jaroty, w ciągu drogi powiatowej nr 1372N. Kosztem ponad 3,6 mln złotych pochodzących z rzą-

dowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz budżetów powiatu i gminy powstaje tam rondo o wymiarach i parametrach dostosowanych do natężenia i struktury ruchu na tym skrzyżowaniu. Będzie też pełna infrastruktura towarzysząca: chodniki, zatoki autobusowe i przejścia dla pieszych.

Tych ostatnich jest w powiecie coraz więcej, gdyż kwestia bezpieczeństwa użytkowników dróg: kierowców, rowerzystów czy pieszych jest równie ważna co remonty i modernizacje.

Wkrótce rozpocznie się kolejnych dziesięć tego typu inwestycji w gminach Biskupiec, Gietrzwałd, Olsztynek, Purda i Stawiguda. Projekty zakładają m.in. wykonanie dojazdów do przejść z zastosowaniem rozwiązań dla osób niewidomych, ich oświetlenie, właściwe oznakowanie poziome i pionowe oraz montaż urządzeń/elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (mat antypoślizgowych lub wyniesionych przejść dla pieszych). Obejmują również remont nawierzchni dróg w okolicach pasów.

Wartość prac budowlanych to ponad 5 milionów złotych, z czego dofinansowanie wynosi prawie 3,5 miliona złotych. Pokrycie wkładu własnego zadeklarowały też gminy, na których terenie inwestycje będą realizowane.

– Cały czas składamy kolejne wnioski o dofinansowanie inwestycji związanych z modernizacją naszych dróg, czy to ze środków unijnych, czy też programów rządowych. Potrzeby mamy ogromne, a pieniędzy na ten cel niewiele – mówi Andrzej Abako. – Ale ważna jest tu dobra współpraca pomiędzy samorządami gminnymi i samorządem powiatowym, która pozwala nam na montaż finansowy zapewniający tzw. wkład własny, niezbędny do ubiegania się o środki zewnętrzne, dzięki czemu możemy podejmować trudne i kosztowne wyzwania.

Szczegółowa lista inwestycji na stronie powiat-olsztynski.pl.

powiatolsztynski

Polsztynski

Zarząd Powiatu podczas majowej wizji lokalnej na wielkiej pętli

Rok temu oficjalnie otwarto klebarską obwodnicę

PARTNER GŁÓWNY

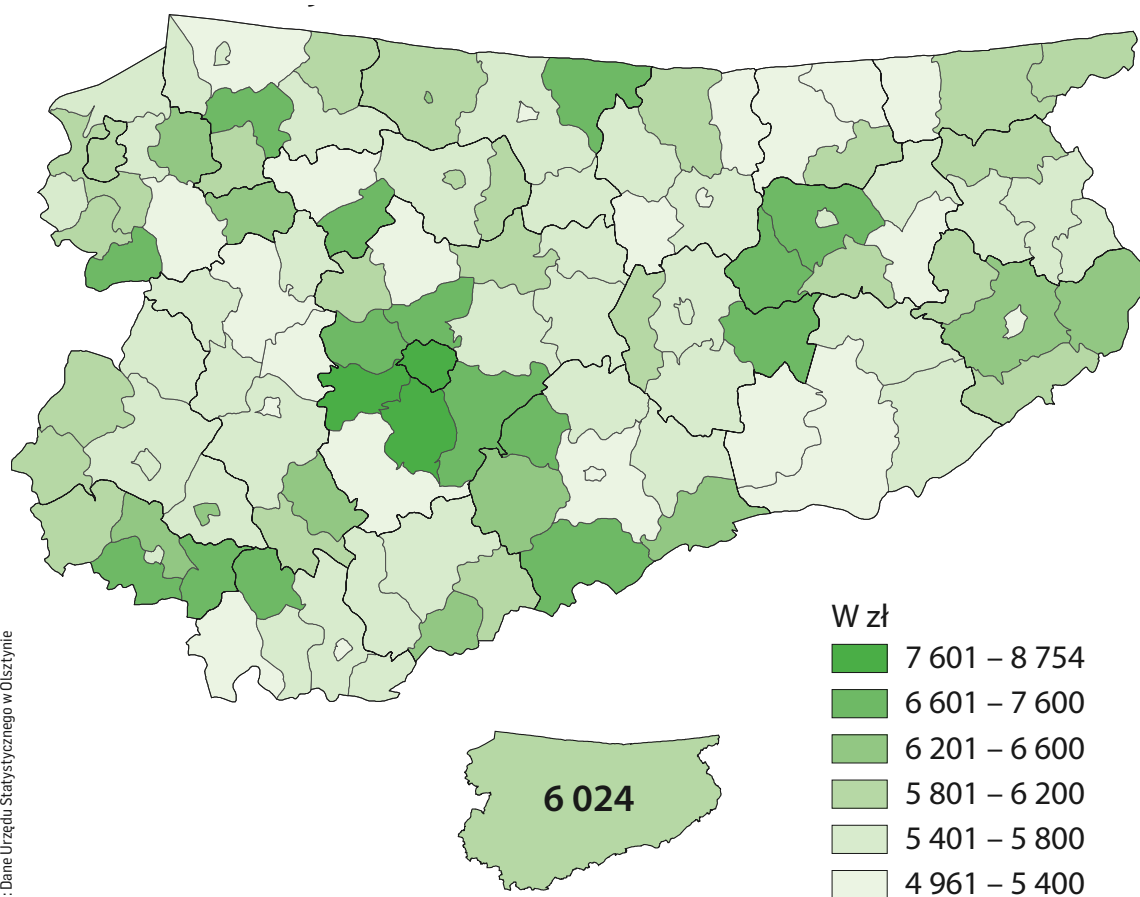

PARTNER MERYTORYCZNY

GUS | NSP 2021

DOCHODY BUDŻETÓW GMIN W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Jan Kasprovicz, wójt gminy Gietrzwałd

Głównym źródłem naszego sukcesu są dobre wnioski o dofinansowanie na inwestycje publiczne oraz wsparcie rządu. Ale również nasze wnioski, które uzyskały rekomendację i dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Oprócz tego gmina się rozwija, wprowadzając się nowi mieszkańcy.

Ten sukces jest ogromny. Zdajemy sobie sprawę, że trudno będzie go utrzymać w przyszłych latach. Pandemia, która nas dotknęła, była dla wielu ludzi nieszczęściem, tragedią rodzinną. Bo zdarzały się przypadki nie tylko hospitalizacji, ale i zgonów. Jednak dla samorządu gminy Gietrzwałd 2020 rok był bez wątpienia najlepszym rokiem w historii. Dalej utrzymujemy tę tendencję, również w tym roku mamy ogromne sukcesy. Jest to zasługa nie tylko samego wójty, lecz także Rady Gminy i wszystkich współpracowników. Na ten sukces pracowaliśmy wspólnie. Jest to też zasługa mieszkańców, którzy są bardzo wymagający, którzy nas inspirować, zachęcają, kontrolują. Wpływa to na coraz wyższą jakość pracy, ale też na jakość życia w naszej gminie.

Jarosław Filipek, burmistrz miasta i gminy Ryn

Należy mocno podkreślić, iż dochody gminy dotyczą roku 2020, a więc okresu, kiedy zmagaliśmy się z globalną pandemią COVID-19. Wydawało się, że rok 2020 będzie zupełnie nieprzewidywalny ze względu na problemy gospodarcze i społeczne. Tym bardziej jestem dumny, że osiągnęliśmy tak wysokie miejsce w kategorii dochody budżetowe gminy na 1 mieszkańca. Dochody kształtowały się na poziomie 38 358 774,42 zł co daje dochód na jednego mieszkańca 6 829,05 zł. Dobra kondycja gminy zależy od wielu czynników, między innymi od pozyskanych dofinansowań ze środków zewnętrznych. Na co dzień staramy się sprawnie i efektywnie zarządzać gospodarką finansową, wykorzystując swoje atuty, w tym stale wzmacniając własny potencjał dochodowy, który pozwala nam kreować stabilny rozwój lokalny i doskonalić jakość życia mieszkańców.

DOCHODY BUDŻETÓW GMIN NA 1 MIESZKAŃCA w 2020 r (łącznie z miastami na prawach powiatu)

GMINY WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	2019	2020
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	5 537	6 024

		2019	2020
GMINY MIEJSKIE	Olsztyn	7 597	7 899
	Lubawa	5 848	6 447
	Górowo Itaweckie	6 204	6 277
GMINY WIEJSKIE	Gietrzwałd	5 918	8 754
	Stawiguda	8 369	8 560
	Jonkowo	5 999	7 593
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	Mikołajki	6 463	7 401
	Wielbark	5 560	6 874
	Ryn	5 253	6 795

	GMINY WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	2020
1	Gietrzwałd	8 754
2	Stawiguda	8 560
3	Olsztyn	7 899
4	Jonkowo	7 593
5	Mikołajki	7 401
6	Purda	7 046
7	Wielbark	6 874
8	Rychliki	6 800
9	Ryn	6 795
10	Lubomino	6 784
11	Płoskinia	6 742
12	Grodziczno	6 726
...		
114	Banie Mazurskie	5 008
115	Dobre Miasto	4 981
116	Ruciane-Nida	4 961

	GMINY MIEJSKIE	2019	2020
1	Olsztyn	7 597	7 899
2	Lubawa	5 848	6 447
3	Górowo Itaweckie	6 204	6 277
4	Lidzbark Warmiński	5 029	6 139
5	Elbląg	5 864	6 113
6	Itawa	5 035	5 685
7	Nowe Miasto Lubawskie	5 255	5 482
8	Giżycko	4 989	5 481
9	Mragowo	4 906	5 420
10	Braniewo	4 473	5 406
11	Szczytno	4 531	5 348
12	Elk	4 737	5 292
13	Bartoszyce	4 630	5 211
14	Kętrzyn	4 398	5 207
15	Działdowo	4 302	5 053
16	Ostróda	5 366	5 051

	GMINY WIEJSKIE	2019	2020
1	Gietrzwałd	5 918	8 754
2	Stawiguda	8 369	8 560
3	Jonkowo	5 999	7 593
4	Purda	5 905	7 046
5	Rychliki	5 282	6 800
6	Lubomino	5 887	6 784
7	Płoskinia	6 333	6 742
8	Grodziczno	5 874	6 726
9	Dywiły	6 153	6 706
10	Kurzętnik	5 979	6 696
11	Rybno	6 089	6 671
12	Giżycko	5 650	6 625
...			
64	Srokowo	4 944	5 231
65	Braniewo	4 773	5 016
66	Banie Mazurskie	4 601	5 008

	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	2019	2020
1	Mikołajki	6 463	7 401
2	Wielbark	5 560	6 874
3	Ryn	5 253	6 795
4	Pasym	6 404	6 720
5	Sępól	5 265	6 664
6	Młynary	5 859	6 399
7	Susz	5 423	6 116
8	Gołdap	5 427	5 979
9	Jeziorany	5 202	5 971
10	Kisielice	5 008	5 874
11	Biskupiec	5 274	5 785
12	Bisztynek	5 144	5 766
...			
32	Węgorzewo	4 662	5 076
33	Dobre Miasto	4 767	4 981
34	Ruciane-Nida	4 995	4 961

PARTNER GŁÓWNY

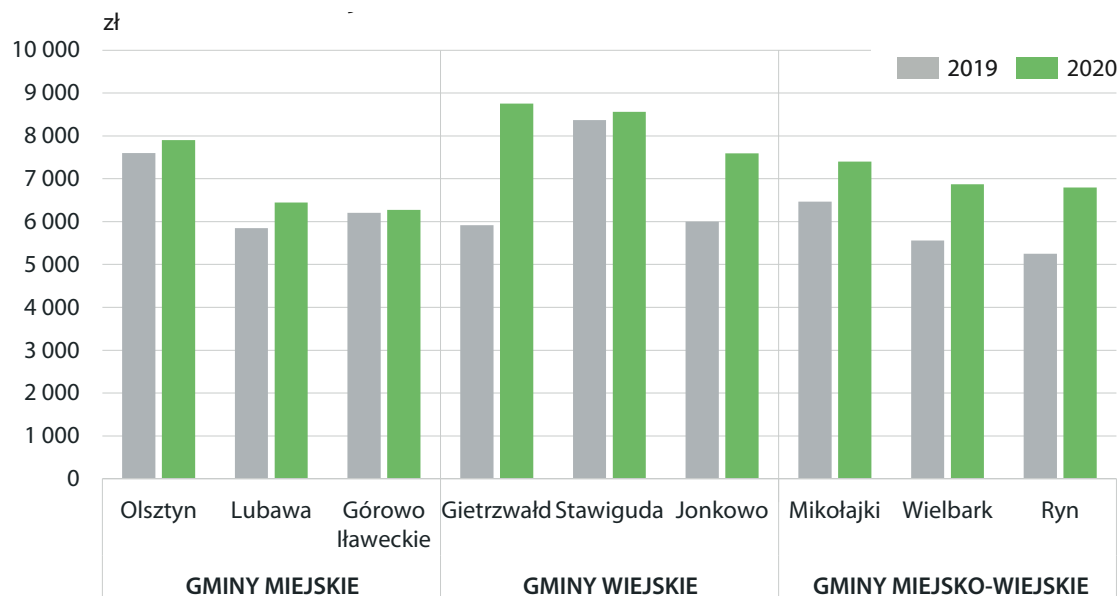
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

GMINY O NAJWIĘKSZYCH DOCHODACH BUDŻETU W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Jacek Kostka, burmistrz Górowa Iławeckiego

Każdego roku staramy się żeby nasze dochody były coraz większe, bo i wydatków ciągle przybywa. Dzięki nadwyżce finansowej możemy na przykład zapewnić opiekę przedszkolną każdemu dziecku z Górowa Iławeckiego. Możemy realizować kolejne inwestycje, bo stać nas na wkład własny przy pozyskiwaniu pieniędzy z Unii Europejskiej. Jednocześnie trzeba zauważyć, że najwyższe nawet dochody są zbyt małe, jeśli rosną skokowo wydatki. W ostatnich latach na przykład bardzo wzrosły koszty utrzymania pracowników. Szczególnie podrożały koszty utrzymania miasta, koszty inwestycji budowlanych. Obecnie remontujemy szkołę podstawową i jesteśmy po podpisaniu umowy z wykonawcą na kapitalny remont ośrodka kultury – do każdej inwestycji musieliśmy dołożyć, bo ceny usług rosną z dnia na dzień. Dziś, jeśli porównać ceny do tych sprzed kilku lat, to za 1 złotówkę można zbudować może połowę, albo i mniej niż kiedyś. Zresztą myślę, że widzi to każdy, patrząc na zawartość koszyka i rachunek w sklepie. A samorząd nie może po prostu podnieść cen, tak jak przedsiębiorca, któremu rosną koszty produkcji. Generalnie, łatwo nie jest, ale ciągle dajemy radę.

Michał Kontraktowicz, wójt gminy Stawiguda

Jest to wynik tak naprawdę ciężkiej pracy zarówno mieszkańców, jak i gminy. Działania gminy, w tym poszukiwanie środków zewnętrznych oraz dochody z podatków od osób fizycznych, które wpływają dzięki naszym mieszkańcom, dają nam tak dobrą pozycję w województwie.

REKLAMA

GMINA MILEJEWO

Gmina Milejewo została utworzona 1 stycznia 1973 roku. Jest gminą wiejską, położoną w województwie warmińsko-mazurskim w powiecie elbląskim, przy drodze krajowej nr S22 oraz wojewódzkiej nr 504 i 509. W skład gminy wchodzi 13 sołectw: Huta Żuławska, Jagodnik, Kamiennik Wielki, Milejewo, Ogrodniki, Piastowo, Pomorska Wieś, Rychnowy, Stoboje, Wilkowo, Zajączkowo, Zalesie. Atrakcyjne położenie gminy w zróżnicowanym krajobrazie Wysoczyzny Elbląskiej, bezpośrednie sąsiedztwo Elbląga stwarza znaczny potencjał rozwoju turystyki. Powierzchnia gminy wynosi 95,5 km², zamieszkuje ją 3385 mieszkańców (wg stanu na 31.12.2019). Znaczną część gminy obejmuje Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej, porośnięty przeważnie lasami bukowymi. W granicach gminy znajdują się najwyższe wzniesienia Wysoczyzny Elbląskiej – Srebrna Góra (198,5 m n.p.m.), Milejewska (Maślana) Góra (196,9 m n.p.m.) oraz Czubatka (Owsiana Góra 196,1 m n.p.m.).

Na uwagę zasługuje między innymi rezerwat „Pióropusznikowy Jar” położony w dolinie potoku na terenie wsi Rychnowy. Przez gminę przebiega oznakowany „Ślask Kopernikowski” oraz szlak komunikacyjny do Królewca.

Do najciekawszych zabytków należą: kościół gotycki z XIV w. w Milejewie i Pomorskiej Wsi, oraz domy podcieniowe z XIX w. w Pomorskiej Wsi, Kamienniku Wielkim, Hucie Żuławskiej.

Zrealizowane inwestycje

Gmina od kilku lat prężnie się rozwija, korzystając z funduszy unijnych i krajowych oraz przeznaczając w każdym roku na zadania inwestycyjne własne środki.

Kilometry przebudowanych dróg (wspólnie z Powiatem Elbląskim), budowa OZE wraz z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej, projekty podnoszące kluczowe kompetencje uczniów i nauczycieli w placówkach edukacyjnych oraz kompetencje cyfrowe społeczeństwa, zagospodarowanie przestrzeni publicznej (place zabaw wraz z elementami siłowni plenerowych, wiaty, place rekreacyjne, miejsca spotkań lokalnych społeczności, w tym Centrum Aktywności Lokalnej z Klubem Małucha, Klubem Senior+ i Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii, budowa i modernizacja świetlic wiejskich) zmieniają gminny krajobraz i podnoszą poziom życia mieszkańców.

Plany inwestycyjne

W planach inwestycyjnych na najbliższe lata mamy dalszą kanalizację gminy, przebudowę dróg, budowę centrum kulturalno-rekreacyjno-sportowego i nowych obiektów rekreacyjno – turystycznych.

Mieszkańcy

Aktywność mieszkańców i ich wpływ na rozwój gminy odbywa się poprzez działalność licznych organizacji pozarządowych, rad sołeckich, sekcji w klubach, grupach mieszkańców. Co roku z budżetu gminy wydatkujemy środki na zadania realizowane przez

stowarzyszenia. To, jak pięknie wyglądają poszczególne miejscowości gminy, to niewątpliwie zasługa tych aktywnych mieszkańców.

Oddzielną grupą mieszkańców, która wspiera rozwój gminy, a jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo, są Ochotnicze Straże Pożarne, które systematycznie są wyposażane w nowy sprzęt i środki ochrony osobistej (w ostatnim czasie dokonaliśmy zakupu nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Milejewo).

Doceniając wysiłki podejmowane na rzecz rozwoju Gminy Milejewo oraz poprawę poziomu życia naszych mieszkańców, Rada Programowa Plebiscytu Orły Polskiej Przedsiębiorczości, przyznała Gminie Milejewo zaszczytny tytuł Gminy Roku 2020. Wraz z tytułami otrzymaliśmy statuetki Orła Polskiego Samorządu 2020. Wszystko zaczęło się od nominacji, którą otrzymaliśmy od Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców. W uzasadnieniu podano, że nominacja Gminy Milejewo jest wynikiem nienagannej polityki w zakresie uczciwości i rzetelności oraz działań zmierzających do wzrostu jakości życia mieszkańców i wzrostu pozycji Gminy w regionie.

Powiat Elbląski

Związek Powiatów Polskich ogłosił zwycięzców Ogólnopolskiego Rankingu Gmin i Powiatów. W kategorii powiatów do 60 tysięcy mieszkańców Powiat Elbląski zajął V miejsce za 2020 rok i tym samym otrzymał tytuł laureata.

Eksperti ZPP, oceniając samorządy, wydają opinię na podstawie 63 kryteriów określonych w 10 grupach tematycznych: działania proinwestycyjne i prorozwojowe, rozwiązania poprawiające jakość obsługi mieszkańca oraz funkcjonowanie jednostki samorządu terytorialnego, rozwój społeczeństwa informacyjnego, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, umacnianie systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji, promocja rozwiązań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, wspieranie działań na rzecz gospodarki rynkowej, promocja rozwiązań ekologicznych i proekologicznych, współpraca krajowa i międzynarodowa oraz działania promocyjne.

POWIAT ELBLĄSKI - LAUREATEM OGÓLNOPOLSKIEGO RANKINGU GMIN I POWIATÓW

Węście do pierwszej dziesiątki rankingu ZPP to już wielkie osiągnięcie, ale utrzymywanie się w niej nieprzerwanie przez 9 lat zasługuje na szczególne podziękowanie.

Pozycja w rankingu uzależniona jest od faktycznie podjętych, zrealizowanych i kontynuowanych przedsięwzięć, które są aktualizowane na bieżąco przez ekspertów w trybie online przez cały rok.

Powiat Elbląski w tym konkursie bierze udział już od 2003 roku. W pierwszej dziesiątce najlepszych powiatów w kraju utrzymuje się nieprzerwanie od 2012 roku.

Starosta Elbląski Maciej Romanowski składa obecnym i byłym radnym Rady Powiatu w Elblągu, członkom Zarządu Powiatu w Elblągu oraz pracownikom Starostwa Powiatowego w Elblągu i jednostek organizacyjnych powiatu elbląskiego serdeczne podziękowania i życzenia dalszej owocnej współpracy.

JESTEŚMY CZĘŚCIĄ LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

szynakameble
zawsze blisko ludzi

GRUPA MEBLOWA SZYNAKA JEST DZIŚ FIRMĄ MIĘDZYNARODOWĄ, JEDNAK NASZE KORZENIE SĄ BARDZO LOKALNE. DZIAŁANIA SPOŁECZNE TRAKTUJEMY JAKO INWESTYCJĘ W LEPSZĄ JAKOŚĆ ŻYCIA WSPÓLNOT LOKALNYCH, Z KTÓRYMI OD LAT CZUJEMY SIĘ ZWIĄZANI.

Zdając sobie sprawę z odpowiedzialności, jaka obecnie spoczywa na biznesie, wierzymy, że łącząc siły z lokalnymi samorządami, możemy wiele zmienić dla siebie i lokalnych społeczności. Rzetelne i konsekwentne budowanie wzajemnego zaufania oraz poczucia bezpieczeństwa sprawiło, że staliśmy się nieodłączną częścią codziennego życia wielu lokalnych społeczności. Współtworzymy pejzaż – gospodarczy, społeczny, kulturalny, sportowy – miast, w których zlokalizowane są nasze zakłady produkcyjne. Aktywnie uczestniczymy w życiu lubawskiej, ilawskiej, lidzbarskiej, nowomiejskiej, mortęskiej i wolsztyńskiej społeczności lokalnej i budujemy partnerskie relacje zarówno z mieszkańcami, jak też władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi w regionach, w których działamy. Miejsce społeczności stanowią dla nas naturalne źródło utalentowanych, zaangażowanych pracowników, z którymi każdego dnia tworzymy

zgrany zespół. Wiele z nich mieszka, wychowuje dzieci, rozwija pasje i odpoczywa w bliskim sąsiedztwie naszych zakładów. W niejednej rodzinie praca w Grupie Meblowej Szynaka jest wielopokoleniową tradycją. Mamy swój udział w tworzeniu lokalnego środowiska, w którym dobrze się żyje i które stymuluje społeczności do ciągłego rozwoju. Lokalizacja naszych zakładów w niedalekiej odległości od domów mieszkalnych nakłada na nas również szczególne obowiązki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa środowiska naturalnego i komfortu mieszkających wokół nas ludzi. Grupa Meblowa Szynaka jest firmą rodzinną, więc idee społecznie odpowiedzialnego biznesu mamy wpisane w nasze DNA. Dążymy do rozwoju naszego przedsiębiorstwa w sposób odpowiedzialny na wielu płaszczyznach. Od lat budujemy wizerunek firmy, która dzieli się swoją wiedzą, doświadczeniem, wspiera potrzebujących i świętuje wspólne

sukcesy. Na nasze działania patrzymy długoterminowo – jesteśmy firmą wielopokoleniową, rzetelnie i odpowiedzialnie płacimy podatki, zasilając tym samym budżety lokalnych miast i gmin. Terminowo płacimy wynagrodzenia naszym pracownikom, zapewniając bezpieczny i stabilny rozwój gospodarstw domowych. Zatrudniamy obecnie ponad 3500 osób i tym samym jako największy pracodawca przyczyniamy się do rozwoju lokalnej i krajowej gospodarki. Będąc ważną częścią społeczności lokalnych czujemy wielką odpowiedzialność, aby wspólnie z przedstawicielami władz samorządowych przyczynić się do ich rozwoju. Przez ostatnie dziesięciolecie zarówno skala naszej produkcji, jak i liczba zatrudnionych pracowników znacznie się zwiększyła. Jesteśmy stabilnym partnerem, dbającym o najwyższe standardy w relacjach z naszymi kooperantami. Mamy pełną świadomość znaczącego wpływu naszej działalności na

lokalną gospodarkę i życie zwykłych ludzi. Dlatego prowadzimy stałą analizę regionalnego rynku, której efektem są na bieżąco aktualizowane listy kwalifikowanych dostawców i wytwórców spełniających nasze wymagania. Tym samym wspieramy rozwój i dajemy pracę tysiącom osób z naszego regionu, zatrudnionych w lokalnych firmach kooperacyjnych, współpracujących z nami. Jesteśmy przekonani, że odpowiedzialny biznes oparty na dialogu i współpracy ze społecznością lokalną, z której się wywodzimy, odgrywa znaczącą rolę w rozwiązywaniu problemów, przed którymi stają samorządy.

Czujemy się odpowiedzialni za region, z którego wyrasta nasz biznes, dlatego staramy się chronić lokalne dziedzictwo kulturowe. Decyzja o zakupie i odrestaurowaniu Pałacu w Mortęgach podyktowana była chęcią ocalenia zabytku kultury, który jest niezwykle cenny dla tujejszej społeczności i regionu. Tego

typu obiekty są częścią naszej tożsamości, dlatego chcemy, żeby pamięć o historii Pałacu Mortęgi trwała przez pokolenia. Troska o życie i zdrowie pracowników i ich rodzin wykracza znacznie poza granice biznesowe naszej firmy. Dbając o dostęp do regularnych badań, zakupiliśmy za sprawą Fundacji Mortęskiej, powołanej w duchu wielkiej patronki tego miejsca, siostry Magdaleny Mortęskiej, nowoczesny sprzęt endoskopowy (gastroskop, kolonoskop i duodenoskop), wart prawie ćwierć miliona złotych do szpitala powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim. Pracownia rocznie wykonuje około tysiąca badań, z których licznie korzystają mieszkańcy okolicznych powiatów i miejscowości, w tym pracownicy Grupy Meblowej Szynaka i ich rodziny.

Każdego roku dla dobra naszych pracowników, ich rodzin i społeczności lokalnych angażujemy się w działania prospołeczne, chcąc w ten sposób podziękować im za

wieloletnie zaufanie, które okazują naszej firmie. Do najważniejszych działań, które w ostatnim czasie wsparliśmy, można zaliczyć:

- Zakup nowoczesnego sprzętu endoskopowego dla Szpitala Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim.
- Wsparcie różnych dyscyplin sportu z naszego regionu (piłka nożna – klub sportowy: Jeziorak Ilawa, Stomil Olsztyn), piłka siatkowa (AZS Olsztyn), lekkoatletyka, kolarstwo, żużel, boks, taniec towarzyski).
- Wsparcie placówek szkolno-wychowawczych, w tym domów dziecka w Pacółtownie, Supraślu i Szymonowie.
- Wsparcie lokalnych wydarzeń sportowych: Triathlon Kurzętnik sponsorowany przez zakłady: MM Szynaka Interline i Fabrykę Mebli w Nowym Mieście Lubawskim, a także Lidzbarski Weltrack przez firmę Classic Sofa w Lidzbarku.
- Współorganizowanie największej imprezy plenerowej w województwie Szynaka Day, w której uczestniczą fani dobrej muzyki z całej Polski.
- Organizację wewnętrznej akcji charytatywnej Szynaka Paczka, podczas której wspieramy rodziny z regionu będące w potrzebie oraz organizację akcji Szynaka Paka dla bezdomnego zwierzątka wspierającej lokalne schroniska dla zwierząt.
- Wsparcie przez Ilawskie zakłady Logistic Szynaka i MM Szynaka Living znanej w całej Polsce imprezy plenerowej Festiwal nad Jeziorkiem w Siemianach, w której licznie uczestniczą pracownicy Grupy Meblowej Szynaka, ich rodziny.

PAŁAC MORTEĞI
HOTEL & SPA
★★★★

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

SAMORZĄD A SZKOLNICTWO

EDUKACJA JEST JEDNYM Z NAJWAŻNIEJSZYCH I RÓWNOCZEŚNIE NAJTRUDNIEJSZYCH ZADAŃ DLA SAMORZĄDÓW. CHCEMY DOBRZYCH SZKÓŁ, EDUKACJI, KTÓRA WYPOSAŻY UCZNIÓW W WIEDZĘ, DA UMIEJĘTNOŚĆ ODNALEZIENIA SIĘ W REALIACH, Z JAKIMI MŁODY CZŁOWIEK PO UKOŃCZENIU SZKOŁY BĘDZIE SIĘ MIERZYŁ.

Nie bez znaczenia jest także poziom kompetencji nauczycieli, zaplecze lokalowe, poziom wyposażenia szkół. Przed dobrą szkołą stawia się wiele zadań, na wielu płaszczyznach - cel jest jeden, młodzi ludzie, którzy będą mogli odnosić sukcesy na niezwykle dynamicznym rynku pracy. W jaki sposób samorząd wspiera szkołę w realizacji szeregu zadań?

Zadania samorządu terytorialnego wobec szkół i placówek oświatowych są ściśle określone. Art. 5 i art. 5a Ustawy o systemie oświaty mówi, że do najważniejszych zadań jednostki samorządu terytorialnego jako organu prowadzącego publiczną szkołę lub placówkę należą: zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki; zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym; wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie; zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, obsługi finansowej i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki; wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych. Nauczyciele mają zagwarantowane środki na doskonalenie zawodowe w budżetach organów prowadzących. Tak jak przed szkołami stawia się wiele zadań, tak lista oczekiwań względem samorządu jako organu prowadzącego, jest także bardzo długa.

Do podstawowych zadań organu prowadzącego należy zagwarantowanie zasobów do realizacji w szkołach planu nauczania. Samorząd zapewnia bezpłatne nauczanie w ramach realizacji podstawy programowej, umożliwia zatrudnianie nauczycieli z odpowiednimi kwalifikacjami, wspomaga szkoły w realizacji celów narzuconych przez państwo. Form wsparcia jest o wiele więcej, a wszystko w celu uzyskania jak najlepszych warunków dla ucznia. W ogromnej ilości spraw samorząd jest podstawą funkcjonowania szkoły, tym samym ma narzędzia do kontrolowania, in-

Fot. Adobe Stock

spirowania, wpływania na działalność placówki. Organ prowadzący zabiega o o prawidłowy przebieg rekrutacji uczniów, kierując się zasadą powszechnej dostępności, monitoruje o stanie realizacji zadań oświatowych, kontroluje wydatkowanie przez szkoły powierzonych środków finansowych, motywuje i nadzoruje realizację celów polityki oświatowej, inicjuje działania zmierzające do osiągania przez szkoły i placówki wysokich efektów kształcenia.

Zarządzanie szkołą lub placówką koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się oraz zapewnieniu warunków odpowiednich do realizacji tych zadań. To w wielkim skrócie, ponieważ miejsce szkoły na mapie lokalnego samorządu, to niezwykle ważne zadanie, które do osiągnięcia sukcesu potrzebuje wsparcia wielu innych podmiotów. Spójna działalność wszystkich podmiotów środowiska

lokalnego (szkół, placówek oświatowych, instytucji kulturalnych, ośrodków sportowych, stowarzyszeń i organizacji młodzieżowych) sprzyja wszechstronnemu rozwojowi zarówno dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców regionu. To wielopłaszczyznowa współpraca, która bez wątpienia jest zadaniem samorządu, ale także naturalnym zjawiskiem wynikającym z potrzeb ludzkich. W tworzeniu warunków dla jak najlepszego rozwoju młodego człowieka, warto a nawet trzeba korzystać z zasobów środowiska lokalnego. Samorząd tworzy takie warunki, które, poza murami szkoły, stanowią ważny element edukacji. Zarządzanie szkołą lub placówką służy przede wszystkim jej rozwojowi. Nie będzie sukcesu edukacyjnego bez ścisłej współpracy nauczycieli, dyrektorów, rodziców i samorządu właśnie. Oczekiwania z każdej strony są ogromne. Zainteresowanie społeczne zadaniami oświatowymi, realizowany-

mi obowiązkowo przez gminę, powiat i samorządy województw jest bardzo duże. Nad tym wszystkim stoją finanse, nakłady na realizację wszystkich oczekiwań nigdy nie są wystarczające, edukacja najczęściej jest na szczycie wydatków samorządów. Tak jak w skali kraju wciąż słyszymy, że służba zdrowia jest niedofinansowana, także szkolnictwo boryka się z brakami finansowymi.

Szkolnictwo jest ogromnym obciążeniem finansowym dla samorządów, widać to szczególnie w małych miejscowościach, gdy kolejne szkoły są zamykane. Równocześnie jest niezwykle ważnym elementem w rozwoju lokalnych społeczności. Często to właśnie wokół szkół koncentruje się życie kulturalne, to w szkołach mieszkają się spotykają, wspólnie spełniają czas. Gdy szkoły brakuje, o wiele trudniej jest zadbać o wspólnotę, o lokalny patriotyzm, o wspólne dobro. Dlatego tak ważna jest rola samorządu w szkolni-

ctwie, w tym ogniwie, który istnieje na każdym kroku, od najmniejszych wsi do wielkich miast. To tu uczą się i dojrzewają kolejne pokolenia, dlatego dobra szkoła powinna być w interesie wszystkich. Przecież demografia korzystna niestety nie jest.

Alina Laskowska

W trosce o budowanie wysokiej jakości edukacji, państwo sformułowało jednolite wymagania dla wszystkich szkół i placówek. Wyznaczają one pożądany stan w systemie oświaty, a jednocześnie pozwalają na kreowanie polityki oświatowej zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym czy lokalnym. Informacje dotyczące poziomu spełniania wymagań szkoły i placówki są pozyskiwane w wyniku zewnętrznego nadzoru pedagogicznego, opartego na jednolitych w całym kraju narzędziach i procedurach.

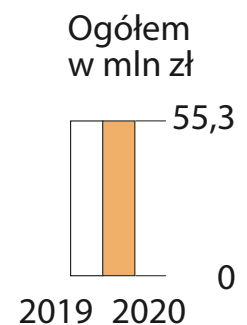
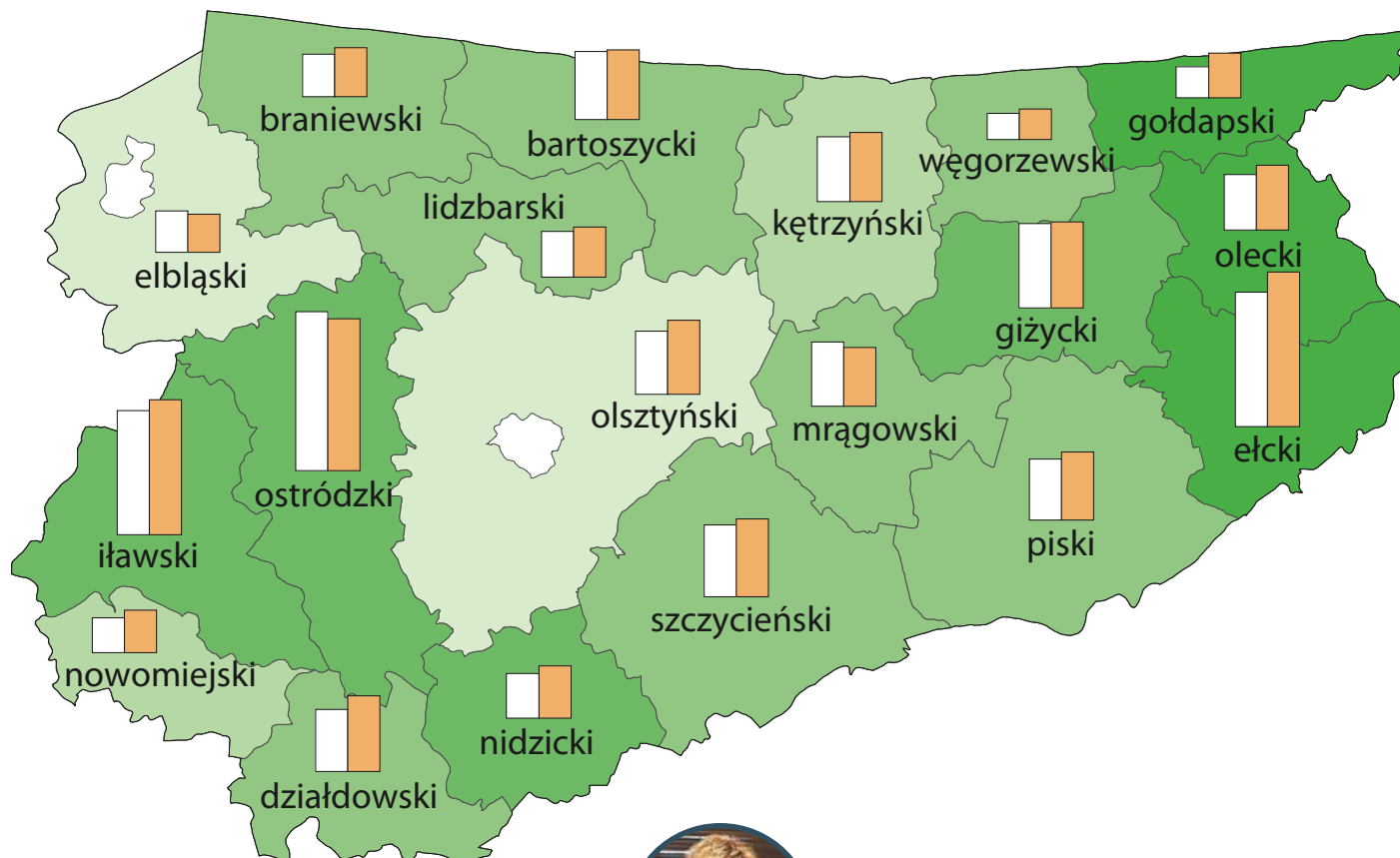
PARTNER GŁÓWNY

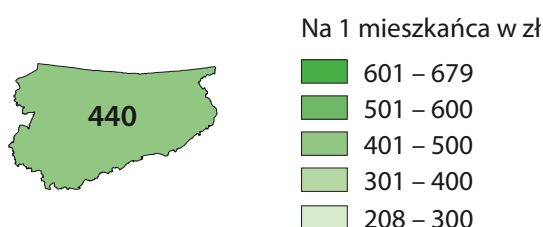
PARTNER MERYTORYCZNY

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW* NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

* bez miast na prawach powiatów

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE w zł (bez miast na prawach powiatów)

	POWIATY	NA 1 MIESZKAŃCA W ZŁ		OGÓŁEM W ZŁ	
		2019	2020	2019	2020
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	403	440	456 891 435	497 564 211
1	Powiat olecki	581	679	19 923 613	23 096 738
2	Powiat gołdapski	417	606	11 172 627	16 060 066
3	Powiat ełcki	525	605	48 014 076	55 285 439
4	Powiat nidzicki	485	570	15 985 390	18 607 355
5	Powiat giżycki	531	547	30 095 810	30 775 434
6	Powiat ostródzki	543	523	56 779 494	54 163 959
7	Powiat iławski	478	521	44 407 656	48 282 316
8	Powiat węgorzewski	403	480	9 193 475	10 767 378
9	Powiat bartoszycki	420	439	24 210 384	24 810 434
10	Powiat lidzbarski	395	437	16 320 858	17 842 458
11	Powiat piski	385	433	21 684 586	24 171 226
12	Powiat braniewski	369	429	15 203 292	17 477 125
13	Powiat mrągowski	461	428	23 025 952	21 160 649
14	Powiat działdowski	339	417	22 116 764	27 026 090
15	Powiat szczycieński	369	404	25 712 098	27 928 255
16	Powiat kętrzyński	370	399	23 151 079	24 638 106
17	Powiat nowomiejski	286	347	12 540 045	15 177 777
18	Powiat elbląski	257	241	14 722 570	13 732 822
19	Powiat olsztyński	179	208	22 631 668	26 560 583

Marzanna Wardziejewska, starosta gołdapski

Jest nam niezmiernie miło, że znaleźliśmy się na zaszczytnym miejscu w tej kategorii. W 2020 roku aż 3 wnioski z tej dziedziny zakwalifikowały się do realizacji w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych: modernizacja budynków oświatowych przy Zespole Szkół Zawodowych w Gołdapi, budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z modernizacją sali gimnastycznej przy Liceum Ogólnokształcącym w Gołdapi, a także rozbudowa infrastruktury oświatowej – tj. budowa sali dydaktyczno-szkoleniowej przy Zespole Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Gołdapi i dobudowa windy zewnętrznej dla niepełnosprawnych przy Zespole Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Gołdapi. Ponadto Powiat Gołdapski w ramach projektu „Zdalna Szkoła” pozyskał grant na zakup sprzętu dla uczniów i nauczycieli. To ogromny zastrzyk finansowy i realizacja inwestycji, na które z racji skromnego budżetu nie mogliśmy sobie do tej pory pozwolić. Tym bardziej, że rosną koszty związane z zapewnieniem edukacji, subwencja oświatowa w obecnej sytuacji nie wystarcza na pokrycie wzrostu podwyżek płac nauczycieli. Samorządy muszą dokładać z własnego budżetu i rośnie dysproporcja pomiędzy wysokością subwencji a ich wydatkami na oświatę.

Marian Świerszcz, starosta olecki

Powiat Olecki, jak i inne powiaty, najwyższe wydatki ponosi w obszarze oświaty i wychowania – w 2020 r. była to kwota 27 334 013 zł (40,2% całego budżetu powiatu). Wydatki oświatowe to nie tylko wynagrodzenia nauczycieli, ale także między innymi: płace administracji i obsługi, koszty utrzymania i remontów budynków, zakup pomocy dydaktycznych i sprzętu. W 2020 r. rozpoczęto prace renowacyjne oleckiego Zamku (Zespołu Szkół Technicznych), termomodernizację Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych w Olecku oraz przygotowania do budowy dwóch boisk szkolnych.

Marek Chojnowski, starosta ełcki

Wydatki Powiatu Ełckiego na oświatę i wychowanie to blisko połowa naszych wszystkich wydatków. Prowadzimy zarówno licea, technika, jak i szkoły zawodowe. To właśnie w technikach uczy się najwięcej uczniów. Kształcenie techniczne i zawodowe są niestety najdroższe. Realizujemy duży projekt, o wartości około 5 milionów złotych, związany z modernizacją Centrum Kształcenia Zawodowego. Teraz przygotowujemy się do termomodernizacji Zespołu Szkół nr 6. Wcześniej w tej placówce prowadziliśmy remont internatu. Teraz uczniowie mają tam do dyspozycji pokoje dwuosobowe z łazienkami. Jest to standard XXI wieku. Ale nasze wydatki na oświatę to nie tylko szkoły, ale również prowadzenie innych placówek. Możemy pochwalić się bardzo dobrze funkcjonującym i docenianym Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku. Dzieci i młodzież, a także ich rodzice mogą liczyć tam na fachową diagnozę i pomoc w rozwiązywaniu przeróżnych problemów, z jakimi na co dzień muszą się mierzyć. Nasz Powiat prowadzi również Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, a także placówkę sportową, kuźnię wielu talentów - Międzyszkolny Ośrodek Sportowy.

PARTNER GŁÓWNY

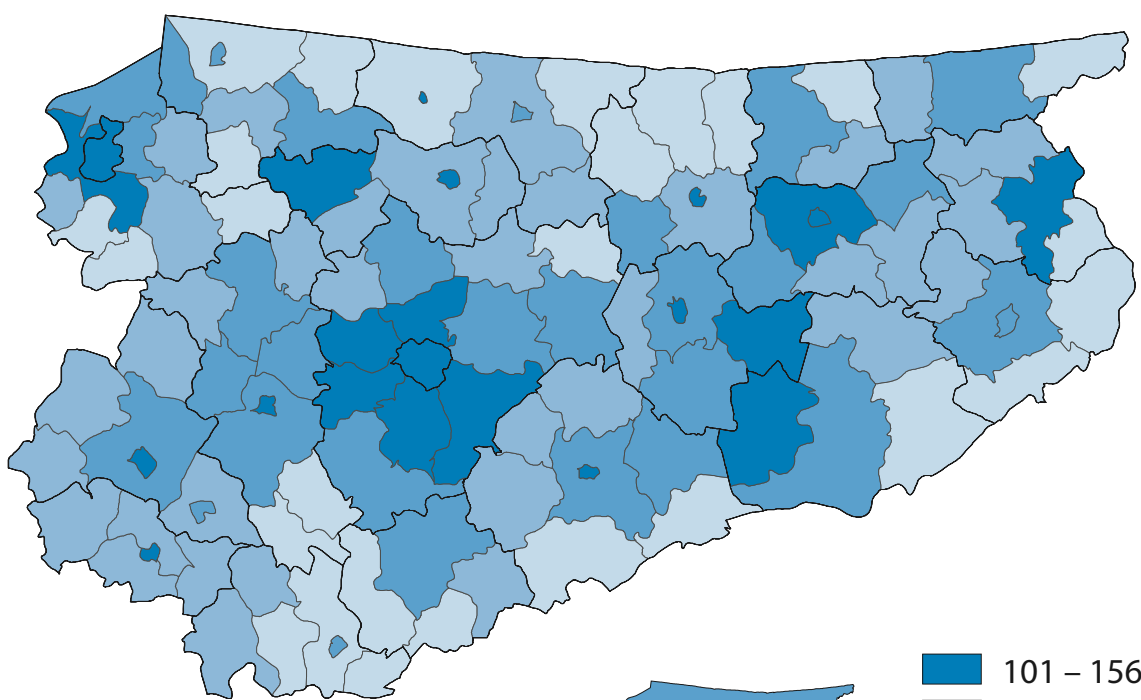
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON NA 1000 MIESZKAŃCÓW WEDŁUG GMIN W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Krzysztof Harmaciński, wójt gminy wiejskiej Iława

— Sprowadzanie na nasz teren podmiotów gospodarczych, w tym także narodowych, jest możliwe dzięki naszej nieustannej pracy związanej z polepszaniem warunków życiowych, ale także całej infrastruktury. Podstawowym dokumentem, którym posługujemy się w tej dziedzinie naszej działalności, jest Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy wiejskiej Iława. Wciąż inwestujemy w rozwój sieci drogowej itd., nie zapominając jednak o zachowaniu naszych wspaniałych walorów przyrodniczych. Na tak pięknym terenie, zalesionym w 42%, na którym znajdują się cztery rezerваты przyrody, nie tylko chce się mieszkać, ale także inwestować.

Witold Wróblewski, prezydent Elbląga

Cieszymy się, że w tej kategorii utrzymujemy się w czołówce. Ten rok był bardzo trudny dla przedsiębiorców. Pandemia koronawirusa zatrzymała rozwój wielu firm. Szczególnie dotyczyło to branż usługowych, gastronomicznych, czy hotelarskich. Staraliśmy się wspierać lokalnych przedsiębiorców, aby zachowali płynność finansową. Pozyskujemy również nowych inwestorów z różnych branż. Mamy atrakcyjne tereny inwestycyjne, tak jak wspominałem, jesteśmy bardzo dobrze skomunikowani. Jednym z impulsów rozwojowych jest z pewnością budowa kanału żeglownego przez Mierzę Wiślaną. Widzimy dzięki temu jeszcze większe zainteresowanie Elblągiem.

Tomasz Andrukiewicz, prezydent Ełku

Ełk jest miastem, które cały czas się rozwija. Nowe inwestycje miejskie, budownictwo mieszkaniowe, zagospodarowanie terenu. Każdego roku widać zmiany, jakie zachodzą w naszej przestrzeni miejskiej. Ale jednocześnie rozwijają się też mieszkańcy Ełku. Co roku pojawiają się nowe organizacje społeczne takie jak fundacje czy stowarzyszenia, ale też różnego rodzaju spółki handlowe. Coraz więcej osób, decyduje się na założenie własnej działalności gospodarczej. Za każdą z tych decyzji stoi pomysł na rozwój zawodowy i odwaga, by sięgać po więcej i realizować wyznaczone cele. Tak się dzieje m.in. w przypadku start-upów, które rozwijają się w ełckim Parku Naukowo-Technologicznym, gdzie mają zapewnione profesjonalne wsparcie biznesowe. To z kolei dowodzi temu, że chcieć to móc, a miasto Ełk posiada narzędzia, dzięki którym może wspierać innowacyjne pomysły.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

		2019	2020
GMINY MIEJSKIE	Olsztyn	1898	1736
	Elbląg	1145	991
	Ełk	525	451
GMINY WIEJSKIE	Stawiguda	182	163
	Ostróda	158	134
	Iława	106	126
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	Pisz	197	183
	Morąg	173	150
	Pastętk	138	147

	GMINY WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	PODMIOTY NA 1000 LUDNOŚCI
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	96
1	G. Stawiguda	156
2	G. Dywity	143
3	M. Olsztyn	142
4	G. Jonkowo	129
5	M. Giżycko	125
6	M. Mrągowo	121
7	M-W. Mikołajki	120
8	G. Giętrwałd	120
9	M. Lidzbark Warmiński	114
10	M-W. Olecko	113
11	G. Giżycko	113
12	G. Elbląg	113
...		
114	G. Lelkowo	48
115	G. Kalinowo	48
116	G. Górowo Iławeckie	41

	GMINY MIEJSKIE	PODMIOTY 2020
1	Olsztyn	1736
2	Elbląg	991
3	Ełk	451
4	Iława	266
5	Giżycko	228
6	Ostróda	205
7	Mrągowo	172
8	Bartoszyce	151
9	Kętrzyn	151
10	Szczytno	150
11	Działdowo	129
12	Lidzbark Warmiński	117
13	Braniewo	109
14	Nowe Miasto Lubawskie	96
15	Lubawa	69
16	Górowo Iławeckie	22

	GMINY WIEJSKIE	PODMIOTY 2020
1	Stawiguda	163
2	Ostróda	134
3	Iława	126
4	Dywity	110
5	Szczytno	107
6	Ełk	97
7	Jonkowo	86
8	Purda	77
9	Giżycko	76
10	Bartoszyce	75
11	Mrągowo	69
12	Lubawa	66
...		
64	Kolno	10
65	Budry	10
66	Janowo	9

	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	PODMIOTY 2020
1	Pisz	183
2	Morąg	150
3	Pastętk	147
4	Olecko	144
5	Barczewo	141
6	Nidzica	139
7	Biskupiec	130
8	Gotdąp	117
9	Dobre Miasto	111
10	Mikołajki	100
11	Susz	95
12	Węgorzewo	83
...		
32	Żalewo	28
33	Frombork	26
34	Miłomłyn	24

OLSZTYN 2030+ – PLANUJEMY MIASTO

Naszym priorytetem jest zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju Olsztyna oraz najwyższej jakości życia jego mieszkańców. Zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze, w tym m.in. zmiany demograficzne, wpływ pandemii COVID-19 na rynek pracy, system ochrony zdrowia oraz inne aspekty funkcjonowania miasta i życia jego mieszkańców, wyzwania, przed jakimi stoimy, oraz możliwości, jakie niesie rozpoczynająca się wkrótce nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej, wymagają przeglądu wyznaczonych celów i kierunków rozwoju Olsztyna – mówi Piotr Grzymowicz – prezydent Olsztyna. Dlatego przystąpiliśmy do opracowania najważniejszego dokumentu strategicznego, jakim jest Strategia rozwoju miasta – Olsztyn 2030+.

Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna

O tym, że planowość i ciągłość działań oraz umiejętność spojrzenia na miasto z pewnego dystansu, jako na funkcjonalną całość, jeden organizm, przekonują sukcesy zrealizowanych przedsięwzięć. Sztandarowa inwestycja stolicy Warmii i Mazur – Centrum Rekreacyjno-Sportowe UKIEL – znalazła się wśród laureatów konkursu „Top Inwestycje Komunalne - 10 Lat”. Jubileuszowa edycja konkursu to plebiscyt, w którym wzięli udział najlepsi ze wszystkich dotychczasowych edycji. Ocenie ekspertów poddanych zostało ponad 90 inwestycji, zrealizowanych w ciągu minionej dekady. *Olsztyński projekt był tym najlepszym w 2015 roku. Teraz centrum wypoczynku i aktywności nad największym olsztyńskim akwenem, które rocznie odwiedza około miliona osób, potwierdziło swą jakość. Niezwykle cieszę się, że nasza eksportowa inwestycja znalazła się w złotej dziesiątce najlepszych inwestycji dziesięciolecia* – dodaje prezydent miasta.

Prace nad dokumentem strategicznym przebiegają na kilku płaszczyznach. Jedną z nich jest płaszczyzna partycypacji, czyli wspólne z mieszkańcami i ekspertami omawianie różnych dziedzin życia miasta. Zaplanowano 10 debat eksperckich, podczas których rozmawiamy o tym, co dla naszego miasta i mieszkańców jest ważne. *Jesteśmy na półmetku tej swoistej diagnozy. Szukamy rozwiązań, obserwujemy doświadczenia innych miast, dokonujemy oceny własnych działań* – mówi Ewa Kaliszuk, zastępca prezydenta Olsztyna, przewodnicząca zespołu ds. opracowania strategii. *Zapraszamy do kolejnych spotkań, które odbywają się w każdy czwartek, do końca października. To pierwszy etap konsultacji społecznych, kolejne zaplanowane są na nadchodzące miesiące.*

Wszystkie debaty odbywają się w formule on-line, informacje o ich przebiegu i terminach znajdują się na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu

Ewa Kaliszuk, z-ca prezydenta Olsztyna

Trwają także inne procesy konsultacyjne, do udziału w których serdecznie zapraszamy:

1. 01 maja 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Olsztyński Budżet Obywatelski OBO 2022 – zgłoszaj na najważniejsze projekty:
www.glosujobo.olsztyn.eu

2. 26 sierpnia 2021 r. – 31 października 2021 r.
Strategia rozwoju miasta – Olsztyn 2030+ – weź udział w debatach:
www.konsultacje.olsztyn.eu

3. 16 sierpnia 2021 r. – 11 maja 2022 r.
Aktualizacja Planu mobilności MOF Olsztyna 2030+. Więcej na www.konsultacje.olsztyn.eu w zakładce *Mobilność w MOF*

4. 14 września 2021 r. – 15 października 2021 r.
Program współpracy Miasta Olsztyna z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2022 – www.konsultacje.olsztyn.eu

5. 24 września 2021 r. – 29 października 2021 r.
Strategia miejskiego obszaru funkcjonalnego Olsztyna jest odpowiedzią samorządów lokalnych na wyzwania, jakie niesie za sobą perspektywa finansowa budżetu UE na lata 2021-2027 – www.konsultacje.olsztyn.eu – zakładka MOF – Nowe wyzwania.

Zapraszamy do dyskusji i głosowania!

POROZMAWIAJMY O OLSZTYNIE

DYSKUSJE SPOTKANIA PROJEKTY WARSZTATY

OLSZTYN 2030+

konsultacje.olsztyn.eu

Olsztyn inspirujący	<i>kultura, tożsamość, kreatywność, inspiracje itp.</i>	30 września 2021 r.
Olsztyn wielopokoleniowy	<i>młodość, empatia, colving, współpraca wielopokoleniowa, sąsiedztwo wielopokoleniowe itp.</i>	7 października 2021 r.
Olsztyn mobilny	<i>transport publiczny, obwodnica, bezpieczeństwo, organizacja ruchu, elektromobilność itp.</i>	14 października 2021 r.
Olsztyn zdrowy i aktywny	<i>profilaktyka, pandemia, ochrona zdrowia, formy spędzania wolnego czasu, jakość usług medycznych itp.</i>	21 października 2021 r.
Olsztyn kompetentny	<i>nauka, praktyka, edukacja, szkoły wyższe, kluczowe kompetencje, zawody przyszłości, sztuczna inteligencja itp.</i>	28 października 2021 r.

CRS Ukiel

Urząd Miasta Olsztyna
Biuro Prezydenta Miasta
i Dialogu Obywatelskiego
Wydział Strategii i Funduszy Europejskich
strategia2030@olsztyn.eu
obo@olsztyn.eu

FB: [strategiaolsztyna](https://www.facebook.com/strategiaolsztyna)
FB: [OBOOlsztyn](https://www.facebook.com/OBOOlsztyn)
www.konsultacje.olsztyn.eu
www.obo.olsztyn.eu
www.olsztyn.eu

POWIAT NIDZICKI

POWIAT NIDZICKI INWESTUJE W BEZPIECZEŃSTWO! POWSTANĄ INNOWACYJNE PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH

7 września Starostwo Powiatowe w Nidzicy gościło wyjątkowych gości - Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego Artura Chojckiego oraz samorządowców z województwa warmińsko-mazurskiego, Starostę Ostródzkiego Andrzeja Wiczkowski i Wicestarostę Szczycieńskiego Jerzego Szczepanka, a to wszystko za sprawą dofinansowanych zadań mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych w

obszarze oddziaływania przejść dla pieszych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

W imieniu Powiatu Nidzickiego oraz dzięki pozyskanym przez Powiat Nidzicki środkom Starosta Marcin Paliński, Wicestarosta Paweł Przybyłek, przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Renaty Mróz podpisali z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Arturem Chojckim

umowy na wspomniane wyżej dofinansowane zadania. W spotkaniu udział wzięli radny Sejmiku Woj. Warmińsko-Mazurskiego Patryk Kozłowski i Przewodniczący Rady Powiatu Andrzej Brózdziński.

Już wkrótce na terenie Powiatu Nidzickiego powstaną bezpieczne i innowacyjne przejścia dla pieszych, — w ramach przebudowy zostaną one wyniesione, doświetlone oraz wyposażone w urządzenie do pomiaru prędkości.

Dofinansowane zadania:

- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu powiatowej ulicy Olsztyńskiej w m. Nidzica;
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej w m. Janowiec Kościelny;
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Janowo Ryki Borkowo (gr. woj.) w m. Janowo;
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej w m. Łyna;
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ciągu drogi powiatowej Leszcz — Jankowice — Rączki — Moczysko w m. Szkotowo.

NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA DROGOWA W POWIECIE NIDZICKIM – UROCZYSTE OTWARCIE ZAKOŃCZONYCH INWESTYCJI

7 września odbyło się uroczyste otwarcie zakończonych inwestycji drogowych, tj. remont drogi powiatowej na odcinku Kozłowo – Zaborowo oraz remont drogi powiatowej na odcinku Kozłowo – Sławka Wielka.

Na tym wyjątkowym wydarzeniu nie mogło zabraknąć Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Artura Chojckiego, radnego Sejmiku Woj. W-M Patryka Kozłowskie-

go, Starosty Marcina Palińskiego, Wicestarosty Pawła Przybyłka, Przewodniczącego Rady Powiatu Andrzeja Brózdzińskiego, radnych Rady Powiatu oraz przedstawicieli samorządu gminy Kozłowo.

– Dynamika poprawy infrastruktury drogowej w naszym powiecie jest imponująca, a to wszystko dzięki bardzo dobrej współpracy z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Arturem Chojckim oraz samorzą-

dami gminnymi. Dzięki naszej determinacji podejmujemy odważne decyzje i zmieniamy otaczającą nas rzeczywistość na lepsze! — mówił Starosta Marcin Paliński.

Remont drogi powiatowej na odcinku Kozłowo – Zaborowo: wartość zadania 1 580 459,72 zł, a dofinansowanie 948 275,83 zł (ze środków Funduszu Dróg Samorzą-

dowych (obecnie Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg).

Remont drogi powiatowej na odcinku Kozłowo – Sławka Wielka: wartość robót 1 631 534,98 zł, w tym 1 142 074,49 zł to środki z Funduszu Dróg Samorządowych (obecnie Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg).

POWIAT NIDZICKI WSPIERA PRZEDSIĘBIORCÓW

7 września miała miejsce wizyta Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Artura Chojckiego oraz przedstawicieli władz samorządu Powiatu Nidzickiego na czele ze Starostą Marcinem Palińskim w firmie Colet Sp. z o.o. w Kozłowie, która zajmuje się produkcją mebli tapicerowanych. — Swoją pozycję zawdzięczamy terminowości dostaw, szybkości działania, jakości sprzedawanych wyrobów, a przede wszystkim wysiłkom naszym oraz naszych pracowników, którzy dbają o sprawność funkcjonowania przedsiębiorstwa — mówił podczas spotkania Piotr Rólka, właściciel firmy. Starosta Marcin Paliński wyraził słowa uznania dla właścicieli za zaangażowanie i stworzenie od podstaw tak dobrze rozwijającego się przedsiębiorstwa, które rozsądnie gospodaruje oraz inwestuje pieniądze w dalszy rozwój firmy.

14 września Starosta Nidzicki Marcin Paliński wraz z Przewodniczącym Rady Powiatu Nidzickiego Andrzejem Brózdzińskim, Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Nidzicy Aleksandrą Nowogórką oraz Przewodniczącym Rady Rynku Pracy Piotrem Miecznikowskim mieli przyjemność odwiedzić firmę Michna Food, która mieści się przy ulicy Kolejowej 7 w Nidzicy. Przedsiębiorstwo Michna Food Sp. z o.o. Sp. k. to średniej wielkości firma, utworzona w 2009 roku,

z siedzibą w gminie Pelplin (Ropuchy). Od 2015 roku przedsiębiorstwo zajmuje się skupowaniem surowca mięsnego, głównie głów wieprzowych w celu ich dalszej sprzedaży. W asyście Prezesa Zarządu Pana Pawła Michny oraz Dyrektora Zakładu w Nidzicy Agnieszki Kalisz zaproszeni goście mieli okazję poznać cały proces powstawania produktów. Punktem końcowym spotkania była degustacja wyrobów firmy, która niewątpliwie cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. — Podstawą nowoczesnego i stabilnego rynku pracy są dobrze funkcjonujące przedsiębiorstwa, ich siłą są wysoka jakość wyrobów oraz wykwalifikowani pracownicy, a Michna Food jest tego dobrym przykładem. Jestem dumny, że Powiat Nidzicki stał się atrakcyjnym miejscem do inwestowania, co sprawia, że poprawia się koniunktura gospodarcza przy jednoczesnym obniżaniu stopy bezrobocia. Dzięki dynamicznie rozwijającym się firmom nasz powiat stale się rozwija, co ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia jego mieszkańców — mówił Starosta Marcin Paliński.

PARTNER GŁÓWNY

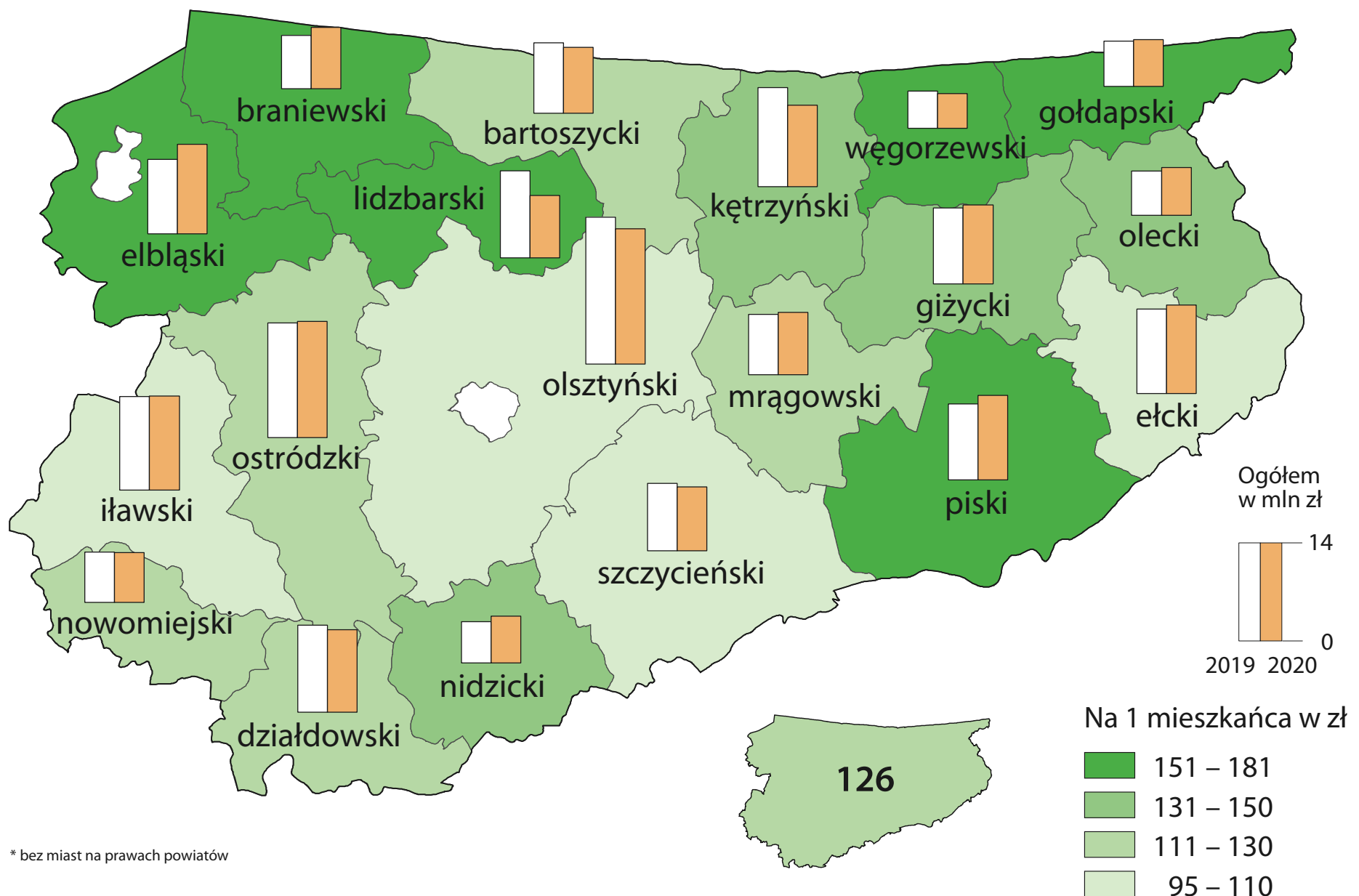

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

GUS | NSP 2021

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW* NA ADMINISTRACJĘ PUBLICZNĄ W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

* bez miast na prawach powiatów

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marzanna Wardziejewska, starosta gołdapski

Dokładamy wszelkich starań, aby działania naszego samorządu były na wysokim poziomie. Wszystko co robimy, robimy z myślą o mieszkańcach powiatu, dlatego pozyskujemy fundusze oraz dofinansowania, krok po kroku i z determinacją osiągając wyznaczone cele. W tle toczącej się pandemii zgodnie z planem realizowaliśmy budżet powiatu. Zrealizowaliśmy długo wyczekiwane przez mieszkańców inwestycje drogowe. Zakończyliśmy termomodernizację Zespołu Szkół Zawodowych w Gołdapi. Jesteśmy w trakcie realizacji kolejnych inwestycji, które wpłyną na poprawę jakości życia naszych mieszkańców. Pozyskaliśmy na ten cel ponad 2,8 mln zł. Biorąc pod uwagę niewielki budżet powiatu, ów zastrzyk finansowy umożliwi chociaż częściowe zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Pozwoli m.in. na budowę miejsc parkingowych przy szpitalu, boiska wielofunkcyjnego i sali dydaktyczno-szkoleniowej oraz modernizację budynków oświatowych.

Maciej Romanowski, starosta elbląski

To miła niespodzianka, że Powiat Elbląski jest w pierwszej trójce w kategorii „Wydatki budżetów powiatów na administrację publiczną”. Stawiamy sobie za cel optymalizację kosztów funkcjonowania samorządu przy jednoczesnym inwestowaniu w jego rozwój. Zdajemy sobie sprawę, że wiele jest jeszcze do zrobienia dla dalszego rozwoju powiatu elbląskiego, tak by powiat nasz stawał się coraz bardziej przyjazny i otwarty na potrzeby lokalnej społeczności.

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW NA ADMINISTRACJĘ PUBLICZNĄ w zł

(bez miast na prawach powiatów)

	POWIATY	NA 1 MIESZKAŃCA W ZŁ		OGÓŁEM W ZŁ	
		2019	2020	2019	2020
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	127	126	144 323 106	142 682 278
1	Powiat gołdapski	173	181	4 643 837	4 831 567
2	Powiat elbląski	133	161	7 626 431	9 165 228
3	Powiat węgorzewski	165	157	3 766 139	3 552 112
4	Powiat lidzbarski	216	156	8 915 028	6 408 877
5	Powiat piski	138	155	7 765 962	8 644 999
6	Powiat braniewski	133	153	5 475 661	6 256 341
7	Powiat nidzicki	128	146	4 225 523	4 798 049
8	Powiat olecki	132	143	4 523 610	4 876 013
9	Powiat giżycki	137	143	7 784 488	8 084 165
10	Powiat kętrzyński	162	135	10 144 588	8 365 173
11	Powiat działdowski	137	130	8 924 298	8 457 464
12	Powiat mrągowski	124	129	6 219 128	6 422 973
13	Powiat bartoszycki	125	119	7 211 986	6 743 289
14	Powiat nowomiejski	118	117	5 159 572	5 109 758
15	Powiat ostródzki	112	114	11 751 529	11 855 540
16	Powiat olsztyński	119	109	15 024 952	13 865 144
17	Powiat iławski	103	104	9 592 582	9 628 965
18	Powiat ełcki	94	99	8 630 740	9 033 198
19	Powiat szczycieński	100	95	6 937 051	6 583 423

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

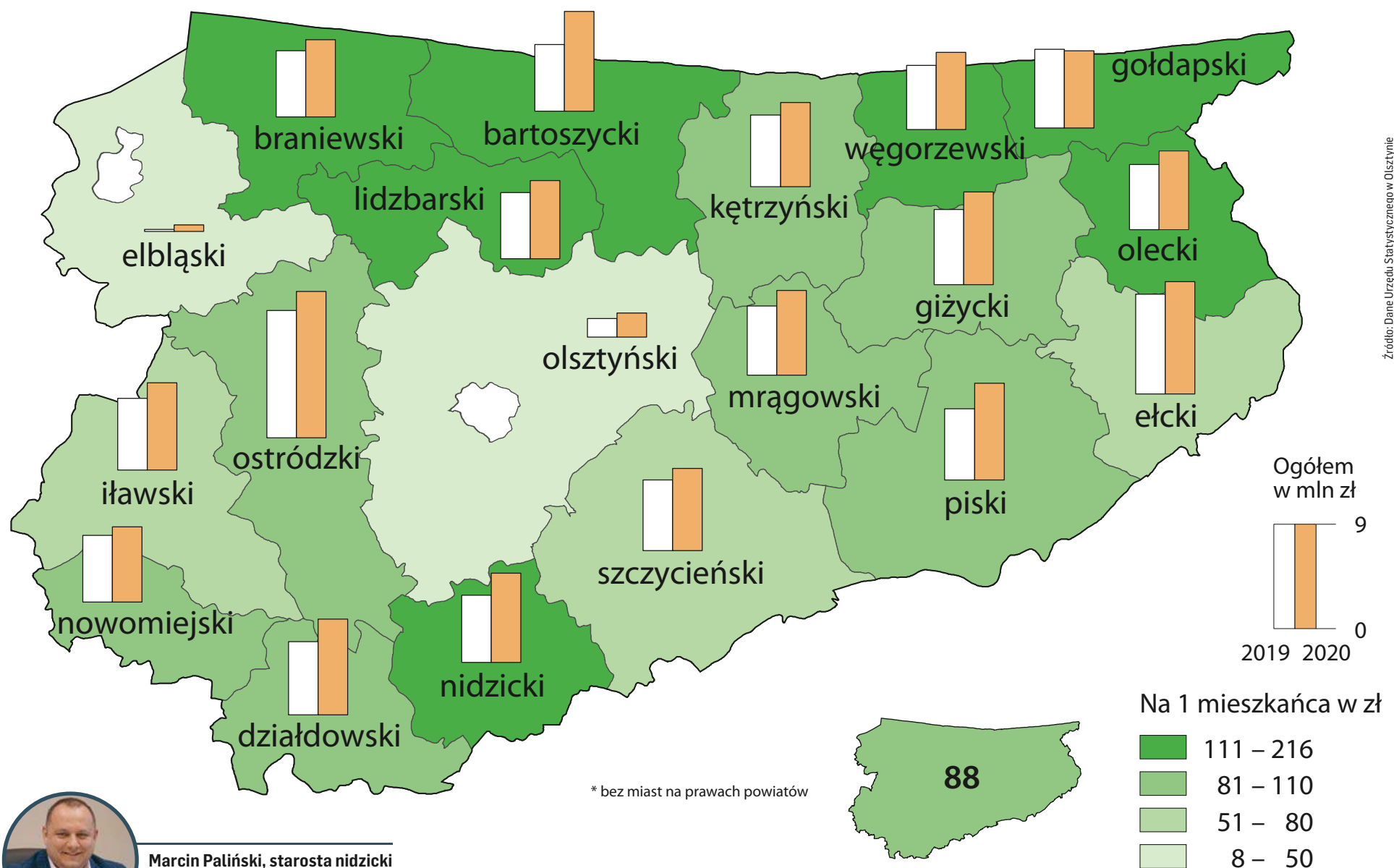

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW* NA BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONĘ PRZECIWOPOŻAROWĄ W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Marcin Paliński, starosta nidzicki

Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa to priorytetowa sfera naszych działań zapewniająca bezpieczeństwo naszego powiatu. Jako szef Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego i przewodniczący Powiatowej Komisji Bezpieczeństwa i Porządku we współpracy ze służbami, inspekcjami i strażami szczebla powiatowego oraz terenowymi organami administracji wojewódzkiej i innymi instytucjami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi monitorujemy stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu nidzickiego. Powiat Nidzicki świetnie współpracuje ze służbami, stale i w miarę możliwości wspieramy je merytorycznie i finansowo. To wsparcie przyczynia się do zwiększania gotowości operacyjnej jednostek oraz znacząco podnosi poziom bezpieczeństwa na terenie Powiatu Nidzickiego. Inwestycja w bezpieczeństwo mieszkańców naszego powiatu, a więc w ochronę ich życia, zdrowia oraz mienia to dla naszego samorządu jedno z najważniejszych zadań.

Marzanna Wardziejewska, starosta gołdapski

Rok 2020 był szczególnie trudny dla wszystkich. Epidemia koronawirusa sprawiła, że był to czas niezwykle trudny. Samorząd powiatowy zmagał się z szeregiem działań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa społeczeństwa. W ramach bieżącej realizacji zadań, naprzeciw trudnościom, pomimo obostrzeń staraliśmy się jak najlepiej wykonywać swoje obowiązki. Dzięki dobrej współpracy ze służbami, inspekcjami i strażami, a także sprawnemu podejmowaniu działań przez władze powiatu oraz podległe gminy udało się zrealizować szereg zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w tej trudnej, kryzysowej sytuacji. W trybie pilnym realizowaliśmy zalecenia i zadania zlecone przez wojewodę warmińsko-mazurskiego. Prowadziliśmy akcje informacyjne, rozpowszechnialiśmy materiały edukacyjne dotyczące zapobieganiu koronawirusowi, wprowadziliśmy ograniczenia w zakresie bezpośredniego kontaktu podczas obsługi mieszkańców, unikając jednocześnie całkowitego zamknięcia starostwa. Z myślą o mieszkańcach naszego powiatu pozyskaliśmy środki na długo wyczekiwaną inwestycję, jaką była termomodernizacja budynków użyteczności publicznej z zakresu opieki zdrowotnej oraz oświaty na terenie naszego powiatu. Ponadto poprzez gospodarność w ramach bieżących wydatków możliwe było wykonanie szeregu remontów wewnątrz budynków szpitalnych. To tylko niektóre z działań, jakie w 2020 roku zrealizowaliśmy z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu gołdapskiego.

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW NA BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONĘ PRZECIWOPOŻAROWĄ w zł (bez miast na prawach powiatów)

	POWIATY	NA 1 MIESZKAŃCA W ZŁ		OGÓŁEM W ZŁ	
		2019	2020	2019	2020
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	72	88	81 761 881	99 207 649
1	Powiat węgorzewski	178	216	4 060 752	4 868 702
2	Powiat gołdapski	186	184	5 000 858	4 905 207
3	Powiat nidzicki	129	173	4 247 422	5 650 759
4	Powiat olecki	121	147	4 140 245	5 003 983
5	Powiat lidzbarski	102	121	4 210 616	4 966 826
6	Powiat braniewski	102	119	4 201 855	4 887 896
7	Powiat bartoszycki	73	111	4 220 051	6 299 318
8	Powiat piski	80	109	4 500 594	6 115 414
9	Powiat nowomiejski	97	109	4 241 072	4 760 886
10	Powiat mrągowski	88	108	4 393 612	5 385 254
11	Powiat giżycki	84	104	4 742 641	5 875 833
12	Powiat działdowski	71	93	4 627 653	6 066 470
13	Powiat ostródzki	77	89	8 043 076	9 261 188
14	Powiat kętrzyński	72	86	4 518 907	5 336 093
15	Powiat ełcki	69	78	6 318 697	7 100 469
16	Powiat szczycieński	64	76	4 471 540	5 230 772
17	Powiat iławski	49	60	4 516 845	5 526 654
18	Powiat olsztyński	9	12	1 162 659	1 530 604
19	Powiat elbląski	2	8	142 785	435 323

PARTNER GŁÓWNY

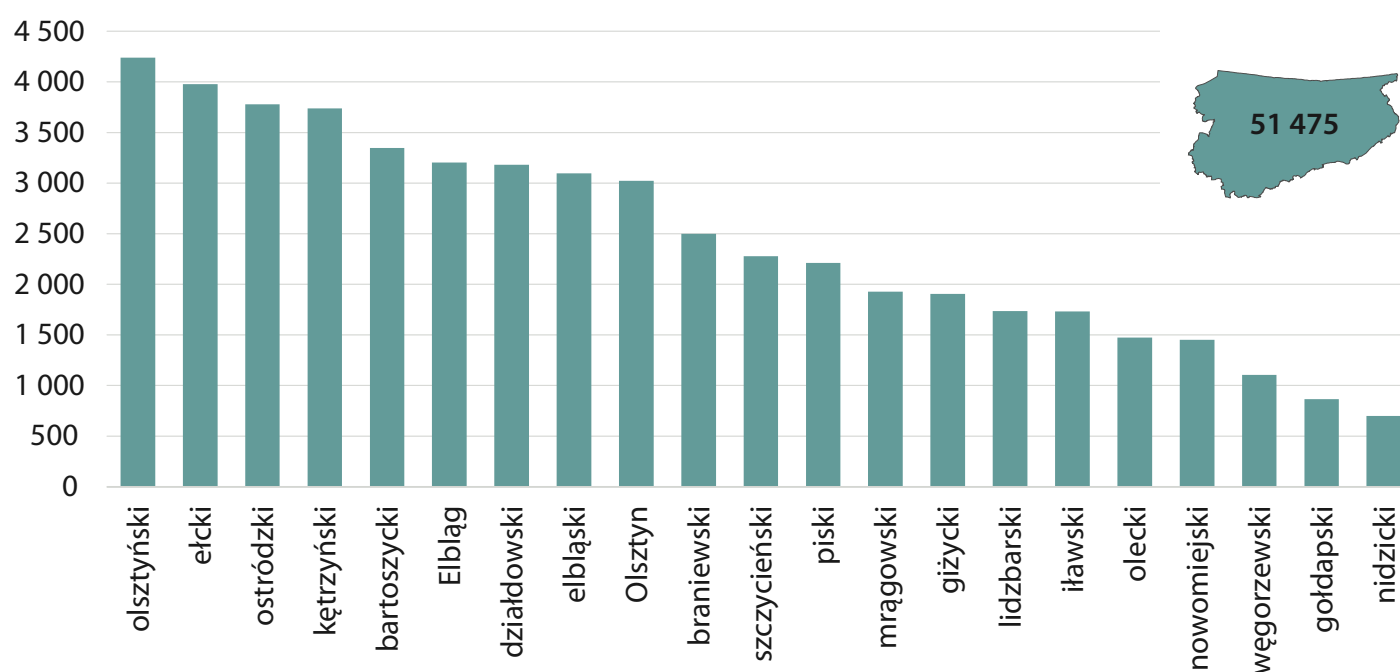
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

LICZBA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM – STAN NA 31 GRUDNIA 2020 R.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

REKLAMA

EŁK – TU JEST PRZESTRZEŃ DO ROZWOJU BIZNESU

WZRASTAJĄCA LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W EŁKU DOWODZI, ŻE EŁCZANIE MAJĄ MOŻLIWOŚĆ I ODWAGĘ DO ROZWIJANIA WŁASNEGO BIZNESU. WŚRÓD ATUTÓW, KTÓRYMI DYSPONUJE MIASTO, JEST M.IN. PARK NAUKOWO-TECHNOLOGICZNY OFERUJĄCY INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ PRZESTRZEŃ DO ROZWOJU STARTUP'ÓW. TO TAKŻE PROFESJONALNE DORADZTWO, Z KTÓREGO KORZYSTAJĄ PRZEDSIĘBIORCY ORAZ ATRAKCYJNE TERENY INWESTYCYJNE POŁOŻONE W MIEŚCIE I W STREFIE EKONOMICZNEJ.

Z roku na rok obserwuje się w Elku wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Część z nowo powstałych firm korzysta ze wsparcia elckiego Parku Naukowo-Technologicznego (PNT), który oferuje m.in. inkubator przedsiębiorczości wspomagający rozwój biznesu i umożliwiające samodzielne funkcjonowanie firm na rynku. Techno-Park pełni również funkcję centrum szkoleniowego i informacyjnego oraz stanowi platformę rozwoju innowacyjnych star-

tupów w regionie. W Urzędzie Miasta Elku funkcjonuje z kolei Biuro Obsługi Inwestora zapewniające profesjonalne wsparcie i doradztwo na każdym etapie inwestycji, od prezentacji oferty, przez pomoc w przygotowaniu dokumentacji aż do realizacji prac. Na terenie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz PNT, dostępne są tereny inwestycyjne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną, usługową, mieszkaniową, przemysłową, budowlaną czy turystyczną. Usytuowane są w pobliżu obwod-

Park Naukowo-Technologiczny w Elku

nicy miasta i budującej się drogi ekspresowej Via Baltica.

W Elku rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Aktualnie deweloperzy budują nieruchomości w różnych częściach miasta. Popyt na mieszkania spowodowany jest m.in. dodatnimi wskaźnikami demograficznymi oraz saldem migracji. Świadczy to o tym, że Elk jest postrzegany jako dobre miejsce do życia, zakładania rodziny, rejestracji i prowadzenia własnej działalności gospodarczej czy rozwijania firm. W zeszłym roku miasto sprzedało inwestorom na cele usługowe pięć działek (w tym cztery w obrębie Parku Naukowo-Technologicznego) oraz nieruchomości gruntową pod mieszkaniową inwestycję deweloperską o łącznej powierzchni ok. 7,8 ha. Natomiast w tym roku prywatni przedsiębiorcy nabyli działki pod inwestycję w obrębie

strefy ekonomicznej o łącznej powierzchni ok. 1,2 ha oraz kolejne grunty pod zabudowę mieszkaniową. Trwa również procedura sprzedaży zabytkowej kamienicy w centrum miasta. Przetarg został już rozstrzygnięty. W ciągu dwóch lat do budżetu miasta ze sprzedaży tych nieruchomości wpłynęła kwota ok. 10,3 mln zł netto. Działki od miasta kupują również osoby prywatne. Na koniec II kwartału br. na terenie Podstrefy Elk działało 50 firm, łącznie zatrudniając 3116 osób. Nakłady inwestycyjne przekroczyły 1 mld 67 mln zł. To wszystko sprawia, że Elk nieustannie się rozwija. Z jednej strony za sprawą nowych inwestorów, rozwijających się przedsiębiorstw, nowych miejsc pracy, a z drugiej strony – mieszkańców, którzy decydują się na prowadzenie własnego biznesu i realizowanie własnych, innowacyjnych pomysłów.

Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna Podstrefa Elk

Więcej informacji na www.investin.elk.pl

53321EKWE-A-K

W NIDZICKIM SZPITALU JUŻ SIĘ OPERUJE

Dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej Anna Osłowska wykorzystała czas, w którym zmniejszyła się znacznie liczba covidowych pacjentów w nidzickim szpitalu i przystąpiła do przystosowania pomieszczeń do działalności pocovidowej.

Dzięki staraniom dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej Anny Osłowskiej i personelu w nidzickim szpitalu otwarty już został Zakład Opiekuńczo-Lecniczy, który powiększono o część dawnego oddziału wewnętrznego. Sale i korytarze są odmalowane. Są już pierwsi pacjenci, którzy w salach mają nowe łóżka, szafki, stoliki. Działa także gabinet zabiegowy, są zrobione śluzy. Oddział został zamknięty drzwiami na domofon, co zapewni bezpieczeństwo pacjentom. Następnie został uruchomiony blok operacyjny wyposażony w najnowocześniejszy sprzęt medyczny. Chirurdzy już wykonali pierwsze operacje. Działa również oddział chirurgiczny. Częściowo uruchomiony został oddział wewnętrzny i leczenia są pierwsi pacjenci.

— Planujemy otwierać kolejne oddziały, ale potrzebna jest kadra medyczna i ten nabór trwa. Chcielibyśmy otworzyć pediatrię, ginekologię i geriatrię oraz poradnię gastroenterologiczną, dlatego zapraszamy do współpracy lekarzy i rezydentów pediatrii, ginekologów, radiologów, geriatrów i internistów — mówi dyrektorka Anna Osłowska.

W szpitalu jest już sprzęt potrzebny do utworzenia oddziału geriatrycznego oraz poradni gastroenterologicznej. Cały zakupiony sprzęt

medyczny na potrzeby geriatrii i gastroenterologii oraz wyposażenie niemedyczne geriatrii to nowe wyroby, spełniające wymagane atesty i certyfikaty dopuszczające do stosowania w szpitalach.

Ruszyły również badania tomograficzne. Został podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia na tę usługę. Mimo tych wszystkich prac nad uruchomieniem pocovidowej działalności szpitala nie wiadomo, jak długo uda się te prace kontynuować, ponieważ szpital nadal jest szpitalem tymczasowym. — Jesteśmy w nieustającej zmianie. W każdej chwili gotowi jesteśmy na rozwinięcie oddziału covidowego i zaprzestanie przyjmowania pacjentów na już funkcjonujące oddziały — zaznacza dyrektorka Anna Osłowska. Ma nadzieję, że ten wysiłek włożony w otwieranie oddziałów jednak nie pójdzie na marne, ponieważ po zwalczeniu COVID-19 na pewno szybciej uda się zorganizować szpital na nowo. — Mam nadzieję, że nie będziemy musieli wszystkiego zamykać, że zostanie ZOL, a potem bardzo szybko uda się ponownie otworzyć internę. Ważne, że przeciwiczyliśmy procedury bloku operacyjnego. Jak czwarta fala się cofnie, to my znacznie szybciej uruchomimy pozostałe oddziały. Poprzez te działania przygotowaliśmy się do pracy w normalnej procedurze — zapewnia dyrektorka Anna Osłowska.

Na bloku operacyjnym odbyły się już pierwsze zabiegi

Pracownia tomograficzna

Sala na oddziale wewnętrznym

Sala ZOL

PARTNER GŁÓWNY

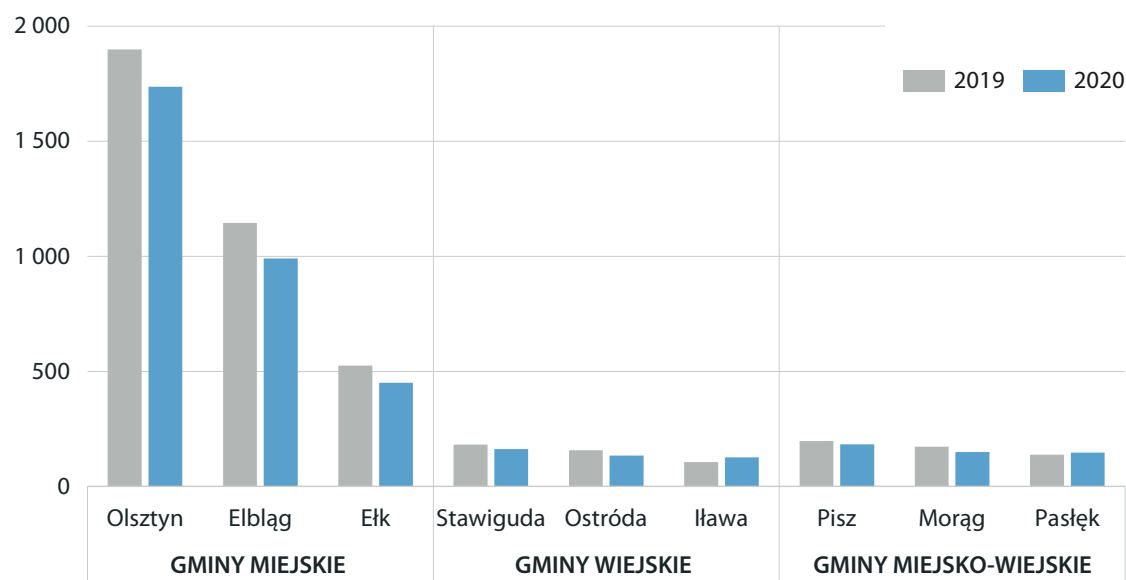
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

GMINY O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Wiesław Śniecikowski, burmistrz Pasłęka

Rozwój społeczno-gospodarczy gminy jest ściśle zależny od liczby powstających nowych podmiotów gospodarczych. To one dają pracę, dochody budżetowe gminie oraz środki do życia mieszkańcom, które wydawane rozwijają lokalny rynek sprzedaży towarów i usług. Realny wzrost dochodów gminy może nastąpić praktycznie tylko w wyniku powstania nowych podmiotów gospodarczych na terenie gminy. Dlatego Gmina Pasłęk, w ramach swoich możliwości finansowych i organizacyjnych, robi wszystko by stworzyć dogodne warunki do powstawania nowych podmiotów gospodarczych, w tym buduje drogi, wodociągi, kanalizację sanitarną, uzbraja i sprzedaje tereny pod nowe inwestycje, tworzy preferencje podatkowe.

Michał Kontraktowicz, wójt gminy Stawiguda

Ten sukces wynika oczywiście z przedsiębiorczości mieszkańców. To ich aktywność tak naprawdę stanowią element, który jest tutaj oceniany. Ale wynika to też z działalności gminy i jej współpracy z mieszkańcami. Celem tej współpracy jest pomoc przedsiębiorcom, aby jak najlepiej im się pracowało. Ważna jest tutaj kwestia podatków od przedsiębiorców, które należą do jednych z najniższych w regionie. Wszystkie te elementy łączą się w całość, tworząc przyjazny klimat do prowadzenia działalności w naszej gminie.

REKLAMA

KOLEJNA DUŻA INWESTYCJA W INFRASTRUKTURĘ SPORTOWĄ W BRANIEWIE

PROJEKT PN „ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ, TERENU PRZY UL. ARMII KRAJOWEJ W BRANIEWIE – BOISKO”
BUDOWA BOISKA PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 6 W BRANIEWIE
– TO KOLEJNY KROK W KIERUNKU ROZWOJU SPORTU W BRANIEWIE.

Mamy zaszczyt poinformować o kolejnej inwestycji, o której realizację wiele razy prosili mieszkańcy. Chodzi o remont boiska przy Szkole Podstawowej Sportowej nr 6 im. Jana Pawła II w Braniewie. Na ten cel pozyskaliśmy kwotę 1 586 762,00 zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Całkowita wartość projektu pn. „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej terenu przy ul. Armii Krajowej w Braniewie – boisko. Budowa boiska przy Szkole Podstawowej nr 6 w Braniewie” to 3 542 200,00 zł.

Co zostanie wykonane w ramach inwestycji?

Lista jest długa, a znalazły się na niej: bieżnia okólna o obwodzie 200 metrów z odcinkiem prostym o długości 120 metrów, bieżnia o nawierzchni poliuretanowej, boisko

do piłki nożnej o nawierzchni typu sztuczna trawa z wypełnieniem granulatem gumowym, boisko wielofunkcyjne przewidziane do gry w koszykówkę, siatkówkę, tenisa ziemnego i piłkę ręczną, skocznia w dal z rozbiegiem o nawierzchni poliuretanowej o długości 40 metrów i zeskoknią wypełnioną piaskiem, rzutnia kulą z betonowym kołem do rzutu, tor dla rolkarzy o nawierzchni z kolorowego betonu asfaltowego o długości 381,5 metra, plac zabaw dla dzieci z podziałem na grupy wiekowe oraz siłownia zewnętrzna składająca

się z 9 podwójnych urządzeń do ćwiczeń i rekreacji. Poza tym oba boiska — zarówno to do piłki nożnej, jak i uniwersalne — zostaną oświetlone tak, by umożliwić grę nawet po zmroku. Pozostały teren oświetlony będzie lampami parkowymi. Umowa z wykonawcą — firmą z Żukowa — już podpisana. Teraz pozostaje tylko czekać na rozpoczęcie prac budowlanych, by już wkrótce wszyscy mieszkańcy mogli cieszyć się nowoczesną infrastrukturą sportową, dzięki której rozwinię się niejeden braniewski talent.

PASŁĘCKIE ZABYTKI W DOBRYCH RĘKACH

Pasłęcki samorząd od wielu lat aktywnie dba o stan naszego dziedzictwa kulturowego, angażując wiele środków finansowych w przywrócenie zabytkom świetności i udostępnienie turystom odwiedzającym nasze miasto i okolice.

W wyniku wieloletnich starań udało się pozyskać środki UE na rewitalizację murów obronnych oraz wielu innych cennych budowli. Warto wspomnieć tu o utworzeniu w części zabytkowego Ratusza w Pasłęku Pasłęckiego Centrum Integracji oraz o dofinansowywaniu restauracji zabytków zlokalizowanych w kościołach w Pasłęku,

Mariance czy też Zielonce Pasłęckiej.

Naturalną konsekwencją rozpoczętych już prac jest stały nacisk na poprawę stanu naszych zabytków. Tak więc z uwagi na zły stan dachu Ratusza w Pasłęku została zlecona jego naprawa, która pozwoli na pełne

wyeksponowanie tego cennego zabytku.

W trakcie prac związanych z rewitalizacją zabytkowego muru obronnego w Pasłęku zwrócono także uwagę na wzmocnienie balustrady przy ulicy Zamkowej.

BEATA SOKOŁOWSKA, BURMISTRZ BIAŁEJ PISKIEJ

ROK 2021 TO PÓŁMETEK OBECNEJ KADENCJI. TO PIERWSZE PODSUMOWANIE TEGO, CO UDAŁO SIĘ DO TEJ PORY ZROBIĆ. POMIMO TRUDNEGO ROKU, GDY DOŚWIADCZYLIŚMY PANDEMII I JEJ SKUTKÓW, ZREALIZOWALIŚMY WIELE INWESTYCJI.

Sukcesywnie pracujemy nad kolejnymi punktami z naszej mapy lokalnych potrzeb, ubiegamy się o kolejne dofinansowania i czekamy na wyniki tych jeszcze nierozstrzygniętych. Przedstawiam to, co udało się nam osiągnąć. To nie wszystkie sukcesy, które odnotowaliśmy, ale te jedne z ważniejszych.

REMONTY DRÓG

- Z Funduszu Dróg Samorządowych wyremontowaliśmy drogi w Orłowie, Zalesiu, Pawlocinie, ulicę Pocztową w Bemowie Piskim, ulicę Prusa i odcinek ulicy Batorego w Białej Piskiej. Kwota dofinansowania, którą łącznie pozyskaliśmy na ww. remonty dróg, to prawie 3 mln złotych.
- Z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wyremontowaliśmy ulicę Sikorskiego w Białej Piskiej. W ramach przebudowy, której celem było podwyższenie standardu drogi, powstała nawierzchnia bitumiczna, chodnik z kostki betonowej, kanalizacja deszczowa i oświetlenie. Wartość inwestycji to ponad 1 mln 150 tys. złotych.
- Na ostatnim etapie jest przebudowa drogi gminnej, ulicy Lipowej w Bemowie Piskim, o którą

mieszkańcy ubiegali się od wielu lat. Wartość inwestycji to ponad 508 tys. złotych, na którą otrzymaliśmy dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

- Dzięki dobrej współpracy z Powiatem Piskim wyremontowano drogi powiatowe w gminie Biała Piska: w miejscowości Ruda, na odcinkach Świdry – Łodygowo, Długi Kąt – Kowalewo, ulicę Konopnicką w Białej Piskiej oraz odcinek Lipińskie – Skarżyn. Łączna wartość ww. inwestycji to ponad 9 mln 230 tys. złotych.

INWESTYCJE

- Ponad 30 mln złotych to łączna kwota, na którą złożyliśmy trzy wnioski w ramach rządowego programu „Polski Ład”. Wnioski dotyczą modernizacji oczyszczalni ścieków w Białej Piskiej, przepompowni ścieków w Sulimach i Drygach, stacji uzdatniania wody w Bemowie Piskim, budowy kotłowni biomasowej i magazynu zrębów, przebudowy istniejących i budowy preizolowanych sieci, przyłączy ciepłowniczych, rewitalizacji parku miejskiego w Białej Piskiej. Czekamy na rozstrzygnięcie.
- Wyremontowaliśmy zabytkową

wieżę ciśnień w Białej Piskiej. Prace podzielone były na trzy etapy: pierwszy – prace budowlane, ziemne, betonowe, zbrojeniowe i ślusarskie, drugi – roboty konserwacyjno-zabytkowe, a trzeci – prace elektryczne i sanitarne. Całkowita wartość inwestycji, na którą dofinansowanie otrzymaliśmy z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, wyniosła 1 mln 436 tys. złotych.

- Ponad 1 mln 250 tys. złotych wyniosła wartość projektu „Nowoczesny e-urząd w Białej Piskiej”, na który otrzymaliśmy dofinansowanie z Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Dzięki projektowi mieszkańcy gminy mogą załatwiać sprawy urzędowe przez Internet, bez wychodzenia z domu. W ramach projektu kupiliśmy także sprzęt informatyczny i oprogramowanie, wdrożyliśmy systemy teleinformatyczne i uruchomiliśmy e-usługi.
- Otrzymaliśmy 1 mln 200 tys. zł dofinansowania na budowę kanalizacji sanitarnej od wsi Cibory do wsi Świdry Kościelne z oczyszczalnią ścieków. To wsparcie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, skierowanego do gmin, w których niegdyś działały PGR-y.
- Realizujemy pierwszy projekt transgraniczny Interreg Litwa – Polska. Głównym celem projektu jest pobudzenie aktywności seniorów i osób niepełnosprawnych, w tym zlikwidowanie barier architektonicznych, by mogli ten cel zrealizować. Dlatego w ramach projektu odbywają się wymiany seniorów z Białej Piskiej i Litwy, podczas których uczestnicy wdrażają działania edukacyjne, kulturalne i sportowe. Trwa remont pomieszczenia przy ulicy Kościuszkowej w Białej Piskiej, które będzie do wyłącznej dyspozycji naszych seniorów. Pomieszczenie będzie umeblowane, wyposażone w sprzęt muzyczny i komputerowy. Będą wyremontowane także schody i wykonany podjazd dla osób niepełnosprawnych. Całkowita wartość projektu to prawie 120 tys. euro.
- Ponad 356 tys. złotych otrzymaliśmy na projekt „Rehabilitacja medyczna schorzeń kręgosłupa i narządów ruchu wśród mieszkańców gminy Biała Piska”. W ramach projektu mieszkańcy naszej gminy bezpłatnie brali udział w badaniach i diagnozie układu kostno-stawowego i mięśniowego, rehabilitacji medycznej, aktywizacji ruchowej i edukacji prozdrowotnej.
- Zbudowaliśmy sieć wodociągową Pogorza Wielka – Monety. Inwestycja ma na celu dostarczenie dobrej jakości wody mieszkańcom oraz wyłączenie zużycia kosztownej i wymagającej kapitalnego remontu hydroforni w Rakowie Małym. Wartość inwestycji

to prawie 326 tys. złotych. Inwestycję zrealizowaliśmy w ramach dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z tego samego dofinansowania w 2022 roku w Rakowie Małym powstanie lokalna oczyszczalnia ścieków. Wartość inwestycji szacowana jest na ok. 700 tys. złotych.

- Otrzymaliśmy dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego na projekt „Aktywna i zdrowa rodzina”. W ramach projektu odbywały się rodzinne wyjazdy integracyjno-szkoleniowe, zajęcia dla dzieci, zajęcia „Zdrowe ciało, zdrowy duch”, spotkania ze specjalistami (coach rodziny, psycholog, pedagog) czy wsparcie pracownika socjalnego. Kwota dofinansowania to blisko 364 tys. złotych.
- Dzięki dofinansowaniu trzech projektów, do naszych szkół trafiły komputery. Pierwszy projekt „Ja w Internecie” sfinansowano ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Kolejny sprzęt kupiliśmy dzięki dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Kwota dofinansowania, o którym mowa, to ponad 172 tys. złotych. Celem dwóch projektów było wsparcie szkół w kształceniu na odległość w związku z ogłoszonym stanem epidemii. Zamknięcie placówek oświatowych wymusiło nowe standardy prowadzenia zajęć edukacyjnych. Laptopy umożliwiły uczniom pozabawionym dostępu do tego typu urządzeń realizację podstawy programowej.
- Z Funduszu Sprawiedliwości otrzymaliśmy dofinansowanie (ok. 88 tys. zł) na zakup średniego zestawu do ratownictwa, specjalnych ubrań, butów, czy rękawic dla strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej w Skarżynie. Po wielu miesiącach intensywnych starań, straż wpisano do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Ponadto z Urzędu Marszałkowskiego otrzymaliśmy dofinansowanie na montaż ogrzewania w ramach modernizacji Ochotniczej Straży Pożarnej w Kruszewie.
- Z innymi samorządami przystąpiliśmy do prac nad projektem Mazury Velo. To pomysł na szlak rowerowy, łączący Green Velo i Mazurską Pętlę Rowerową. Na realizację inwestycji będziemy ubiegać się o środki unijne. W przypadku naszej gminy ścieżka rowerowa przebiegająca przy trasie wojewódzkiej mogłaby z perspektywy dwóch kółek połączyć nas z Elkiem.
- Ponadto z Urzędu Marszałkowskiego otrzymaliśmy dofinansowania na wyremontowanie sali Urzędu Stanu Cywilnego, modernizację boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Białej Piskiej itp.

INWESTORZY

Trwają intensywne prace i rozmowy z inwestorami, którzy chcą rozpocząć działalność gospodarczą w gminie Biała Piska. Jesteśmy na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W ramach pierwszej inwestycji przewidziano budowę obiektów o funkcjach m.in. produkcyjnych, przetwórstwa spożywczego, rolnego. Na inwestycji skorzystaliby rolnicy, mogący kontraktować swoje uprawy. W ramach drugiej inwestycji ma powstać centrum logistyczne, w którym utworzono by według inwestora ponad 300 miejsc pracy. W ramach trzeciej ma powstać stacja benzynowa.

Poza ww. inwestycjami realizowane są także te, które kładą mocny nacisk na inwestycję w mieszkańców. W przeciągu dwóch lat udało się zaszczepić w mieszkańcach ideę Kół Gospodyń Wiejskich. Dzisiaj mamy ich aż siedem i wciąż zakładane są nowe. Każde koło specjalizuje się w swojej dziedzinie: od kulinariów po wyroby rękodzieła. Dzisiaj realizują po kilkanaście projektów, na które otrzymały dofinansowanie od marszałka czy z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Od dwóch lat realizujemy granty „Działaj Lokalnie” i „Wspólne Podwórko”. W obu grantach, w ramach których zrealizowano już kilkanaście projektów i wciąż realizowane są nowe, działania obywatelskie na rzecz poprawy jakości środowiska zamieszkania i tworzenia nowych miejsc wypoczynku przeprowadziło kilka grup nieformalnych składających się z mieszkańców naszej gminy i Kół Gospodyń Wiejskich. Dzięki grantom powstały nowe skwery czy architektura sportowa.

To, co przed nami, to kolejne miesiące i lata intensywnych starań i prac nad kolejnymi priorytetami, tj.:

- remonty dróg
- rozbudowa oczyszczalni ścieków
- rewitalizacja parku miejskiego z infrastrukturą rekreacyjno-turystyczną
- budowa lokalnych oczyszczalni ścieków
- modernizacja sieci ciepłowniczych
- inwestycje w fotowoltaikę
- wykonanie zmiany planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań pod kolejnych inwestorów
- i wiele innych.

Zrealizowane inwestycje, te, które jeszcze przed nami, przystąpienie do różnych inicjatyw z innymi samorządami, remonty dróg powiatowych w naszej gminie czy w pozytywnym tego słowa znaczeniu poruszenie mieszkańców do wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych i realizowania projektów to pokłosie obustronnej, dobrej współpracy. Przed nami kolejne miesiące i lata intensywnych prac, wdrażania strategii, realizacji priorytetów służących rozwojowi naszej gminy.

Zielona transformacja energetyczna stolicy Warmii i Mazur Dobra Energia dla Olsztyna i jego mieszkańców

W Olsztynie powstaje jedna z najnowocześniejszych w Europie Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów. Zagwarantuje ona w pełni ekologiczną produkcję ciepła i energii elektrycznej w tzw. skojarzeniu z paliwa alternatywnego, jakim jest kaloryczna frakcja odpadów. Jest ona kluczowa nie tylko dla mieszkańców Olsztyna, ale i dla całego regionu, bo pozwala na realizację dwóch ważnych celów: zapewnienie ekologicznych dostaw ciepła przy jednoczesnym rozwiązaniu problemu zagospodarowania odpadów pochodzenia komunalnego na całym obszarze Warmii i Mazur. Podmiotem odpowiedzialnym za jej realizację jest spółka Dobra Energia dla Olsztyna.

Nowa inwestycja pozwoli na zastąpienie obecnych, wyeksploatowanych już instalacji węglowych instalacją wytwarzającą energię zgodnie z gospodarką o obiegu zamkniętym, która będzie dostarczać mieszkańcom Olsztyna zarówno energię elektryczną, jak i ciepło. Projekt pozwoli zmniejszyć nawet o połowę ilość węgla zużywanego obecnie do produkcji ciepła i jednocześnie znacząco ograniczyć emisję szkodliwych zanieczyszczeń do atmosfery, co jest w pełni zgodne z polityką klimatyczną Polski i całej Unii Europejskiej.

Sposób realizacji projektu i szerokie finansowanie

Projekt realizowany jest w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Wylonionym w przetargu publicznym prywatnym partnerem, odpowiedzialnym za realizację inwestycji oraz jej prowadzenie przez okres 25 lat, jest Dobra Energia dla Olsztyna Sp. z o.o. Jest to spółka celowa, stworzona specjalnie do przeprowadzenia oraz zarządzania tą innowacyjną instalacją. Partnerem publicznym jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Olsztynie.

Od początku budowy, czyli od połowy 2020 roku, projekt jest realizowany przy wykorzystaniu unijnej dotacji zarządzanej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska. Dofinansowanie z UE w ramach programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, osi priorytetowej II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”, działania 2.2 „Gospodarka odpadami komunalnymi” wynosi około 172 mln zł. Instalacja została wsparta również finansowaniem długoterminowym przez Polski Fundusz Rozwoju (PFR) oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) wraz z grupą polskich i międzynarodowych banków. Dług uprzywilejowany o wartości 490 mln zł został certyfikowany jako zielony kredyt zgodnie z LMA Green Loan Principles. Meridiam – mający 95 proc. udziałów w spółce Dobra Energia dla Olsztyna – oraz hiszpańska firma Urbaser – podmiot świadczący usługi dla samorządów w sektorze gospodarki odpadami i ich przetwarzania – w ramach realizacji inwestycji w Olsztynie zapewnią własny kapitał, który uzupełni finansowanie.

– *Spółka Dobra Energia dla Olsztyna to nie tylko wiedza wynikająca z realizacji proekologicznych inwestycji, ale przede wszystkim ludzie, którzy są i będą związani z miastem, gwarantując długoletnią i fachową współpracę na partnerskich zasadach. Priorytetem specjalistów reprezentujących naszą spółkę jest traktowanie projektu realizowanego w Olsztynie jako wzorcowego pod względem technologicznym i ekologicznym* – mówi Krzysztof Witkowski, prezes spółki.

Stan realizacji inwestycji

Do dziś wykonano w zamkniętym stanie surowym budynek elektryczny kotłowni szczytowej. W tej chwili trwają tam prace instalacyjne. W samym budynku kotłowni posadowiono już kotły szczytowo-rezerwowe oraz pompy obiegowe. Zakończony został także montaż kanałów spalin komina. Obecnie trwa montaż rurociągów i innego wyposażenia. W najbliższych dniach planowane jest przyłączenie instalacji do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Zakończono również prace budowlane w obiektach towarzyszących, takich jak komora przyłączeniowa do sieci wodociągowej, komora pomiarowa na sieci ciepłowniczej, fundamenty przeciwpożarowego zbiornika wody, mury oporowe w miejscu zbiorników oleju opałowego, głównej komory wodomierzowej czy budynku nastawni i maszynowni. Obecnie trwa wyposażanie tych obiektów.

Na teren budowy dostarczone zostały rozdzielnie elektryczne średniego napięcia oraz automatyki i sterowania pracą kotłów. W kolejnych tygodniach, przy udziale inspektorów Urzędu Dozoru Technicznego, planowane jest przeprowadzenie pierwszego odbioru z próbą szczelności zbiorników olejowych stanowiących rezerwowo paliwo dla kotłowni.

Transformacja energetyczna Olsztyna

Główne korzyści z nowej inwestycji wiążą się z możliwością zadbania o środowisko naturalne. Jest to szczególnie istotne dla Warmii i Mazur – jednego z najczystszych i najczystszych regionów w Polsce. Instalacja budowana przez spółkę Dobra Energia dla Olsztyna całościowo będzie spełniać najwyższe normy w zakresie ochrony środowiska, a nawet sprostą przyszłym europejskim wymaganiom zdefiniowanym w ramach nowych konkluzji dotyczących BAT. Sam zakład ma być jedną z najnowocześniejszych i najbardziej ekologicznych instalacji nie tylko w Polsce, ale i w Europie.

– *Dobra jakość powietrza jest szczególnie istotna dla Warmii i Mazur. Ekologiczna instalacja zasilana paliwem alternatywnym jest nowoczesnym rozwiązaniem, które nie tylko spełnia najnowsze wytyczne Unii Europejskiej, ale także rozwiązuje problem składowania odpadów w całym regionie* – wskazuje Krzysztof Witkowski.

Artykuł sponsorowany

Budowa instalacji termicznego przekształcania frakcji energetycznej z odpadów pochodzących z odpadów komunalnych z odzyskiem energii elektrycznej i ciepłej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

GUS | NSP 2021

OSOBY BIERNE ZAWODOWO (W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ) W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (BAEL)

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WG BAEŁ

BIERNI ZAWODOWO (W TYS. OSÓB) W WOJEWÓDZTWIE (W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ)

	OGÓŁEM	MIASTO	WIEŚ
2017	511	295	215
2018	515	295	219
2019	516	293	224
2020	509	293	216

Marcin Paliński, starosta nidzicki

Działania związane z przeciwdziałaniem bezrobociu i promocji zatrudnienia to istotny punkt naszej polityki samorządowej. Staramy się, aby stopa bezrobocia w powiecie nidzickim stale malała lub utrzymywała się na stabilnym poziomie. Firmy działające na naszym rynku to siła napędowa gospodarki, a także wiele miejsc pracy. Ostatni rok w dobie panującej pandemii koronawirusa był niezwykle trudny, ale dzięki zaangażowaniu zespołu, którym mam przyjemność kierować, znacząco ograniczyliśmy jej skutki oraz zastosowaliśmy szereg instrumentów wspierających naszych lokalnych przedsiębiorców, którzy w ostatnim roku otrzymali z tarczy Antykryzysowej ponad 10 mln zł. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja i unowocześnianie lokalnego rynku pracy stanowią ważny element naszej strategii, którą przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Nidzicy oraz samorządami gminnymi stale realizujemy.

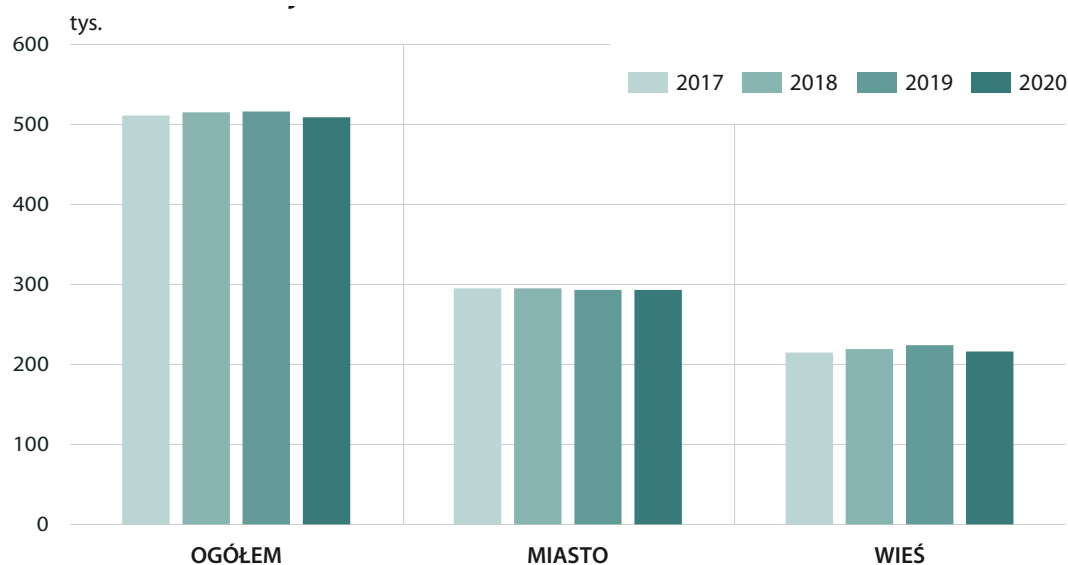
Marzanna Wardziejewska, starosta gołdapski

Cieszymy się, że mimo pandemii w dalszym ciągu następuje poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy. Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia jest jednym z naszych priorytetów. Jako powiat, poprzez długofalowe programy, wspieramy pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz aktywizujemy osoby pozostające bez pracy. W ostatnim roku przełożyło się to na znaczne zmniejszenie liczby bezrobotnych do poziomu najniższego w historii oraz najniższego w regionie. Obecnie stopa bezrobocia w powiecie gołdapskim jest znacznie niższa niż średnia na Warmii i Mazurach, a jeszcze kilkanaście lat temu zajmowaliśmy niechlubne pierwsze miejsce w województwie i czołowe miejsce w kraju. Na tej podstawie możemy stwierdzić, że konsekwentnie prowadzone na przestrzeni lat działania społeczno-gospodarcze przynoszą pozytywne efekty.

BEZROBOCIE REJESTROWANE W POWIATACH — LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA

stan na 31.12.2020

	POWIATY	LICZBA BEZROBOTNYCH	STOPA BEZROBOCIA
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	51 475	10
1	Powiat kętrzyński	3 739	20
2	Powiat braniewski	2 499	19
3	Powiat bartoszycki	3 348	17
4	Powiat węgorzewski	1 105	17
5	Powiat elbląski	3 096	16
6	Powiat piski	2 211	15
7	Powiat działdowski	3 181	14
8	Powiat lidzbarski	1 737	13
9	Powiat ełcki	3 977	13
10	Powiat olecki	1 475	11
11	Powiat mrągowski	1 929	11
12	Powiat giżycki	1 905	11
13	Powiat ostródzki	3 780	11
14	Powiat olsztyński	4 240	10
15	Powiat szczycieński	2 278	10
16	Powiat gołdapski	864	10
17	Powiat nowomiejski	1 451	9
18	Powiat m. Elbląg	3 204	8
19	Powiat nidzicki	700	7
20	Powiat iławski	1 732	5
21	Powiat m. Olsztyn	3 024	3

WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI (W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ)

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM				MIASTA				WIEŚ			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Współczynnik aktywności zawodowej												
Polska	56	56	56	56	56	57	56	56	57	56	56	56
Warmińsko-Mazurskie	54	53	53	53	55	55	54	54	53	52	50	52
Wskaźnik zatrudnienia												
Polska	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	55
Warmińsko-Mazurskie	50	50	51	52	52	52	53	53	48	48	49	50
Stopa bezrobocia												
Polska	5	4	3	3	5	4	3	3	5	4	3	3
Warmińsko-Mazurskie	7	6	3	3	6	5	3	x	10	7	4	4

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM — STAN NA 31 GRUDNIA 2020 R.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

LIDZBARK

LIDZBARK JAKO JEDNO Z MIASTECZEK CITTASLOW INWESTUJE W TURYSTYKĘ I REKREACJĘ. TO BRAMA WJAZDOWA NA WARMIĘ I MAZURY. JEGO HISTORIA SIĘGA POCZĄTKÓW XIV WIEKU. MAŁOWNICZE POŁOŻENIE, BLISKOŚĆ JEZIOR I DUŻEGO OBSZARU LEŚNEGO, KOMPLEKS SPORTOWO-REKREACYJNY, ZABYTKOWY UKŁAD URBANISTYCZNY, ESTETYKA I KAMERALNOŚĆ LIDZBARKA STWARZAJĄ IDEALNE WARUNKI DO WYPOCZYNKU.

Maciej Sitarek
Burmistrz Lidzbarka

Grzybku smacznej kawy, zje lody i odpocznie z pięknym widokiem na Małe Jezioro. Wszystko dzięki środkom pozyskanym z PROW na lata 2014-2020.

— Lidzbark to miejsce, w którym spotykają się jeziora, lasy i rzeki. Gminę Lidzbark można przemierzyć pieszo, drogą wodną, rowerem, a nawet konno. To wszystko sprawia, że amatorzy turystyki aktywnej, ale i osoby pragnące spędzić czas wolny na plaży będą mogły połączyć to wszystko, odpoczywając w Lidzbarku. Dzięki pozyskiwanym środkom zewnętrznym stale możemy zwiększać atrakcyjność naszej Gminy zarówno dla mieszkańców jak i turystów, którzy tłumnie odwiedzają Lidzbark. Staramy się wychodzić naprzeciw oczekiwaniu mieszkańców. Zrealizowana w tym roku budowa skateparku czy Kawiarenki Cittaslow to inwestycje o których mieszkańcy mówili już od dawna. Dzięki dofinansowaniu udało się je sfinalizować – mówi Burmistrz Lidzbarka Maciej Sitarek.

Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym udało się także w tym roku otworzyć rekreacyjną część lidzbarskiego targowiska, które powstało dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Łączny koszt projektu to 2 293 005 zł, z czego 998 295,25 zł to pozyskane dofinansowanie. Dzięki zaangażowaniu Młodzieżowej Rady Miejskiej w budżet obywatelski w nowym miejscu rekreacji poza pumptrackiem, siłownią zewnętrzną czy linarium powstał skatepark, który jeszcze przed oficjalnym otwarciem cieszył się dużym zainteresowaniem. Skatepark w Lidzbarku zaprojektowany jest w klasycznej formie. Zawiera obustronne na-

Wizualizacja amfiteatru

jazdy, kierujące na centralny element, którym jest Funbox. Każda przeszkoda obiektu zaprojektowana jest tak, aby współgrała z całością, była w pełni funkcjonalna oraz zapewniała płynną i bezpieczną jazdę. Skatepark podzielono na dwie sekcje: dla początkujących oraz dla zaawansowanych. Pumptrack to w dużym skrócie specjalny tor, na którym możemy nabierać prędkości i jeździć w kółko bez pedałowania. To świetne atrakcje dla wszystkich miłośników jazdy na rowerze, deskorolce czy hulajnodze.

W głosowaniu mieszkańców w jednej z edycji Lidzbarskiego Budżetu Obywatelskiego zwyciężył projekt, który zakładał wybudowanie na terenie Lidzbarka tężni solankowych. Z powodu wielokrotnych zmian lokalizacji oraz oczekiwania na decyzję o dofinansowaniu projektu realizacja tego zadania została odłożona. Obecnie prace nad tężniami solankowymi w Lidzbarku są na etapie przeprowadzenia przetargu. Tężnie solankowe już wkrótce pojawią się na bulwarze nad Welem.

Amfiteatr, który powstanie przy ulicy Garbuzy, to najnowsza inwestycja Gminy Lidzbark. Już wkrótce mieszkańcy miasta oraz turyści odwiedzający Lidzbark będą mogli korzystać z nowego obiektu widowiskowego, w którym można będzie podziwiać występy polskich gwiazd estrady oraz sceny kabaretowej. Obecnie inwestycja jest na etapie przetargu. Lidzbarski amfiteatr będzie otwartym, widowiskowym obiektem, służącym do organizowania w okresie letnim niewielkich, lokalnych imprez estradowych.

Kawiarenka cittaslow

Pumptruck

Skatepark

PARTNER GŁÓWNY

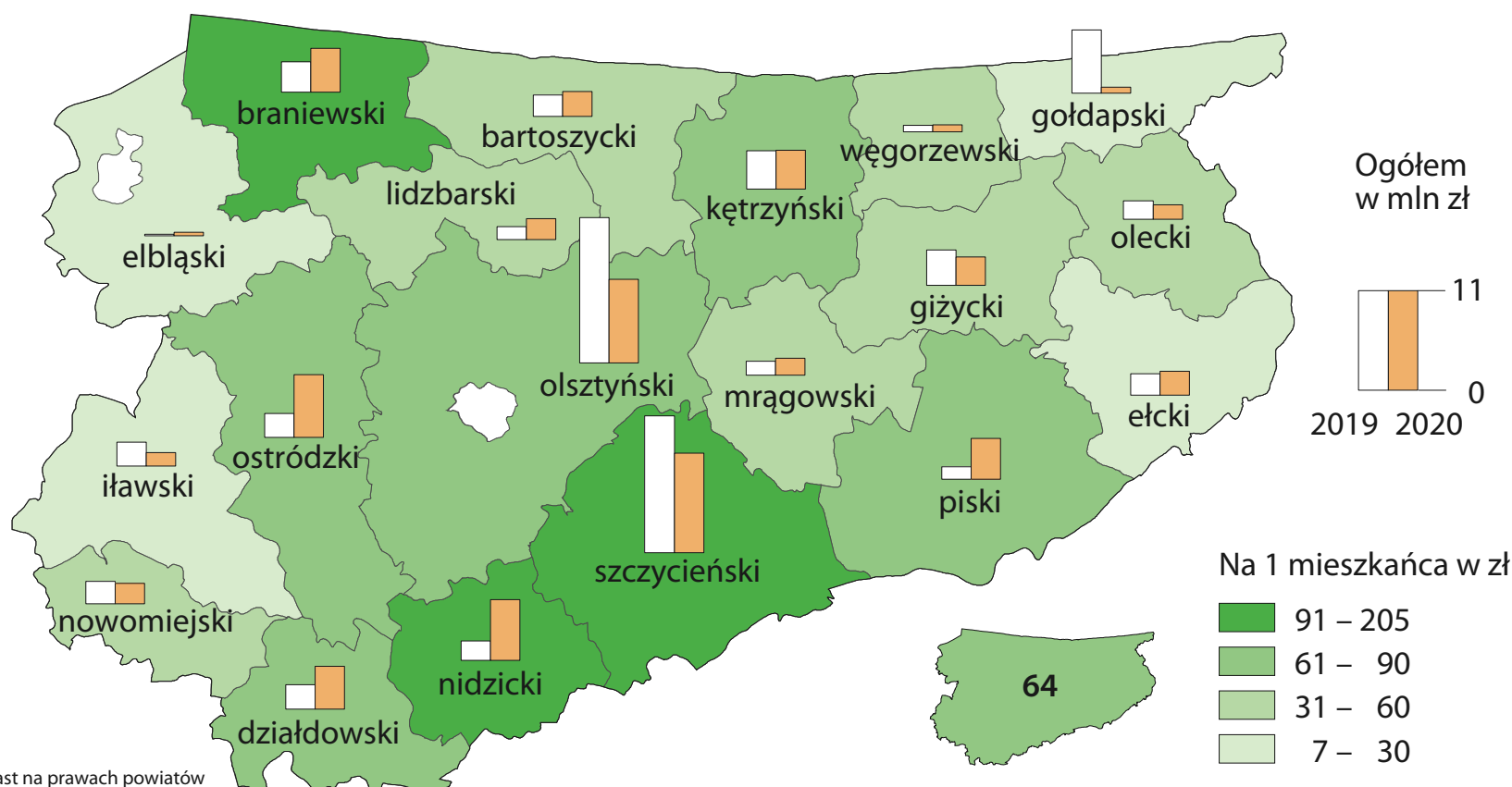
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

GUS | NSP 2021

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW* NA OCHRONĘ ZDROWIA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Marcin Paliński, starosta nidzicki

Znaczące zmiany można zaobserwować w sferze zdrowotnej, gdzie dbamy o wzrost dostępności i jakości usług medycznych dla mieszkańców Powiatu poprzez powstanie nowych i udoskonalanie funkcjonujących już poradni w Zespole Opieki Zdrowotnej w Nidzicy. Zbudowaliśmy i doposażyliśmy budynek Zespołu Opieki Zdrowotnej na potrzeby udzielania świadczeń zdrowotnych dla osób starszych i niepełnosprawnych, a także utworzyliśmy oddział geriatryczny i pracownię tomografii komputerowej. Inwestycja ta, o wartości prawie 20 milionów złotych, powstała dzięki zaangażowaniu wielu osób oraz jest dowodem na istotną rolę jaką placówka odgrywa w wojewódzkim systemie leczenia. Zdrowie mieszkańców powiatu nidzickiego jest dla nas priorytetem. Po wybuchu pandemii koronawirusa nowopowstały oddział został przekształcony w szpital tymczasowy na potrzeby pacjentów chorych na COVID-19 wymagających hospitalizacji. W związku z jego powstaniem do szpitala zaczęły płynąć materiały i sprzęt z Agencji Rezerw Materiałowych na jego organizację o wartości około 7 milionów złotych! Środki pozwoliły wyposażać budynek w nowoczesny sprzęt do diagnostyki, m.in. respiratory, kardiomonitor, pompy infuzyjne, USG, wyposażenie dla personelu oraz tak bardzo potrzebny i oczekiwany tomograf komputerowy. Dzięki skutecznym i intensywnym działaniom oraz bardzo dobrej współpracy z panem wojewodą i całym Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie udaje nam się stale doposażać szpital w niezbędny sprzęt. Szpital tymczasowy to placówka, o której słyszał również po za granicami naszego powiatu, a to dzięki świetnie zorganizowanemu personelowi, który swoją pracę wykonuje profesjonalnie i z najwyższą dbałością o każdego pacjenta.

Karol Motyka, starosta braniewski

Troska o ochronę zdrowia i zdrowie publiczne to zawsze priorytet samorządu powiatu Braniewskiego. Ma to znaczenie, nie tylko z punktu widzenia zmieniających się standardów udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, ale przede wszystkim bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz całego regionu województwa warmińsko-mazurskiego. Trzeba też brać pod uwagę wyzwania, z jakimi służba zdrowia musi mierzyć się w obliczu pandemii koronawirusa. Staramy się stale modernizować Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Braniewie, zarówno jeśli chodzi o infrastrukturę, jak i nowoczesny sprzęt medyczny. Nasze cele inwestycyjne staramy się realizować z wykorzystaniem własnych środków finansowych, a także szukamy możliwości dofinansowania z budżetu państwa i innych źródeł zewnętrznych. Z myślą o pacjentach chorych na COVID-19 w roku 2020, z pomocą środków w wysokości 670 tys. zł przekazanych przez wojewodę warmińsko-mazurskiego, przeprowadziliśmy inwestycje związane z wykonaniem instalacji tlenowej w salach chorych i podłączeniem jej do nowo postawionego zbiornika. Wykonano także remont i wyposażenie pomieszczeń na cele triażu, zakupiono sprzęt medyczny na potrzeby ratownictwa medycznego. Z budżetu powiatu braniewskiego przeznaczyliśmy poważne środki finansowe na rozwój szpitala poprzez dopłaty do udziałów w spółce, podwyższenie jej kapitału zakładowego z przeznaczeniem na inwestycje, pokrycie wkładu własnego dla inwestycji związanej z termomodernizacją budynku szpitala. W roku 2021 trwa kontynuacja zadań związanych z termomodernizacją szpitala, w tym m.in. budowa przyłącza ciepłowniczego w celu zasilenia w energię ciepłą obiektu oraz likwidacja starych kotłów opalanych węglem. W kolejnych latach również przewidujemy wsparcie dla inwestycji i dalszego rozwoju naszego szpitala.

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW NA OCHRONĘ ZDROWIA w zł

(bez miast na prawach powiatów)

	POWIATY	NA 1 MIESZKAŃCA W ZŁ		OGÓŁEM W ZŁ	
		2019	2020	2019	2020
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	66	64	74 287 828	72 235 629
1	Powiat nidzicki	65	205	2 145 306	6 726 628
2	Powiat szczycieński	217	159	15 125 999	11 038 340
3	Powiat braniewski	81	118	3 352 243	4 835 136
4	Powiat piski	24	81	1 336 272	4 517 082
5	Powiat olsztyński	127	73	16 043 749	9 252 567
6	Powiat działdowski	41	73	2 674 162	4 719 020
7	Powiat kętrzyński	68	70	4 265 862	4 322 082
8	Powiat ostródzki	25	67	2 607 011	6 933 937
9	Powiat lidzbarski	36	57	1 468 583	2 343 036
10	Powiat giżycki	69	56	3 911 568	3 146 900
11	Powiat nowomiejski	57	52	2 508 593	2 261 204
12	Powiat bartoszycki	41	48	2 345 304	2 746 606
13	Powiat olecki	59	46	2 005 729	1 574 886
14	Powiat mrągowski	31	38	1 565 999	1 878 748
15	Powiat węgorzewski	33	35	755 034	784 311
16	Powiat etcki	26	28	2 347 302	2 599 180
17	Powiat gołdapski	261	25	7 000 278	672 037
18	Powiat iławski	29	16	2 651 170	1 464 550
19	Powiat elbląski	3	7	177 665	419 380

Jarosław Matlach, starosta szczycieński

Zwracamy szczególną uwagę na rozwój i poprawę jakości służby zdrowia w regionie. Cieszymy się z zajęcia tak wysokiego miejsca w kategorii wydatków budżetowych na ochronę zdrowia. Przez 3 lata zabezpieczyliśmy 21 milionów na budowę szpitala. Rada Powiatu zdecydowała, że 3 lata inwestujemy w szpital. Pandemia spowodowała, że otrzymaliśmy dodatkowe środki z Urzędu Wojewódzkiego i Marszałkowskiego. Zainwestowaliśmy ponad 21 nowe skrzydło szpitala, ponad 10 milionów szpitalny oddział ratunkowy i 12 milionów od wojewody na zakup sprzętu. Mamy jeszcze w planach pralnie i pogotowie. Złożyliśmy również wnioski do Polskiego Ładu na poradnie specjalistyczne.

GMINA GRONOWO ELBLĄSKIE STAWIA NA ROZWÓJ, EDUKACJĘ I BEZPIECZEŃSTWO

W sierpniu 2019 roku zakończyły się działania związane z zadaniem inwestycyjnym pt. „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół w Jegłowniku”, rozpoczęte w 2018 roku, które miały na celu zmniejszenie zużycia energii. Inwestycja była dofinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Poddziałania 4.3.1 „Efektywność energetyczna w budynkach publicznych”.

Koszty realizacji inwestycji:
Własne środki: 336.667,97 zł
Kwota dofinansowania: 1.434.336,47 zł
Całkowity koszt inwestycji: 1.771.004,44 zł

Adaptacja części budynku Zespołu Szkół w Gronowie Elbląskim na przedszkole. Celem działania była poprawa warunków oraz zwiększenie miejsc w tej placówce. Zadanie zostało dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Poddziałania 9.3.5 „Infrastruktura edukacji przedszkolnej”.

Koszty realizacji inwestycji:
Własne środki: 143.203,69 zł
Kwota dofinansowania: 572.456,93 zł
Koszty niekwalifikowane: 292.312,08 zł
Całkowity koszt inwestycji: 1.007.972,70 zł

Projekt polegał na budowie placu rekreacyjno-turystycznego, zakupie sceny, utwardzeniu nawierzchni (polbruk), budowie alejek, ustawieniu stoisk drewnianych, ławek, koszy, maxiszechów, mini-golfa i ekranu projekcyjnego w miejscowości Gronowo Elbląskie, który stał się miejscem spotkań, zabawy oraz odpoczynku dla całych rodzin. Miejscem pełniącym funkcję zarówno rekreacyjną jak i kulturalną.

Kwota dofinansowania 102.371,00 zł
Całkowity koszt inwestycji: 276.672,12 zł

Celem planowanej operacji był rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej poprzez przebudowę ciągu pieszego – deptaka rekreacyjnego w Gronowie Elbląskim, dodatkowo została zakupiona solarna ławka parkowa – solarna. Model wyposażony w drewniane oparcie, panel słoneczny o mocy 80 W, dwa gniazda USB.

Kwota dotacji: 76.278,00 zł
Całkowity koszt inwestycji: 186.132,01 zł

W maju 2019 roku została podpisana umowa z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na dofinansowanie zadania na dotyczącego przebudowy części drogi gminnej nr 102026N w miejscowości Jegłownik w ciągu której przebiega ulica Nowa. Dofinansowanie pochodziło z Funduszu Dróg Samorządowych (FDS), który stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Łączny koszt robót inwestycyjnych: 447.848,28 zł
Udział środków z dofinansowania: 351.947,90 zł
Całkowity koszt inwestycji: 799.796,18 zł

Przygotowanie kompletnej dokumentacji technicznej i przeanalizowanie warunków i zasad udzielania bezzwrotnej pomocy finansowej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa pozwoliło na złożenie wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia polegającego na remoncie nawierzchni jezdni ulicy Osiedlowej w Gronowie Elbląskim, co zakończyło się podpisaniem umowy na dofinansowanie oraz wykonaniem pierwszego etapu remontu ul. Osiedlowej w miejscowości Gronowo Elbląskie. Przeprowadzony zakres prac obejmował wykonanie nowej bitumicznej jezdni z warstwą ścierną dla odpowiedniej kategorii ruchu drogowego, poprawę geometrii skrzyżowań drogi, regulację łuków remont istniejących elementów odwodnienia, dostosowanie pionowego oznakowania do nowego projektu organizacji ruchu oraz przebudowę istniejących miejsc parkingowych i zjazdów. Dzięki znakomitej współpracy Gminy i KOWR Olsztyn udaje się realizować wiele innych inwestycji drogowych.

Koszt robót budowlanych: 377.812,31 zł
Udział środków z dofinansowania: 377.812,31 zł
Długość wyremontowanej drogi: 239 m
Całkowity koszt inwestycji: 755.624,62 zł

Kolejną inwestycją była inwestycja polegająca na przebudowie drogi powiatowej 1103N na odcinku od mostu na rzece Fiszewka (Mojkowo) do skrzyżowania ulic Elbląskiej-Swierkowej-Przemysłowej. Realizacja inwestycji obejmowała szeroki zakres prac budowlanych zaczynających się już głęboko w ziemi, czyli przebudowa kolektora kanalizacji deszczowej przebiegającego wzdłuż ulicy Elbląskiej.

Wartość robót budowlanych według dokumentacji przetargowej wyniosła: 3.979.707,64 zł
Udział środków budżetu gminy według założenia wynosił: 1.048.955,85 zł
Całkowity koszt inwestycji: 5.028.663,49 zł

Remont nawierzchni jezdni na odcinku Gronowo Elbląskie Jasionno. Założenia remontowe polegały na wykonaniu tak zwanej „nakładki asfaltowej” na istniejącą nawierzchnię bez ingerencji w korpus drogowy, jednak podczas tego typu prac z uwagi na zmianę niwelety konieczne jest wykonanie dodatkowych prac w postaci wykonania poboczy wzdłuż nowo ułożonej masy bitumicznej. Ze względu na koszty jakie generowała inwestycja Zarządca drogi z porozumieniem i współinwestorami wykonał remont części jezdni drogi wraz z umocnieniem poboczy z kruszywa stabilizowanego.

Koszt robót budowlanych według procedury przetargowej wyniósł 1.188.454,29 zł, natomiast udział środków budżetu gminy wynosił 555.000,00 zł. **Całkowity koszt inwestycji: 1.743.454,29 zł**

Remont nawierzchni drogi Fiszewo – DK22. Wykonanie remontu polegało na dokładnym przygotowaniu istniejącej nawierzchni jezdni do wykonania bitumicznej warstwy ściernalnej. Oprócz wykonanej „nakładki” asfaltowej zostały wykonane pobocza z kruszywa stabilizowanego. Przeprowadzenie remontu było możliwe dzięki dobrej współpracy władz gminy Gronowo Elbląskie wraz ze Starostwem Powiatowym w Elblągu.

Koszt robót budowlanych według procedury przetargowej wyniósł 1.188.454,29 zł, natomiast udział środków budżetu gminy wynosił 555.000,00 zł. **Całkowity koszt inwestycji: 1.743.454,29 zł**

Realizacja inwestycji związanej z remontem nawierzchni jezdni drewnianej mostu na rzece Fiszewka w miejscowości Błotnica nie należała do najprostszych, nie tyle pod względem konstrukcyjnym i technicznym, co pod względem finansowym. Niewielki obiekt budowlany generował ogromne koszty, ale w tym roku udało się sfinalizować tę inwestycję. Oprócz drewnianej jezdni mostu wyremontowana została cała konstrukcja. Dzięki takiemu kompleksowemu remontowi most będzie mógł znacznie dłużej pełnić swoją funkcję. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane ze środków własnych budżetu gminy Gronowo Elbląskie.

Łączny koszt: 89.728,50 złotych
Całkowity koszt inwestycji: 89.728,50 zł

W dniu 25 sierpnia 2020 roku Wójt Gminy podpisał umowę z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego na dofinansowanie wieloletniego zadania mającego na celu modernizację oczyszczalni ścieków w Gronowie Elbląskim. Głównym celem planowanej inwestycji jest przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków celem usprawnienia procesu oczyszczania ścieków i zapewnienie dotrzymania standardów jakości ścieków, co pozytywnie wpłynie na jakość życia mieszkańców Gminy oraz ochronę środowiska.

Pozyskane dofinansowanie: 1.996.819,00 zł
Całkowity koszt inwestycji: 3.993.640,87 zł

Dnia 05 sierpnia 2021 roku Wójt Gminy Gronowo Elbląskie Marcin Słezak podpisał umowę Nr ZRGo-ZPTP-2/2021 z firmą WAWRZA-SZEK ISS Sp. z o.o. ul. Leszczyńska 22, Bielsko-Biała na dostawę nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego MAN TGM 13.290 z napędem 4x4 dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Jegłowniku.

Termin realizacji w/w umowy: do 3 miesięcy od dnia podpisania umowy.
Środki własne: 172.970,00 zł
Kwota dofinansowania: 674.500,00 zł
Całkowity koszt inwestycji: 847.470,00 zł

W miejscowości Jasionno powstało pierwsze w całym powiecie elbląskim mieszkanie chronione, w ramach RZĄDOWEGO PROGRAMU „ZA ŻYCIEM”, który był koordynowany przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego. Mieszkanie przeznaczone jest dla trzech osób, zaś na chwilę obecną zamieszkają w nim dwie osoby niepełnosprawne intelektualnie.

Środki własne: 53.636,64 zł
Kwota dofinansowania: 155.687,00 zł
Całkowity koszt inwestycji: 209.323,64 zł

PARTNER GŁÓWNY

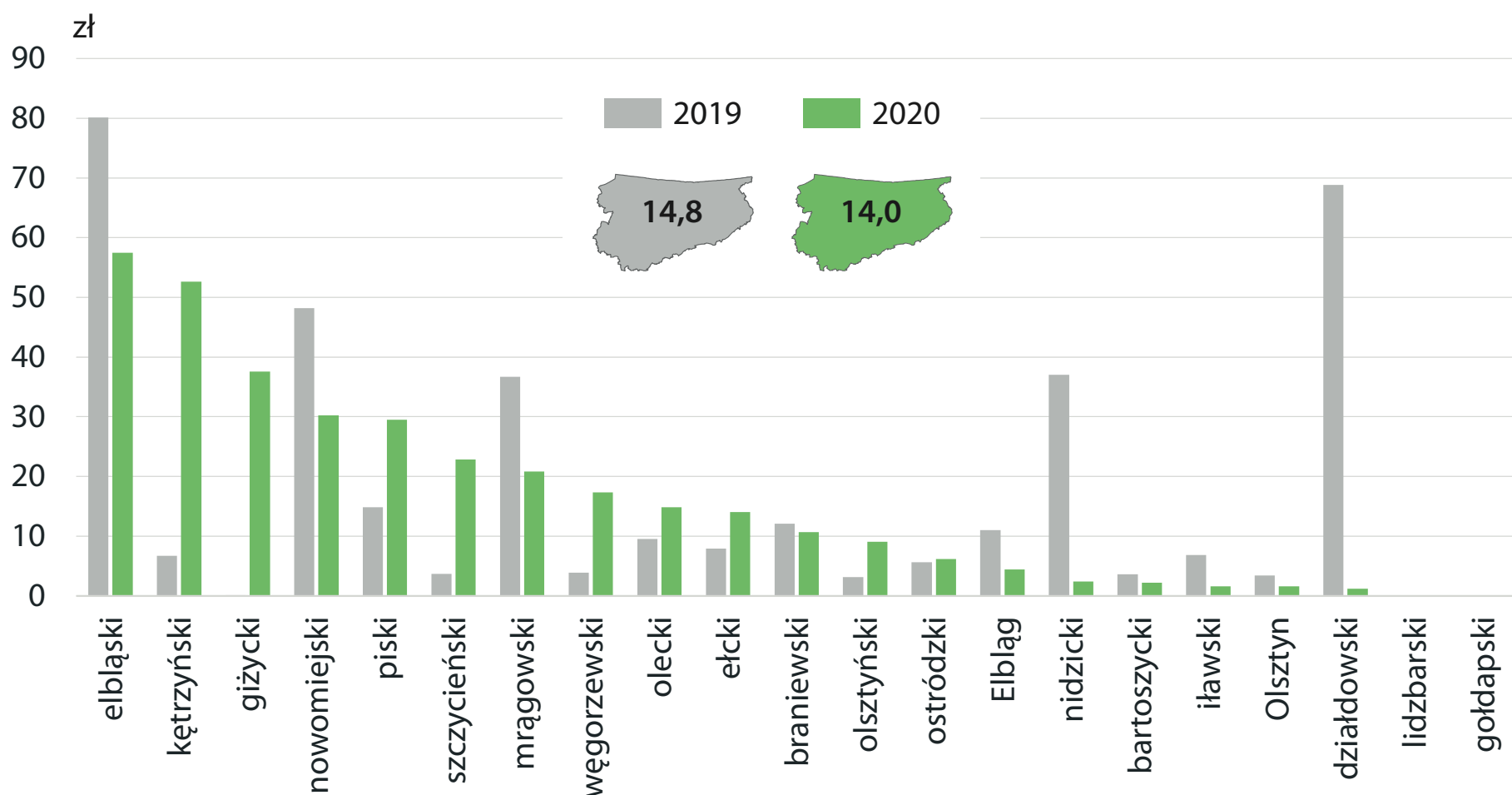
BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

ŚRODKI POWIATÓW Z UE NA FINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Maciej Romanowski, starosta elbląski

Jest nam niezmiernie miło, że po raz kolejny uplasowaliśmy się w pierwszej trójce w kategorii „środki powiatów z UE na finansowanie programów i projektów”. Z roku na rok sięgamy po coraz to większe środki pochodzące z budżetu UE. W roku 2020 realizowaliśmy 14 projektów i grantów współfinansowanych ze środków UE. Taka pozycja naszego powiatu to efekt zespołowej i wyteżonej pracy wielu ludzi: radnych Rady Powiatu w Elblągu, członków Zarządu Powiatu w Elblągu i dyrektorów oraz pracowników naszych jednostek organizacyjnych, bez których zaangażowania nie byłoby to możliwe. Nie spoczniemy na laurach i będziemy nadal ciężko pracowali, by ten wynik utrzymać, a może nawet poprawić.

Mirosław Dariusz Drzażdżewski, starosta giżycki

Powiat Giżycki w trakcie dzięki wsparciu finansowemu budżetu europejskiego zrealizował dotychczas 180 projektów o wartości ok. 185 mln zł. Dofinansowanie z UE przyniosło powiatowi ponad 150 mln zł. W tym czasie zmodernizowano pracownie szkolne, docieplono budynki oświatowe, rozbudowano szpital giżycki o nowy oddział ratunkowy, zakupiono nowoczesny sprzęt medyczny, wybudowano kilometry dróg i ścieżek rowerowych, zamontowano urządzenia do produkcji ciepła i energii z alternatywnych źródeł energii odnawialnej. Uczniowie szkół ponadpodstawowych corocznie korzystają z wyjazdów szkoleniowych i praktyk w wielu krajach UE. Jednostki powiatowe realizują projekty transgraniczne, budują relacje i trwałe przyjaźnie mieszkańców całej społeczności europejskiej. Wszystkie działania nakierowane są na podniesienie jakości i standardów życia mieszkańców naszych lokalnych społeczności. Podsumowując, myślę, że mieszkańcy powiatu giżyckiego dobrze czują się w Unii Europejskiej.

ŚRODKI POWIATÓW Z UE NA FINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W ZŁ

	POWIATY	2019	2020
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	15	14
1	Powiat elbląski	80	57
2	Powiat kętrzyński	7	53
3	Powiat giżycki	0	38
4	Powiat nowomiejski	48	30
5	Powiat piski	15	30
6	Powiat szczycieński	4	23
7	Powiat mrągowski	37	21
8	Powiat węgorzewski	4	17
9	Powiat olecki	10	15
10	Powiat ełcki	8	14
11	Powiat braniewski	12	11
12	Powiat olsztyński	3	9
13	Powiat ostródzki	6	6
14	Powiat m. Elbląg	11	4
15	Powiat nidzicki	37	2
16	Powiat bartoszycki	4	2
17	Powiat iławski	7	2
18	Powiat m. Olsztyn	3	2
19	Powiat działdowski	69	1
20	Powiat lidzbarski	0	0
21	Powiat gołdapski	0	0

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

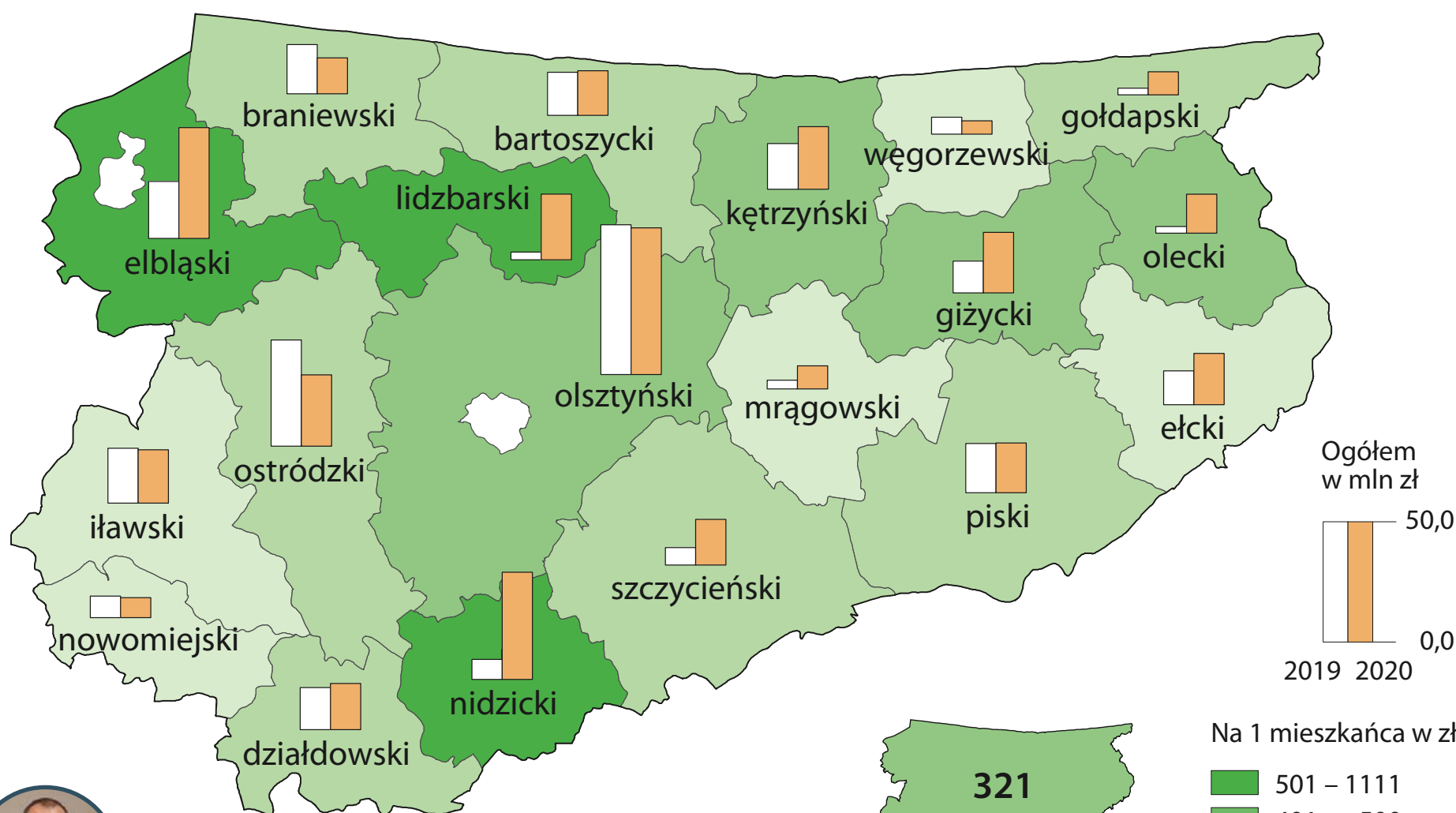

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW* NA TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marcin Paliński, starosta nidzicki

Od ponad dwóch lat Powiat Nidzicki intensywnie inwestuje w rozwój i poprawę infrastruktury drogowej, a to dzięki historycznym dofinansowaniom z Funduszu Dróg Samorządowych (obecnie Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg), które opiewają na kwotę prawie 40 milionów zł! Tak duży zastrzyk finansowy pozwolił nam na realizację 14 zadań drogowych o długości prawie 36 km! Pragnę zaznaczyć, że są to największe inwestycje drogowe w powiecie na przestrzeni lat. Środki pozyskane na przebudowę oraz remonty naszych dróg powiatowych to szansa na dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy Powiatu, a także poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych dróg.

Jan Harhaj, starosta lidzbarski

Poprawę stanu dróg w powiecie lidzbarskim przyjąłem jako priorytet na początku mojej pracy samorządowej. Rozwój każdego samorządu uwarunkowany jest dobrymi drogami. Dla powiatu lidzbarskiego, który stawia na turystykę i na terenie którego niedługo powstanie uzdrowisko w Lidzbarku Warmińskim, ma to szczególne znaczenie. Mamy nie tylko czyste powietrze, piękne lasy, jeziora, rzeki, ale także wspaniałe zabytki, czy obiekty, takie jak Termy Warmińskie, Hotel Krasicki oraz tężnie. Do tych wszystkich miejsc trzeba przecież dojechać, dlatego znaczącą ilość środków przeznaczamy na budowę, modernizację oraz remonty dróg.

Maciej Romanowski, starosta Elbląski

Po raz pierwszy Powiat Elbląski zajmuje jedną z czołowych pozycji w kategorii „Wydatki budżetów powiatów na transport i łączność”. Stawiamy na poprawę infrastruktury drogowej oraz reaktywację nieistniejących a potrzebnych linii autobusowych. Sięgamy po środki zewnętrzne, zarówno unijne jak i krajowe, by przyjęte cele osiągać. W roku 2020 łączna wielkość pracy eksploatacyjnej na liniach autobusowych realizowanych przez Powiat Elbląski z udziałem dopłaty Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej wyniosła 117 489,3 wozokilometrów. Życzymy sobie, by mieszkańcy naszego Powiatu bezpośrednio odczuli w wymiarze pozytywnym efekty naszych działań na drogach publicznych i w transporcie.

WYDATKI BUDŻETÓW POWIATÓW NA TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ w zł

(bez miast na prawach powiatów)

	POWIATY	NA 1 MIESZKAŃCA W ZŁ		OGÓŁEM W ZŁ	
		2019	2020	2019	2020
	WARMIŃSKO-MAZURSKIE	230	321	260 302 844	362 542 874
1	Powiat nidzicki	206	1111	6 781 014	36 372 483
2	Powiat elbląski	338	661	19 395 345	37 717 225
3	Powiat lidzbarski	63	541	2 605 670	22 212 145
4	Powiat olsztyński	402	392	50 752 449	49 843 984
5	Powiat olecki	67	388	2 291 021	13 198 414
6	Powiat giżycki	189	363	10 692 351	20 489 627
7	Powiat kętrzyński	247	341	15 419 216	21 175 884
8	Powiat piski	297	300	16 726 036	16 778 667
9	Powiat braniewski	407	297	16 760 510	12 174 387
10	Powiat gołdapski	84	295	2 261 620	7 863 154
11	Powiat bartoszycki	251	264	14 477 554	15 014 725
12	Powiat działdowski	218	239	14 226 856	15 547 746
13	Powiat ostródzki	343	232	35 885 185	24 110 414
14	Powiat szczygieński	85	226	5 930 908	15 624 851
15	Powiat iławski	200	194	18 577 139	18 042 983
16	Powiat węgorzewski	249	194	5 671 340	4 369 615
17	Powiat etcki	125	189	11 413 097	17 348 752
18	Powiat mrągowski	60	159	3 019 117	7 887 728
19	Powiat nowomiejski	169	155	7 416 417	6 770 091

NA ZIELONYM WZGÓRZU

RÓWNY ROK TRWAŁY PRACE ADAPTACYJNE BUDYNKU PO BYŁEJ SZKOLE W GRZYBINACH. I UDAŁO SIĘ — OD DWÓCH MIESIĘCY W ŚWIEŻO WYREMONTOWANYM, PIĘKNIE WYPOSAŻONYM BUDYNKU, MIEŚCI SIĘ DOM DLA DZIECI „NA ZIELONYM WZGÓRZU”. O FUNKCJONOWANIU NOWEJ PLACÓWKI ROZMAWIAMY Z KATARZYNĄ NAPIWOCKĄ — DYREKTOR POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W DZIAŁDOWIE.

— Skąd decyzja o utworzeniu Domu dla Dzieci w Grzybinach?

— Do jednych z głównych zadań Powiatu, zapisanych w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), należy organizacja pieczy zastępczej. Z dniem 1 stycznia 2021 roku w placówce opiekuńczo-wychowawczej może przebywać 14 wychowanków. Do końca 2020 roku mogły funkcjonować placówki dla 30 wychowanków. Obserwując wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, brak kandydatów do zostania rodziną zastępczą, jak również brak rodzinnych domów dziecka na terenie powiatu, Zarząd Powiatu Działdowskiego przychylił się do projektu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie ws. utworzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego w strukturach naszego centrum.

podziękowania dla Rady Powiatu Działdowskiego i Zarządu Powiatu Działdowskiego za akceptację zadania, którym było powstanie placówki opiekuńczo-wychowawczej. Zadanie zostało sfinansowane w 100% ze środków własnych Powiatu. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie zadbałi o to, aby z klas szkolnych powstała namiastka domu dla dzieci, które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się w domu rodzinnym. Dom, jak również teren wokół domu, podoba się wychowankom.

— Jaką funkcję pełni Dom dla Dzieci w Grzybinach?

— Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dom dla Dzieci „Na Zielonym Wzgórzu” w Grzybinach to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków powyżej 10. roku życia. Umieszczenie dziecka poniżej 10.

roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia opiekę przez całą dobę.

— Utworzenie Domu dla Dzieci „Na Zielonym Wzgórzu” w Grzybinach wymagało zmiany organizacji pracy. Iu wychowawców pracuje w Domu? Są to dotychczasowi pracownicy Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie czy osoby specjalnie zatrudnione?

— W chwili obecnej w Domu zatrudnionych jest 6 wychowawców, w tym jeden wychowawca pełni rolę koordynatora. Wsparcia dzieciom udzielają psycholog oraz pedagog. Są to nowi pracownicy PCPR w Działdowie, którzy mają odpowiednie kwalifikacje zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

— Jak wygląda opieka nad podopiecznymi Domu dla Dzieci?

— Dzieciom umieszczonym w Domu dla Dzieci „Na Zielonym Wzgórzu” w Grzybinach zapewniamy całodobową opiekę wychowaw-

cy, wsparcie psychologa, wsparcie pedagoga, zajęcia z logopedą. Dzieci mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej.

— Skąd wzięła się nazwa „Na Zielonym Wzgórzu”?

— Dom dla Dzieci w Grzybinach położony jest na wzgórzu otoczony zielenią. Mielśmy różne pomysły na nazwę, warunkiem było, aby nazwa nie kojarzyła się z domem dziecka. Pomysłodawczynią nazwy jest Ewa Strzelec, pracownik Centrum. Nazwa domu została zaakceptowana przez Zarząd Powiatu Działdowskiego.

— Ile dzieci objętych jest opieką Domu dla Dzieci w Grzybinach?

— Dom dla Dzieci „Na Zielonym Wzgórzu” przygotowany jest dla 14 wychowanków. W chwili obecnej w domu mieszka 12 dzieci.

— W jakim wieku są wychowankowie?

— W Domu dla Dzieci przebywają wychowankowie w wieku od 2 do 17 lat.

— Trzeba przyznać, że po pracach adaptacyjnych budynek w Grzybinach jest naprawdę pięknie wyremontowany i wyposażony. Czy miejsce to podoba się wychowankom?

— Bardzo dziękujemy za miłe słowa. W tym miejscu należą się

Paweł Cieśliński
Starosta Działdowski

Szanowni Państwo,

w latach 2019 – 2020 na terenie powiatu działdowskiego zostało przebudowanych i wyremontowanych po 40 kilometrów dróg powiatowych. Jest to ogromny skok w porównaniu do lat ubiegłych, kiedy to remontowano tylko po kilka kilometrów dróg. My remontujemy kilkadziesiąt. Na realizację inwestycji w 2021 roku w budżecie Powiatu Działdowskiego zabezpieczono 38 mln zł. Są to ogromne środki, które przyczynią się do poprawy i jakości życia i bezpieczeństwa naszych mieszkańców. Jeżeli chodzi o realizację inwestycji drogowych zaplanowanych w 2021 roku, to praktycznie dobijamy do końca. Najwięcej do zrobienia jest jeszcze w Lidzbarku i Działdowie, gdzie trwają prace przygotowawcze budowy chodników i ciągów pieszo-rowerowych. Po ich zakończeniu pozostanie tylko położenie nawierzchni. Chociaż terminy mamy dłuższe, to liczę, że uda nam się zakończyć prace do końca października br. lub wcześniej. Najbardziej zaawansowane prace są na drodze Tuczek-Szczupliny, gdzie zostało tylko przygotowanie poboczy i namalowanie linii krawędziowych. Droga Kurki – Petrykozy będzie natomiast wykonana inną technologią. Planujemy położenie stalowej siatki i dwóch warstw asfaltu. Jest to trasa dojazdowa na czas remontu drogi krajowej nr 7, a także droga prowadząca do składowiska odpadów w Zakrzewie, którą porusza się cięższy sprzęt, dlatego funkcją siatki będzie wzmocnienie tej drogi. Na ul. Leśnej trwają prace przygotowawcze do budowy ciągu pieszo-rowerowego. Wkrótce na pierwszym odcinku remontowanej drogi pojawi się nowa nawierzchnia. Efekty „dla oka” widoczne są dopiero po zakończeniu prac ziemnych, ponieważ są one najbardziej czasochłonne. Położenie betonu i asfaltu będzie zwieńczeniem prac. Poniżej zostały przedstawione nazwy zadań i wykonawcy poszczególnych inwestycji, które realizowane są w bieżącym roku.

PRACE IDĄ PEŁNĄ PARĄ

„Przebudowa drogi powiatowej nr 1587N od granicy miasta Działdowo do ronda Niepodległości od km 23+740 do km 25+137”

Wykonawca: konsorcjum: lider: Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „ZIEJA” Ryszard Zieja, ul. Fabryczna 9, 18-400 Łomża, partner: Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Wojciech Zieja, ul. 1 Dywizji 2, 14-100 Ostróda (umowa z wykonawcą podpisana 06.05.2021r. termin realizacji do 06.11.2021r.)

Wartość zadania: 2 828 195,42 zł.
Zaawansowanie robót około 40%

Opis robót:

- Długość: 1,397 km;
- Ułożenie warstwy nawierzchni z betonu asfaltowego – 8 958,190 m²;
- Nawierzchnie z kostki brukowej betonowej – 6 708,990 m².

„Przebudowa drogi powiatowej nr 1365N Kurki – Petrykozy – gr. powiatu od km 0+000 do km 10+407 – I Etap 5,5 km”

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe „WAP-NOPOL” Adam Nowakowski, 06-450 Głinojeck , ul. Nadrzeczna 12 (umowa podpisana 24.05.2021 r. termin realizacji do 24.11.2021 r.)

Wartość zadania: 5 100 422,10 zł.
Zaawansowanie robót około 30%

Opis robót:

- Długość: 5,5 km;
- Ułożenie warstwy nawierzchni z betonu asfaltowego – 31 294,866 m²;
- Nawierzchnia z kostki brukowej betonowej – 1 538,430 m²;

„Przebudowa drogi na ul. Jeleńskiej w Lidzbarku wraz z ciągiem pieszo-rowerowym na drodze powiatowej nr 1280N”

Wykonawca: Altor Sp. z o.o., ul. Kolejowa 28, 05-300 Mińsk Mazowiecki (umowa z wykonawcą podpisana 14.05.2021 r., termin realizacji do 14.11.2021 r.)

Wartość zadania: 1 641 458,48 zł.
Zaawansowanie robót, około 40%

Opis robót:

- Długość: 1,806 km;
- Ułożenie warstwy nawierzchni z betonu asfaltowego – 6 777,600 m²;
- Wykonanie ścieżki rowerowej z kostki brukowej betonowej – 1 519,500 m²

„Remont (odnowa) drogi powiatowej nr 1255N gr. powiatu – Tuczek (do ronda), od km 4+517 do km 11+556 o dt. 7,039 km (umowa z wykonawcą podpisana 08.06 2021 r., termin realizacji do 08.12.2021 r.)”

Wykonawca: ALTOR Sp. z o.o., ul. Kolejowa 28, 05-300 Mińsk Mazowiecki

Wartość zadania: 2 018 307,81 zł.
Zaawansowanie robót około 90%

Opis robót:

- Długość: 7,039 km;
- Ułożenie warstwy nawierzchni z betonu asfaltowego – 36 065,70 m²;
- Uzupełnienie poboczy kruszywem – 13 013,00 m².

„Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych nr 1255N i 1290N w miejscowości Płońska”

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe „WAP-NOPOL” Adam Nowakowski, 06-450 Głinojeck , ul. Nadrzeczna 12 (umowa z wykonawcą podpisana 9.06.2021r., termin realizacji do 9.11.2021r)

Wartość zadania: 167 739,90 zł.

Opis robót:

- Ułożenie warstwy nawierzchni z betonu asfaltowego – 36 031,58 m²;
- Ułożenie chodników z kostki brukowej – 74,00 m²

Paweł Cieśliński
Starosta Działdowski

NAJWAŻNIEJSZE INWESTYCJE GMINY RESZEL W 2021 ROKU

Przebudowa cmentarza w miejscowości Święta Lipka

Zadanie zrealizowane zostało ze środków pozyskanych przez Gminę Reszel z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów. Całkowita wartość zadania wynosi 439 087,29 zł.

Przedmiotem zamówienia jest powiększenie oraz wykonanie przebudowy cmentarza w Świętej Lipce. Usunięte zostało ogrodzenie z siatki, a w jego miejscu powstały metalowe przesłania na słupkach z rury kwadratowej oraz nowe bramy i furtki. Utwardzona została alejka, na której ułożona została nawierzchnia z kostki kamiennej. Zwiększeniu uległa powierzchnia przeznaczona pod pochówki zmarłych osób. Cmentarz został powiększony w kierunku istniejącego obok parkingu. Zostały także posadzone krzewy żywopłotowe. Cieszy fakt, iż pomimo przeciwności spowodowanych pandemią udaje się realizować w naszej gminie zaplanowane wcześniej inwestycje oraz działania bieżące.

Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Reszlu

Przedmiotem inwestycji jest termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Marii Konopnickiej 2 w Reszlu. Całkowita wartość projektu wynosi 2 974 504,28 zł, z czego 84,90% kosztów kwalifikowanych (2 526 160,87 zł) stanowi dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Gmina Reszel pokrywa 15,10% kosztów kwalifikowanych (448 343,41 zł) oraz wszystkie koszty niekwalifikowane. W budżecie Gminy na rok 2021 zaplanowano na ten cel ponad 3 200 000 zł.

W ramach tego zadania wykonane zostaną m.in.:

- termomodernizacja budynku publicznego o łącznej pow. 2 649,76 m²,
- modernizacja systemu grzewczego,
- modernizacja wewnętrznej instalacji elektrycznej wraz z wymianą oświetlenia na energooszczędne typu LED
- mikroinstalacja PV o mocy 39,9 kW.

Przebudowa budynku remizy OSP w Pilcu i rozbudowa w celu utworzenia jej zaplecza oraz wiejskiej świetlicy

Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczone zostanie na przebudowę budynku remizy OSP w Pilcu i rozbudowę w celu utworzenia jej zaplecza oraz wiejskiej świetlicy. Projektowana część będzie miała dwie kondygnacje: parter i poddasze użytkowe. Od strony świetlicy zaprojektowano zadaszony taras z kostki betonowej. Nawierzchnie podjazdu i dojść zostaną wykonane z tego samego budulca.

W pobliżu bramy wskazano miejsce na pojemniki do segregacji odpadów. Wody opadowe odprowadzane będą na teren własny. Ziemia z wykopów pod fundamenty zostanie użyta do zagospodarowania terenu po zakończeniu budowy, a jej nadmiar wywieziony na odkład. Nie przewiduje się wycinki drzew. Dofinansowanie inwestycji wynosi 720 tysięcy złotych.

Budowa sieci kanalizacji deszczowej w obszarze ul. Warmińskiej, Krasickiego, Kolejowej, Chrobrego i Jagiełły

23 września 2021 roku Burmistrz Reszla Marek Janiszewski podpisał umowę z firmą Usługi Koparko-Ładowarką Budowlane Krzysztof Sznip. Przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych polegających na budowie sieci kanalizacji deszczowej w Reszlu. Zadanie realizowane jest ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów. Istniejący kolektor przebiegający w obszarze ul. Warmińskiej, Krasickiego, Kolejowej, Chrobrego i Jagiełły posiada przewężenia oraz zbyt małe średnice do przyjęcia wód opadowych. Dodatkowo w obszarze ulic Kolejowej i Krasickiego przebiega pod budynkami. Całkowita wartość umowy wynosi 1 603 239,85 zł, z czego 1 500 000,00 zł to dofinansowanie.

Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem wszelkich uzgodnień i pozwoleń administracyjnych, pozwalających na realizację inwestycji obejmującej odcinek ścieżki pieszo-rowerowej na trasie Reszel – Święta Lipka, wzdłuż dróg wojewódzkich nr 590 i 594

W ramach zleconych prac wykonane zostaną:

- minimum 2 warianty koncepcji oświetlenia wzdłuż ścieżki pieszo-rowerowej typu Led z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii wraz z małą architekturą oraz przedstawienia rozwiązań projektowych w zakresie rodzaju konstrukcji nawierzchni wraz z podaniem szacunkowego kosztu tych rozwiązań,
- dokumentacja projektowa – projekty budowlane, projekty wykonawcze na aktualnych mapach do celów projektowych,
- dokumentacja kosztorysowa – przedmiary robót, kosztorysy inwestorskie,
- specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych,
- informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- inne prace projektowe niezbędne do realizacji przedmiotu zamówienia i robót budowlanych.

Trakt pieszo-rowerowy jest bardzo istotny z wielu powodów. Wymierne korzyści odnoszą turyści, pielgrzymi, a przede wszystkim mieszkańcy gminy. Rozwój infrastruktury pozwoli na zwiększenie ruchu turystycznego pieszo-rowerowego na trasie Reszel – Święta Lipka oraz poprawi bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

Całkowity koszt dokumentacji wynosi 106 149,00 zł. Cieszymy się, iż widoczne stają się rezultaty wieloletnich działań zmierzających do budowy ścieżki z Reszla do Świętej Lipki.

DZIAŁDOWO ZAKOŃCZYŁO KOLEJNE MIEJSKIE INWESTYCJE

ul. Budowlana

ul. Karłowicza

ul. Młyńska

REMONTY DRÓG NIE TYLKO W CENTRUM

ul. Sportowa

W planie budżetowym Gminy-Miasto Działdowo na rok 2021 znalazło się wiele inwestycji drogowych, które obejmują remonty ulic w różnych częściach miasta. Od końca 2020 roku do września remontowane były ulice Wolności, Sportowa i Budowlana. Inwestycja była sfinansowana w 80% ze środków pozyskanych z Funduszu Dróg Samorządowych. Nawierzchnie drogowe oraz chodniki na tych ulicach wymagały napraw. Miejscami były w bardzo złym stanie, a coroczne łatanie dziur po sezonie jesienno-zimowym nie dawało właściwych rezultatów. Remont obejmował jednak znacznie szerszy wachlarz robót. Wymieniono podbudowę ulic, wykonano kanalizację deszczową, rozproszono nową instalację oświetlenia ulicznego oraz zamontowano nowe lampy. Drogi zostały już w pełni oddane do użytku.

Gruntownego remontu doczekała się ulica Krasickiego. Poprzednia nawierzchnia tej drogi kładziona była fragmentami, w różnym czasie, dlatego w niektórych miejscach były to betonowe płyty, gdzie indziej asfalt. Nie wszędzie były też chodniki. Mieszkańcy tej ulicy długo oczekiwali na jej remont, ale również bardzo zaangażowali się w jej ostateczny wygląd. W trakcie realizacji inwestycji zgłaszane były wnioski, np. dotyczące budowy nowych miejsc parkingowych. Projekt był modyfikowany zgodnie z otrzymanymi propozycjami. Ulica Krasickiego otrzymała również nowe oświetlenie oraz kanalizację deszczową. Inwestycję zakończono w sierpniu br. Jej całkowity koszt to 1 mln 400 tys. zł, które pochodziły w całości ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Kolejną zakończoną już inwestycją drogową jest przebudowa ulicy Emilii Sukertowej-Biedrawiny, na którą Gmina pozyskała 100% finansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Jest to droga dojazdowa, z której korzysta liczna grupa mieszkańców bloków, po wschodniej stronie ulicy Nidzickiej. Remont obejmował wymianę podbudowy, położenie nowej kanalizacji deszczowej, nawierzchni asfaltowej oraz chodników z kostki brukowej. Inwestycja kosztowała niemal 800 tys. zł.

ul. Emilii Sukertowej-Biedrawiny

Ze względu na zły stan nawierzchni chodników i jezdni już od kilku lat zabiegano o pozyskanie środków na przebudowę ulicy Karłowicza. Pod koniec 2020 roku rozpoczęto realizację inwestycji, w ramach której przewidziano przebudowę ulicy Karłowicza wraz z odcinkiem ulicy Lenartowicza i dojazdem do budynku wielorodzinnego. Wymieniona została podbudowa i położona nowa nawierzchnia chodników, jezdni oraz części parkingowej. Wykonano także nowe oznakowania pionowe i poziome. Przebudowa ulicy Karłowicza była współfinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

PRZYWRACAMY WYGLĄD HISTORYCZNYCH ULIC

W zabytkowej części miasta, wpisanej do rejestru zabytków, udało się wykonać znaczącą inwestycję, nie tylko poprawiającą bezpieczeństwo i użyteczność, ale także wygląd działdowskich ulic. Przebudowa ulicy Wolności od strony rynku do mostu na Kanale Młyńskim oraz ulicy Młyńskiej realizowana jest głównie dzięki środkom pozyskanym z Funduszu Dróg Samorządowych (80%). Pozostałe 20% Gmina-Miasto Działdowo pokrywa ze środków własnych. Remont obejmował nie tylko prace naziemne, ale także wymianę całego wodociągu, sieci gazowej zrealizowanej przez PGKiM oraz budowę kanalizacji deszczowej. Na jezdniach i chodnikach odtworzono powierzchnię brukową z kostki granitowej. Odpowiednio stylizowane będą również obudowy lamp. W ra-

mach tej inwestycji jest również remontowany most na Kanale Młyńskim przy Starym Młynie, którego wygląd do tej pory pozostawiał wiele do życzenia. Do końca września ulice zostaną w całości oddane do użytku. Staną się one kolejną piękną wizytówką Działdowa i uzupełnieniem planowanej w przyszłości rewitalizacji starego miasta.

PRZYJAZNA SZKOŁA

Przed rozpoczęciem roku szkolnego 2021/22 w Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II w Działdowie wykonano szereg prac remontowych, sfinansowanych ze środków własnych Gminy-Miasto Działdowo. Całkowitą rewitalizację przeszedł plac zabaw. Wyremontowano pion łazienek, najbardziej wymagające tego sale lekcyjne, korytarze oraz pomieszczenie gospodarcze. Wymieniono również część okien, oświetlenie sali gimnastycz-

nej oraz jednej z klasopracowni. Zainstalowano piłkochwyty na sali gimnastycznej i boisku Orlik. Wakacyjne remonty i zakupy pozwoliły lepiej przygotować placówkę na powrót uczniów i nauczycieli oraz sprawiły, że stała się bardziej funkcjonalna i przyjazna.

LEPSZY DOSTĘP DO PRZYCHODNI

Mniejszą, lecz równie ważną inwestycją był remont otoczenia wokół największej miejskiej przychodni lekarskiej, przy ulicy Norwida. Teren został utwardzony, przygotowano miejsca postojowe dla samochodów i karetki. Zagospodarowano również teren zielony z trawnikiem, nasadzeniami drzew i krzewów. Inwestycja, zakończona z początkiem września br., sfinansowana została w 100% z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Parking przy przychodni

ul. Krasickiego

PARTNER GŁÓWNY

BANK GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU ZE SPORTEM

WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU Z PODMIOTAMI SPORTU JEST BARDZO ISTOTNA DLA JAKOŚCI ŻYCIA I ROZWOJU W DANYCH REGIONACH. WAŻNE JEST FINANSOWANIE, ALE TAKŻE CHOCIAŻBY ORGANIZACJA ŻYCIA SPORTOWEGO. WPŁYWA TO NA DOSTARCZANIE ROZRYWKI, POPRAWĘ STANU ZDROWIA OBYWATELI, A TAKŻE INTEGRACJĘ SPOŁECZNĄ.

Fot. Adobe Stock

Pojęcie „sport” jest bardzo rozległe i przychodzi na myśl rozmaite skojarzenia – począwszy od profesjonalnego uprawiania sportu, przez wymiar nieco bardziej lokalny (niższy poziom rozgrywek), aż do sportu amatorskiego i rodzaju hobby, któremu oddajemy się z różnych powodów – aby poprawić lub podtrzymać stan zdrowia, ulepszyć swoją sylwetkę czy też zadbać o dobre nastawienie mentalne.

Podobnie pojęcie „sport” rozumie definicja, jaką możemy znaleźć w ustawie o sporcie. Tam czytamy, że sport to „wszelkie formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach.”

Ustawa zauważa jeszcze jeden bardzo ważny aspekt uprawiania sportu, a mianowicie integrację społeczną. Nie ma przecież znaczenia, czy mamy do czynienia z profesjonalnym sportowcem, amatorem, dzieckiem rozpoczynającym swoją przygodę z treningami czy też tzw. „zwykłym człowiekiem”, bowiem każda podejmowana aktywność fizyczna prawie zawsze wiąże się z nawiązywaniem relacji międzyludzkich – podczas zawodów, w drużynie czy też podczas wspólnej wycieczki rowerowej ze znajomymi.

W funkcjonowaniu spraw związanych ze sportem pomagają jednostki samorządu, co jest istotne zwłaszcza z punktu widzenia społeczności lokalnych. Każdy z nas chciałby przecież mieć w swoim miejscu zamieszkania ciekawą infrastrukturę sportową, dobry

klub czy drużynę oraz możliwość zapisania dzieci na zajęcia sportowe. A to przecież lokalne władze są najbliższe ludzi i najlepiej znają ich potrzeby.

Do podstawowych zadań samorządu, jeśli idzie o regulowanie spraw związanych ze sportem należą przede wszystkim: dotacje dla klubów sportowych, tworzenie rad sportu oraz ustanawianie i finansowanie stypendiów, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe. Nie bez znaczenia pozostaje również upowszechnianie różnych form aktywności sportowej w różnych środowiskach i grupach społecznych.

To upowszechnianie powinno się odbywać zarówno w środowisku miejskim, jak i wiejskim (małych miast). W tym celu można na przykład organizować imprezy i

zawody sportowe o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim. Nie mniej ważne jest również promowanie aktywności fizycznych wśród osób niepełnosprawnych, dla których również powinno organizować się zawody.

Warto również odnotować, że oprócz dotacji, samorządy mogą zawierać z klubami umowy sponsorskie, ponieważ przepisy nie zakazują, aby gmina, powiat czy województwo zawarły z klubem umowę cywilnoprawną. Wówczas, w zamian za określone wynagrodzenie klub sportowy może zobowiązać się do ekspozycji znaku promocyjnego gminy, np. na stronach reklamowych wokół boiska. Promocja jednostki samorządu terytorialnego może odbywać się również za pomocą emisji przez klub sportowy w swoich mediach

społecznościowych dotyczących jej materiałów czy spotów reklamowych. Najlepszym przykładem tego typu współpracy pomiędzy samorządami a klubami sportowymi są miasta sponsorujące futbol, wśród których znajdują się m.in. Gliwice, Łęčna, Płock czy Zabrze.

Piłka nożna jest w Polsce najbardziej popularnym, ale jednocześnie najbogatszym sportem, dlatego też dobrze by było, gdyby samorządowcy pamiętali o innych, mniej popularnych i nieustannie niedofinansowanych dyscyplinach jak lekkoatletyka, szachy czy siatkówka. Tym bardziej, że finansowe angażowanie się samorządów w dyscyplinę, jaką jest piłka nożna, powoduje czasami patologie z punktu widzenia litery prawa.

Jednak obecnie sytuację utrudniła pandemia koronawirusa, która spowodowała, że władze lokalne muszą koncentrować się na walce z jej skutkami. Pieniędzy na cele sportowe jest po prostu mniej, ponieważ środki muszą być zabezpieczone na walkę z Covid-19. Sytuacji nie poprawia atmosfera niepewności, zwłaszcza w czasie rozpoczynającej się czwartej fali zakażeń. Trudno w takiej sytuacji podejmować konkretne decyzje dotyczące finansowania.

Z drugiej strony ożywienie sportu, zwłaszcza na gruncie szkółek i klubów, gdzie trenować mogą dzieci i młodzież szkolna, jest bardzo istotna teraz, gdy najmłodsi mają sobą długie miesiące nauki zdalnej i życia w restrykcjach życia społecznego, które to ograniczyły ich ruch także w kontekście aktywności fizycznej. Sprawne funkcjonowanie podmiotów sportowych pozwoliłoby również odbudować dzieciom i młodzieży relacje z rówieśnikami, które podczas nauki zdalnej również uległy pogorszeniu.

Podsumowując, współpraca jednostek samorządu terytorialnego ze sportem jest bardzo istotna dla rozwoju i funkcjonowania poszczególnych regionów. W związku z tym należy mieć nadzieję, że czasy pandemii zbytnio jej nie zaburzą, a samorządowcy nie będą zapominać o swoich powinnościach wobec tej dziedziny życia.

Marta Wiśniewska

INWESTYCJE, KTÓRE WYJDĄ NA ZDROWIE

GMINA GIETRZWAŁD II NA INWESTYCJACH ZWIĄZANYCH Z KULTURĄ FIZYCZNĄ I ZDROWIEM W GMINIE GIETRZWAŁD ZYSKAJĄ ZARÓWNO MŁODSI, JAK I STARSI. TO WAŻNE, BO W CZASIE PANDEMII UCZNIOWIE ZBYT WIELE CZASU SPĘDZILI PRZY KOMPUTERACH, A STARSI W DOMACH.

OBY WSZYSTKO GRAŁO

Choć nowa sala gimnastyczna w Sząbruku została oddana do użytku już 16 sierpnia, kiedy dokonano jej odbioru technicznego, to oficjalne przecięcie wstęgi nastąpiło zaraz przed pierwszym dzwonkiem, 31 sierpnia. Dzięki temu Szkoła Podstawowa im. Rodzin Warmińskich w Sząbruku zyskała niezbędną przestrzeń do tego, aby mogli rozwijać się zarówno młodzi, jak i starzy. Kultura fizyczna ma znaczenie szczególnie dziś, w dobie pandemii, kiedy uczniowie więcej czasu spędzają przy komputerze.

Nowo powstały budynek to pełnowymiarowa sala gimnastyczna, dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, połączona łącznikiem z istniejącą już od lat szkołą podstawową. Długo oczekiwana inwestycja została zrealizowana dzięki zaangażowaniu wielu osób. Od lat kibicowali jej rodzice, wspierali grono pedagogiczne oraz gminni radni.

- To nasz wspólny sukces, na który złożyła się praca wielu osób oraz zaangażowanie pracowników urzędu różnych komórek - powiedział podczas otwarcia sali Jan Kasprowiec, wójt gminy Gietrzwałd. - Mam nadzieję, że obiekt ten będzie służył nie tylko dzieciom, choć to one będą głównymi użytkownikami sali, ale też całym rodzinom i seniorom. Jesteśmy głęboko przekonani, że jest on doskonałą inwestycją w naszą wspólną przyszłość. Cieszą nas też słowa gośczonego przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, świadczące o tym, że dobrze wydajemy pozyskiwane środki, a zmiany i inwestycje, które dzieją się w naszej gminie, są zauważane i chwalone. Jeszcze raz dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do dzisiejszego sukcesu - dodał wójt.

Podczas otwarcia Tomasz Lewandowski, przedstawiciel rady rodziców, wręczył piłkę dyrektorem szkoły Bolesławowi Korosteńskiemu składając życzenia: - Oby teraz wszystko dobrze grało. Po części oficjalnej zaproszeni zostali ugośczeni przez panie kucharki w szkolnej stołówce. Na tę wyjątkową okazję zostały przygotowane tradycyjne warmińskie potrawy.

Budowa sali była możliwa dzięki pozyskaniem i doskonale skoordynowanym środkom zewnętrznym. Część środków pochodziła z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - w kwocie 906 977,38 zł oraz programu ministra sportu - Sportowa Polska - edycja 2020 - w kwocie 946 000,00 zł. Pozostałe środki zostały wydatkowane z budżetu gminy. Całkowita wartość zadania to: 3 060 590,00 zł.

TU BYŁO PASTWISKO

W ubiegłym roku Urząd Gminy w Gietrzwałdzie przekazał rugbyściom boisko w Biesalu. Niestety, przez dwie dekady obiekt stał zarośnięty i zapomniany, a infrastruktura była regularnie rozkradana. Co więcej, murawa swym wyglądem przypominała raczej pastwisko porośnięte drzewami i stała się nielegalnym wysypiskiem śmieci... W latach dziewięćdziesiątych rozgrywano tu jeszcze mecze lokalnej, nieistniejącej już drużyny piłkarskiej z Biesala na poziomie A i B. Reaktywację tego miejsca rozpoczął klub sportowy Rugby Gietrzwałd.

- Chcemy, aby to miejsce wróciło na sportową mapę Polski, a nasze drużyny, męska i damska, miały należyte warunki do treningów. Zachęcamy do wsparcia naszego projektu. Choć czeka nas jeszcze ogrom pracy - nas to nie przeraża! Wręcz motywuje do większego tempa. To będzie piękne miejsce, kipiące sportem dla całej Polski i rekreacją skierowaną mieszkańcom Biesala! - do wspólnej akcji zachęcał Karol Lewkowicz, trener rugby.

Dziś dzięki ciężkiej pracy zawodniczek oraz zawodników klubu, mieszkańców oraz dzięki wsparciu OSP Biesal, sklepu Majster z Gietrzwałdu i Tomasza Sobierajskiego z Podlejek miejsce to można nazwać stadionem z prawdziwego zdarzenia. W betonowych stopach zostały osadzone również słupy do gry w rugby. Przy wsparciu Nadleśnictwa Stare Jabłonki teren został ogrodzony.

Modernizacja stadionu rugby w Biesalu zrealizowana została w ramach umowy podpisanej z marszałkiem województwa warmińsko-mazurskiego w ramach konkursu: „Małe Granty na infrastrukturę sportową w województwie warmińsko-mazurskim na 2021 rok”. Wartość projektu to 80 000 zł, natomiast dofinansowanie wyniosło 40 000 zł.

I COŚ DLA SENIORA...

Gmina Gietrzwałd nie zapomina również o seniorach. W Domu Kultury w Sząbruku uruchomiony został klub seniora. Aby klub mógł ruszyć przygotowano odpowiednie pomieszczenia, wyremontowano salę spotkań oraz zaadaptowano salę na zajęcia rehabilitacyjno-ruchowe. W budynku wyremontowano również kuchnię, a łazienki dostosowano dla osób niepełnosprawnych. Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Gietrzwałd. Ale to nie wszystko, bo dzięki skoordynowanym środkom pozys-

kanym z różnych źródeł udało się wyremontować cały budynek, który po wielomiesięcznej pracy zyskał nowy blask. Zmieniło się również otoczenie oraz wybudowano podjazd dla osób niepełnosprawnych.

- Dzięki temu społeczność naszej gminy otrzymała komfortowe, w pełni wyposażone miejsce, które na nowo stanie się centrum kulturalnym Sząbruka i okolic - mówił Jan Kasprowiec, wójt gminy Gietrzwałd.

Na remont Domu Kultury w Sząbruku pozyskano finansowanie z aż trzech źródeł:

1. Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - 117 159,37 zł (poniesiono wydatki niekwalifikowane zwiększające zakres umowy w kwocie 79 754,94 zł i wkład własny wymagany od gminy w kwocie 37 404,43 zł);
2. Środki z rządowego programu Senior+ to kwota 149 461 zł (remont sal i wyposażenie klubu);

3. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie Gietrzwałd - fundusze europejskie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, wartość całego projektu: 3 087 710,80 zł, dofinansowanie 2 498 307,28 zł, w tym: dofinansowanie na roboty budowlane tylko dla WDK w Sząbruku - 633 247,89 zł, wkład własny 148 636,16 zł, wartość ogólna robót 781 884,05 zł).

PARTNER GŁÓWNY

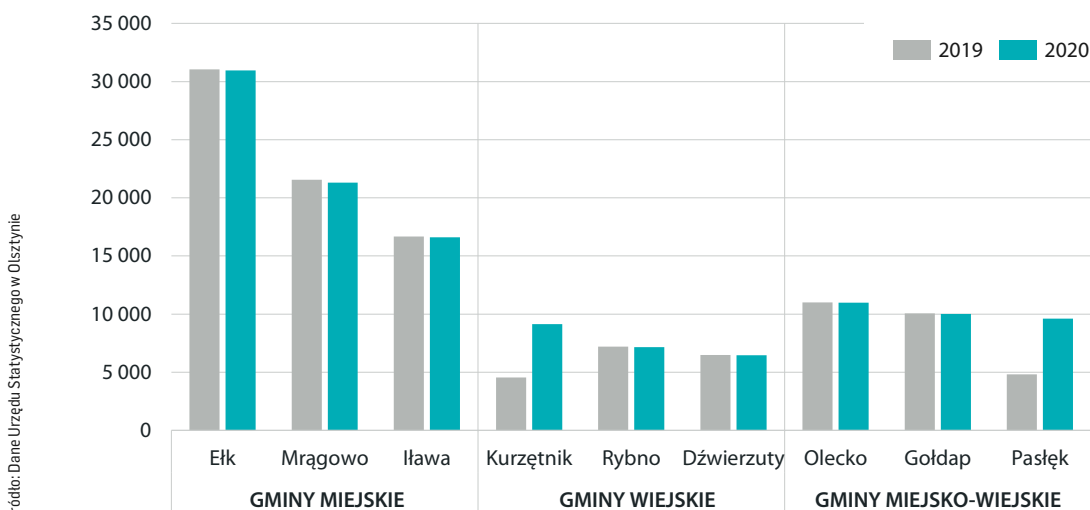

PARTNER MERYTORYCZNY

Urząd Statystyczny
w Olsztynie

NSP 2021

GMINY O NAJWIĘKSZEJ LICZBIE OSÓB PRZYPADAJĄCYCH NA 1 PLACÓWKĘ BIBLIOTECZNĄ W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Dawid Kopaczewski, burmistrz Ławy

Cieszy nas fakt, że tak wysoko znajdujemy się w statystykach Głównego Urzędu Statystycznego, jednak nawet ważniejsze od faktu liczby bibliotek jest to, że z tych placówek ludzie korzystają. Po to właśnie są biblioteki, a akurat czytelnictwo w Ławie jest na bardzo wysokim poziomie. Sprzyja temu ogromna liczba wolumenów. Poza tym działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej nie ogranicza się tylko do jej siedziby głównej i fili, dzięki działaniom dyrektorki Kingi Groszkowskiej i pracowników MBP organizowanych jest wiele akcji czytelniczych na terenie miasta, jak choćby „Czytanie pod wierzbą”.

Marianna Szydlik, wójt gminy Dźwierzuty

Cieszy mnie fakt, że poprzez funkcjonowanie naszej placówki bibliotecznej mieszkańcy naszej gminy mają szeroki dostęp do książek i czasopism. Panie zatrudnione w naszej placówce podejmują liczne działania, by mieszkańcy korzystali jak najwięcej z tych możliwości. Biblioteka podejmuje też współpracę z innymi placówkami, organizuje różne wydarzenia cykliczne np. spotkania autorskie, wystawy, zajęcia dla dzieci i seniorów. Dostosowujemy ofertę biblioteczną do zmieniających się potrzeb czytelników i uczestników życia kulturalnego. Uważamy, że czytanie jest bardzo ważne, ponieważ rozwija nasze myśli, daje nam nieskończoną a wiedzę, jednocześnie utrzymuje w aktywności nasze umysły. Nie można lekceważyć znaczenia czytania książek, gdyż to one pomagają nam się uczyć i rozumieć świat.

Wojciech Dereszewski, wójt gminy Kurzętnik

Gminna Biblioteka w Kurzętniku, by zmienić wizerunek nudnej i biernej wypożyczalni, pokazuje swoją wielozadaniowość współczesnej instytucji działając w pięciu obszarach ważnych dla lokalnej społeczności. Aktywnie działa w sferze zarówno kultury, animacji, wiedzy, edukacji i informacji. We współpracy z Centrum Usług Społecznych w Kurzętniku oraz Urzędem Gminy w 2020 roku, mimo pandemii zorganizowanych zostało ponad 20 imprez, w tym charytatywnych, łącznie liczących 5500 uczestników. Użytkownicy wypożyczyli 14.500 książek, co zostało zauważone przez organy nadzorujące, stawiając nas na wyższym poziomie świadczonych usług. Dzięki współpracy z Biblioteką Narodową, Wojewódzką Biblioteką w Olsztynie, a także przyjaznemu bibliotece samorządowi gminy Kurzętnik, wypracowana została wizja rozwoju, dostosowana do zmian zachodzących w społeczeństwie, kulturze i nauce. Instytucja biblioteki w Kurzętniku staje się przyjazna i dostępna dla pokoleń cyfrowych, czyli potrzeb i oczekiwań coraz liczniejszej i znaczącej kategorii odbiorców, jakimi są miłośnicy nowych technologii.

Tomasz Andrukiewicz, prezydent Elku

W Elku oprócz Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zofii Nasierowskiej, mamy filię Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. prof. T. Kotarbińskiego oraz wyposażone biblioteki na uczelniach wyższych i wszystkich szkołach. W miejskiej bibliotece oprócz tradycyjnych wypożyczalni i czytelni dla dzieci oraz dorosłych, funkcjonują także czytelnia wirtualna, wypożyczalnia audiobooków i gier planszowych. Regularnie organizowane są również spotkania z autorami, wystawy, konkursy, zajęcia dla dzieci oraz specjalne warsztaty dedykowane seniorom z zakresu obsługi komputera i Internetu. Dzięki bogatym i wciąż uzupełnianym zbiorom m.in. literatury popularno-naukowej, mieszkańcy Elku mają prosty dostęp do literatury, a za sprawą dodatkowej oferty także możliwość rozwijania kompetencji cyfrowych oraz kreatywności.

LUDNOŚĆ NA 1 PLACÓWKĘ BIBLIOTECZNĄ W 2020 R. (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)

GMINY WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO		2020
WARMIŃSKO-MAZURSKIE		3 828
1	Elk	30 952
2	Mrągowo	21 302
3	Ława	16 603
4	Lidzbark Warmiński	15 489
5	Elbląg	14 823
6	Giżycko	14 482
7	Szczytno	11 407
8	Olecko	10 979
9	Ostróda	10 905
10	Nowe Miasto Lubawskie	10 709
11	Działdowo	10 573
12	Lubawa	10 374
...		
114	Godkowo	744
115	Braniewo	668
116	Górowo Iławeckie	0

GMINY MIEJSKIE		2019	2020
1	Elk	31 055	30 952
2	Mrągowo	21 556	21 302
3	Ława	16 664	16 603
4	Lidzbark Warmiński	7 849	15 489
5	Elbląg	14 915	14 823
6	Giżycko	14 654	14 482
7	Szczytno	11 544	11 407
8	Ostróda	10 963	10 905
9	Nowe Miasto Lubawskie	10 850	10 709
10	Działdowo	10 637	10 573
11	Lubawa	10 388	10 374
12	Braniewo	8 496	8 487
13	Olsztyn	6 879	7 446
14	Kętrzyn	6 764	6 697
15	Bartoszyce	4 657	4 597
16	Górowo Iławeckie	1 313	1 296

GMINY WIEJSKIE		2019	2020
1	Kurzętnik	4 556	9 135
2	Rybno	7 196	7 160
3	Dźwierzuty	6 492	6 463
4	Małdyty	6 251	6 218
5	Barciany	6 109	6 030
6	Grunwald	5 638	5 566
7	Biskupiec	4 654	4 660
8	Łukta	4 455	4 434
9	Purda	8 708	4 372
10	Dywiły	4 001	4 091
11	Piecki	3 786	3 778
12	Stawiguda	3 516	3 735
...			
64	Godkowo	753	744
65	Braniewo	670	668
66	Górowo Iławeckie	-	-

GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE		2019	2020
1	Olecko	11 013	10 979
2	Gołdap	10 066	10 009
3	Paść	4 828	9 603
4	Kisielice	1 999	5 941
5	Orneta	3 970	5 908
6	Miłomłyn	4 919	4 886
7	Olsztynek	4 567	4 543
8	Młynary	4 406	4 411
9	Susz	4 242	4 211
10	Węgorzewo	4 151	4 111
11	Morąg	4 033	3 996
12	Biała Piska	5 811	3 845
...			
32	Sępól	1 546	1 520
33	Korsze	1 206	1 363
34	Jeziorany	7 669	1 267

PARTNER GŁÓWNY

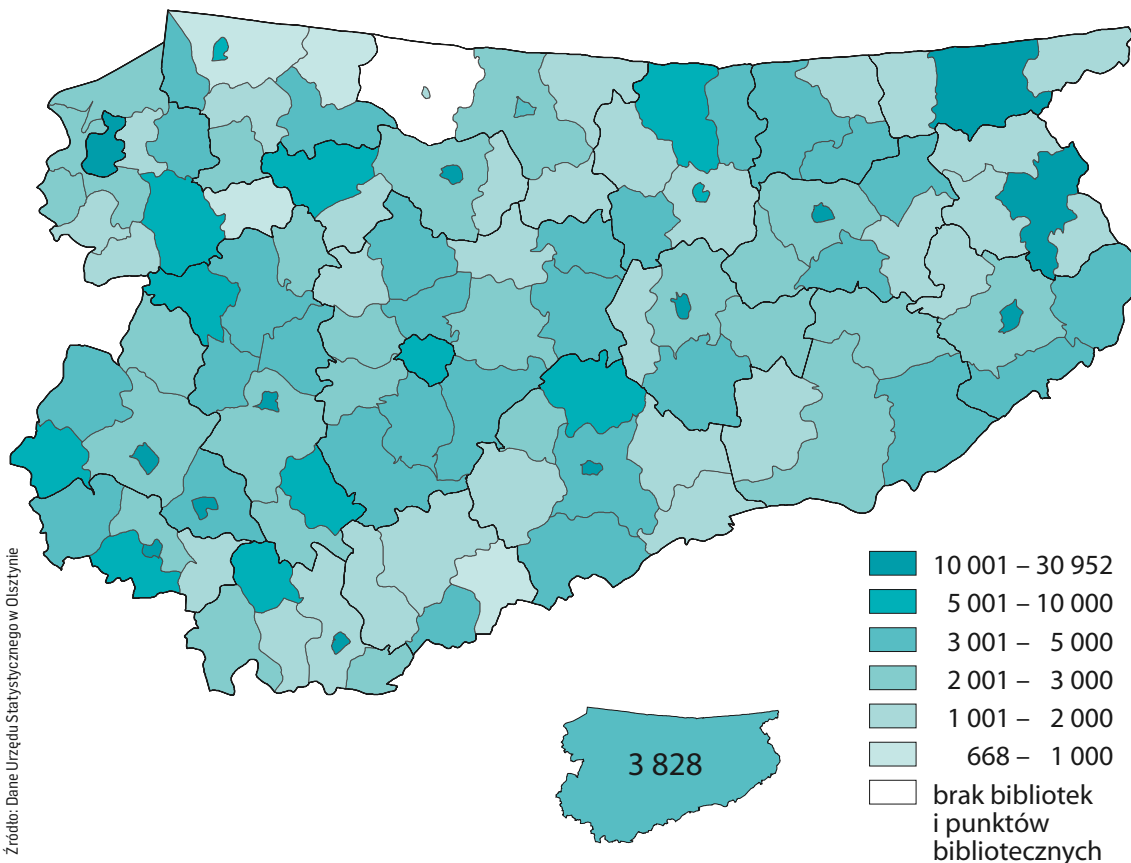

PARTNER MERYTORYCZNY

GUS | NSP 2021

LICZBA LUDNOŚCI PRZYPADAJĄCA NA 1 PLACÓWKĘ BIBLIOTECZNĄ W GMINIE W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Joanna Łabanowska, zastępca burmistrza Gołdapi

Biblioteka Publiczna w Gołdapi w tym roku obchodzi ważny i piękny jubileusz 75-lecia swojego istnienia. Działalność biblioteki, to nie tylko książki i ich wypożyczanie, ale również wiele działań kulturalnych i czytelniczych. W bibliotece prowadzone są kluby zainteresowań czytelników. Są to m.in. dyskusyjny klub książki, klub miłośników i kolekcjonerów gier planszowych oraz komputerowych. Placówka włącza się w organizację działań ogólnopolskich takich jak Narodowe czytanie, Cała Polska czyta dzieciom, Odjazdowy bibliotekarz, Dzień bezpiecznego internetu. Organizuje spotkania i konferencje dotyczące postaci historycznych oraz wystawy twórców, szczególnie związanych z regionem. Biblioteka posiada dostęp do zasobów elektronicznych poprzez platformę Legimi, terminala Academica, audiobooki, filmy i dokumenty elektroniczne. Od lat skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne na prowadzoną działalność. Co szczególnie cieszy, z każdym rokiem zwiększa się liczba odbiorców działań bibliotecznych, które biblioteka stara się urozmaicać i dopasowywać do odbiorców w każdym wieku. Biblioteka Publiczna w Gołdapi to ważne i przyjazne miejsce dla naszych mieszkańców, w którym toczy się życie kulturalne gminy.

Karol Sobczak, burmistrz Olecka

Bardzo mnie cieszy, że dostępność czytelnicza w gminie Olecko jest na wysokim poziomie. Sami staraliśmy się promować ideę czytelnictwa. Olecko włącza się w ogólnopolskie akcje takie jak „Cała Polska czyta dzieciom”, „Noc bibliotek”, „Narodowe czytanie”, „Jak nie czytam, jak czytam”. Dbamy również o poziom oferowanych przez bibliotekę publiczną usług, stały dopływ nowości czytelniczych, współpracujemy z działającymi na terenie gminy organizacjami pozarządowymi, pozyskujemy fundusze i podnosimy kwalifikacje pracowników. Jak powiedział George R.R. Martin „Czytelnik może żyć życiem tysiąca ludzi, zanim umrze. Człowiek, który nie czyta, ma tylko jedno życie”. Cieszymy się, że w Olecku, jak pokazuje Państwa ranking, z łatwością można zostać czytelnikiem.

Wiesław Śniecikowski, burmistrz Pastęka

Sieć biblioteczną w gminie Pastęko tworzy Biblioteka Publiczna w Pastęku wraz z filią w Zielonce Pastęckiej. Stan czytelnictwa jest dla gminy bardzo ważny, jako że czytanie książek jest jednym z elementów budowy kapitału społecznego i gospodarczego gminy. Regularne czytanie książek buduje zdrowie psychiczne człowieka i poszerza jego kompetencje czy wiedzę, dla młodych zwiększa możliwość osiągnięcia sukcesu edukacyjnego, może też stanowić o sukcesie życiowym, co przekłada się w późniejszym czasie, na poziomie społecznym, na zwiększony kapitał społeczny i rozwój gminy. Do tego nowe działania podejmowane przez pastęcką placówkę, takie jak rozwój działań Izby Historycznej, stanowiącej część biblioteki, czy promocji turystyki przyciągają kolejnych użytkowników instytucji z terenu gminy, a gościom ukazują bibliotekę jako wartościowe i ciekawe miejsce.

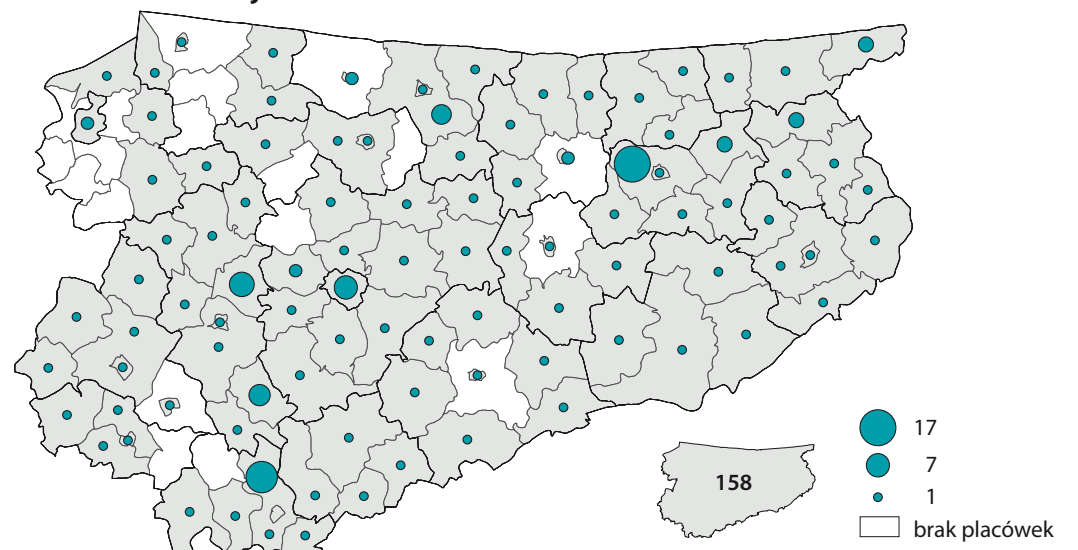
Wojciech Karol Iwaszkiewicz, burmistrz Giżycka

Obserwując aktywność i bardzo wysokie oczekiwania mieszkańców w sferze kultury, pozycja w rankingu raczej nie powinna dziwić. Ostatnio przybyła nam w mieście również znakomita sala koncertowa w Państwowej Szkole Muzycznej, gdzie wraz ze szkołą organizujemy wydarzenia muzyczne na światowym poziomie. Sądę, że brakuje nam jedynie dużego obiektu, ale planujemy taki jako „Centrum Pokoleń” w byłym budynku kina „Fala”; szkoda jednak, że próbuje się ten proces czasowo spowolnić. Wierzę jednak, że zgoda buduje i Centrum doczeka się realizacji, bo jak widać – Giżycko jest miastem kultury.

LICZBA CENTRÓW, DOMÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC W GMINACH W 2020 R.

	2020
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	158
Giżycko	17
Działdowo	13
Łukta	8
Olsztyn	7
Grunwald	6
Bartoszyce	5
Kruklanki	3
Kowale Oleckie	3
Dubeninki	3
Górowo Iławeckie	2
Kętrzyn	2
Jonkowo	2
Elbląg	2

LICZBA CENTRÓW, DOMÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W 2020 R.

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

+ - Liczymy się
x ÷ DLA POLSKI!

Tylko do 30 września 2021 r.

Wejdź na **spis.gov.pl** i spisuj się przez Internet!

Jeżeli nie możesz tego zrobić we własnym zakresie, odwiedź punkt spisowy w swojej gminie lub zadzwoń na infolinię spisową: **22 279 99 99** i spisuj się przez telefon.

Czas na samospis masz do momentu gdy skontaktuje się z Tobą rachmistrz!

Rachmistrz dzwoni z numeru **22 828 88 88** lub z numeru infolinii. Odbierz i spisuj się z rachmistrzem!

Rachmistrz może również zapukać do drzwi Twojego mieszkania w celu przeprowadzenia wywiadu bezpośredniego.